

การลอกข่าวและแชร์ข่าว กับความขัดแย้งเชิงจริยธรรมในหนังสือพิมพ์ไทย

นางสาวปณิชา เต็มหน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COPYING AND SHARING NEWS AND MORAL CONFLICTS IN THAI NEWSPAPERS

Miss Panicha Temhon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirments
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) Program in Communication Arts
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2012
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การลอกข่าวและแชร์ข่าว กับความขัดแย้งเชิง

จริยธรรมในหนังสือพิมพ์ไทย

โดย นางสาว

ปณิศา เต็มहन

สาขาวิชา

นิเทศศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต

คณะ นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ขาติประเสริฐ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ ขำวิจิตร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลทิพย์ ศาสตร์ระจิว)

ปณิชา เต็มหน : การลอกข่าว และ แชรข่าวกับความขัดแย้งเชิงจริยธรรมในหนังสือพิมพ์ไทย
(COPYING AND SHARING NEWS AND MORAL CONFLICTS IN THAI NEWSPAPERS)
อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต, 218 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาว่านักข่าวหนังสือพิมพ์มีความเข้าใจและมีการปฏิบัติในลักษณะการลอกข่าวและแชร์ข่าวอย่างไร รูปแบบของการลอกข่าวและแชร์ข่าวที่ปรากฏในกระบวนการทำข่าวในหนังสือพิมพ์ ทั้งฉบับเล่มและหนังสือพิมพ์ออนไลน์ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลอกข่าวและแชร์ข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทย รวมถึงความขัดแย้งเชิงจริยธรรม

จากผลการวิจัยพบว่านักข่าวส่วนมากมีความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว ว่าคือการนำข่าวของผู้อื่นมาเป็นของตนทั้งหมดโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือต่อยอดหาประเด็นเพิ่มเติม และไม่มีการอ้างอิงที่มา ส่วนความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าวมองว่า เป็นการแลกเปลี่ยนข่าว แบ่งปันข่าว การร่วมมือกันทำงาน การช่วยเหลือกันของนักข่าวในสนามข่าว นักข่าวมีการปฏิบัติในการแชร์ข่าวในสนามข่าว ทั้งในสังกัดเดียวกันและข้ามสังกัดคือการแบ่งงานกันทำ แล้วพิมพ์ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกันใช้ส่งเข้าสำนักข่าว มีทั้งการแชร์กันเป็นกลุ่มละแชร์ส่วนบุคคลโดยการส่งอีเมลถึงกัน แชร์เข้าส่วนกลางของสำนักข่าวตนรวมทั้งการแลกเปลี่ยนประเด็นข่าวกัน ในกลุ่มเพื่อน ส่วนการลอกข่าวนักข่าวมี ลักษณะการลอกทั้งหมด ลอกบางส่วน หรือลอกแล้วแก้ไข โดยคัดลอกมาจากหลายแหล่ง เช่น จากข่าวประชาสัมพันธ์ จากต้นฉบับ ข่าวที่ได้มาจากเพื่อนนักข่าว หรือคัดลอกจากหน้าเว็บไซต์ โดยมีทั้งอ้างอิงและไม่อ้างอิงแหล่งที่มา และมีลักษณะไม่แตกต่างกันระหว่างหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและหนังสือพิมพ์ออนไลน์ คือนักข่าวคนหนึ่งสามารถนำข่าวเดิมมาทำซ้ำออกมาได้หลายรูปแบบเพื่อรองรับการนำเสนอในสื่อหลากหลายประเภท ส่วน ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าวนั้นเกิดจาก นักข่าวไม่เพียงพอต่อการทำข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวัน ความกดดันเรื่องเวลา สายสัมพันธ์ของนักข่าวในสนามข่าว การกลัวตกข่าว และการทำข่าวที่ต้องรองรับสื่อหลากหลายประเภท และจากปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การขาดความกระตือรือร้น ความมั่งง่ายของนักข่าว ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดการแชร์ข่าวคือจำนวนนักข่าวไม่เพียงพอต่อการทำข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวันเวลาที่จำกัด นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าการแชร์ข่าวไม่ขัดแย้งกับจริยธรรมการทำข่าวเพราะมองว่าเป็นน้ำใจและการช่วยเหลือกัน ส่วนการลอกข่าวที่มีการนำมาแก้ไขเรียบเรียง หาประเด็นเพิ่มเติมนั้นถือเป็นเรื่องที่สามารถยอมรับได้ นักข่าวมองว่าการลอกข่าวทั้งหมดโดยไม่อ้างอิงนั้นขัดแย้งในเชิงจริยธรรมวิชาชีพในการทำข่าว และการลอกข่าวเดียวถือเป็นเรื่องที่ไม่สามารถยอมรับได้

สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา 255..... 5..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5384870128 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEYWORDS : COPY AND SHARE IN THAI NEWSPAPERS / MORAL CONFLICT / THAI
NEWSPAPERS / COPY-PASTE

PANICHA TEMHON : COPYING AND SHARING NEWS AND MORAL CONFLICTS
IN THAI NEWSPAPERS. ADVISOR : ASST. PROF. PIRONGRONG
RAMASOOTA, Ph.D., 218 pp.

The research aims to study the understanding and practice of journalists about copying and sharing of news and the patterns that appear in the practice of Thai newspaper journalists, the difference thereof between professionals in print and online news, factors that affect the copying and sharing, and ethical conflicts that emerge.

According to research result, the studied journalists understand copying news as taking news of others as their own, without making any reference or edited changes while sharing news, means exchanging news, mutually using the news ,team working and helping each other to get news. In terms of news sharing practice, the interviewed journalists view it as a division of labor, at group, organizational, and cross-organizational levels. The following pattern of news sharing is found. Reporters type the original news piece and send it to their news affiliations. They share in each personal group via e-mail or in their circle of friends. In terms of news copying practice they copy the entire text from different sources ranging from press releases, their professional peers' copies ,and websites .The pattern of making reference to the original authors is not consistent and does not differ in online and print versions .The usual pattern in copy production is for one single reporter to produce different versions of the same news for multiple platforms. The factors that led to the copying and sharing among the journalists include shortage of reporters, deadline pressure, social relationship in news fields and fear of missing out on important news, need to support various media platforms, and personally factors like laziness or inertia .However, most studied journalists feel that sharing news does not impose an ethical conflict since it is a part of personal and professional relationship in the news fields. But copying without reference is regarded as a breach of professional ethics while it is entirely unacceptable to share or copy exclusive news.

Field of Study : Communication Arts Student's Signature

Academic Year : 2012 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

เคยมีคำกล่าวไว้ว่า ทุกความสำเร็จนั้นย่อมต้องฟันฝ่าอุปสรรคและขวากหนาม ความสำเร็จใดที่ได้มาง่าย ๆ โดยปราศจากความเพียรพยายาม วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความอดทนพยายามของผู้วิจัยส่วนหนึ่ง แต่มันจะไม่มี ความหมายมากมายเท่าวันนี้นี้เลย หากปราศจากบุคคลเหล่านี้

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้เป็นแบบอย่างและแรงบันดาลใจผู้คอยให้คำปรึกษาด้วยดีเสมอมา ผศ.ดร.ณรงค์ ขำวิจิตร รัต.ดร.กุลทิพย์ ศาตราจุจ ที่กรุณาสละเวลามาเป็นประธานและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำชี้แนะที่เป็นประโยชน์มากมายแก่ผู้วิจัย ผศ.ดร. ดวงมล ซาติประเสริฐ ผู้เคยให้คำแนะนำในการสอบ อาจารย์ณรงค์ สุทธิรักษ์ ให้สัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการทำวิจัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ขอขอบคุณครอบครัว คุณพ่อสอนและคุณแม่ภาวิณี เต็มहन พี่ชาย คุณรัชพงษ์ น้องชาย คุณพีระพล ที่ให้อิสระในทุกความคิดและการดำเนินชีวิตและพร้อมเคียงข้างสนับสนุนช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ขอขอบคุณคุณวิษณุ จันทร์พุ่มที่อยู่เคียงข้างตั้งแต่วันแรกจนวันสุดท้ายที่เข้ามาศึกษา เป็นกำลังใจที่สำคัญที่ทำให้ผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ทุกเรื่องและช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกๆอย่าง ขอขอบคุณทุกความช่วยเหลือและกำลังใจจากเพื่อนๆ คุณศิววรรณ คุณเกษม คุณอนุชา คุณวุฒินภัสร์ คุณสิริพงศ์ คุณพจนารถ คุณวรรณจณ์ คุณอนงค์ คุณชยานิษฐ์ คุณลดาวลัย คุณนิโอบล คุณคิมหันต์ คุณยุวดี คุณจริญญา คุณลุงยวน คุณน้ำเอก คุณแม่บ๊วย คุณจรรย์ คุณภาวดี คุณกฤษณา และเพื่อนๆ อีกหลายๆคนที่แม้ไม่ได้เอ่ยนามทั้งหมด

ขอขอบคุณพี่นักข่าวและบรรณาธิการข่าวทุกๆคนรวมทั้งผู้ประสานงาน ทั้ง 7 สำนักข่าว ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน คมชัดลึก ผู้จัดการ เนชั่น กรุงเทพธุรกิจ รวมถึงพี่นักข่าวที่ทำเนียบที่ให้การช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามอีกทั้งยังช่วยแนะนำช่วยประสานงาน ขอขอบคุณ บก .วรวิทย์ ศรีอนันต์ รักษา บก.จักรพันธ์ คุณพีรภัทร คุณฝน คุณพรชัยแห่งเดลินิวส์ บก .ธีรเดช เขียมสำราญ มติชน บก .ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ บก.เขมทัติ คุณปราเมศ คุณโอแห่งไทยรัฐ บก. ศรายุทธ บก. เอกรัตน์ คุณหมวย แห่งคมชัดลึก ผอ .ไ้ กรุงเทพธุรกิจ บก.สุวิชา ASTV ขอขอบคุณทั้งกำลังใจและคำปรึกษา การช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมรุ่น นิเทศฯ จุฬา คุณเยาวภา คุณนิลยา คุณณัฐพงษ์ คุณกุลนิษฐ์ คุณอรวรรณ คุณปภัสรา คุณทอบัด คุณอดิษฐ์ และคุณหนุ่ม สิทธิชัย ที่คอยประสานงานให้ทุกอย่าง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่คณะที่คอยอำนวยความสะดวก

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลให้ทุกความสุขและความสำเร็จที่ผู้วิจัยได้รับในวันนี้ได้ตอบแทนกลับไปยังน้ำใจของทุกคนเช่นเดียวกัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามนำวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
นิยามศัพท์.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเรื่องวารสารศาสตร์แบบปั้นแปะ (Churnalism).....	9
แนวคิดเรื่ององค์ประกอบที่สำคัญของข่าว (The Elements of Journalism).....	24
แนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว (News Value).....	26
ทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด (Technology Determinism).....	31
แนวคิดเรื่องสื่อออนไลน์และการหลอมรวมสื่อ(Convergence).....	34
แนวคิดเรื่องจริยธรรมสื่อ(Media Ethics).....	40

แนวคิดเรื่องความรู้ ทักษะและพฤติกรรม (Knowledge Attitude Practice).....	48
แนวคิดเรื่องกาหนดวาระข่าวสาร(Agenda Setting).....	51
แนวคิดเรื่องความรุ่งเรืองและความเสื่อมทรุดของทฤษฎีสังคมมวลชน	53
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม(Socialization).....	53
ทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชน(Normative Theories of Media Performance).....	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	59
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	60
การวิจัยเชิงปริมาณ	60
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	60
แหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัย.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
เกณฑ์การให้คะแนน.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	64
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	65
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	68
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	68
การนำเสนอข้อมูล.....	69

บทที่ 4	ผลการวิจัย.....	70
ส่วนที่	1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Reserch).....	71
	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	71
	ความเข้าใจด้านกระบวนการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว	76
	ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว	76
	ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าว	78
	ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว	80
	มุมมองความขัดแย้งเชิงจริยธรรม	81
	ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการแชร์ข่าว	82
	ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการลอกข่าว	83
	ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้	84
	ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการลงไปทำข่าวด้วยตนเองในสนามข่าว	84
	ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าวในด้านจริยธรรมในการทำข่าว	85
	ข่าวสามอันดับแรกที่มีการแชร์มากที่สุด	86
	ข่าวสามอันดับแรกที่มีการลอกมากที่สุด	88
	ทัศนคติด้านการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว	90
	พฤติกรรมการทำข่าว	94
	ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว	98
ส่วนที่	2 การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	101
	ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว	103

ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข้าว	106
ความแตกต่างระหว่างการลอกข้าวและการแชร์ข้าว	107
ประเภทของข้าวที่มีการลอกและแชร์	109
วิธีการและรูปแบบการแชร์ข้าว	111
วิธีการและรูปแบบการลอกข้าว	127
การตรวจสอบการลอกข้าวในแต่ละกองบรรณานุกรม	144
ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข้าว แชร์ข้าว	145
ความแตกต่างของการลอกข้าว แชร์ข้าวในฉบับเล่มและออนไลน์	159
ความขัดแย้งในเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับการลอกข้าว แชร์ข้าว	160
ผลเสียจากการลอกข้าว แชร์ข้าว	163
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	166
สรุปผลการวิจัย	166
การอภิปรายผล	177
ข้อจำกัดของการวิจัย	198
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	198
รายการอ้างอิง	202
ภาคผนวก	206
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	218

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลเพศกลุ่มตัวอย่าง	71
ตารางที่ 1.2 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลอายุการทำงานกลุ่มตัวอย่าง	72
ตารางที่ 1.3 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลอายุของกลุ่มตัวอย่าง	72
ตารางที่ 1.4 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	73
ตารางที่ 1.5 แสดง ความถี่ร้อยละข้อมูลสาขาวิชาที่จบการศึกษา.....	73
ตารางที่ 1.6 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลสายข่าวที่รับผิดชอบ ของกลุ่มตัวอย่าง	74
ตารางที่ 1.7 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลตำแหน่ง ของกลุ่มตัวอย่าง	75
ตารางที่ 1.8 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลสังกัดหนังสือพิมพ์ ของกลุ่มตัวอย่าง	75
ตารางที่ 1.9 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลประเภทของสื่อที่สังกัด ของกลุ่มตัวอย่าง	76
ตารางที่ 2.1.1 แสดงการเลือกสถานการณ์ที่เป็นการลอกข่าว	76
ตารางที่ 2.1.2 แสดงการเลือกวิธีการที่เป็นการลอกข่าว	77
ตารางที่ 2.2.1 แสดงการเลือกสถานการณ์ที่ไม่ใช่การแชร์ข่าว	78
ตารางที่ 2.2.2 แสดงการเลือกวิธีการที่เป็นการแชร์ข่าว	79
ตารางที่ 3.1 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว	80
ตารางที่ 3.2 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว	81
ตารางที่ 4.1 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการแชร์ข่าว	82
ตารางที่ 5.1 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับข้อที่ไม่ใช่สาเหตุของการลอกข่าว	83
ตารางที่ 5.2 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้.....	84

ตารางที่ 5.3 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการลง ไปทำข้าวด้วยตนเองในสนามข้าว	84
ตารางที่ 5.4 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข้าว แร่ข้าวในด้านจริยธรรมในการทำข้าว	85
ตารางที่ 6.1 แสดงข้าวที่ถูกเลือกที่มีการแรมมากที่สุดแบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข้าว	86
ตารางที่ 6.2 แสดงข้าวที่ถูกเลือกที่มีการแรมมากที่สุดแบ่งตามประเภทข้าว	87
ตารางที่ 6.3 แสดงข้าวที่ถูกเลือกที่มีการลอกมากที่สุดแบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข้าว	88
ตารางที่ 6.4 แสดงข้าวที่ถูกเลือกที่มีการลอกมากที่สุดแบ่งตามประเภทของข้าว	89
ตารางที่ 3 แสดงความถี่ร้อยละเกี่ยวกับทัศนคติด้านการทำข้าว	90
ตารางที่ 4 แสดงค่าความถี่ร้อยละพฤติกรรมกรรมการทำข้าว	94
ตารางที่ 5 แสดงความถี่ร้อยละเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข้าว แร่ข้าว	98

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สื่อมวลชนเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อสังคม เป็นกระจกสะท้อนปัญหาสังคม ตีแผ่และเปิดโปงเรื่องราวต่างๆให้สาธารณชนได้รับรู้ เป็นผู้คอยตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ และเป็นผู้เสาะหาข้อเท็จจริง ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์นำเสนอสู่ประชาชน เพื่อเป็นการให้ความรู้ ข้อคิดในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีอำนาจที่จะสามารถชักนำ หรือโน้มน้าวจิตใจผู้คนในสังคมให้คล้อยตามได้ และถูกยกย่องระดับเป็นฐานันดรที่ 4 ในสังคม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าอาชีพนักข่าว หรือนักสื่อสารมวลชนนั้น มีบทบาทและความสำคัญต่อสังคมอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

หน้าที่ของสื่อมวลชนนั้นนอกเหนือจากการให้ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์กับประชาชนแล้วยังต้องธำรงไว้ซึ่งอุดมการณ์ หลักแนวคิด จรรยาบรรณและจริยธรรมอันดี ในวิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวสารออกสู่สาธารณะและเหนืออื่นใดคือการทำให้สังคมส่วนรวมเป็นหลักตามหน้าที่ในฐานะสุนัขเฝ้าบ้าน(Watch dog)อย่างเต็มความสามารถและสมบูรณ์ที่สุดอย่างมีเกียรติและมีศักดิ์ศรี

นักสื่อสารมวลชนยุคดั้งเดิมต่างถูกปลูกฝังแนวคิด จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพสื่อสารมวลชนอย่างเหนียวแน่น ด้วยสถานการณ์การเมืองรอบตัวและบริบททางสังคมในยุคนั้นทำให้บทบาทของนักสื่อสารมวลชนเด่นชัด อาทิเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองยุค 14 ตุลาคม 2516 และยุคต่อมา ความขัดแย้งดังกล่าวส่งผลให้ข้อมูลข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นที่ต้องการของประชาชน เนื่องจากข้อเท็จจริงหลายด้านต้องถูกปิดกั้นจากการบีบคั้นของอำนาจรัฐและสถานการณ์ความขัดแย้งในช่วงนั้นในช่วง 3 ปีหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 สิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนได้เติบโตไปพร้อมๆ กับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งการทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียง และสะท้อนปัญหาของการต่อสู้เพื่อปากท้องและความเป็นธรรมทางสังคมร่วมด้วย ทำให้บทบาทของนักสื่อสารมวลชนทวีความสำคัญยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจิตวิญญาณความเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ถูกปลูกฝัง ยึดมั่นอย่างเหนียวแน่นมากยิ่งขึ้น แม้จะถูกปิดกั้นสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชนอีกครั้งหลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ก็ตาม

ในปัจจุบันเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป บริบททางสังคมในการทำงานของนักวิชาชีพสื่อมวลชนก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย อาทิ เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน การติดต่อสื่อสารที่สะดวกสบาย รวดเร็วมากขึ้น ทำให้นักหนังสือพิมพ์หรือนักสื่อสารมวลชนในยุคต่อๆ มามีวิธีการทำงานที่สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น มีความพร้อมและสามารถหาข่าวมานำเสนอได้ง่ายขึ้นกว่ายุคก่อน จนมาถึงยุคหนึ่งของนักสื่อสารมวลชน เริ่มขึ้นในราวปี 2540 เป็นต้นมา เกิดปรากฏการณ์หนึ่งซึ่งเรียกว่า นักข่าวโดรฟ์เอ จากการบัญญัติของสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในยุคนั้น ซึ่งหมายถึงปรากฏการณ์ที่นักข่าวมีการใช้ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกัน และมีลักษณะของการร่วมกันทำงาน ทางเว็บไซต์สมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์(<http://www.tja.or.th>)ให้รายละเอียดไว้ในเว็บไซต์ในปี 2548 ว่า นับย้อนหลังไปราว 5-6 ปี วิธีการทำข่าวของนักสื่อสารมวลชน ได้พัฒนาไปสู่ระบบพูล (Pool) อย่างเต็มรูปแบบ เช่นการสัมภาษณ์แหล่งข่าวจะมีการตั้งคำถามสัมภาษณ์จากนักข่าวไม่กี่คนเท่านั้น หลังจากนั้นจึงถอดเทป แล้วพิมพ์ข่าวลงในคอมพิวเตอร์ หลังจากนั้น นักข่าวกลุ่มดังกล่าวจะส่งข่าวออนไลน์ผ่านทางอีเมล เข้าไปที่สำนักพิมพ์ต่างๆ ให้กับนักข่าวในสังกัดกลุ่มนั้นๆ ซึ่งในรอบวันเป็นอันเสร็จสิ้นกระบวนการ อาจมีการทำข่าวร่วมกัน 3-4 ชิ้น นอกจากนี้นักข่าวรุ่นน้องบางคนยังตกอยู่ใต้อำนาจรุ่นพี่ ต้องทำหน้าที่พิมพ์ข่าวรูทีนวันละหลายข่าว ส่งให้หลายสำนักพิมพ์ หากไม่ปฏิบัติตามอาจไม่มีเพื่อนในวงการ หรือไม่มีคนช่วยเหลือยามตกข่าวหรือต้องการประเด็นข่าวที่เจาะลึก

ขณะเดียวกันสำนักข่าวบางแห่งหากส่งนักข่าวของตัวเองลงไปยังไม่ได้ข่าว ทางบรรณาธิการก็จะมีการก๊อปปี้ข่าวจากเว็บไซต์ข่าวทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเว็บไซต์ ผู้จัดการออนไลน์ เนชั่นออนไลน์ และ Mcoot .net ผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมาคือ ข่าวที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หลายฉบับจะมีเนื้อหาเหมือนกันแทบจะทุกตัวอักษร การเรียบเรียงภาษาข่าวไม่สละสลวย ข่าวที่ได้เน้นความรวดเร็วกว่าความถูกต้อง ครบถ้วน ทำให้นักข่าวรุ่นใหม่ทำข่าวโดยไม่รู้ประเด็นข่าว เขียนข่าวไม่เป็นเพราะไม่ได้เขียนข่าวเอง แต่ให้เพื่อนเขียนข่าวให้ เพราะตนเองเพียงแค่งัดเทปแล้วบอกให้เพื่อนพิมพ์ข่าว นอกจากนี้อาจทำให้เกิดความขัดแย้งกับแหล่งข่าวผู้ให้ข้อมูลเมื่อพบว่าสำนักข่าวที่ตนไม่ได้ให้สัมภาษณ์กลับมีข่าวของตนไปปรากฏตีพิมพ์โดยที่นักข่าวของสำนักข่าวนั้นไม่ได้เป็นผู้มาสัมภาษณ์หรือทำข่าวด้วยตนเอง รวมถึงการถูกหักท้วง ตีติงเรื่องจริยธรรมในการนำเสนอข่าวจากแหล่งข่าว ลักษณะการทำงานของนักข่าวที่เฝ้ารอทำข่าว หรือการแถลงข่าว รวมถึงการติดตามหาประเด็นข่าวเพื่อทำข่าวเจาะลึกเริ่มลดน้อยลงไป เนื่องจากนักข่าวขาดความอดทน อดกลั้นในการรอข่าวมากขึ้น ด้วยลักษณะของความสะดวกรวดสบายและเทคโนโลยีที่เอื้ออำนวยทำให้นักข่าวมองว่าไม่มีความจำเป็น หรือแม้กระทั่งขาดความสนใจในการที่จะค้นหาหลักฐาน เอกสารต่างๆ เพื่อศึกษา ชูศักยภาพข้อเท็จจริงในการทำข่าวก็เริ่มลดน้อยลงด้วยเช่นกัน เพราะการใช้ระบบพูลข่าวที่มีการ เปลี่ยนคิกกันไปฟังการประชุม แล้วสลับกันลงมาพิมพ์ข่าว เพื่อป้อนเข้าสู่ระบบ drive A ซึ่งกรณีที่ข่าวผิดก็จะผิดเหมือนกันหมดทุกฉบับ

จากการที่ธุรกิจสื่อมุ่งไปที่การทำ “ข่าวออนไลน์” มากขึ้น ส่งผลให้วัฒนธรรมนักข่าวโดรฟ์เอก็เกิดขึ้นมากขึ้น จนกลายเป็นปัญหา การละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งกันและกันมากขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ข่าวออนไลน์ที่พบปัญหาเนื้อหาข่าวเหมือนกัน แล้ว ในส่วนของหนังสือพิมพ์ก็มีลักษณะดังกล่าวเช่นเดียวกัน ทำให้เกิดการตั้งคำถามว่า คุณภาพข่าวสารที่ประชาชนได้รับนั้นมีเพียงพอหรือไม่

ต่อมาจึงมีการร่วมมือกันของผู้ประกอบการธุรกิจผลิตข่าวออนไลน์ที่มาจากหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ รวมทั้งจากสำนักข่าว และสื่อทีวี ได้ร่วมตัวประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันลงนามในคำประกาศเจตนารมณ์จัดตั้ง “ชมรมผู้ผลิตข่าวออนไลน์” เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2552 และกระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติจัดตั้งเป็น “สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์” แล้วเมื่อ 23 พฤษภาคม 2555 ที่ผ่านมา เพื่อแก้ปัญหาการก๊อปปี้ข่าวจากเว็บไซต์ข่าวต่างๆ ลงในเว็บทำเพื่อผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ซึ่งอาจยังไม่ครอบคลุมปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ด้วยตนเองของสื่อ อันเกิดจากการก๊อปปี้เนื้อหาข่าว ผู้ทำข่าว เจ้าของผลงาน ถูกก๊อปปี้ข่าวที่ตัวเองทำต่อๆ กันไป ทำให้ขาดกำลังใจ ในการทำข่าวในฐานะเจ้าของผลงาน ซึ่งแม้จะเป็นเรื่องที่ซัดจรรยาบรรณวิชาชีพก็ตาม แต่ภายหลังก็กลายเป็นสิ่งที่ นักสื่อสารมวลชนยอมรับกันไปเองด้วยปัจจัยหลายๆอย่าง

นอกเหนือจากประเด็นดังกล่าวแล้วยังมีลักษณะการการทำงานที่มีการพึ่งพาอาศัยและเอื้อประโยชน์ ในการทำข่าวกับบริษัทประชาสัมพันธ์ซึ่งนักประชาสัมพันธ์หลายคนอาจผันตัวมาจากการเป็นนักข่าว ซึ่งมี ความรู้ด้านข้อมูลข่าวสาร และมีสายสัมพันธ์ที่ดีกับนักข่าวหลายสำนัก ทำให้ประชาสัมพันธ์ในหลายบริษัทรู้จัก เลือกลงข่าวที่น่าสนใจ และเขียนข่าวประชาสัมพันธ์ขององค์กรของตนเพื่อแจกจ่ายให้กับนักข่าวนำไปลงข่าว ซึ่งเรียกกันว่า ข่าวแจก มีการส่งหมายเชิญให้นักข่าวเข้าไปทำข่าวและจัดเตรียมข้อมูลข่าวเนื้อหาข่าวไว้ให้นักข่าว อย่างพร้อมสรรพ หรือนัดให้นักข่าวได้สัมภาษณ์พิเศษกับ “แหล่งข่าว” ในองค์กรของตน ซึ่งเป็นการได้ประโยชน์ ร่วมกันทั้งสองฝ่ายคือนักประชาสัมพันธ์ได้มีข่าวของตนตีพิมพ์บนหน้าหนังสือพิมพ์หรือเว็บไซต์เป็นผลงานของ ตน นักข่าวก็ได้ข่าวมานำเสนอและอาจมีของกำนัลหรือผลประโยชน์เล็กๆน้อยๆเช่นการพาไปเลี้ยงตอบแทน ใน การช่วยนำเสนอข่าวเพื่อทำให้องค์กร หรือภาพลักษณ์ในองค์กรดูดีขึ้นจนมีคำพูดว่า นักข่าวชอบข่าวแจก มากกว่าข่าวเจาะ เพราะง่ายต่อการคัดลอกนำเสนอได้เลย ไม่ต้องเขียนข่าวด้วยตนเอง

ในต่างประเทศ เมื่อปี ค.ศ. 2008 จากการศึกษาของนิค เดวีส์(Nick Davies) นักวิชาการและ นักหนังสือพิมพ์ชาวอังกฤษ ได้เขียนหนังสือรายงานการวิจัยชื่อว่า Flath Earth News ได้ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับ ปραฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในการทำข่าว โดยการสำรวจเนื้อหาข่าวกว่า 2,207 ชิ้น จากหนังสือพิมพ์ The Times, Daily Telegraph, The Guardian, The Independent และ Daily Mail พบว่า 80% ของข่าวในประเทศ อังกฤษไม่ใช่ข่าวต้นฉบับ และมีเพียง 12% เท่านั้น ที่เป็นข่าวที่นักข่าวเขียนขึ้นมาเอง และตรวจเช็คความถูกต้อง และแหล่งที่มาได้ ในขณะที่ 8% ไม่แน่ใจเกี่ยวกับความถูกต้อง ขณะเดียวกันหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับก็มี เปอร์เซนต์เกินกว่าครึ่งหรือส่วนใหญ่ ที่มีการนำเนื้อหาจากข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์มาใส่ในงานเขียนของตน รวมถึงกรณีการไม่อ้างอิงแหล่งข้อมูลหรือไม่ทราบแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น

สิ่งต่างๆเหล่านี้ทำให้ นิค เดวีส์(Nick Davies) เกิดคำถามเกี่ยวกับกระบวนการทำงานและ กระบวนการตรวจสอบความจริงของสื่อว่าสื่อยังคงทำหน้าที่ค้นหาความจริงและนำเสนอแต่ความจริงเพื่อ ประโยชน์ของสาธารณชน ตามเจตนารมณ์และจิตวิญญาณของวิชาชีพสื่อมวลชนอยู่หรือไม่ ซึ่งจากข้อสงสัย ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการตั้งคำถามในหน้าที่ของสื่อมวลชนและการเฝ้าระวังเกี่ยวกับสื่อมวลชนมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง

มองว่าเป็นปรากฏการณ์ใหม่ซึ่ง นิค เดวีส์ เป็นผู้ให้คำจำกัดความ โดยเรียกปรากฏการณ์ต่างๆว่า วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) ซึ่งมาจากคำว่า Churn ที่หมายถึง เครื่องปั่นเนย การปั่น(ครีม ,นม)ให้เป็นเนย ปั่นเนย,กวน ผสม ตามความหมายโดยรวมคือการปั่น กวน ผสม เข้าด้วยกันนั่นเอง

ซึ่งสามารถสรุปลักษณะของวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism)ตามแนวคิดของ นิค เดวีส์ (Nick Davies) ได้ดังนี้คือ

- 1.ข่าวที่นักข่าวไม่ได้ลงมือเขียนข่าวจากการลงพื้นที่ด้วยตนเอง
- 2.ข่าวที่คัดลอกหรือดัดแปลงจากข่าว หรือข้อมูลอื่นที่มีผู้นำเสนอไว้แล้ว (Second Hand Material) จากหลายแหล่งข้อมูลแล้วนำมาปะติดปะต่อให้เป็นงานเขียนของตน
- 3.ข่าวที่คัดลอกมาจากข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์ทั้งหมดหรือบางส่วน
- 4.ข่าวที่ถูกบิดเบือนความจริง นำเสนอเนื้อหาไม่ตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือผิดเพี้ยนไปจากเดิม
- 5.ข่าวที่ไม่เป็นความจริง คำโกหก หรือการกู่ข่าว เต้าข่าว ไม่มีแหล่งอ้างอิงข้อมูลที่ชัดเจน
- 6.ข่าวที่ไม่มีการตรวจเช็คความถูกต้องของข้อมูลทำให้ผู้รับข่าวสารได้ข้อมูลผิดพลาด
- 7.ข่าวที่แฝงด้วยการโฆษณาชวนเชื่อ

จะเห็นได้ว่าลักษณะการทำข่าวระบบพูล (pool) หรือปรากฏการณ์นักข่าวไตร่ฟเอ ที่ทางสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์กล่าวถึงนั้น มีลักษณะหลายประการที่ตรงกับลักษณะของวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism)ตามแนวคิดของนิค เดวีส์(Nick Davies) เช่นข้อ 1 2 3 หรือแม้กระทั่งการลอกข่าวที่ไม่มีแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่ชัดเจน ที่อาจนำไปสู่การขาดการตรวจเช็คข้อเท็จจริง ส่งผลต่อคุณภาพข่าวที่นำเสนอ

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวในบริบทของการทำงานของสื่อมวลชนไทยในยุคปัจจุบันที่ข้อมูลข่าวสารต่างๆถูกหลอมรวมเข้าด้วยกัน (convergence) ลักษณะการทำงานของนักสื่อสารมวลชนที่ต้องผลิตข่าวเพื่อรองรับการนำเสนอในสื่อหลากหลายรูปแบบมากขึ้น รวมทั้งในกระบวนการทำข่าวมีเทคโนโลยีหลายด้านที่รองรับในการหาข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่นเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ทำให้การทำข่าวบางข่าวไม่จำเป็นต้องลงพื้นที่เสมอไป และจากการทำงานที่เปลี่ยนไปในลักษณะการร่วมมือกันในการทำข่าวมากกว่าการมุ่งหาข่าวเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงเพียงลำพังของนักสื่อสารมวลชน และจากผลการวิจัยในต่างประเทศที่ได้อ้างอิงถึงนี้ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาปรากฏการณ์ดังกล่าว ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของแวด

วงวารสารศาสตร์ซึ่งยังไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อน โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการทำข่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ส่วนของการแลกเปลี่ยน (share) ข่าว และการลอกข่าว (copy) ของนักสื่อสารมวลชนในปัจจุบันว่ามีลักษณะ อย่างไร โดยมุ่งศึกษาด้านความเข้าใจของนักสื่อสารมวลชนที่มีต่อการแลกเปลี่ยน (share) หรือการแชร์ข่าวและ การลอกข่าว (copy) วิธีการ รูปแบบและปัจจัยที่ทำให้เกิดลักษณะการทำงานดังกล่าวขึ้น รวมถึงความขัดแย้งในเชิงจริยธรรมวิชาชีพ

คำถามนำวิจัย

1. นักข่าวหนังสือพิมพ์มีความเข้าใจและมีการปฏิบัติในลักษณะลอกข่าวและแชร์ข่าว อย่างไร
2. รูปแบบของการลอกข่าวและแชร์ข่าวที่ปรากฏในกระบวนการทำข่าว ในหนังสือพิมพ์ ฉบับเล่มและ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ เป็นอย่างไรแตกต่างกันหรือไม่
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลอกข่าวและแชร์ข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทยมีอะไรบ้าง
4. การลอกข่าวและแชร์ข่าว มีความขัดแย้งเชิงจริยธรรม อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่านักข่าวหนังสือพิมพ์มีความเข้าใจและมีการปฏิบัติในลักษณะการลอกข่าวและแชร์ข่าว อย่างไร
2. เพื่อศึกษารูปแบบของการลอกข่าวและแชร์ข่าวที่ปรากฏ ในกระบวนการทำข่าว ในหนังสือพิมพ์ ฉบับเล่มและ หนังสือพิมพ์ออนไลน์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการลอกข่าวและแชร์ข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทย
4. เพื่อศึกษาว่าการลอกข่าวและแชร์ข่าว มีความขัดแย้งเชิงจริยธรรมอย่างไร

นิยามศัพท์

การลอกข่าว หมายถึง การนำข่าวของนักข่าวคนอื่นมาเป็นงานของตนโดยคัดลอกมาทั้งหมดหรืออาจมีการ ดัดแปลงบางส่วนและไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา

การแชร์ข่าว หมายถึง การร่วมกันทำงานของนักข่าวในลักษณะการแลกเปลี่ยน การแบ่งปัน ข้อมูลข่าว ประเด็นข่าว ต้นฉบับข่าว

หนังสือพิมพ์ไทย หมายถึง หนังสือพิมพ์ทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน คม ชัด ลึกและผู้จัดการ

หนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม หมายถึง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน คม ชัด ลึกและผู้จัดการ ที่มีรูปเล่มเป็นฉบับกระดาษ

หนังสือพิมพ์ออนไลน์ หมายถึง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน คม ชัด ลึกและผู้จัดการที่ ให้บริการเนื้อหาผ่านเว็บไซต์บนระบบอินเทอร์เน็ต

นักข่าวหนังสือพิมพ์ หมายถึง นักข่าว บรรณาธิการข่าว หัวหน้าข่าว รีไรเตอร์ของหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ,คม ชัด ลึก และผู้จัดการ

ความเข้าใจ หมายถึง การรู้ความหมาย การให้คำจำกัดความของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตามประสบการณ์และทัศนคติของตน

การปฏิบัติ หมายถึง มีการลงมือทำ การทำ

รูปแบบ หมายถึง ลักษณะที่ปรากฏ ลักษณะที่เป็นการลอกข่าว แชร์ข่าว

วิธีการ ขั้นตอน ลักษณะในการทำ

กระบวนการ หมายถึง วิธีการ ขั้นตอนที่เกิดขึ้นของการลอกข่าว แชร์ข่าว

ปัจจัย หมายถึง สาเหตุที่ทำให้เกิด องค์ประกอบที่ทำให้เกิด

ความขัดแย้งเชิงจริยธรรม หมายถึง การขัดต่อหลักวิชาชีพสื่อมวลชน ความไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานเชิงจริยธรรมของสื่อมวลชน

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาว่านักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยมีความเข้าใจและมีการปฏิบัติในลักษณะการลอกข่าว แชร์ข่าวในกระบวนการผลิตข่าวอย่างไร มีรูปแบบและปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการลอกข่าว แชร์ข่าว รวมถึงความขัดแย้งใน

เชิงจริยธรรม โดยทำการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview)บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ไทยทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ และการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม(Questionnaire) จากบรรณาธิการ ข่าวและผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,เดลินิวส์, มติชน ,คม ชัด ลึก และ ผู้จัดการโดยเลือกศึกษาการแพร่ข่าว ลอกข่าว เน้นไปที่ข่าวการเมืองและเศรษฐกิจ

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยจะใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบกัน การวิจัยเชิงปริมาณจะใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Reserch)โดยใช้แบบสอบถาม(Questionnaire)เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น นักข่าว ไรเตอร์และบรรณาธิการข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,เดลินิวส์, มติชน ,คม ชัด ลึก ,ผู้จัดการ จำนวน 133 คน เพื่ออธิบายว่านักข่าวหนังสือพิมพ์มีความเข้าใจและปฏิบัติในลักษณะการลอกข่าว แพร่ข่าว อย่างไร ทั้งในส่วนของหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและในส่วนของออนไลน์ มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผล มีความขัดแย้ง เชิงจริยธรรมหรือไม่ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพจะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview)กับบรรณาธิการ ข่าวและนักข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,เดลินิวส์มติชน ,คม ชัด ลึก ,ผู้จัดการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบว่านักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยมีการปฏิบัติในลักษณะการลอกข่าว แพร่ข่าว อย่างไร
2. ได้ทราบถึงรูปแบบของการลอกข่าว แพร่ข่าวที่ปรากฏ ในกระบวนการทำข่าว ในหนังสือพิมพ์ ฉบับเล่มและ หนังสือพิมพ์ออนไลน์
3. ได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการลอกข่าว แพร่ข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรวมถึงความขัดแย้งในเชิงจริยธรรม
4. เป็นการต่อยอดองค์ความรู้ด้านวารสารศาสตร์(Journalism) ต่อบุคคลในอนาคตรวมถึงนำไปสู่การวิจัยเพื่อ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานด้านวารสารศาสตร์(Journalism) ในประเทศไทย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการลอกข่าวและแชร์ข่าวกับความขัดแย้งเชิงจริยธรรม ในหนังสือพิมพ์ไทย มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1.แนวคิดเรื่องวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism)
- 2.แนวคิดเรื่ององค์ประกอบที่สำคัญของข่าว (The Elements of Journalism)
- 3.แนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว (News Value)
- 4.ทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด (Technology Determinism)
- 5.แนวคิดเรื่องสื่อออนไลน์และการหลอมรวมสื่อ (Convergence)
- 6.แนวคิดเรื่องจริยธรรมสื่อ (Media Ethics)
- 7.แนวคิดเรื่องความรู้ ทศคติ และการปฏิบัติ (Knowledge Attitude Practice)
- 8.แนวคิดเรื่องกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting)
- 9.แนวคิดเรื่องความรุ่งเรืองและความเสื่อมทรุดของทฤษฎีสังคมมวลชน
- 10.ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)
- 11.ทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชน (Normative Theories of Media Performance)
- 12.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดเรื่องวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism)

แนวคิดเรื่องวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) เป็นแนวคิดที่นักวิชาการและนักหนังสือพิมพ์ชาวอังกฤษ นิค เดวีส์ Nick Davies ได้นำเสนอผ่านงานวิจัย ชื่อว่า Flath Earth News ซึ่งชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของวงการวารสารศาสตร์ในประเทศอังกฤษ มาจากลักษณะที่เรียกว่า การปั่นหรือผสม (Churn) บวกกับ วารสารศาสตร์ (Journalism) กลายเป็น วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) โดยแนวคิดดังกล่าวมองที่กระบวนการทำงานของคนทำสื่อว่าขาดความประณีต ละเอียดยรอบคอบในการทำข่าว รวมทั้งละเลยหน้าที่และจรรยาบรรณที่สำคัญของสื่อมวลชน นั่นคือการค้นหาความจริงและการบอกความจริงกับผู้อ่าน การตรวจสอบความจริง การเป็นอิสระปราศจากการครอบงำจากอำนาจทั้งหลายและการทำเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ

วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) เป็นคำที่ใช้เรียกรงานข่าวที่ทำแข่งกับเวลาดำวยวิธีการที่จะประหยัดเวลาการทำงานมากที่สุด และทำง่ายที่สุด รวมถึงการปั่นข่าว (News spin) เพื่อโฆษณาชวนเชื่อ ข้อมูลข่าวที่ไม่ถูกต้อง บิดเบือน หรือมีคุณค่าข่าวต่ำ การลอกเลียนตัดแปะข่าวจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยเฉพาะข่าวประชาสัมพันธ์ รวมทั้ง การสร้างข่าวเพื่อผลประโยชน์แอบแฝงมากกว่าการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งความสะเพร่าหละหลวมในการทำข่าว ได้แก่

1.1 การลอกข่าว (Copy-Paste) ทั้งการลอกทั้งหมดและการลอกเพียงบางส่วนจากแหล่งข้อมูลต่างๆ และลอกจากข่าวประชาสัมพันธ์ ข่าวแจก นักข่าวไม่ได้ลงมือเขียนข่าวจากการลงพื้นที่หรือสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลด้วยตนเอง

1.2 การดัดแปลงแก้ไขจากข่าวของผู้อื่น หรือข้อมูลที่มีผู้นำเสนอไว้ก่อนหน้าแล้วนำมาปรับแก้ไขให้เป็นงานของตน

1.3 การไม่ตรวจสอบข้อมูลหรือแหล่งที่มาที่ชัดเจนของข่าว การไม่ตรวจสอบความถูกต้องของข่าว ดึงข่าวจากที่ต่างๆ มาเขียนแล้วนำเสนอ โดยที่ไม่อ้างถึงแหล่งข้อมูลหรือขโมยผลงานมาเป็นของตนในลักษณะที่ไม่ให้เครดิตเจ้าของผลงาน

1.4 บิดเบือนความจริงของข่าว นำเสนอเนื้อหาไม่ตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือคิดเพี้ยนไปจากเดิม

1.5 การกุข่าว เต้าข่าว นำเสนอข่าวที่ไม่เป็นความจริง คำโกหก เพื่อผลประโยชน์ของบุคคล กลุ่มคนหรือองค์กร

1.6 การนำเสนอข่าวเพื่อจุดประสงค์ของการโฆษณาชวนเชื่อแอบแฝง

แนวคิดในเรื่องดังกล่าวถูกมองจากนักสื่อสารมวลชนในประเทศอังกฤษว่าเป็นความท้าทายของวารสารศาสตร์ (Journalist) ในการทำข่าวในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ห้องข่าว (News Room) แวดล้อมไปด้วยเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นห้องข่าวที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารจากหลายๆแหล่งซึ่งต้องอาศัยความรู้และการคัดกรองจากตัวนักข่าวก่อนนำเสนอ ในขณะที่ความสะดวกสบายด้านเทคโนโลยีของการทำข่าวนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักข่าวขาดความรับผิดชอบ ซึ่เกี่ยจ ทำข่าวแบบลวกๆ เพื่อแข่งขันกับเวลา ใช้การคัดลอก ตัดแปะ (Copy-Paste) และไม่ได้มีการตรวจสอบข้อมูลก่อนนำเสนอ ข่าวบางข่าวนั้นมีที่มาจาก ทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ก บล็อก (Social Network) หรือ RSS Feed ซึ่งผู้ที่อัปโหลดข้อมูลขึ้นนั้นอาจไม่ใช่นักวิชาชีพสื่อหรือผู้ชำนาญการเฉพาะ เมื่อมีการคัดลอกข่าวโดยไม่ตรวจสอบแล้วเผยแพร่สู่สาธารณะแล้วจึงเกิดความผิดพลาดได้มาก ตั้งแต่ความผิดพลาดเล็กน้อยๆ จนถึงการเป็นปัญหาระดับชาติ ที่อาจสร้างความเสียหายได้มากกว่าที่คาดคิด อีกทั้งนักวิชาการสื่อ นักสื่อสารมวลชนยังมีความเห็นว่า วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) อาจเข้ามาแทนที่ วารสารศาสตร์ (Journalism) แบบดั้งเดิม

แนวคิดนี้เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางทั้งในแวดวงวิชาการสื่อและนักสื่อสารมวลชน หลายคนมองว่าเป็นการตีแผ่ความจริงด้านมืดของสื่ออังกฤษซึ่งถือเป็นความกล้าหาญของคนทำสื่อที่ไม่เคยมีมาก่อน ในขณะที่หลายคนมองว่างานวิจัยดังกล่าวไม่ใช่ภาพรวมของสื่ออังกฤษทั้งหมด และมันไม่สร้างสรรค์เพียงพอ

ความเป็นมาของแนวคิด

นิค เดวีส์ (Nick Davies) (2008) ได้ทำการสรุปข้อมูลพบว่าลักษณะการทำข่าวของสื่อสิ่งพิมพ์ในประเทศอังกฤษเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งมีผลกระทบกับคุณค่าข่าว องค์ประกอบสำคัญของข่าวรวมถึงจริยธรรมในการทำข่าวของนักสื่อสารมวลชนและได้รายงานผลการศึกษานี้ที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยคาร์ดิฟฟ์ (Cardiff University) ประเทศอังกฤษ ในงานวิจัยชื่อว่า *Flat Earth News* โดยการสำรวจเนื้อหาข่าวกว่า 2,207 ชิ้น จากหนังสือพิมพ์ The Times, Daily Telegraph, The Guardian, The Independent และ Daily Mail พบว่า 80% ของข่าวในประเทศอังกฤษไม่ใช่ข่าวต้นฉบับ และมีเพียง 12% เท่านั้น ที่เป็นข่าวที่นักข่าวเขียนขึ้นมาเอง และตรวจเช็คความถูกต้องและแหล่งที่มาได้ ในขณะที่ 8% ไม่แน่ใจเกี่ยวกับความถูกต้อง

"They found two striking things. First, when they tried to trace the origins of their 'facts', they discovered that only 12% of the stories were wholly composed of material researched by reporters. With 8% of the stories, they just couldn't be sure. The remaining 80%, they found, were wholly, mainly

or partially constructed from second-hand material, provided by news agencies and by the public relations industry. "Second, when they looked for evidence that these 'facts' had been thoroughly checked, they found this was happening in only 12% of the stories."

ที่มิวิจัยได้พบสองสิ่งที่สำคัญคือ หนึ่งเขาพบว่ามีเพียง 12% เท่านั้นจากข่าวทั้งหมดที่เป็นข้อความต้นฉบับซึ่งเป็นต้นตอของความจริง และเขียนอ้างอิงมาจากการค้นพบโดยนักข่าวเอง ทั้งนี้มี 8% ที่ตัวนักข่าวก็ไม่น่าสนใจในแหล่งที่มา ส่วนอีก 80% นั้น ใช้ข้อมูลที่ไม่ใช่ต้นฉบับแต่ได้มาจากหน่วยงานเอเจนซี่ข่าวและองค์กรด้านประชาสัมพันธ์ และสองหากถามถึงการตรวจเช็คข้อมูลก่อนนำเสนออีกก็มีเพียง 12% เท่านั้นที่ได้มีการตรวจเช็ค

ผลการวิจัยของการเขียนข่าวขึ้นมาจากข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์ ในงานวิจัยของ นิค เดวีส์

(Nick Davies) คิดเป็นระดับเปอร์เซ็นต์ได้ดังนี้

หนังสือพิมพ์	% ของข่าวที่นำมาจากข่าวแจก	% ของข่าวที่นักข่าวเขียนเองและอื่นๆ
The Times	69%	21%
Daily Telegraph	68%	22%
The Guardian	52%	48%
The Independent	65%	35%
Daily Mail	66%	34%
หนังสือพิมพ์ทั้งหมด	97% นำข้อความบางส่วนมาใช้	3%
หนังสือพิมพ์ทั้งหมด	94% ลอกทั้งหมด	6%

นอกจากนี้ยังมีรายงานว่า 97% ของนักข่าวนำข้อความจากข่าวแจกมาใช้ในงานเขียนของตัวเอง และ 94% ลอกข้อความทั้งหมดจากข่าวประชาสัมพันธ์ ซึ่งสื่ออังกฤษมองว่านี่คือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของสื่อสารมวลชนยุคปัจจุบัน (Wikipedia, 2011)

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นลักษณะของการคัดลอกข่าวจากเว็บไซต์ต่าง ๆ มานำเสนอ หรือจากการคัดลอกข่าวจากข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์ โดยมีทั้งการอ้างอิงแหล่งข้อมูลและไม่มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล รวมถึงการดัดแปลงปรับเปลี่ยนบางส่วนแล้วนำเสนอผ่านหน้าเว็บไซต์ของตน รวมถึงการนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ อย่างหนังสือพิมพ์ เกิดเป็นปรากฏการณ์ใหม่ซึ่ง นิค เดวีส์ เป็นผู้ให้คำจำกัดความ เรียกว่า วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) ซึ่งมาจากคำว่า Churn ที่หมายถึง เครื่องปั่นเนย การปั่น(ครีม ,นม)ให้เป็นเนย ปั่นเนย,กวน ผสม ตามความหมายโดยรวมคือการปั่น กวน ผสม เข้าด้วยกันนั่นเอง

วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism) หมายถึง รูปแบบหนึ่งของงานข่าวที่มีลักษณะเป็นข่าวแจก เรื่องราวจากอินเทอร์เน็ต และการผสมผสานข้อมูลต่างๆเข้าด้วยกันซึ่งนำมาจากหนังสือพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ เช่นอินเทอร์เน็ต เนื่องจากความกดดันเรื่องเวลาและค่าใช้จ่าย โดยไม่มีการตรวจสอบหรือมีข้อมูลยืนยันแน่ชัด (Wikipedia,2011)

ซึ่งสามารถสรุปลักษณะของวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism)ได้ดังนี้ คือ

1. ข่าวที่ไม่ใช่ข่าวต้นฉบับ คือ นักข่าวไม่ได้ลงมือเขียนข่าวจากการลงพื้นที่ด้วยตนเอง
2. ข่าวที่คัดลอกหรือดัดแปลงจากข่าว หรือข้อมูลอื่นที่มีผู้นำเสนอไว้แล้ว (Second Hand Material) จากหลายแหล่งข้อมูลแล้วนำมาปะติดปะต่อให้เป็นงานเขียนของตน
3. ข่าวที่คัดลอกมาจากข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์ทั้งหมดหรือบางส่วน
4. ข่าวที่ถูกบิดเบือนความจริง นำเสนอเนื้อหาไม่ตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือผิดเพี้ยนไปจากเดิม
5. ข่าวที่ไม่เป็นความจริง คำโกหก หรือการกู่ข่าว เต้าข่าว ไม่มีแหล่งอ้างอิงข้อมูลที่ชัดเจน
6. ข่าวที่ไม่มีการตรวจเช็คความถูกต้องของข้อมูลทำให้ผู้รับข่าวสารได้ข้อมูลผิดพลาด
7. ข่าวที่แฝงด้วยการโฆษณาชวนเชื่อ

Waseem Zakir ,BBC journalist,(2011) กล่าวว่า คุณคัดลอกข่าวและผสม ผสมมันเข้าด้วยกันแล้ว รายงาน บางครั้งก็มีการอ้างอิงประโยคจากต้นฉบับ ทุกวันนี้ในห้องข่าวเป็นแบบนี้ทั้งหมด นักข่าวหรือนักวารสารศาสตร์แบบดั้งเดิมก็จะกลายมาเป็นนักวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism)

Peter Preston, editor of The Guardian(2011) กล่าวว่า มันไม่เคยมียุคทองของการทำข่าวมาแต่ไหนแต่ไร เมื่อนักข่าวต้องตกอยู่ในภาวะความกดดันทั้งหลาย อย่างเรื่องเวลา ค่าใช้จ่ายในการทำข่าวและการแข่งขัน

Martin Moore(2011) ,Media standard trusts พูดยถึงความหมายของวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) ว่า เป็นการเสนอข่าวจากข่าวแจก การคัดลอกข่าวจากข่าวแจก

Dan Sabbagh (2011)หัวหน้าฝ่ายสื่อสารและเทคโนโลยีหนังสือพิมพ์ The Guardian มองว่า วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism)ก็คล้ายกับเรื่องของการตกแต่งร่างกายให้ดูดีแต่เป็นเรื่องไม่จริง (Penazzle,Vajazzle) เช่นดาราสาวใช้ลิปสติกทาที่หัวนมเพื่อให้มีสีสันสวยงามเมื่อล้างออกสีนั้นก็หายไป กลับมาเป็นแบบเดิม หรือการสัก การตกแต่งร่างกายในอวัยวะบางส่วนให้ดูดีเพื่อดึงดูดใจนักข่าวแต่ทำที่สุดแล้วก็ไม่ใช่ว่าเรื่องจริงและมันไม่ได้เป็นอย่างนั้นจริงๆ

“Churnalism.com will clearly help expose some laziness in the media. [The accompanying film](#) shows it may be possible to make up a story about a "penazzle",the male answer to the crystal decorations offered by a vajazzle, and get it covered by an enthusiastic newspaper or two.

เว็บไซต์ Churnalism.com จะช่วยให้เราเห็นความซึ่เกี่ยวข้องของนักข่าวชัดเจนมากขึ้นในแวดวงสื่อสารมวลชน

มันง่ายมากที่นักข่าวจะแต่งเรื่องขึ้นมาเหมือนเช่นในแวดวงภาพยนตร์ที่ดารารอบตกแต่งร่างกายด้วยคริสตัลหรือวัตถุระยิบระยับหามาปกคลุมร่างกายไว้เพื่อดึงดูดใจนักข่าว

However, that doesn't mean that all journalism amounts to some sort of fraud. Though, in the case of the penazzle, it is rather hard to conclude that anybody has been harmed. And, come to think of it, if it was so easy to push the idea of male genital decoration into a newspaper, penazzles may in fact be a business idea waiting to happen.”

อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่านักข่าวทั้งหมดจะเป็นพวกหลอกลวง กุข่าว เหมือนกรณีการตกแต่งร่างกายของเหล่าดาราสาว จริงๆมันก็ไม่ได้ทำร้ายใคร แต่มันก็ง่ายที่เราจะแต่งเรื่องขึ้นมาบนหน้าหนังสือพิมพ์ บางที่การตกแต่งร่างกายอย่างที่ดาราสาวชอบทำกันอาจจะเป็นแง่มุมทางธุรกิจที่กำลังจะเกิดขึ้นก็เป็นได้

เว็บไซต์ Churnalism.com (www.Churnalism.com) ซึ่งสร้างโดย Waseem Zakir นักข่าว BBC ได้ให้คำจำกัดความ วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) ว่า เป็นข่าวสารที่มีพื้นฐานใกล้เคียงกันกับข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์

ส่วนเว็บไซต์ journalism.co.uk (www.journalism.co.uk) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวว่า นักข่าวทำการเขียนข่าวโดยดึงมาจากข่าวแจก

พิรงรอง รามสูต (2553) กล่าวว่า นักข่าวในยุคสื่อหลอมรวมถูกคาดหวังจากองค์กรสื่อให้สามารถเขียนงานเพียงชิ้นเดียว แล้วใช้ได้กับทุกสื่อ ทำให้ภาระหนักขึ้น ซึ่งก็เป็นความท้าทายของนักข่าวในองค์กรข้ามสื่อ ปัจจุบันข้อมูลต่างๆ เข้าถึงได้โดยเสรีกว่าในอดีต ทำให้มีนักข่าวบางคนฆ่าตัวตายทางวิชาชีพโดยขโมยผลงานคนอื่นมาเป็นของตนเอง และเกิดปรากฏการณ์นักข่าวอาร์มแชร์ เปรียบได้กับนักข่าวที่นั่งสบายอยู่กับเก้าอี้ที่มีพนักงานแขน ซึ่งสามารถจะทำข่าวโดยโทรศัพท์เช็คข้อมูลแหล่งข่าว หรือประมวลจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งนักข่าวอาร์มแชร์ก็มีแนวโน้มจะเจอคู่แข่งอย่างบล็อกเกอร์ต่างๆ ซึ่งอยู่ในพื้นที่จริง ไม่ใช่ในวิชาชีพ แต่เข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ นำไปสู่ความท้าทายในด้านอิสรภาพกับการทำหน้าที่ตรวจสอบสังคมของสื่อว่า เมื่อก่อน สื่อได้รับหน้าที่หมาเฝ้าบ้าน (watchdog) เพราะสื่อเข้าถึงข้อมูลและมีอิสรภาพ ขณะที่ในปัจจุบัน ข้อมูลเข้าถึงได้ง่าย ทำให้เกิดนักข่าวพลเมืองที่ไม่ใช่ในวิชาชีพซึ่งมาประจำกับสถานีข่าวสารแบบดั้งเดิมจึงทำให้เกิดการตรวจสอบสื่อกลับถึงความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลอีกด้วย

(www.prachatai.com, ออนไลน์, วันที่ 10 สิงหาคม 2553 เวลา 01:32)

เสียงสะท้อนเกี่ยวกับงานวิจัย Flat Earth News ของนิค เดวีส์(Nick Davies)

บล็อกเกอร์ของนักสื่อสารมวลชนหลายคนในต่างประเทศได้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยของนิค เดวีส์(Nick Davies)ว่า วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism) กำลังจะเข้ามาแทนที่ วารสารศาสตร์(Journalism) มากขึ้นเรื่อยๆ

Simon Bucks (2008)บรรณานุกรมข่าวสกายนิวส์ ประเทศอังกฤษให้ความเห็นต่องานวิจัย Flat Earth news เกี่ยวกับเรื่องวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(churnalism) ว่าเป็นเรื่องที่น่าตกใจและหดหู่มากถ้าหากเกิดเหตุการณ์แบบที่นิค เดวีส์บอก ที่ว่ามันเกิดขึ้นแพร่กระจายไปทั่วในแวดวงคนทำข่าว เพราะแท้ที่จริงแล้ว เว็บไซต์ก็จะเป็นตัวช่วยตรวจสอบความจริงให้กับนักข่าวได้ทางหนึ่ง ถ้ามีสิ่งที่น่าเสียดใจไปจากความเป็นจริงแม้เพียงเล็กน้อยหรือเป็นเรื่องใหญ่ ไม่นานนักเราก็จะรู้พร้อมๆ กับคอมเมนต์จากผู้อ่านที่มีเข้ามาอย่างถล่มทลาย

Roy Greenlade(2008) ศาสตราจารย์ด้านวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยซิดนีย์ กรุงลอนดอน กล่าวตำหนิว่า รายงานดังกล่าวเป็นการจำมาบอกเล่าเหมือนนกแก้วนกขุนทอง ทำอย่างกับสื่ออังกฤษคือสื่อที่ดีที่สุด รายงานเรื่องนี้อาจจะยังไม่ดีพอ การทำข่าวมันจะดีกว่าอะไร ทุกคนเชื่อเดวีส์กันหมดเพราะมีหลักฐานในขณะที่สิ่งที่เดวีส์นำเสนอ นั้นเป็นการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมทั้งสิ้น

Adrian Monck(2008) หัวหน้าภาควิชาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยซิดนีย์ กรุงลอนดอน กล่าวว่ารู้สึกไม่ประทับใจและไม่เห็นด้วยกับงานวิจัยชิ้นนี้ของมหาวิทยาลัยคาร์ดิฟฟ์(Cardiff University)โดยนิค เดวีส์ ที่กล่าวว่าวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism)เป็นสิ่งที่นักวารสารศาสตร์ทั่วโลกเป็นกัน หรือที่มองว่าวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism)มาจากข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวที่ลอกมา ในบล็อกของเขาได้ชี้ให้ทุกคนเห็นว่างานข่าวนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายจากภาระงานที่ล้นมืออย่างที่เห็นกันอยู่

ในขณะที่เสียงตอบรับในด้านบวกเกี่ยวกับปรากฏการณ์ดังกล่าวก็มีอยู่ไม่น้อย

Peter Osborne(2008)นักข่าวอังกฤษและนักวิจารณ์การเมืองมองว่า นิค เดวีส์(Nick Davies) เป็นผู้รวบรวมสิ่งที่สื่ออังกฤษโกหก บิดเบือนความจริงของข้อมูล และทำในสิ่งที่ขัดกับกฎหมายรายวันนำเสนอต่อผู้อ่าน หนังสือเล่มนี้ดึงดูดใจราวกับการสะกดจิตที่ทำให้เราอยากอ่านจนจบซึ่งทำให้เขาเข้าใจอย่างลึกซึ้ง หนังสือเล่มนี้นักข่าว บรรณาธิการข่าวและเจ้าของสื่อควรจะได้อ่าน มันเป็นเรื่องสำคัญมากที่จะทำให่วงการวารสารศาสตร์ได้เรียนรู้และพัฒนา

Jenny McKay (2008) อาจารย์ด้านวารสารศาสตร์มหาวิทยาลัย Stirling ให้ความเห็นว่าสิ่งที่นิกนำเสนอเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของสื่อมวลชนอังกฤษ คงทำให้ทุกคนตกใจรวมถึงผู้ที่ไม่ได้รู้จักวงการวารสารศาสตร์ด้วย โดยเฉพาะบทที่พูดถึง “ชีวิตของนักประชาสัมพันธ์ (The Private Life of Public Relation)” และ การโฆษณาชวนเชื่อ(The Propaganda Puzzle) เป็นสิ่งที่นักข่าวรวมถึงผู้ที่ต้องการจะเป็นนักข่าวทุกคนควรจะได้อ่านเพื่อที่จะได้ระมัดระวังอำนาจและเล่ห์กลที่อาจจะครอบงำพวกเขาในวันข้างหน้า

John Lanchester(2008) นักวิจารณ์หนังสือชาวอังกฤษ มองว่า Flat Earth News ของ นิค เดวีส์(Nick Davies) เป็นหนังสือที่สำคัญอย่างแท้จริง ซึ่งมันอาจเปลี่ยนแปลงมุมมองผู้อ่านที่มีต่ออุตสาหกรรมสื่ออังกฤษได้อย่างถาวร ภาพรวมเกี่ยวกับสื่ออังกฤษที่นิกนำเสนอจะทำให้ทุกคนระมัดระวังด้านมืดของสื่อรวมถึงความน่าเชื่อถือของสื่อด้วย

Steven Barnett (2008)ศาสตราจารย์ด้านการสื่อสาร ภาควิชาการเมือง มหาวิทยาลัยเวสต์มินสเตอร์ (University of Westminster) กล่าวว่า มันเป็นงานวิจัยที่ยอดเยี่ยมมาก ซึ่งสามารถบอกถึงสิ่งเลวร้ายที่เรากังวลสำหรับการทำข่าวในศตวรรษที่ 21 เป็นเสียงร่ำร้องจากใครสักคนที่เห็นความล้มเหลวของระบบสื่อ ท่ามกลางข้อมูลสาธารณะ ความถูกต้องและการตัดสินใจอยู่รอบๆตัวเรา มันคือการทุจริตทั้งระบบ

สาเหตุของการเกิดวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism)

Dan Sabbagh (2011) หัวหน้าฝ่ายสื่อสารและเทคโนโลยีหนังสือพิมพ์ The Guardian มองว่า วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) นั้นเกิดขึ้นจากความขี้เกียจของนักข่าว แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมดของเรื่องหลอกหลวงหรือข่าวโกหกที่เป็นเพราะนักข่าวขี้เกียจ และอย่าไปโทษข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์เพราะเป็นเรื่องน่าแปลกที่ข่าวดีๆทั้งหลายบางครั้งก็มีพื้นฐานมาจากข่าวแจก อย่างน้อยก็ข่าวของสถาบันการเงินหรือการยืนยันการนัดหมายของบุคคลสำคัญ หรือประกาศที่สำคัญๆของสาธารณชนที่เขียนขึ้นมาก่อนแล้วนำมาตีความภายหลัง และก็อย่าโทษตัวนักข่าวอย่างเดียวเพราะบางครั้งเราก็ได้อ่านงานเขียนดี ๆ ที่รายงานเรื่องราวที่เกิดขึ้นเมื่อวาน หรือคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตภายในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ที่งานต้องเสร็จทันกำหนด

สาเหตุของการเกิดวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) นั้น นักวิชาการอังกฤษหลายคนมองว่าเกิดจากตัวนักข่าวเอง คือนักข่าวไม่มีคุณภาพ ขาดความรับผิดชอบ ขี้เกียจ และขาดจริยธรรมนำไปสู่การทำข่าวแบบลวกๆ และเกิดข้อผิดพลาดมากจากการไม่ตรวจสอบเช็คข้อมูล หรือการทำข่าวในลักษณะที่ไม่ใช่ข่าวสืบสวนสอบสวน คือไม่ได้ลงพื้นที่ถึงแหล่งข้อมูลจริงแต่รับข้อมูลมาจากแหล่งต่างๆ ทั้งจากเว็บไซต์และข่าวแจก

ประการต่อมาคือสภาพแวดล้อมในการทำข่าวที่เกิดการแข่งขัน ต้องการความรวดเร็วนักข่าวจึงย่นระยะเวลาการทำข่าวเพื่อให้เป็นหนึ่งด้านความเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวบนหน้าเว็บไซต์ รวมถึงความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้การสืบค้น แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือดึงข้อมูลจากเว็บไซต์ทำได้ง่ายจึงเกิดการลอกข่าว หรือปะติดปะต่อข่าวได้ง่ายขึ้นซึ่งนำไปสู่การประหยัดงบประมาณในการทำข่าวขององค์กรสื่อ การลงทุนทำข่าวที่ใช้งบประมาณน้อยลง

ประการสุดท้ายคือการถูกแทรกแซงจากหน่วยงานที่มีอิทธิพล นักการเมือง บริษัทโฆษณาและระบบอุตสาหกรรมที่มองว่าข่าวเป็นเพียงสินค้าที่ทำเงินเท่านั้น นอกจากนี้ยังเกิดจากการเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันระหว่างนักข่าวและนักประชาสัมพันธ์ ทำให้เนื้อหาข่าวมีลักษณะเดียวกันกับข่าวแจก (Nick Davies, 2008)

Kevin Marsh (2008) มองว่าเหตุผลที่ทำให้นักข่าวกระทำเช่นนั้นเกิดจากการต้องการความรวดเร็วสูงสุดในการทำข่าว นักข่าวมีเวลาไม่มากนักสำหรับข้อมูลที่เพิ่มขึ้นและไม่มีเวลาสำหรับการตรวจสอบเช็คความถูกต้องของข้อมูล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของเจ้าของสื่อด้วย ว่ามุ่งแต่ในเรื่องผลประโยชน์หรือไม่ นอกจากนี้ข่าวที่คัดลอกมาจากข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์ยังเอื้อผลประโยชน์ให้องค์กร หน่วยงานด้านการพาณิชย์ และกลุ่มนักการเมือง ข่าวจึงเป็นที่สนใจของกลุ่มคนเหล่านี้ด้วย อย่างไรก็ตามเขามองว่าความกดดันเรื่องเวลาและเรื่องอื่น ๆ นั้นไม่ใช่สาเหตุที่แท้จริงของการเกิดวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) แต่เกิดขึ้นเพราะตัวตนของนักข่าวแต่ละบุคคลเป็นหลักด้านความสำคัญรับผิดชอบ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อมวลชน หากนักข่าวละทิ้งหน้าที่ที่สำคัญที่สุดในการทำข่าว นั่นก็คือการบอกความจริง การเป็นอิสระไม่ถูกรบงการจากฝ่ายใด

และการทำเพื่อสาธารณประโยชน์แล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นนี้จะโทษใครไม่ได้ นอกจากตัวเองนอกจากนี้แล้วปัจจัยด้านเทคโนโลยี และทักษะของบรรณารักษ์ก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งด้วย

John Montorio(2011) มองว่าระยะหลายปีที่ผ่านมาปฏิเสธไม่ได้ว่าบริษัทโฆษณาามีอิทธิพลต่อนโยบายขององค์กรหรือบริษัทสื่อและเป็นเรื่องยากที่นักข่าวหรือบรรณารักษ์ข่าวจะปฏิเสธองค์กรเหล่านั้น

ความแตกต่างระหว่างวารสารศาสตร์ (Journalism) กับ วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism)

วารสารศาสตร์ (Journalism) แบบดั้งเดิม นั้นมองการทำข่าวแบบอุดมคติซึ่งนักข่าวยึดมั่นในอุดมการณ์ และหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอความจริงเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ มองถึงจิตวิญญาณของการทำสื่อ ในขณะที่การทำข่าวที่เรียกว่าวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism) นั้นอาจคำนึงถึงเรื่องอื่นมากกว่าหน้าที่ของสื่อมวลชน เช่นเรื่องของผลประโยชน์ และด้วยความกดดันเรื่องเวลา ค่าใช้จ่าย การถูกครอบงำและด้วยตัวนักข่าวเอง ความแตกต่างระหว่างวารสารศาสตร์ (Journalism) กับ วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism) สามารถสรุปและแสดงได้ดังต่อไปนี้

วารสารศาสตร์ (Journalism)	วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism)
นักข่าวผลิตงานอยู่ในสายงานการทำข่าวรูปแบบเดิม (Factory production line)	นักข่าวผลิตงานในห้องข่าวที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร(Modern News Room)
ข่าวคือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น	ข่าวคือข้อมูลที่ถูกบิดเบือน คำโกหก โฆษณาชวนเชื่อ หรือผ่านการปะติดปะต่อ คัดลอกมา
นักข่าวทำข่าวต้นฉบับ ลงพื้นที่จริงแล้วรายงานข่าว	นักข่าวทำข่าวจากข้อมูลที่ได้อยู่ในห้องข่าว
นักข่าวทำข่าวเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ	นักข่าวทำข่าวเพื่อประโยชน์ของบริษัทโฆษณา นักการเมืองหรือองค์กรสื่อของตน
นักข่าวนำเสนอข่าวตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริงที่ประมวลจากแหล่งข่าวและการสืบค้น	นักข่าวนำเสนอข่าวโดยปะติดปะต่อข้อมูลก่อนนำเสนอ
ความผิดพลาดของข่าวนี้น้อย	ความผิดพลาดของข่าวมีมาก
นักข่าวตรวจเช็คความถูกต้องของข้อมูล	นักข่าวไม่มีเวลาตรวจเช็คความถูกต้อง
นักข่าวเป็นอิสระจากอำนาจทั้งปวง	นักข่าวถูกครอบงำ ชี้นำโดยบริษัทโฆษณา นักการเมือง
นักข่าวเขียนข่าวด้วยตนเอง	นักข่าวลอกข่าวหรือนำข้อความบางส่วนจากที่อื่นเขียนลงในงานของตน
ข่าวและข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์แยกกันอย่าง	ข่าวและข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์คืออันเดียวกัน

ชัดเจน	หรือผสมผสานกัน
ข่าวมีแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่ชัดเจน	ข่าวไม่มีแหล่งที่มา หรือมีการก๊อปปี้ข่าวขึ้นมาเองแล้ว นำเสนอ
เนื้อหาข่าวต้นฉบับ(Original)	เนื้อหาข่าวมือสอง(Second Hand Material)หรือนำ กลับมาใช้ใหม่(Recycle)
นักข่าวรับผิดชอบต่องานเขียนของตน	นักข่าวที่เกี่ยวข้อง คำนึงถึงผลประโยชน์
นักข่าวยึดมั่นในจริยธรรมวิชาชีพ	นักข่าวละเลยจริยธรรมในวิชาชีพด้วยปัจจัยด้านเวลา ผลประโยชน์ ขาดความรับผิดชอบต่อ

กรณีที่น่าสนใจเกี่ยวกับวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (churnalism) ในประเทศไทย

วันที่ 15 พฤศจิกายน ปี 2551 หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ได้ออกมาแจ้งเกี่ยวกับการให้ข่าวอดีต นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่ สำนักข่าว INN ของไทยนำเสนอข่าวว่า รัฐบาลประเทศในแถบทะเลแคริบเบียน คือ บาฮามาส หมู่เกาะเบอร์มิวดา ทวีปอเมริกาใต้คือ โบลิเวีย และทวีปแอฟริกา คือ แอฟริกากลาง สาธารณรัฐเซาท์ แอฟริกา สาธารณรัฐโตโก ต่างชื่นชมและต้องการตัว พ.ต.ท.ทักษิณไปเป็นที่ปรึกษาช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ การไปลงทุน รวมถึงได้รับการยอมรับให้ไปเป็นพลเมืองกิตติมศักดิ์ โดยมีทั้งอ้างแหล่งข่าวเป็นสื่อท้องถิ่น และไม่มีอ้างอิงแหล่งข่าวโดยที่ข่าวนี้ไม่มีสำนักข่าวระดับโลก อย่างเอพี รอยเตอร์ เอเอฟพีและซีเอ็นเอ็น ได้สัมภาษณ์ผู้นำรัฐบาลประเทศเหล่านั้นเลย

ซึ่งก่อนหน้านั้น 1 วัน ในวันที่ 14 พฤศจิกายน สำนักข่าวเอพี ได้รายงานข่าวว่า ทางกรของทั้งประเทศบาฮามาสและเบอร์มิวดาได้ออกมาปฏิเสธข่าวที่ว่า จะให้พ.ต.ท.ทักษิณเป็นพลเมืองกิตติมศักดิ์ และลี้ภัยว่าไม่เป็นความจริง โดยนายเบรนต์ ไชโมเนตต์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกิจการต่างประเทศบาฮามาส กล่าวว่า ยังไม่เคยได้รับเรื่องการร้องขอลี้ภัยเข้าประเทศ หรือการเสนอสถานภาพพลเมืองพิเศษให้แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ เลย ขณะที่ นายเอ็ดวาร์ด บราวน์ นายกรัฐมนตรีเบอร์มิวดา เปิดเผยว่า ไม่รู้เรื่อง เกี่ยวกับการเข้ามาลี้ภัยของพ.ต.ท.ทักษิณ และรู้สึกรังเกียจกับรายงานข่าวเรื่องนี้ที่ปรากฏอยู่ในสื่อต่างๆของเอเชีย

พร้อมกันนี้ นายกรัฐมนตรีบราวน์ของเบอร์มิวดา ได้ออกมายืนยันกับสำนักข่าวเดอะ รอยัล กาเซตว่า รายงานเหล่านั้น ถูกก๊อปปี้ขึ้นมาอย่างสิ้นเชิง

และเมื่อมีการตรวจสอบย้อนหลังไปที่เว็บไซต์ของสำนักข่าว INN พบว่า สำนักข่าว INN เริ่มเสนอข่าวดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 22 สิงหาคม 2551 จนถึง วันที่ 14 พฤศจิกายน 2551 รวมทั้งหมด 13 ข่าว เป็นเวลากว่า 2 เดือน ทาง"มติชนออนไลน์"ได้พิจารณาเนื้อหาของข่าวและวันเวลาของการนำเสนอข่าวทั้งหมดของสำนักข่าว INN เกี่ยวกับ พ.ต.ท. ทักษิณ แล้วพบว่าเนื้อหาแบ่งเป็น 2 ประเภทหลักคือ

การเสนอข่าวเพื่อต่อต้านข่าวด้านลบเกี่ยวกับ พ.ต.ท.ทักษิณ เช่น การถูกศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจับ การถูกศาลฎีกาพิพากษาจำคุก 2 ปี คดีที่ดิน ถนนรัชดาภิเษก การเรียกร้องให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์จาก พ.ต.ท.ทักษิณ และกรณีที พ.ต.ท.ทักษิณ ถูกทางการอังกฤษเพิกถอนวีซ่า

และสอง เป็นการเสนอข่าวสนับสนุนการเคลื่อนไหวของ พ.ต.ท.ทักษิณ เพื่อขยายผลทางการเมือง เช่น การที่ พ.ต.ท.ทักษิณ โพนอินมาที่มีอบเสื่อแดงวันเสาร์ที่ 1 พฤศจิกายน 2551 ณ สนามราชมิ่งคลากีฟ้าสถาน

และในวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 เวลา 16:18:25 น. มติชนออนไลน์ ได้พาดหัวเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวว่า

"เบื้องหลัง"ข่าวลวงโลก"อ้าง 6 ประเทศแคริบเบียน-แอฟริกา"ทักษิณ"ใช้ตอบโต้-หนุนเคลื่อนไหวการเมือง"

"ข่าวลวงโลก"บาฮามาส-เบอร์มิวด้าเสนอให้"แม้ว"ลี้ภัย-พลเมืองกิตติมศักดิ์ ผู้นำ 2ปท.งง!มาจากไหน"

โดยมีใจความว่าข่าว ดังกล่าวไม่เป็นความจริง เมื่อมีการสอบถามไปยังแหล่งข้อมูลของประเทศต่างๆแล้ว ไม่มีใครทราบที่มาของข่าวว่ามาจากไหน ทั้งนี้ทางมติชนออนไลน์ได้สรุปว่าเป็นการเสนอข่าวเพื่อต่อต้านข่าวด้านลบเกี่ยวกับ พ.ต.ท.ทักษิณไม่ว่าจะเป็นการ ถูกศาลสั่งจำคุก ถูกประเทศอังกฤษเพิกถอนวีซ่า และเป็นการสนับสนุนการเคลื่อนไหวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าผลประโยชน์ของการนำเสนอข่าวนี้เป็นของ พ.ต.ท.ทักษิณ และพวกเท่านั้น หรือเป็นข่าวที่มุ่งผลประโยชน์ทางการเมือง

กรณีการขูดคู้ที่มาของข่าวดังกล่าว ทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับการทำงานของสำนักข่าวต่างๆ ว่ายังมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ หรือทำงานเพื่อผลประโยชน์ของฝ่ายใดหรือไม่ เป็นจุดเริ่มต้นของการตั้งคำถามกับการทำงานของสื่อมวลชนในประเทศไทย

พิรธอง รามสูต (2553)กล่าวถึงกรณีไอเอ็นเอ็นยื่นรายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งต่อมามีมติชนตรวจสอบพบว่าไม่ใช่ข่าวจริง นั้น อาจเป็นเพราะไอเอ็นเอ็น นำเสนอข่าวสารผ่านข้อความสั้น (เอสเอ็มเอส) และทางออนไลน์ ซึ่งต้องอาศัยความรวดเร็ว และสั้นกระชับจึงไม่ได้ตรวจสอบอย่างละเอียดพอ จึงทำให้เกิดเรื่องดังกล่าวขึ้น เช่นเดียวกันกับ กรณี "นักสืบพันทิป" หรือผู้ใช้งานเว็บบอร์ดของเว็บไซต์พันทิป ดอทคอม(www.pantip.com) ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบเรื่องของนาธาน โอมาน หลังเจ้าตัวให้สัมภาษณ์สื่อเก่าว่าได้ไปแสดงภาพยนตร์เรื่อง The Prince of Red Shoes ที่ต่างประเทศ ซึ่งต่อมามีการตรวจสอบพบว่าไม่เป็นความจริงทำให้สื่อมวลชนอีกหลายฉบับต่างขูดคู้ประวัติของนาธานขึ้นมาอีกครั้ง จนกลายเป็นประเด็นที่สังคมสนใจ "สองตัวอย่างนี้ แสดงให้เห็นว่า ตำแหน่ง watchdog ของโลกไซเบอร์กำลังเล็หายาบเทาของสื่อเก่า แต่ก็ยังมี ความท้าทายเรื่องความครบถ้วนของข้อมูล"

www.prachatai.com,ออนไลน์,วันที่ 10 สิงหาคม 2553 เวลา 01:32)

นอกจากกรณีการก๊อข่าวเรื่องข่าวคราวความเคลื่อนไหวของ พ.ต.ต ทักษิณแล้ว ยังพบกรณีที่น่าสนใจในแวดวงสื่อมวลชนไทยกรณีอื่นๆ ในสื่อโทรทัศน์ เช่น กรณีการนำข่าวและภาพข่าวของสำนักข่าวอื่นมาออกอากาศ โดยไม่ได้ขออนุญาต ประเด็นคือภาพข่าวนั้นเป็นผลงานของนักข่าวซึ่งมีการลงพื้นที่ เก็บข้อมูลและถ่ายภาพ เด็กทารกพิการไม่มีแขนขา ที่ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส มาด้วยตนเอง แต่ผู้ประกาศในรายการเรื่องเล่าเช้านี้ นายสรยุทธ สุทัศนะจินดา ของทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้นำไปเผยแพร่ออกอากาศ โดยไม่บอกแหล่งที่มา ทั้งที่ไม่ได้เป็นผู้ลงไปทำข่าวเอง ทำให้มีลักษณะเหมือนการขโมยข่าวมาเล่าทำให้เกิดการแจ้งความเอาผิดและเป็นประเด็นที่วิพากษ์วิจารณ์ในสังคมสื่อมวลชนอยู่ระยะหนึ่ง ซึ่งท้ายที่สุดแล้วพิธีกรดังกล่าวก็ได้ออกมาขอโทษและยอมรับผิดพร้อมบอกเจตนาว่าต้องการช่วยเหลือเด็กพิการในข่าวเท่านั้น แต่ในอีกแง่มุมหนึ่งกระดุนให้สังคมตระหนักว่าในวงการสื่อสารมวลชนและความเป็นวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นควรมีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นพิธีกรข่าวชื่อดังหรือนักข่าวตัวเล็กๆ ต่างควรมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนและเคารพในการปฏิบัติงานและให้เกียรติผลงานของผู้อื่น เมื่อมีการเผยแพร่งานออกสู่สาธารณะหากงานดังกล่าวเราไม่ได้เป็นผู้ทำขึ้นมาเองแต่นำมาจากแหล่งอื่นก็ควรบอกอ้างอิงถึงแหล่งที่มาและให้เครดิตเจ้าของชิ้นงานนั้นด้วย

ผลกระทบของ วารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism)

Herman Wasserman(2008) กล่าวในบทความ The dangers of “churnalism” ว่าผลกระทบหรือความน่ากลัวของวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) ตามที่นิค เดวีส์ (Nick Davies) ได้พูดถึงก็คือการที่นักข่าวได้ละเลยจรรยาบรรณในวิชาชีพสื่อ รวมถึงละทิ้งหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของการเป็นนักข่าวมืออาชีพได้แก่การนำเสนอความจริง นักข่าวจะไม่สามารถบอกผู้อ่านได้ว่าเกิดอะไรขึ้น และกลายเป็นนักข่าวที่ทำหน้าที่เพียงการรวบรวมข่าวและข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดยไม่มีการกลั่นกรอง วิเคราะห์ข้อมูลใดๆ ทำเพียงแค่การปั่น (churning) ผสมรวมกัน ไม่ว่าจะเป็นข่าวแจก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็ก เรื่องใหญ่ เรื่องสำคัญหรือไม่สำคัญ ถูกหรือผิด สิ่งที่น่ากลัวอีกประการหนึ่งก็คือการใช้ข่าวแจกหรือข่าวประชาสัมพันธ์ในงานเขียนนั้นอาจชักนำผู้อ่านไปในทางที่ผิด หรือการทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดได้ นำไปสู่ความไม่น่าเชื่อถือ ทั้งในส่วนข่าว ข้อมูลออนไลน์และข่าวประชาสัมพันธ์ ซึ่งนักข่าวเองก็ได้พูดถึงลักษณะการทำงานเช่นนี้ว่าเป็นเพราะเงื่อนไขแวดล้อมหลายประการที่กดดันให้กลายเป็นวงจรที่นักข่าวต้องใช้วิธีการลอกข่าวหรือดึงข้อมูลมาทำข่าวแทนการลงไปสัมภาษณ์แบบสืบสวน สอบสวนหรือลงไปสังเกตการณ์ด้วยตนเองเพื่อให้ได้ข้อมูลต้นฉบับ

อย่างไรก็ตาม Herman Wasserman มองว่าสื่อหลักแม้จะตกอยู่ภายใต้ความกดดันและอิทธิพลของการพาณิชย์แต่บรรณาธิการข่าว นักข่าวเองก็ยังสามารถคงไว้ซึ่งอิสระในการทำข่าวได้ หากทำงานหนักและทุ่มเทมากพอ ไม่เช่นนั้นแล้วนักข่าวก็จะกลายเป็นเพียงผู้นำเสนอข่าวที่ถูกการพาณิชย์ครอบงำอย่างไม่อาจ

ควบคุมได้ แต่หากนักข่าวต้องการทำหน้าที่สุนัขเฝ้าบ้าน(Watchdogs) ต่อไปก็ควรจะพิจารณา ตรวจสอบเช็คข้อมูลต่างๆอย่างละเอียดรอบคอบทุกๆด้าน

ณรงค์ สุทธิรักษ์(2555) นักวิชาการและนักวิชาชีพสื่อ ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2555 มองว่าในประเทศไทยการลอกข่าวมีมาตั้งแต่ในยุคอดีต ตั้งแต่ปี 2527 นักข่าวจะมีกลุ่มสังคมของตน มีการสังสรรค์และพูดคุยประเด็นข้อมูลข่าวสาร และร่วมกันสรุปข้อมูลประจำวันในลักษณะการแลกเปลี่ยนข่าวที่ทำได้ เมื่อรุ่งเช้าข่าวที่ได้จะมีลักษณะเดียวกันเพียงแต่ประเด็นหรือมุมมองข่าวนั้นอาจแตกต่างกันบ้าง ในรายละเอียด นั่นคือการก๊อปปี้ข่าวในยุคนั้น อีกกลุ่มเป็นนักข่าวทำเนียบซึ่งจะมีวัฒนธรรมหรือกลุ่มสังคมของเขา ใครก็ตามที่เข้าไปในสังคมนั้นก็ต้องปรับตัวยึดหยุ่นตามนักข่าวรุ่นพี่

พัฒนาการของวิธีการลอกข่าวเริ่มเปลี่ยนไปเนื่องจากมีเทคโนโลยีมาช่วย นักข่าวประจำจุดจะทำงานร่วมกันมากขึ้น บางฉบับมีคนมากก็จะแบ่งคนประจำตามจุดต่างๆแล้วนำข่าวนั้นมาแชร์กัน หรือหนังสือพิมพ์ฉบับเล็กที่มีคนไม่มากก็จะทำข่าวในลักษณะเข้ามาร่วมทำข่าวกับฉบับอื่น เมื่อมีการแชร์ข้อมูลกันจึงกลายเป็นได้ข่าวเหมือนกันหมดทำให้เกิดลักษณะของการลอกข่าวขึ้น บางครั้งมีลักษณะของการกลางาน การป่วยของนักข่าวบางท่านแล้วไม่ได้ลงพื้นที่ทำข่าวก็จะมีลักษณะของการฝากทำข่าวซึ่งไม่ได้ส่งให้เฉพาะนักข่าวแต่ส่งเข้าอีเมลของสำนักข่าวเลย หัวข่าวหน้าหนึ่งก็จะทราบทันทีเป็นการภายในว่าเป็นเครือข่ายคนข่าวของตนเอง

วิธีการทำงานของนักข่าวในอดีตกับปัจจุบันไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปมากนักสำหรับนักข่าวประจำวัน (Routine) ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นนักข่าวสืบสวน สอบสวนที่จะได้รับมอบหมายให้ไปทำข่าวตามหัวข้อที่กำหนดหรือเสนอประเด็นขึ้นมาเองแล้วลงพื้นที่ นักข่าวกลุ่มนี้จะแยกตัวออกไปจากกลุ่มของนักข่าวประจำวันอย่างชัดเจน ซึ่งบางครั้งการทำข่าวเหล่านี้มีลักษณะคล้ายการทำแม็กกาซีน ซึ่งการทำแม็กกาซีนจะมีลักษณะของการตลาดมาเกี่ยวข้องด้วย เหมือนที่ หนังสือพิมพ์รายวันมีการตลาด การโฆษณาเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้เกิดเป็นข่าวเชิงโฆษณาขึ้นมามักจะลงในพื้นที่โฆษณาที่เรียกว่า Advertorial ระยะเวลาในรูปแบบนี้ก็เริ่มเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปอีก ในส่วนของคุณค่าข่าวนั้น ณรงค์ สุทธิรักษ์มองว่าขึ้นอยู่กับผู้รับข่าวสารนั้นว่าจะตีความอย่างไร และวัดคุณค่าข่าวนั้นจากตรงไหน แต่โดยส่วนตัวเชื่อว่าลักษณะของการบิดเบือนข้อมูลเพื่อเหตุผลทางการโฆษณา หรือเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจนั้น ในประเทศไทยไม่มีลักษณะที่ร้ายแรงเช่นนั้นแต่เป็นลักษณะการบอกข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วนมากกว่า มองว่านักข่าวไทยก็ยังมีจรรยาบรรณในส่วนนี้อยู่ ปัญหาของหนังสือพิมพ์ทุกวันนี้ที่ข่าวเหมือนกันไปหมดก็อาจจะไปเชื่อมโยงกับในเรื่องของธุรกิจ

ส่วนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของเนื้อหาข่าวจากการฝากการทำข่าวนั้น ณรงค์มองว่า การเป็นนักข่าวนั้นจะผ่านกระบวนการคัดกรอง ผ่านการฝึกงานจนแน่ใจ ทางบรรณาธิการข่าวจึงจะมั่นใจมอบหมายงานให้ลงไปทำข่าวดังนั้นข่าวที่ได้มาจึงค่อนข้างมั่นใจได้ว่าถูกต้อง นักข่าวจะค่อนข้างเชื่อใจกัน อีกประการหนึ่งก็คือตัวนักข่าวที่รับข้อมูลมากก็ต้องมีพื้นฐานความรู้ด้านข่าวพอสมควร สามารถตรวจสอบเช็คความถูกต้องได้เบื้องต้น รวมถึงความเจริญด้านเทคโนโลยีก็จะช่วยให้เช็คความถูกต้องผ่านข้อมูลต่างๆทางอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น

เทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการทำงานทำซ้ำของนักข่าวมาก เมื่อก่อนนักข่าวใช้รูปแบบเดิม (Format) ของการทำซ้ำ ลงมือเขียนว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ต้องมานั่งนึกว่าจะเขียนอย่างไร แต่ปัจจุบันคนไม่เขียนซ้ำกันแล้ว แค่การปาดแล้วแปะ (Copy-Paste) ก็เสร็จ นักข่าวรุ่นใหม่ ๆ จำนวนไม่น้อยเขียนซ้ำไม่เป็น สื่อความหมายได้ไม่ดีเพราะมีเทคโนโลยีเอื้ออำนวย ที่สำคัญคือเด็กรุ่นใหม่ไม่อ่านหนังสือ ซ้ำร้ายหนังสือพิมพ์รายวันบางฉบับยังมีการพาดหัวข่าวโดยใช้ภาษาไทยผิดๆ แต่อย่างไรก็ตามเราไม่ควรโทษเทคโนโลยีเพราะทุกอย่างมีสองด้าน อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มากหากใช้ให้เป็น การทำซ้ำของนักข่าวรุ่นใหม่จะมีลักษณะการแบ่งหน้าที่กันชัดเจน คนไหนที่เขียนซ้ำไม่เป็นก็จะไม่สามารถเขียนซ้ำได้อยู่เช่นนั้น แต่อาจเป็นส่วนน้อยที่เป็นเช่นนี้ ลักษณะการทำซ้ำแบบปาดแล้วแปะ (Copy-Paste) เริ่มเกิดขึ้นมาพร้อมๆกับการที่เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าและคนนิยมใช้อินเทอร์เน็ตกันมากขึ้น ช่วง 10 ปีหลัง และเกิดกับนักข่าวทั้งรุ่นใหม่และรุ่นเก่า ซึ่งการปาดแล้วแปะนี้ จะมีการแก้ไขให้เป็นสำนวนภาษาของตนเองด้วย ซึ่งหากกรณีนักข่าวอาวุโสการทำซ้ำเช่นนี้คงไม่ใช่การทำซ้ำรายวันแต่อาจเป็นลักษณะการทำสื่อบุคคลมากกว่า บางครั้งก็มีการใช้ข้อมูลที่สำคัญต้องอ้างอิงมาตัดแปะ เช่นกฎหมายรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

ลักษณะดังกล่าวนำไปสู่เรื่องของธุรกิจด้วย เมื่อข่าวเหมือนกันคนก็เลือกซื้อฉบับใหญ่ที่มีความน่าเชื่อถือกว่า หากจะมองในแง่ของจรรยาบรรณโดยส่วนตัวมองว่าไม่ได้เป็นการละเมิดแต่มองถึงประสิทธิภาพในการทำงานของนักข่าวแต่ละบุคคลมากกว่า รวมถึงระบบการทำซ้ำแบบช่วยเหลือหรือพึ่งพากันในกลุ่มสังคมนักข่าว ซึ่งปัจจุบันก็มีการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น แต่ต้องกลับมาตั้งคำถามว่าอิสระของสื่อมวลชนในประเทศไทย จำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีสื่อมวลชนเป็นจำนวนมาก เพราะการที่มีนักข่าวมากเกินไปทำให้การตรวจสอบด้านคุณภาพของคนทำสื่อลดน้อยลง

ผู้วิจัยมองว่าแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องวารสารศาสตร์แบบปาดแล้วแปะนี้สามารถนำมาเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลด้านการลอกข่าว แชรซ์ข่าวได้ดี จึงหยิบยกแนวคิดนี้มาประกอบไว้ในงานวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวกับนักประชาสัมพันธ์

ณรงค์ สุทธิรักษ์ (สัมภาษณ์ 6 เมษายน 2554 ,มหาวิทยาลัยรังสิต) มองว่าต้องแยกสองส่วนออกจากกัน ถ้าถามว่าสมควรหรือไม่ที่นักประชาสัมพันธ์จะแจกข่าวให้นักข่าวมองว่าสมควรเนื่องจากเป็นหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ที่จะทำให้นักข่าวมางานของตนและเขียนข่าวของตน เพราะนักประชาสัมพันธ์โอกาสที่จะได้เจอผู้บริหารมีน้อย แต่สิ่งที่ไม่ควรคือนักข่าวไม่ควรเขียนข่าวโดยลอกมาจากข่าวแจกทั้งหมดโดยไม่เจาะประเด็นหรือทำอะไรเพิ่มเติมเลย ก็ต้องยอมรับว่าคนที่จะมาทำข่าวแบบมีคุณภาพสมัยนี้ก็ไม่ใช่หาได้ง่าย สายสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวกับนักประชาสัมพันธ์ก็จะเอื้อประโยชน์กันอยู่ จากที่เคยแจกของก็อาจเสนอเป็นรูปแบบกิจกรรม

ให้ เช่น ดีกอล์ฟ สังกอร์ค ไปต่างประเทศ ทำยที่สุดก็จะเป็นลักษณะนักประชาสัมพันธ์ให้ความสำคัญกับคนทำข่าวมากกว่าองค์กร เพราะได้ประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์มากกว่า แต่ถ้าไปให้ความสำคัญกับองค์กรมาก ก็จะกลายเป็นลักษณะของการตลาด การโฆษณา มีการลงโฆษณา วางแผนสื่อ ซึ่งต้องใช้งบประมาณการลงทุนมากกว่าการให้กับนักข่าวรายบุคคลซึ่งได้ปริมาณงานใกล้เคียงกันหรือมากกว่า นักประชาสัมพันธ์จึงเข้ามา มีบทบาทนับจากนโยบายการลดงบประมาณการโฆษณาดังกล่าว เคยได้ยินมาว่าหน่วยงานใหญ่ๆ ก่อนจะรับประชาสัมพันธ์นั้นต้องเคยเป็นนักข่าวมาก่อนเพื่อที่จะให้รู้ว่าสังคมนักข่าวคืออะไร และนักข่าวต้องการอะไร เพื่อเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพด้านการประชาสัมพันธ์ เพราะงานข่าวมีความน่าเชื่อถือ นักประชาสัมพันธ์จึงผูกไม่ตรีไว้ เพราะผลด้านภาพลักษณ์องค์กรนั้นจะดีขึ้นแน่นอนในแง่ของความน่าเชื่อถือ เมื่อได้ผลตรงนี้จะพุ่มกับนักข่าวรายคนโดยเลือกระดับ บรรณานิติกรข่าว หรือนักข่าวอาวุโสและนักข่าวธรรมดาซึ่งจะมีระดับการดูแลต่างกัน เพื่อความสำเร็จของงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ถือว่านักประชาสัมพันธ์ไม่ผิดเพราะทำไปตามหน้าที่

ผลประโยชน์จะได้ทั้งสองฝ่าย ประชาสัมพันธ์ได้ผลงาน เจ้าของสินค้าได้ภาพลักษณ์ที่ดี นักข่าวได้ความสัมพันธ์ที่ดีและได้ข่าวมาเขียน จริงๆเป็นข้อเท็จจริงทั้งหมดไม่ถึงกับบิดเบือนแต่นักข่าวอาจจะรู้ไม่ทั้งหมด

ลักษณะการลอกข่าวประชาสัมพันธ์มาลงจะมีมากในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นข่าวธุรกิจ เศรษฐกิจซึ่งนักประชาสัมพันธ์ในยุคนี้ก็มีความสามารถ เขียนข่าวได้ดี กระชับ ได้ใจความ ถ้านักข่าวนำข่าวมาลงโดยไม่กลั่นกรองไม่เพิ่มเติมเลยถือว่าขัดกับหลักวิชาชีพมากแต่ไม่น่าจะมีมากขนาดนั้น เพราะโดยส่วนตัวมองว่านักข่าวในประเทศไทยยังมีจรรยาบรรณอยู่มาก ทางแก้ไขอยู่ที่จิตสำนึกรายบุคคลของนักข่าวเท่านั้น ที่เป็นปัญหามากๆ เช่นปัญหา “นักข่าวผี” ส่วนอื่นๆไม่น่ามีปัญหามากมายอะไรแต่เป็นไปตามสภาพแวดล้อม สภาพสังคมมากกว่า

จริยธรรมกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

ส่วนในแง่ของจริยธรรมสื่อมวลชนนั้นก็เป็นที่น่าสนใจว่าการการลอกข่าว แชรซ์ข่าวนั้นมีลักษณะที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับจริยธรรมสื่อมวลชนหรือไม่ อย่างไร

Bertrand 2002 (อ้างถึงในอิสรภาพทัศน์ 2554) กล่าวถึงภาพรวม ที่มาที่ไปของเสรีภาพสื่อมวลชน โดยเชื่อมโยงกับระบบสังคม 4 กลุ่ม ได้แก่ ระบบอำนาจนิยม คอมมิวนิสต์ เสรีนิยมและความรับผิดชอบต่อสังคม ในการพิจารณาว่าสื่อทำหน้าที่ได้ดีหรือไม่ขึ้นกับลักษณะการบริการของสื่อที่มีให้กับสังคมในด้านต่างๆที่เราเรียกว่าบทบาทหน้าที่ของสื่อ ได้แก่ การตรวจสอบสังคมแวดล้อม เป็นช่องทางสื่อสารของสังคม การนำเสนอภาพของโลกภายนอก ถ่ายทอดวัฒนธรรม ส่งมอบความสุขและเพื่อการขาย Bertrand ได้แบ่งประเภทสื่อออกเป็น

สองประเภทคือสื่อวารสารศาสตร์(journalist)และสื่อบันเทิง(entertainment) และให้ความเห็นว่าคุณต้องชัดเจนในหน้าที่หลักและเป้าหมายของสื่อแต่ละประเภท นั่นคือข่าวต้องถูกต้องและเป็นประโยชน์ ส่วนบันเทิงก็ไม่ทำร้ายบุคคลและสังคม ในขณะที่การมองผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนก็ไม่ควรมองแบบเหมารวม เพราะแต่ละส่วนมีความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน แม้แต่นักข่าวก็แบ่งเป็นสองประเภท คือนักข่าวทั่วไป กับนักข่าวที่เป็นที่รู้จัก (stars of journalism) ซึ่งมีจำนวนน้อย ค่าตัวค่อนข้างสูง มักอยู่ในภาควิทยุโทรทัศน์ซึ่งคนเหล่านี้ถูกมองเป็นต้นแบบและมีความเสี่ยงในการละเมิดจริยธรรมสูงกว่านักข่าวทั่วไปเพราะพฤติกรรมเป็นที่จับตาของสังคม Bertrand ย้ำว่าการเข้าใจหลักการเชิงจริยธรรมของสื่อมวลชน ต้องเข้าใจธรรมชาติของสื่อว่ามี ความซับซ้อนเป็นทั้งอุตสาหกรรม การบริการสาธารณะและเป็นสถาบันทางการเมืองไปพร้อมๆกัน ซึ่งในการบริการสาธารณะ สื่อถูกคาดหวังให้ทำหน้าที่ให้ดีที่สุด เสรีภาพจึงจำเป็นสำหรับสื่อที่จะทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบสูงสุด การอยู่ในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของสื่อ สื่อก็คือสินค้าตัวหนึ่งที่ดำเนินการทางธุรกิจภายใต้ ความเสี่ยงของผู้เป็นเจ้าของ การลดต้นทุนนับเป็นเรื่องปกติของธุรกิจ หากยังมีทุนมาก ก็ยังบริการสาธารณะได้ดีเท่า่นั้น กลุ่มธุรกิจจะเข้ามามีบทบาทในการกำหนดรับรู้เรื่องราวต่างๆของสังคมมากขึ้น การทำงานของสื่อจึงอยู่ในภาวะที่กึ่งไม่เข้าค่ายไม่ออก (สูดาร์ตัน ดิษยวรรณนะ,2554:214-216)

ส่วนแนวคิดเรื่องวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism) นั้นผู้วิจัยจะนำมาเป็นแนวทางเบื้องต้นที่จะนำมาพิจารณาประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนักข่าว บรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์และวิเคราะห์พฤติกรรมการทำข่าวของนักข่าวว่ามีลักษณะการแชร์ข่าวและลอกข่าว อย่างไรและมีรูปแบบอย่างไร ทั้งในส่วนของหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์

2.แนวคิดเรื่ององค์ประกอบที่สำคัญของข่าว (The Elements of journalism)

Bill Kovach, Tom Rosenstiel (2007) ให้ความหมายของวารสารศาสตร์(Journalism) ในหนังสือที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปชื่อว่า The Elements of Journalism ว่าวารสารศาสตร์ (Journalism) คือสื่อที่เป็นข่าวสาร ที่เป็นข้อเท็จจริงออกเป็นวารสาร มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นกับประชาชน

องค์ประกอบของวารสารศาสตร์ (Journalism) ในมุมมองของ Bill Kovach คือ

2.1 **หน้าที่ในการค้นหาความจริง** วัตถุประสงค์หลักของวารสารศาสตร์คือการให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่พลเมืองเพื่อความเป็นอิสระรวมถึงการปกครองตนเอง หัวใจหลักของข่าวคือการให้ข้อเท็จจริงกับพลเมือง ให้

ประชาชนหรือพลเมืองได้รับข้อมูลอย่างครบถ้วน การค้นหาความจริง คือการทำให้เนื้อหาเข้าใจถึงความจริงมากที่สุดและผิดพลาดน้อยที่สุด เราจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำที่สุดเมื่อแหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือ มีงานวิจัยรับรอง และมีกระบวนการค้นหาความจริงที่โปร่งใส

2.2 การทำเพื่อประชาชน สังคมโดยรวม ในหลายๆครั้งดูเหมือนธุรกิจต่างๆ จะเข้ามามีบทบาทในการนำเสนอข่าวมากกว่าการใส่ใจในคุณภาพของงานข่าว ทำให้หนังสือพิมพ์หรือวารสารศาสตร์ กับธุรกิจกลายเป็นเรื่องเดียวกันซึ่งมีผู้เข้ามาดูแลบริหารจัดการทั้งด้านงบประมาณและการพยายามดึงดูดความสนใจของลูกค้ำ แต่ความรับผิดชอบในหน้าที่ของนักข่าวเองก็เป็นส่วนสำคัญที่เปลี่ยนแปลงลักษณะเช่นนั้นของการทำข่าวเพราะแท้ที่จริงแล้วคือนักข่าวต้องคำนึงถึงพลเมืองหรือประชาชนส่วนรวมหรือผู้รับข่าวสารเป็นอันดับแรก หนังสือพิมพ์ต้องมีอิสระเพื่อความเป็นมืออาชีพ

2.3 เป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพร้อมที่จะให้ผู้อื่นตรวจสอบได้ สิ่งนี้แยกข่าวออกจากสื่อบันเทิง โฆษณาชวนเชื่อทั้งหลาย คือสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ งานข่าวเป็นการโฟกัสไปที่สิ่งที่เกิดขึ้นจริง

การตรวจสอบสามารถทำได้จากการที่ข่าวออกสู่สาธารณะ ผู้รับข่าวสารจะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำของข่าวนั้น ในบางครั้งข่าวจะตรวจสอบความจริงด้วยตัวมันเอง ซึ่งในกระบวนการตรวจสอบข่าวนั้นมีลักษณะเดียวกันกับการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์

2.4 นักข่าวต้องเป็นอิสระจากการครอบงำและอคติ ความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยต้องสร้างความเชื่อใจ ความมั่นใจ ความถูกต้องแม่นยำในข้อมูลข่าวสารนั้นให้กับพลเมือง รวมถึงการทำหน้าที่เป็นสุนัขเฝ้าบ้าน และเป็นเวทีสาธารณะสำหรับพลเมือง และต้องเป็นอิสระจากสิ่งๆที่ครอบงำทั้งหมด

2.5 นักข่าวต้องเป็นอิสระจากอำนาจทั้งหลาย หน้าที่ของนักสื่อสารมวลชนคือต้องคงไว้ซึ่งความเป็นอิสระในการที่จะนำเสนอข่าว ซึ่งบางครั้งบทบาทของสุนัขเฝ้าบ้านก็ถูกคุกคามทำให้บทบาทในการตรวจสอบค้นหาความจริงของสื่อถูกลิดรอนลงไป ความพยายามที่จะสืบค้นหาความจริงของนักข่าวเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาซึ่งความเป็นอิสระ ความรับผิดชอบอีกอย่างหนึ่งก็คือการเปิดเผยมุมมืดในสังคมให้ผู้คนได้รับรู้ โดยปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส

2.6 เป็นเวทีสาธารณะ ที่พร้อมสำหรับการวิพากษ์วิจารณ์และการประนีประนอม สื่อมวลชนต้องมีการจัดเวทีสาธารณะเพื่อการโต้แย้ง วิพากษ์วิจารณ์ และการประนีประนอมกันของคนในสังคม ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำข่าวในยุคต่อไปที่นอกเหนือจากการแสวงหาความจริง เทคโนโลยีช่วยให้เวทีสาธารณะเข้าถึงได้ง่ายขึ้น มีการสร้างบล็อกแสดงความคิดเห็นส่วนตัว เวทีสาธารณะตรงนี้จะครอบคลุมทั้งทีวี วิทยุ หนังสือพิมพ์ ช่องทางการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต

2.7 ชาวต้องมีความน่าสนใจ มีความสำคัญและมีความใกล้ชิดกับผู้รับข่าวสาร ต้องเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นกระบอกเสียง ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาสังคมไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น ชาวสารมักเกี่ยวข้องกับประเด็นที่สำคัญที่น่าสนใจในสังคม รวมถึงไลฟ์สไตล์ แนวโน้มเศรษฐกิจ การลงทุน

2.8 ชาวสารต้องมีสัดส่วนเนื้อหาที่ครอบคลุมเรื่องราวสำคัญและมีความเหมาะสม ชาวจะเกี่ยวข้องกับข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ เวลา แหล่งที่มา นักข่าวต้องรู้ว่าข่าวไหนสำคัญต้องกล่าวถึงและข่าวไหนที่ไม่ควรให้ความสำคัญมากเกินไป ทั้งนี้ข่าวก็ต้องมีความหลากหลายด้วย

2.9 นักข่าวต้องมีสามัญสำนึกที่ดี มีจริยธรรมในการเขียนข่าว นักข่าวต้องมีจิตสำนึกของความรับผิดชอบและชื่อตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่หลอกลวง บิดเบือนข่าวเพื่อผลประโยชน์แอบแฝง ใช้อารมณ์ส่วนตัวในการเขียนข่าว หรือคัดลอกขโมยผลงานของผู้อื่น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวทำลายความน่าเชื่อถือของข่าวได้มากที่สุด นักข่าวต้องคำนึงถึงคุณภาพและความน่าเชื่อถือของข่าวอยู่เสมอ บางครั้งต้องตรวจสอบเนื้อหาข่าวเพื่อตรวจเช็คความถูกต้อง เว็บไซต์เองก็มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้คนในสังคมตั้งคำถามและสามารถตัดสินใจ ความถูกต้อง ชื่อตรงและความมีจรรยาบรรณของนักข่าวได้ เพราะตราบดที่ไม่มีความหมายหรือบทบัญญัติใดที่จะมาควบคุมสื่ออย่างชัดเจน การนำเสนอข่าวก็จะขึ้นอยู่กับจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักข่าวแต่ละคนเป็นสำคัญ

แนวคิดเรื่ององค์ประกอบที่สำคัญของข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นที่จะนำมาวิเคราะห์ปรากฏการณ์การแชร์ข่าวและลอกข่าว เนื่องจากเป็นพื้นฐานหรือหัวใจหลักของการทำข่าว เพื่อตรวจสอบว่าการแชร์ข่าวและลอกข่าวในการทำข่าวของนักข่าวนั้น ยังคงทำหน้าที่ตามองค์ประกอบที่สำคัญของข่าวสารได้ครบถ้วนหรือบกพร่องมากน้อยเพียงใด ชัดแย้งกับหลักการเดิมหรือไม่อย่างไร

3 .แนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว

มาลี บุญศิริพันธ์ (2550) กล่าวว่า ชาวต้องมีความสำคัญ มีผลกระทบต่อชีวิตคนส่วนใหญ่ มีความน่าสนใจให้อยากติดตามอ่าน เหตุการณ์อะไรก็ตามที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองจัดเป็นข่าวที่มีความสำคัญเพราะหากไม่รายงานให้ผู้อ่านทราบอาจส่งผลเสียต่อส่วนรวมทั้งหมดได้ ส่วนความน่าสนใจคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว

ทำให้ประชาชนสนใจใคร่รู้อยากติดตามซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญเพราะเมื่อข่าวขาดความน่าสนใจแล้วคนก็จะไม่อ่าน ข่าวที่ผู้อ่านให้ความสนใจต้องมีลักษณะของคุณค่าของข่าวดังต่อไปนี้

3.1 ความรวดเร็วหรือความสด (Timeliness)

จัดเป็นคุณลักษณะข้อต้นๆที่ใช้ประเมินคุณค่าของข่าว คือการรายงานให้ทราบอย่างทันที ทันควัน เป็นไปอย่างรวดเร็ว

3.2 ความใกล้ชิด (Proximity/nearness)

หมายถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ทั้งระยะทาง เวลา ความคิด จิตใจ สถานที่ หรือบุคคลยิ่งมีความใกล้ชิดมากก็จะมีคุณค่าทางข่าวสูง

3.3 ความเด่น (Prominence)

ครอบคลุมถึงความเด่นของบุคคล สถานที่ เวลา หรือบุคคลในเหตุการณ์ เหตุการณ์ใดที่มีองค์ประกอบของความเด่นดังกล่าวก็มักได้รับความสนใจในคุณค่าเชิงข่าวสูง

3.4 ความผิดปกติ (Unusualness)

โดยธรรมชาติคนมักให้ความสนใจต่อสิ่งที่ผิดจากความเป็นปกติธรรมดา เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างผิดปกติหรือผิดวิสัยในสังคม เหตุการณ์นั้นย่อมก่อให้เกิดความสนใจและมีคุณค่าทางข่าวสูง

3.5 ความสนใจตามปฏิชนวิสัย (Human Interest)

ข่าวที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสะเทือนอารมณ์และทำให้ผู้อ่านมีอารมณ์ร่วมกับบุคคลในข่าวด้วยหรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจมีโอกาสเกิดขึ้นกับทุกคนได้

3.6 ความขัดแย้ง (Conflict)

ความขัดแย้งย่อมเป็นที่สนใจของคนทั่วไป อาจเป็นความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์หรืออุดมการณ์

3.7 ความลึกลับหรือมีเงื่อนงำ (Suspense/Mystery)

คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วยังไม่สามารถคลี่คลายให้กระจ่าง บางครั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจมีเบื้องหลังลึกลับซับซ้อน หรือยังไม่สามารถเสาะหาสาเหตุที่แท้จริงผู้อ่านก็จะให้ความสนใจเป็นพิเศษ

3.8 ผลกระทบ (Consequence)

ข่าวที่มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมากมักได้รับการพิจารณาที่จะเสนอเป็นข่าวมากกว่าเช่น ข่าวผลกระทบด้านการครองชีพ เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ

3.9 ความก้าวหน้า (Progress)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการสาขาต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เพราะมนุษย์ย่อมมีความสนใจอยากเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้น

3.10 เพศ (Sex)

ประเด็นปัญหาอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางเพศ ธรรมชาติของมนุษย์มักให้ความสนใจเกี่ยวกับเพศ เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นธรรมชาติของมนุษย์และสัตว์ ซึ่งมีได้หมายถึงเฉพาะเรื่องระหว่างหญิงกับชาย เท่านั้นแต่รวมไปถึงกิจกรรมต่างๆทางสังคมด้วย เช่นการเรียกร้องความเสมอภาคระหว่างหญิงกับชาย

“การประเมินคุณค่าของข่าว แบบแผนและมาตรฐานของวารสารศาสตร์ในการนำเสนอข่าวสารได้รับผลกระทบจากการหลอมรวมของเทคโนโลยี สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีผลต่อการประเมินคุณค่าของข่าว เพราะเดิมที่ข่าวจะต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกและนำเสนอ ขณะที่สื่อใหม่ทำให้ข้อจำกัดนี้แทบไม่เหลือเลย สำนักพิมพ์ของหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ไม่มีข้อจำกัดในด้านเสรีภาพด้านข่าวสารและการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายอีกต่อไปในสภาพแวดล้อมของการสื่อสารแบบใหม่ ในขณะที่ การทำงานข่าวในอดีตทำโดยอาศัยหลักวิชาโดยมืออาชีพด้านสื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักความถูกต้อง ความสมดุล ความยุติธรรม แต่สื่อใหม่กลับปฏิเสธแนวทางเหล่านี้อย่างสิ้นเชิง เพราะผู้ใช้สื่อใหม่ต้องการทำหน้าที่ “Gatekeeper” ด้วยตัวเอง” (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, อ่างแล้ว)

แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของข่าวและแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าวนั้นผู้วิจัยได้หยิบยกมาเพื่อเป็นฐานในการวิจัยคุณค่าของข่าวที่ถูกนำเสนอจากกระบวนการแชร์ข่าวและลอกข่าว ซึ่งสามารถนำมาพิจารณาทั้งในส่วนของคุณค่าและองค์ประกอบของข่าวแบบดั้งเดิม นำไปสู่การค้นหาคำตอบเกี่ยวกับลักษณะของการทำข่าวที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมของการแชร์ข่าว ลอกข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทย

ประเภทของข่าว

ข่าวแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ แบ่งตามเนื้อหาสาระ คือ

ข่าวหนัก (Hard News) ได้แก่ ข่าวที่มีความสำคัญ มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนส่วนใหญ่มากกว่า ข่าวที่มีองค์ประกอบด้านความน่าสนใจเพียงอย่างเดียว เช่นข่าวเศรษฐกิจ การเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม มี

ผลกระทบโยงโย่ต่อบัจจยอื่น ๆ เป็นข่าวที่ให้ความรู้ ความเข้าใจและข้อคิด ก่อให้เกิดความคิดต่อเนื่องแก่ ประชาชนมากกว่ามากกว่าสนองต่อความอยากรู้อยากเห็นเพียงอย่างเดียว

ข่าวเบา(Soft News) คือข่าวที่มีองค์ประกอบของความน่าสนใจมากกว่าความสำคัญมักเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความน่าสนใจให้ผู้อ่านในช่วงระยะเวลาเดียวแล้วจางหายไปจากความทรงจำ เช่นข่าวอาชญากรรม ตีรันฟันแทง ข่าวบันเทิง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะไม่มีผลกระทบกับความเป็นอยู่ของประชาชนนัก แต่จะสนองอารมณ์ความอยากรู้อยากเห็น กระตุ้นอารมณ์ตื่นเต้นเร้าใจได้มากกว่าข่าวหนัก

แบ่งตามประเภทของเรื่องเฉพาะ

เช่นข่าวอาชญากรรม ข่าวสิ่งแวดล้อม ข่าวการศึกษา ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสตรี ข่าวต่างประเทศ ข่าวบันเทิง ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการแบ่งหน้าที่การทำงานของนักข่าวและการจัดโครงสร้างการทำงานในองค์กรหนังสือพิมพ์

แบ่งตามลักษณะของข่าวหรือการได้มาซึ่งวัตถุดิบของข่าว ได้แก่

ข่าวแสวงเอง(Active News) หมายถึงข่าวที่หนังสือพิมพ์ต้องส่งนักข่าวออกไปหาข่าวเองตามสถานที่ แหล่งต่างๆ ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางการสื่อข่าวให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ต้องการเพื่อนำมาตีพิมพ์ตามกระบวนการรายงานข่าวอย่างครบถ้วน ข่าวประเภทนี้จะมีมีความสำคัญ มีคุณค่าทางข่าวสูง รวมถึงข่าวที่ต้องมีการเจาะลึก ขุดค้น โดยมีผู้สื่อข่าวเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ

ข่าวสำเร็จรูป(Passive News) หมายถึงข่าวสำเร็จรูปที่ถูกส่งเข้ามาโดยแหล่งข่าว มักเป็นข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวแจก(Press Release) แหล่งข่าวจะเป็นผู้จัดสรรข้อมูลและเขียนข่าวอย่างสมบูรณ์พร้อมจะส่งพิมพ์ได้ นักข่าวมีหน้าที่พิจารณาคุณค่าข่าวนั้นว่าเพียงพอต่อการนำเสนอหรือไม่โดยไม่ต้องออกไปแสวงหาข่าวเอง ส่วนใหญ่เป็นข่าวมุ่งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มากกว่าคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม แม้ไม่มีคุณค่าทางข่าวสูงนักแต่ส่วนหนึ่งก็อาจใช้เป็นเบาะแสข่าว(News Tip) ได้

คุณสมบัติของผู้สื่อข่าว

ผู้สื่อข่าว(reporter) เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงจากแหล่งข่ามารายงาน นอกเหนือจาก ความเข้าใจในข่าว คุณสมบัติของผู้สื่อข่าวที่ดีจึงประกอบด้วย

1. ความช่างสังเกต ควรมีความช่างสังเกตสิ่งต่างๆรอบตัวช่วยให้แสวงหาข่าวได้อย่างละเอียดรอบคอบ จับประเด็นได้ถูกต้อง รวดเร็ว ชัดเจน
2. ความอยากรู้อยากเห็น จะช่วยให้ผู้สื่อข่าวกระตือรือร้นในการเสาะแสวงหาข้อมูลให้ได้มากที่สุด ให้ได้แง่มุมที่น่าสนใจ ความอยากรู้อยากเห็นของนักข่าวทำให้สามารถเจาะถึงแก่นที่น่าสนใจแท้จริงมากขึ้น
3. ความรู้รอบ ผู้สื่อข่าวที่ดีควรแสวงหาความรู้ตลอดเวลา ยิ่งรู้กว้างขวางยิ่งมีประโยชน์ในการทำข่าวมากขึ้น ต้องติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวให้เป็นคนทันสมัยอยู่เสมอ
4. ความอดทน โดยหน้าที่ของผู้สื่อข่าวต้องทำงานแข่งกับเวลา ต้องารอคอยและเจอกับบุคคลหลากหลาย ประเภทที่แตกต่างทั้งในเรื่องอุปนิสัยใจคอและรสนิยมจึงต้องปรับตัวให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและอดทนอดกลั้นอยู่เสมอ
5. ความรับผิดชอบ ผู้สื่อข่าวต้องรับผิดชอบต่อการรายงานข่าวให้ถูกต้องเที่ยงตรง ชัดเจน ตลอดจนสำนึกในภาระหน้าที่ที่มีต่อสังคมด้วย งานหนังสือพิมพ์เป็นงานที่ต้องทำร่วมกันเป็นทีม หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขาดความรับผิดชอบก็จะทำให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวมและความน่าเชื่อถือ
6. ความมีมนุษยสัมพันธ์ ผู้สื่อข่าวต้องพบปะ ติดต่อกับสัมพันธกับคนหลายประเภท การปรับตัวให้เข้ากับคนทุกประเภทได้จะทำให้ได้รับความร่วมมือ ความเต็มใจในการให้ข้อมูลอย่างเต็มที่ เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการแสวงหาข่าวโดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับแหล่งข่าวเสมอ
7. ความเป็นกลาง ถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของนักหนังสือพิมพ์ หมายถึงความเป็นธรรมไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง โดยเฉพาะในกรณีที่มีความขัดแย้ง ผู้สื่อข่าวควรแยกตัวออกมาไม่ไปใกล้ชิดกับฝ่ายใดเป็นพิเศษ ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์และอามิสสินจ้าง

นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวควรมีคุณสมบัติอื่นๆ ที่ส่งเสริมให้การทำข่าวมีประสิทธิภาพ เช่น

1. ความคล่องแคล่ว รวดเร็วในการทำงาน
2. ใช้ภาษาถูกต้อง กระชับ เข้าใจง่าย
3. มีความสามารถในการพิจารณาความเที่ยงตรงของข้อเท็จจริง
4. มีความเชื่อมั่น สุขภาพ อ่อนโยน
5. มีความคิดริเริ่มและปฏิภาณไหวพริบ

6. ตรงต่อเวลาและรักษาคำมั่นสัญญา

7. คุณสมบัติเหมาะสมและมีคุณธรรมอันดี

นับได้ว่าคุณสมบัติเหล่านี้เป็นคุณสมบัติจำเป็นที่ผู้สื่อข่าวควรมีเพื่อการทำข่าวที่มีประสิทธิภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แนวคิดเรื่องการจัดแบ่งประเภทของข่าวและแนวคิดเรื่องคุณสมบัติของผู้สื่อข่าวนี้ ผู้วิจัยได้หยิบยกมาเพื่อพิจารณาประกอบในส่วนของการแชร์ข่าว ลอกข่าว ว่าในกระบวนการทำข่าวนั้นมีข่าวประเภทใดที่มีการแชร์และการลอกกันมากที่สุด รวมถึงคุณสมบัติที่ดีของนักข่าวนั้นมีความขัดแย้งหรือสอดคล้องกับการทำงานในลักษณะการแชร์ข่าว ลอกข่าวอย่างไร

4. ทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด (Technology Determinism)

กลุ่มทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด (Technology Determinism) จัดเป็นทฤษฎีจากปีกหนึ่งของนักวิชาการกลุ่มเศรษฐศาสตร์การเมือง (Political Economy) ซึ่งสนใจวิเคราะห์พลังในการผลิตในส่วนของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเมื่อนำมาประยุกต์เข้ากับแวดวงการสื่อสารมวลชน ก็จะหมายถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารทั้งหลาย (Communication Technology) (กาญจนา แก้วเทพ , 2545, 113)

สำนักโตรอนโต (The Toronto School) เป็นกลุ่มวิชาการที่ให้ความสนใจกับปัจจัยพลังทางการผลิตหรือเทคโนโลยีต่างๆ ที่เข้ามากำหนดเงื่อนไขการทำงานของ “สื่อ” ต่างๆ โดยนักวิชาการกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในเทคโนโลยีมีผลในการกำหนดความเปลี่ยนแปลงในโลกของ “สื่อ” และจะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงในสังคมโดยรวมหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การปฏิบัติเทคโนโลยีจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของ “สื่อ” ในการสื่อสารรวมทั้งการปฏิบัติในสังคมโดยรวม (สมสุข หินวิมาน, 2548 , 257)

ความสนใจในการวิเคราะห์ของทฤษฎีนี้มีอยู่ 2 มิติ มิติแรกคือความสนใจในพลังการผลิต ได้แก่ในส่วนที่เป็นเทคโนโลยี และในส่วนที่เป็นแรงงานมนุษย์ โดยจะติดตามดูว่าในสังคมนั้นมีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีมากน้อยเพียงใด แรงงานมีทักษะความรู้มากน้อยเพียงใด และมีผลต่อกระบวนการผลิตหรือไม่ ในที่นี้คือการผลิตข่าว อีกมิติหนึ่งจะสนใจเรื่อง “ความสัมพันธ์ทางการผลิต” (Relation of production) โดยสนใจศึกษาปัญหาที่ว่า ในสังคมที่วิเคราะห์ใครเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต ใครมีอำนาจในการตัดสินใจแบ่งผลประโยชน์จาก

การผลิตและสะสมทุน กำไร กลุ่มทฤษฎีนี้สนใจวิเคราะห์ผลกระทบการผลิตในส่วนเดียวที่เป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในแวดวงสื่อสารมวลชน โดยเชื่อว่าเทคโนโลยีเป็นสาเหตุหลัก (Primer Mover) ในการขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับส่วนอื่น

ในทางกลับกันภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอะไรบางอย่างที่จะเป็นตัวให้กำเนิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ (กาญจนา แก้วเทพ, 2549 : 104-105)

D. McQuail (1994) (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2549) ได้สรุปคุณลักษณะเด่นของทฤษฎีนี้คือ

1. เทคโนโลยีการสื่อสาร เป็นพื้นฐานของทุกสังคม
2. เทคโนโลยีแต่ละชนิดเหมาะสมกับรูปแบบโครงสร้างสังคมแต่ละอย่าง
3. ขั้นตอนการผลิตและการใช้เทคโนโลยีสื่อสารจะเป็นตัวนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. การปฏิวัติการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสื่อสารในแต่ละครั้งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมตามมาเสมอ

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2553 กล่าวไว้ในบทความ “ทฤษฎีบทบาทสื่อมวลชนกำลังถูกท้าทายโดยสื่อใหม่” ในเว็บไซต์มติชนออนไลน์และถูกเผยแพร่โดย ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง (TCIJ) (www.tcijthai.com) ว่าการเกิดขึ้นของสื่อใหม่ทำให้สื่อมวลชนต้องหันไปหาทฤษฎีบางสำนักที่จะมีบทบาทมากยิ่งขึ้น เช่น ทฤษฎีแนววิพากษ์สื่อ (Media Criticism) หรือทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด (Technology Determinism)

ฮาร์โรลด์ อินนิส (Harold A Innis) นักวิชาการชาวแคนาดา แห่งมหาวิทยาลัยโตรอนโต (University of Toronto) แสดงความคิดเห็นในหนังสือชื่อ “Empire and Communication” ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1950 ราว พ.ศ. 2493 และ “The BIAS of Communication” ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1951 (พ.ศ. 2494) ถึงเรื่องความชัดเจนของแนวคิดเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดให้เห็นภาพชัดยิ่งขึ้น

นอกจากนี้คำพูดที่เป็นวรรคทองในหนังสือ “Understanding Media : The Extensions of Man” ของ มาร์แชล แมคลูฮัน (Marshall McLuhan) นักวิชาการสื่อชาวอเมริกาซึ่งได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของอินนิส ที่ว่า “Medium is Message” ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1964 (พ.ศ. 2507) แสดงให้เห็นว่า สื่อเป็นตัวกำหนดรูปแบบการสื่อสารของมนุษยชาติ

จนกระทั่ง ปี ค.ศ. 1989 หนังสืออีกเล่มของ แมคลูฮัน ชื่อ “The Global Village” ซึ่งปรากฏคำว่า “สังคมข่าวสาร” (Information Society) เป็นครั้งแรก

“อาจถือเป็นการครั้งแรกที่จุดประกายแก่นักวิชาการสื่อสารมวลชนทั่วโลกให้หันมาสนใจทำความเข้าใจกับการสื่อสารไร้พรมแดนนับแต่บัดนั้น จะเห็นได้ว่าอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2512 และประมาณปี พ.ศ.2530”

ซึ่งจุดเด่นของหนังสือเล่มนี้ของแมคเคลฮันคือ การนำเสนอให้เห็นถึงสภาพของเทคโนโลยีสื่อในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่นักวิชาการไทยได้เริ่มนำอินเทอร์เน็ตเข้ามาในประเทศไทย หลังจากนั้นไม่นานจึงเกิดคำว่า สื่อใหม่ (New Media) ขึ้นในแวดวงวิชาการ และผู้ที่สนใจศึกษาทำความเข้าใจสื่อมวลชนตามแนวคิดเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด

“...เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเปลี่ยนแปลงไป ระบบการสื่อสารของสังคมโดยเฉพาะสื่อมวลชนก็จะปรับเปลี่ยนตัวเองเข้าสู่โลกเทคโนโลยีสารสนเทศไปด้วย โดยที่ยังทำหน้าที่และบทบาทหลักของตนเองอยู่ในด้านปรัชญาพื้นฐานสำคัญของความจริง ความถูกต้อง ความตรงไปตรงมา ความเป็นกลาง ความเป็นธรรม และความรับผิดชอบ โดยยังเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร แหล่งบันเทิงใจ เมื่อเทคโนโลยีการสื่อสารเปลี่ยน รูปแบบและกระบวนการสื่อสารก็เปลี่ยนตามไปด้วย ดังเช่นกรณีการเกิดขึ้นของ “ชุมชนไซเบอร์” (Cyber Community)...”

สุรสิทธิ์ มองว่า เทคโนโลยีการสื่อสารย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม จากการสื่อสารด้วยภาษาพูด มาเป็นตัวอักษร จนปัจจุบันกลายเป็นภาษาดิจิทัล (Digital Language) การเกิดขึ้นของคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ สื่อเครือข่ายสังคม (Social Network) เป็นต้น ทำให้พฤติกรรมและจิตวิทยาการสื่อสารในสังคมเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของผู้รับสารส่วนใหญ่ในสังคมก็เปลี่ยนจากเดิมที่เคยเป็นเพียงผู้รับ (Passive Audience) มาเป็นผู้สืบค้นและรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้วยตัวเองแทน (The Active Audience) นอกจากนี้ การไหลของข่าวสารในสังคมจะมีความหลากหลายช่องทางมากขึ้น

สุรสิทธิ์ ได้ตั้งข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งคือ จากเดิมที่มนุษย์สื่อสารกันตัวต่อตัวด้วยคำพูดต่อมาพัฒนามาเป็นการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน (Mass Media) ทั้งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้นแต่ในปัจจุบันการสื่อสารในสังคมมีความหลากหลายและเป็นแบบเฉพาะเจาะจงตัวบุคคลมากขึ้นกว่าเดิม เรียกว่า “สื่อเครือข่ายสังคม” หรือ “โซเชียล มีเดีย” (Social Media) เช่น ทวิตเตอร์ เฟสบุ๊ก ไฮไฟฟ์ ยูทูบ เป็นต้น ทำให้ผู้คนกลับมาสื่อสารกันแบบตัวต่อตัวมากขึ้น ทั้งยังสื่อสารได้พร้อมๆ ด้วยการสร้างเครือข่ายขึ้นมา โดยมองว่า สิ่งสื่อเก่ามีไม่มากนักก็คือความเป็น “พื้นที่สาธารณะ” ของการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง (Political public sphere)

กล่าวโดยสรุปคือภูมิทัศน์สื่อ (media landscape) ได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้รูปแบบการสื่อสารของคนในสังคมและวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไป นักสื่อสารมวลชน จะใช้ประโยชน์จากเปลี่ยนแปลงนี้ได้ จะต้องมีการปรับตัวจากความเคยชินเดิมๆ

ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีนี้มาศึกษาเพื่อค้นหาคำตอบด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการแชร์ข่าวและลอกข่าว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเพื่อวิเคราะห์ว่าเทคโนโลยีมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดขึ้น หรือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์นี้ หรือไม่ อย่างไร

5. แนวคิดเรื่องสื่อออนไลน์และการหลอมรวมสื่อ (Convergence)

สังคมยุคสารสนเทศข้อมูลข่าวสาร เป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีการไหลเวียนอย่างมหาศาลจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตของคนในยุคนี้ และอินเทอร์เน็ต ก็เป็นช่องทางในการสื่อสารและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ลดข้อจำกัดเดิมทั้งด้านเวลาและสถานที่ เป็นพื้นที่การสื่อสารที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างกว้างขวาง ทั่วโลก (มณฑุทัย ลิขิตธรรมนิศย์, 2554:107)

ในช่วงเริ่มต้นทศวรรษที่ 2000 ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในสังคมไทยสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตรวมถึงเทคโนโลยีเพื่อการผลิตเว็บไซต์และเนื้อหาออนไลน์ประเภทอื่นๆ ได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมถึงยังสามารถแบ่งปันเรื่องราว ข้อคิดเห็นต่างๆ ผ่านทางเว็บไซต์ในหลายรูปแบบ เช่น บทความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ภาพนิ่ง ความนิยมดังกล่าวทำให้เกิดมิติใหม่ของการสื่อสารสู่คนในสังคม เพราะประชาชนสามารถนำเสนอสิ่งที่สื่อกระแสหลักละเลย เพิกเฉย หรือไม่ให้ความสนใจหรือนำเสนออย่างคลาดเคลื่อนได้ ช่วยให้เกิดความเข้าใจในประเด็นต่างๆ ได้ดีขึ้น และทำให้เกิดการไหลเวียนของข่าวสารในโลกออนไลน์ (พรรษาสิริ กุหลาบ, 2554:8)

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นเครื่องมือหรือผลผลิตของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ดึงเอาพลังอำนาจในการควบคุมข่าวสารให้กลับไปอยู่ในมือของผู้บริโภค เมื่อเทคโนโลยีนำผู้คนจากทั่วโลก มารวมกันเกิดเป็นชุมชนเสมือนจริงขนาดใหญ่ ซึ่งสร้างพลังอำนาจในการเลือกรับข่าวสารด้วยตนเอง ไม่ต้องพึ่งพานักสื่อสารมวลชน และมีสิทธิที่จะเลือกเผยแพร่ข้อมูลออกไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเกิดความพึงพอใจ สถิติในปัจจุบันประชากรจากทั่วโลกเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมีมากกว่า 1800 ล้านคน มากถึงร้อยละ 96 ที่ใช้ Social Media ในยุคนี้ทุกคนมีส่วนร่วมในการร่วมแสดงความคิดเห็น มีอิสระ ในการสร้างสรรค์เรื่องราวของตน เกิดการต่อยอดความรู้ที่เรียกว่า “ภูมิปัญญาของฝูงชน” เกิดพลังเครือข่ายที่มีอำนาจต่อรอง ซึ่งหากใช้แล้วประสบความสำเร็จก็จะกลายเป็นที่จดจำมากกว่าสื่อหลัก อีกทั้งยังสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ที่ทันสมัย เข้ากับวิถีชีวิต (lifestyle) ของคนรุ่นใหม่ สามารถสร้างให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสื่อ online และ offline ได้เป็นอย่างดี (อดิศักดิ์ ลิ้มปทุมพัฒน์กิจ , ชุตินธรา วัฒนกุล, 2554:206-208)

การหลอมรวมสื่อ (Convergence)

จากความเจริญด้านเทคโนโลยีนี้ได้ก่อให้เกิดการหลอมรวมสื่อ (Convergence) ข้อมูลข่าวสารต่างๆ พร้อมจะถึงผู้รับสารอย่างรวดเร็ว สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2551) กล่าวว่าสื่อสิ่งพิมพ์ (Printed Media) เป็นสื่อมวลชนที่มีความเป็นมายาวนานและมีปรับเปลี่ยนรูปแบบ และเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง และในยุคที่เทคโนโลยีสื่อหลอมรวมกันเกิดเป็น “สื่อใหม่” (New Media) สื่อสิ่งพิมพ์เองก็ได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาของเทคโนโลยีสื่อ จนนำไปสู่ “การหลอมรวมเทคโนโลยีสื่อ” (Convergence) ซึ่งเป็นการวิวัฒนาการมาพบกันและเป็นการพัฒนาเข้ามาใกล้กันของเทคโนโลยี ทั้ง 3 ประเภท

1. เทคโนโลยีการแพร่ภาพและเสียง (Broadcast and Motion Picture Technology)
2. เทคโนโลยีการพิมพ์ (Print and Publishing Technology)
3. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computer Technology)

และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunication Technology) เป็นปัจจัยสนับสนุน

การหลอมรวมสื่อหรือ "การปฏิวัติแห่งระบบตัวเลข" (Digital Revolution) คือ ข้อมูลข่าวสารทุกรูปแบบ เช่น ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว รูปภาพ หรืองานกราฟิก ได้รับปรับเปลี่ยนให้เป็นภาษาระบบตัวเลข (Digital Language) ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลคอมพิวเตอร์ สามารถอ่านและส่งผ่านได้อย่างรวดเร็วด้วยคอมพิวเตอร์ แล้วยังสามารถนำเสนอในลักษณะใดก็ได้ ตามความต้องการใช้งานของผู้ใช้งาน เรียกว่า "การทำให้เป็นระบบตัวเลข" หรือ "ดิจิทัลเซชัน" (Digitization)

การหลอมรวมสื่อ ทำให้สื่อสิ่งพิมพ์ เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นสื่อใหม่แบบค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไป มากกว่าจะเกิดขึ้นมาแทนที่สื่อเก่าทั้งหมด แนวโน้มนี้ เริ่มจากมีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าหนังสือพิมพ์จะเริ่มหายไปจากวงการ แต่ความจริงสื่อสิ่งพิมพ์กลับนำเอาเทคโนโลยีสื่อใหม่ อย่างอินเทอร์เน็ตเข้ามาพัฒนากระบวนการผลิต การเผยแพร่ และการตลาด ในขณะที่หนังสือพิมพ์ฉบับกระดาษพิมพ์ยังคงดำรงอยู่ นับตั้งแต่อินเทอร์เน็ตเข้ามาเผยแพร่ในไทยราว 2 ทศวรรษ มีหนังสือพิมพ์ไม่กี่ฉบับที่ประสบความสำเร็จกับการเป็น “หนังสือพิมพ์ออนไลน์” (Online Newspaper)

การหลอมรวมสื่อจึงมีบทบาททำให้ธรรมชาติของข่าวเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก มีผลต่อกระบวนการงานข่าว พฤติกรรมการรับข่าวสารจากสื่อ

พิงรอง รามสูต ,(2551) ได้ให้มุมมองเอาไว้ว่า ปัจจุบันการหลอมรวมสื่อมีบทบาทและได้รับความนิยมมากขึ้น เห็นชัดเจนในรูปของอุปกรณ์ลูกข่าย เช่น ไอโฟนของแอปเปิล และโทรศัพท์มือถือ ที่ไม่ใช่ที่สามารถฟังเพลง ถ่ายรูป ดูทีวีและใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนั้น การหลอมรวมสื่อยังเห็นชัดในรูปของแพลตฟอร์มหรือ การรับ-ส่งเนื้อหา เช่น การดูทีวีหลายลักษณะเช่นดูแบบปกติ ผ่านดาวเทียม ผ่านอินเทอร์เน็ตและผ่านโทรศัพท์มือถือ หรือ ไอพีทีวี ทำให้หลายบริษัททั้งในธุรกิจสื่อและโทรคมนาคม ตัวอย่างเช่นบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่โดดเด่นในด้านการหลอมรวมสื่อในแง่ธุรกิจ เพราะเป็นเจ้าของโครงข่าย คือ ทู โทรศัพท์บ้าน ทูมูฟ โทรศัพท์มือถือและทูไฮสปีดอินเทอร์เน็ต ส่วนสื่อ คือ ทูวิชั่นส์ เคเบิลทีวี ทูมิสิค เว็บไซต์และเนื้อหา คือ “ทู อคาเดมี่ แฟนเทเชีย” ทำให้ค่อนข้างครบวงจรทั้งในแง่ของสื่อ เนื้อหาและบริการ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้แบบครบวงจร

คาโรล ริช (Carole Rich) (อ้างถึงในสุวสิทธิ์ วิทยารัฐ,2551) ศาสตราจารย์สาขาวารสารศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยอลาสกา แอนโชนา (University of Alaska Anchorage) สหรัฐอเมริกา กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดเกี่ยวกับข่าว (Concepts of News) ในยุคการหลอมรวมสื่อไว้ในหนังสือ “Writing and Reporting News” ว่า

“อินเทอร์เน็ตได้เปลี่ยนแปลงธรรมชาติของข่าวและการกระจายข่าวไปยังผู้รับ สำนักพิมพ์และนักข่าวจะต้องเตรียมข้อมูลข่าวสารไว้หลาย ๆ รูปแบบ ”

ธรรมชาติของข่าว” (Nature of news) ในยุคหลอมรวมสื่อ (Convergence) มีการปรับเปลี่ยน 7 ประการ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของ “หลักวารสารศาสตร์” (Journalism Principle) ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงของกำหนดปิดต้นฉบับข่าวไปเป็นเรียลไทม์ (Continual deadline) เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่างๆ นักข่าวของหนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุ และสถานีโทรทัศน์ ถูกคาดหวังให้นำเสนอข่าวในเว็บไซต์ทันทีทันใด มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหา ในออนไลน์ 24 ชั่วโมง เกิดการแข่งขันแย่งชิงผู้รับข่าวสาร
2. การนำเสนอเนื้อหาข่าวมีลักษณะเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive content) มีการสำรวจความคิดเห็น (polls) อภิปรายกลุ่ม (discussion groups) และตั้งคำถามไว้ในตอนท้ายเพื่อให้ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

3. การบริการข่าวในลักษณะเชื่อมโยง (Related links) คือการเชื่อมโยงไว้กับบริการข้อมูลอื่นๆ ทำให้ข่าวมีความสั้น กระชับ ข่าวหนังสือพิมพ์และวิทยุโทรทัศน์ก็สามารถนำเสนอให้ผู้ชมสามารถรับข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ออนไลน์

4. การเขียนข่าวไม่ยึดโครงสร้าง (Nonlinear structure) การเขียนข่าวสำหรับหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ต้องยึดลำดับโครงสร้างการเขียนอย่างเคร่งครัด รายงานตั้งแต่ต้นจนจบในลักษณะเส้นตรง แต่การนำเสนอข่าวทางเว็บไซต์มีลักษณะไม่ยึดโครงสร้างข่าว (Nonlinear) ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาส่วนที่ต้องการได้เอง แม้ในปัจจุบันมีเว็บไซต์บริการข่าวมากมายที่ยังอยู่ในลักษณะยึดโครงสร้างตามลำดับ (Linear) ก็ตาม แต่โดยปกติเนื้อหาในเว็บไซต์ถูกประกอบสร้างขึ้นจากชิ้นส่วนของเนื้อหาหลายๆ ชิ้นให้เชื่อมโยงกัน และมีการบริการข้อมูลในลักษณะมัลติมีเดีย

5. การให้บริการฐานข้อมูล (Database) ทำให้ผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ข่าวเกิดประโยชน์ต่อผู้รับสารตรงตามความต้องการได้มากยิ่งขึ้น

6. การเกิดขึ้นของนักข่าวมือสมัครเล่น (Personalized Journalism) การให้บริการข่าวออนไลน์ทางเว็บไซต์เปิดโอกาสมากมายให้กับผู้อ่านในการนำเสนอข่าวสารของพลเมือง

7. การเกิดขึ้นของสายข่าวเฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น (Specialized beats) ถึงแม้จะมีการแบ่งสายข่าวไว้กว้างขวางครอบคลุมตามความสนใจของผู้อ่านเพียงใดแล้วก็ตาม แต่ก็ถูกจำกัดด้วยวันตีพิมพ์ที่กำหนดไว้ตายตัวแล้ว ในลักษณะนี้เว็บไซต์ข่าวออนไลน์สามารถให้บริการได้ (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ , อ่างแล้ว)

เมื่อผู้รับสารนิยมเสพข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเทคโนโลยีอย่างอินเทอร์เน็ตหรือข่าวสารออนไลน์มากขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันกันใหญ่ของเว็บไซต์ข่าวออนไลน์เพื่อให้เว็บไซต์ของตนเกิดความนิยมสูงสุด นำเสนอข่าวได้รวดเร็วที่สุด

Howard Rosenberg และ Charles S. Feldman(2011)กล่าวไว้ในหนังสือ “No Time to Think: The Menace of Media Speed and the 24-hour News Cycle” ว่า

“เอาข่าวขึ้นเว็บให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้เว็บไซต์ของตนเป็นที่หนึ่ง”

การแข่งขันนี้นำมาซึ่งการช่วงชิงความเร็วในการนำเสนอข่าวสารซึ่งความเร็วดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่ประณีตในการทำข่าว

“เนื่องมาจากเน้นความเร็วเป็นหลัก วารสารศาสตร์ยุคใหม่จึงมีคุณภาพด้อยลง”

(Howard Rosenberg และ Charles S. Feldman, 2011)

อดิना พรอวคิน ประธานชมรมนักข่าวสายเทคโนโลยีสารสนเทศ(2554) กล่าวถึงสถานการณ์และแนวโน้มของวารสารศาสตร์ยุคใหม่ในการเสวนา “หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในมหาวิทยาลัยฯ” (วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม 2554, สุรนันทน์วีลด์) ว่า การเขียนข่าวออนไลน์ต้องสั้นกระชับ และรวดเร็ว จุดอ่อนของข่าวออนไลน์คือ ความถูกต้อง และเนื้อหา เพราะนักข่าวจะเป็นบก.ทั้งยังตั้งข้อสังเกตที่น่าสนใจคือ ตลาดคนอ่านของข่าวออนไลน์มีขนาดใหญ่กว่าสื่อดั้งเดิม องค์กรสื่อจึงต้องผลักดันตัวเองขึ้นสู่โลกออนไลน์

เครือแซ โพร็ทอง(2554) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร กล่าวว่ายิ่งเทคโนโลยีมีการพัฒนา การแข่งขันในการผลิตเนื้อหาที่จะยิ่งสูงขึ้น ไม่ว่าเทคโนโลยีจะเปลี่ยนแปลงไปแค่ไหนคนเรียนวารสารศาสตร์ก็ยังสามารถผลิตเนื้อหาได้ และสามารถเชื่อมต่อกับสื่อต่างๆ ได้

การเชื่อมต่อทางเทคโนโลยีทำให้เกิดกระแสใหม่ๆ ในสังคม การหลอมรวมสื่อนำไปสู่ลักษณะของข่าวแบบหลอมรวม ข่าวเดียวกันมาจากหลายแหล่งจึงง่ายต่อการคัดลอก (Copy-Paste) เพราะมีเทคโนโลยีที่เอื้ออำนวย

ณรงค์ สุทธิรักษ์(2555) แสดงความคิดเห็นว่า สื่อออนไลน์มีการแข่งขันสูงและคนทำควรจะต้องมีความรับผิดชอบมาก

“การแข่งขันค่อนข้างรุนแรงทุกคนล้วนอยากมีเว็บไซต์ข่าวเป็นของตนเอง แต่ท้ายที่สุดแล้ว เว็บไซต์ข่าวที่ไม่มีสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุหรือโทรทัศน์รองรับ เราต้องให้คำจำกัดความใหม่ว่าเป็นเว็บไซต์ข่าวจริงหรือเปล่าเพราะทุกวันนี้ก็อปปีกันไปก็อปปีกันมาเหลือกราดู จนรู้สึกที่เปิดเว็บไหนข่าวเหมือนกันหมด มันเป็นเรื่องที่ต้นทุนต่ำ แคไปจดโดเมนเนม มีเว็บดีไซน์เนอร์ 1 คน แล้วมีคนคอยก็อปปีข่าว ใช้ระบบ RSS เข้ามาก็ทำเว็บข่าวได้แล้ว ไม่ต้องมีความรับผิดชอบใดๆทั้งสิ้น”

ส่วนในด้านความเป็นวิชาชีพนั้น มองว่า หากคิดจะตั้งสื่อหรือหนังสือพิมพ์ขึ้นมาถ้าไม่มีความเชี่ยวชาญ โอกาสที่จะผิดพลาดมีสูงมาก ประเทศไทยกำลังจะมีปัญหาตรงส่วนนี้เพราะคนทำสื่อไม่เชี่ยวชาญแล้วไม่ชวนขยายเพิ่มเติม ลักษณะของการลอกข่าว นั้นน่าจะพบในสื่อออนไลน์มากที่สุด ซึ่งองค์กรสื่อของไทยก็พยายามตั้งกลุ่มขึ้นมารับผิดชอบและพยายามปรึกษากันหรือกันตลอด ลักษณะของสื่อออนไลน์นั้นจะควบคุมยาก ส่วนใหญ่เป็นลักษณะการหมิ่นประมาทมากกว่าความไม่น่าเชื่อถือของข่าว อีกทั้งกลายเป็นเครื่องมือทางการเมืองในการใส่ร้ายป้ายสีผู้อื่นมากกว่า เนื่องจากสื่อไทยมีอิสระมาก ทุกคนต้องจัดการตนเองและทุกอย่างอยู่ที่สามัญสำนึกของคนทำข่าวเป็นหลัก

กระบวนการทำข่าวที่เปลี่ยนแปลงไป

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ ,(2550) กล่าวในบทความ “หลักวารสารศาสตร์ที่ถูกท้าทาย” ในหัวข้อ “สื่อใหม่ พลิกกระบวนการทำข่าว” ว่า นักวิชาการวารสารศาสตร์ต่างประเทศได้ตั้งข้อสังเกตถึงกระบวนการข่าวที่เปลี่ยนแปลงไป อย่าง คาโรล ริช(Carole Rich) ศาสตราจารย์สาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอลาสกา แอนโธเรจ สหรัฐอเมริกา มองว่าสื่อใหม่ เช่นหนังสือพิมพ์ดิจิทัลหรืออินเทอร์เน็ตได้เปลี่ยนแปลงธรรมชาติของข่าวและการกระจายข่าวไปยังผู้รับ ทำให้สำนักพิมพ์และนักข่าวต้องเตรียมข่าวไว้หลายรูปแบบ ส่วนผลกระทบที่มีต่อนักข่าวนั้นคือนักข่าวจะใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการรายงานข่าว และใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(e-mail) ติดต่อกับแหล่งข่าว

ในหนังสือ “Media in Cyberspace” พบว่านักข่าว 3 ใน 4 คน ใช้บริการออนไลน์ทุกวัน และครึ่งหนึ่งของผู้สื่อข่าวจำนวน 4000 คน ใช้เว็บไซต์ค้นหาประเด็นและข้อมูลสำหรับเขียนบทความ ในการทำงานของนักข่าวยุคใหม่เมื่อนักข่าวนั่งพิมพ์ที่ทำงานเสร็จจะพิมพ์ลงในคอมพิวเตอร์ในตบुक ถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัลแล้วนำมาบันทึก(download) ลงในโน้ตบุคเพื่อส่งผ่านโมเด็มดาวเทียมออกไปพร้อมๆกัน ทางสำนักข่าวก็จะได้รับข่าวอย่างรวดเร็วและไม่แตกต่างจากการที่ผู้สื่อข่าวโทรศัพท์ส่งภาพ เสียงผ่านสถานีรับส่งสัญญาณ เดิมนักข่าวเขียนข่าวลงหนังสือพิมพ์เท่านั้นแต่ปัจจุบันนักข่าวสามารถเขียนข่าวลงเว็บไซต์และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับผู้อ่าน ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลใหม่ๆ หรือประเด็นในการทำข่าวเพิ่มขึ้น จึงนับได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญของผู้สื่อข่าว นอกจากนี้ฐานข้อมูลในอินเทอร์เน็ตยังสามารถเป็นแหล่งข่าวสำหรับนักข่าวยุคนี้ ผ่านการค้นหา(searching) ซึ่งสามารถนำเสนอได้โดยตรงหรือเป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับข่าวในประเทศเพื่อเพิ่มคุณภาพของการวิเคราะห์และการนำเสนอข่าว

สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีผลต่อการประเมินคุณค่าของข่าว เดิมทีข่าวต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกและนำเสนอ แต่สื่อใหม่ทำให้กระบวนการนี้หมดไป สำนักพิมพ์ต่างๆเสนอข่าวสารได้อย่างหลากหลายในสภาพแวดล้อมของการสื่อสารแบบใหม่ ผู้ใช้สื่อต้องทำหน้าที่คัดเลือกข่าวสารด้วยตนเอง การทำงานข่าวในอดีตนั้นต้องอาศัยหลักวิชาชีพด้านสื่อเพื่อความถูกต้อง ความสมดุลและความยุติธรรม แต่ปัจจุบันเทคโนโลยีทำให้เกิดการสื่อสารแบบสะท้อนกลับ(Interactive)และมีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างเสรีนั้นทำให้เกิดปัญหาตามมาเรื่องความรับผิดชอบต่อข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องศีลธรรม จรรยาบรรณของคนทำสื่อ

6. แนวคิดเรื่องจริยธรรมสื่อ(Media Ethics)

สุกัญญา สุตบรรทัดและคณะ(2536)กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึงปรัชญาหรือระบบที่เกี่ยวข้องด้วยศีลธรรม เป็นหลักประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมใดสังคมหนึ่ง เป็นหลักเกี่ยวกับความประพฤติปฏิบัติของคนว่าดีหรือไม่ดี เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจว่าจะทำหรือไม่ก็ได้

จริยธรรมเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและมโนธรรม จริยธรรมของสื่อมวลชนย่อมเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและมโนธรรมของแต่ละบุคคล

John Stuart Mill (อ้างถึงใน สุกัญญา สุตบรรทัดและคณะ(2536))กล่าวว่า จุดยืนที่เหมาะสมที่สุดในเชิงจริยธรรมได้แก่ จุดที่อาจนำความสุขมาแก่ชนส่วนใหญ่ได้มากที่สุด

Immanuel Kant กล่าวถึงในหนังสือ Duty Ethics (อ้างถึงใน สุกัญญา สุตบรรทัดและคณะ(2536)) ว่า จริยธรรมไม่พึงคำนึงถึงผลที่จะเกิด บุคคลพึงกระทำตามสิ่งที่เขาคิดว่ามั่นคงคือหน้าที่ ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม เมื่อบุคคลเลือกจะกระทำการใดแล้วเขาย่อมเชื่อมั่นว่าสิ่งนั้นเป็นความดีงามเขาจึงได้เลือกและยอมหวังให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้นด้วย เพราะเขาเชื่อมั่นในสิ่งนั้น เสรีภาพจึงมาก่อนจริยธรรม ต้องมีเสรีภาพก่อนจึงจะสามารถเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ตนคิดว่าดีได้

เสถียร พันธรังษี (อ้างถึงในสุกัญญา สุตบรรทัดและคณะ(2536))นักหนังสือพิมพ์อาวุโสของไทยในรุ่นก่อน ได้กล่าวถึงคุณธรรมของนักหนังสือพิมพ์ว่า นักหนังสือพิมพ์คือผู้บันดาลโลก จึงต้องเป็นฝักฝ่ายของธรรมะ ไม่ใช่ของตัวกูไม่ไช่ของคณะของกู ไม่ใช่แม้แต่ของประเทศของกู นักหนังสือพิมพ์ต้องอุทิศตนเป็นสมบัติของมนุษยทุกคน ทำอะไรต้องได้ตามธรรมะก่อนนั่นคือมโนธรรม (Conscience) หมายถึงธรรมะที่เกิดจากความสำนึกแห่งจิตของคนที่มีจิตใจสูง ได้แก่สำนึกผู้ผิดชอบชั่วดี อันมนุษยพึงปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่น ให้พิจารณาถึงเรื่องที่จะกระทำว่าเป็นเรื่องจริง มีประโยชน์มากที่สุดไม่กระทบกระทั่งต่อผู้ใดทั้งโดยส่วนตัวและโดยส่วนรวม

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสื่อมวลชน

สุกัญญา สุตบรรทัดและคณะ ,(2536) มองว่าจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสื่อมวลชนได้แก่ความรับผิดชอบต่อซึ่งขึ้นอยู่กับบทบาทของสื่อมวลชนในสังคมนั่นเองเพราะสังคมประกอบด้วยปัจเจกชนที่เป็นเสรีปัจเจกชนแต่ละคนต้องรับผิดชอบต่อซึ่งกันและกันเพื่อที่สังคมนั้นจะดำรงอยู่ได้

ด้านบทบาททางการเมื่อนั้นแม้สื่อมวลชนไม่อาจป้องกันความบ้าอำนาจ การคอร์รัปชันด้วยตัวของมันเอง แต่สื่อมวลชนสามารถนำความไปบอกผู้ที่มีอำนาจจะจัดการได้ ประชาชนจึงต้องพึ่งพาสื่อมวลชน เพื่อให้รู้

เกี่ยวกับรัฐบาลประชาชนจึงจะสามารถเข้าสู่กระบวนการทางการเมืองได้ นอกจากนี้สื่อมวลชนยังมีอำนาจในการเลือกประเด็นข่าวและเป็นผู้กำหนดรูปแบบการรายงานตลอดจนแสดงให้ผู้มีอำนาจได้เห็นว่ากำลังถูกจับตามองจากสาธารณชน นอกจากนี้สื่อมวลชนยังมีบทบาทหน้าที่ในการสะท้อนสังคมอีกด้วย ข่าวที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของสังคมนั้น สื่อมวลชนยังต้องคำนึงถึงปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลด้วย

นอกจากนี้สุกัญญา มองว่า สิ่งที่สื่อมวลชนพึงให้แก่ประชาชนคือ

- รายงานความจริง
- มีความยุติธรรม
- รายงานข่าวตรงไปตรงมา
- ให้บริการประชาชน
- เป็นสุนัขเฝ้าบ้าน(watchdog)
- ให้ความหวังแก่คนในสังคม
- ให้ความบันเทิง
- รับฟังเสียงประชาชน

สิ่งต่างๆเหล่านี้อาจสรุปได้ว่าจริยธรรมของสื่อมวลชนนั้นนอกเหนือจากบทบาท หน้าที่ที่ถูกระบุไว้ อย่างชัดเจนของนักวิชาชีพสื่อมวลชนแล้ว ตัวของสื่อมวลชนเองจะต้องสามารถตระหนักรู้ได้ด้วยตนเองและแยกแยะได้ว่าสิ่งไหนถูกหรือผิด เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม สมควรกระทำหรือไม่ ตามหลักศีลธรรมและมโนธรรมอันดีงามควบคู่ไปกับการดำรงไว้ซึ่งหน้าที่หลักของการเป็นนักสื่อสารมวลชน

พื้นฐานจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์

สุกัญญา สุกบรรทัดและคณะ, (2536) มองว่าพื้นฐานจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์ควรจะประกอบด้วย

1. สำเนาว่าทุกข้อความที่เขียนลงไปจะต้องรู้จริงเนื่องจากอาจก่อให้เกิดผลประการใดประการหนึ่งต่อสังคม รวมทั้งตระหนักในการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีความเห็นแตกต่าง

2. ต้องรักษาความถูกต้องของข้อเท็จจริง(Facts)และความคิดเห็น(Opinion) โดยไม่บิดเบือน ปิดบัง เก็บงำ ข้อเท็จจริงบางประการไว้ ไม่เลือกเสนอแต่ข้อมูลที่สนับสนุนความคิดเห็นของตนหรือใช้เล่ห์เหลี่ยมของนักโฆษณาชวนเชื่อ ใช้อารมณ์หรือใช้เหตุผลอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม
3. ต้องแจ้งแหล่งข้อมูล ที่มาของความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อ่านพิจารณาซึ่งหน้าได้ ต้องมีความยุติธรรมต่อผู้อ่าน ไม่ทำตนเป็นผู้พิพากษาเสียเองแต่ต้องให้ผู้อ่านเป็นผู้ตัดสิน
4. ต้องประนีประนอม ยอมรับความขัดแย้งและความคิดเห็นที่แตกต่าง แต่ไม่ควรยอมจำนนหรือไม่ตอบโต้ในสิ่งที่คิดว่าถูกต้อง

มานิจ สุขสมจิตร(ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ,2551) กล่าวถึง ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ (ประกาศ ณ วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2551)

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2551 เกิดจากการรวมตัวกันของ ผู้ประกอบการ บรรณาธิการ และผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ได้สถาปนาสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ให้เป็นองค์กรอิสระ ทำหน้าที่ควบคุมกันเอง เพื่อส่งเสริมเสรีภาพ ความรับผิดชอบ สถานภาพผู้ประกอบการวิชาชีพและกิจการหนังสือพิมพ์ ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนสิทธิการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ เพื่อการรับรู้ข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็นของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยส่งเสริมให้หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่ประชาชน รวมทั้งยึดถือความยุติธรรม และความเที่ยงธรรมเป็นหลักในการประกอบวิชาชีพ อาศัยความตามข้อ 5 (1) และข้อ 14 (4) แห่งธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2550 คณะกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มีมติเห็นชอบให้ตราข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ไว้ดัง ต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พ.ศ.๒๕๕๑”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

"ข่าว" หมายถึง เนื้อข่าว ความนำหรือตัวโปรย พาดหัวข่าว ภาพข่าว และคำบรรยายภาพข่าว

"หนังสือพิมพ์" หมายถึง หนังสือพิมพ์ตามธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 ข้อ 3

"ผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์" หมายถึงผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ตามธรรมนูญสภา การหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 ข้อ 3

จริยธรรมของหนังสือพิมพ์

ข้อ 4 หนังสือพิมพ์ต้องยึดถือข้อเท็จจริง ความถูกต้องแม่นยำและความครบถ้วน

- ข้อ 5 หนังสือพิมพ์ต้องนำเสนอข่าวเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือ หมู่คณะ
- ข้อ 6 หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายาม ในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
- ข้อ 7 หนังสือพิมพ์ต้องไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข่าว จนคลาดเคลื่อนหรือเกินจากความเป็นจริง
- ข้อ 8 หนังสือพิมพ์ ต้องละเว้นการเสนอข่าวเพราะความลำเอียง หรือมีอคติจนเป็นเหตุให้ข่าวนั้นคลาดเคลื่อนหรือเกินจากความเป็นจริง
- ข้อ 9 หนังสือพิมพ์ต้องไม่สอดแทรกความคิดเห็นลงในข่าว
- ข้อ 10 เมื่อคัดลอกข้อความใดจากหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ต้องบอกที่มาของข้อความนั้น
- ข้อ 11 การเสนอข่าวที่มีการพาดพิง อันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรใด ๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย
- ข้อ 12 ในกรณีที่มีการเสนอข่าวผิดพลาด หนังสือพิมพ์ต้องลงพิมพ์แก้ไขข้อผิดพลาด ดังกล่าวโดยไม่ชักช้า
- ข้อ 13 หนังสือพิมพ์ต้องไม่เสนอข่าวโดยเลื่อนลอยปราศจากแหล่งที่มา พึงระบุชื่อบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ หรือให้ข่าวอย่างเปิดเผย เว้นแต่จะมีเหตุอันควรปกปิดเพื่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของแหล่งข่าว และต้องเป็น ประโยชน์ต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณชน
- ข้อ 14 หนังสือพิมพ์ต้องปกปิดชื่อและฐานะของบุคคลที่ให้ข่าวไว้เป็นความลับ หากได้ให้คำมั่นแก่แหล่ง ข่าว นั้นไว้ หนังสือพิมพ์ต้องปกปิดนามปากกาหรือนามแฝงที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นไว้เป็นความลับ
- ข้อ 15 ในการเสนอข่าวหรือภาพใด ๆ หนังสือพิมพ์ต้องคำนึงมิให้ลวงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่ตกเป็นข่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องให้ความคุ้มครองอย่างเคร่งครัดต่อสิทธิมนุษยชนของเด็ก สตรี และผู้ด้อย โอกาส ในการเสนอข่าวตามวรรคแรกต้องไม่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์หรือโคกนาฏกรรมอันเกิดแก่เด็ก สตรีและผู้ ด้อยโอกาสนั้นไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง
- ข้อ 16 การพาดพิงข่าวและความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินไปจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว
- ข้อ 17 หนังสือพิมพ์จะต้องไม่เสนอภาพข่าวที่อุจาด ลามกอนาจาร หรือน่าหวาดเสียวโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของสาธารณชนอย่างถี่ถ้วน
- ข้อ 18 ในการแสดงความคิดเห็นหรือการวิพากษ์วิจารณ์ หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูกพาดพิงเสมอ
- ข้อ 19 ข้อความที่เป็นประกาศโฆษณา ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ ต้องแสดงให้เห็นชัดว่าเป็นประกาศโฆษณา จะแอบแฝงเป็นการเสนอข่าวหรือความคิดเห็นมิได้

ข้อ 20 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องไม่ประพฤติปฏิบัติกรใดๆ อันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข้อ 21 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องไม่ถอดอ้างหรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ เพื่อเรียกร้องสิทธิหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ไม่ชอบธรรม

ข้อ 22 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องละเว้นการรับอามิสสินจ้างอันมีค่า หรือผลประโยชน์ใดๆ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการใดอันจะขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง รอบด้าน

ข้อ 23 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พึงละเว้นการรับอภิสิทธิ์ หรือตำแหน่ง เพื่อให้กระทำการ หรือไม่กระทำการใดอันจะขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องรอบด้าน

ข้อ 24 การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ พึงตระหนักถึงความสำคัญของข่าวต่อสาธารณชนและไม่เสนอข่าว ในทำนองชวนเชื่อในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ข้อ 25 การได้มาซึ่งข่าวสาร หนังสือพิมพ์พึงใช้วิธีที่สุภาพและซื่อสัตย์

ข้อ 26 ในการแสดงความคิดเห็น หนังสือพิมพ์พึงกระทำโดยบริสุทธิ์ใจ และไม่มีพันธะกรณีอื่นใด นอกจากมุ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณชน โดยไม่ยอมให้อิทธิพลอื่นใดมาครอบงำความคิดเห็น

ข้อ 27 หนังสือพิมพ์ พึงละเว้นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เว้นแต่กรณีเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ข้อ 28 หนังสือพิมพ์พึงใช้ความระมัดระวังอย่างรอบคอบ ให้ประกาศโฆษณาทั้งหลายอยู่ในขอบเขตของศีลธรรมและวัฒนธรรม หนังสือพิมพ์พึงระมัดระวังที่จะไม่เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ประกาศโฆษณาที่น่าสงสัยว่าจะเป็นภัยแก่สังคมหรือสาธารณชน

ข้อ 29 หนังสือพิมพ์พึงหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ประกาศโฆษณาที่มีเหตุให้น่าเชื่อว่าเจ้าของประกาศโฆษณา นั้น เจตนาจะทำให้ผู้อ่านหลงเชื่อในสิ่งที่มมาย

ข้อ 30 ภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์พึงหลีกเลี่ยงคำที่ไม่สุภาพ หรือมีความหมายเหยียดหยาม

จากงานวิจัย เรื่อง จริยธรรม ในหลักสูตรสื่อสารมวลชน (วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์และคณะ ,2554:57-65)พบว่าปัญหาจริยธรรมมาจากสื่อเน้นธุรกิจ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อสารมวลชน อาจารย์และนักวิชาชีพ 10 คนเกี่ยวกับเนื้อหาและวิธีการเรียนการสอนจรรยาบรรณและจริยธรรมในหลักสูตรสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรีพบว่า สภาพปัญหาด้านจรรยาบรรณและจริยธรรมสื่อมวลชน มีสาเหตุมาจากการที่สื่อมวลชนดำเนินงานในลักษณะที่เน้นรูปแบบด้านธุรกิจที่ทำกำไรมากเกินไปอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากอิทธิพลของเศรษฐกิจทุนนิยมที่เข้ามาครอบงำแนวคิดและวิถีชีวิตของคนไทย นอกจากนี้ส่วนใหญ่มองเห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนจำนวนมากขาดจิตสำนึกในเรื่องจรรยาบรรณและจริยธรรมของวิชาชีพอันเนื่องมาจาก

ไม่ได้ได้รับการปลูกฝังให้เห็นความสำคัญ และละเอียดที่จะปฏิบัติงานให้อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณและจริยธรรม ซึ่งการปลูกฝังนี้เห็นสอดคล้องกันว่าควรทำตั้งแต่ระบบครอบครัวสู่สถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาชีพซึ่งสามารถควบคุมสื่อพร้อมกับมีมาตรการลงโทษที่ชัดเจนอย่างเสมอภาค ไม่ใช่เป็นเพียง “เสือกระดาษ” ให้สื่อมวลชนและสังคมควบคุมสื่อด้วยกันให้มากขึ้น รวมถึงการกระตุ้นให้ผู้รับสารมีความเท่าทันสื่อ เท่าทันโลก

แนวทางจริยธรรมในสื่อออนไลน์

เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และเว็บไซต์ข่าวสารต่าง ๆ ได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทั้งในด้านการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็น หรือการเผยแพร่การทำงานขององค์กรข่าว ซึ่งมีทั้งการใช้ประโยชน์ในระดับองค์กร ตัวบุคคล และผสมผสาน เป็นจำนวนมาก จึงควรมีแนวปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของสื่อมวลชนให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์

องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนจึงได้มอบหมายให้ชมรมนักข่าวสายเทคโนโลยีสารสนเทศ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ประสานการยกย่องแนวปฏิบัติ โดยมีตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ได้แก่ สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมาพันธ์วิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ดูแลเว็บไทย ชมรมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ ชมรมนักข่าวสายเทคโนโลยีสารสนเทศ นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ร่วมกันยกย่องและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งชาติสมาพันธ์วิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยได้มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของสื่อมวลชน พ.ศ. 2553 ไว้ดังนี้คือ

หมวด 1

บททั่วไป

ข้อ 1 ในแนวปฏิบัตินี้

‘สื่อสังคมออนไลน์’ (Social Media) หมายถึง ช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์ และโปรแกรมประยุกต์บนสื่อใด ๆ ที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ใช้งานสามารถสื่อสารเนื้อหา อาทิ twitter.com, facebook.com, youtube.com, weblog ต่าง ๆ

‘องค์กรสื่อมวลชน’ หมายถึง องค์กรสมาชิกสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และองค์กรสมาชิกสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

‘ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน’ หมายถึง ผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ตามธรรมนูญสภากรรมการหนังสือ

แห่งชาติ พ.ศ. 2540 ผู้ประกอบวิชาชีพข่าว ผู้ปฏิบัติงานข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ตามธรรมนูญสภาวิชาชีพ ข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2552 และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนอื่นที่ยอมรับแนวปฏิบัตินี้

หมวด 2

แนวปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ขององค์กรสื่อมวลชน

ข้อ 2 การใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ขององค์กรสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและการแสดงความคิดเห็น พึงยึดมั่นกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยอย่างเคร่งครัด

ข้อ 3 การนำเสนอข่าวโดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ขององค์กรสื่อมวลชน ควรมีหลักในการอ้างอิงถึงองค์กรสื่อมวลชน ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อองค์กรสื่อมวลชนที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
- (2) รายละเอียด สัญลักษณ์ หรือชื่อย่อ ที่แสดงถึงองค์กรสื่อมวลชน
- (3) มาตรการทางเทคนิคที่ยืนยันถึงสถานะและความมีตัวตนขององค์กรสื่อมวลชน รวมถึงการประกาศต่อสาธารณชนตามช่องทางที่องค์กรมีอยู่

ข้อ 4 การนำเสนอข้อมูลข่าวสารขององค์กรสื่อมวลชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ควรเป็นไปตามข้อบังคับจริยธรรมหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติขององค์กรที่กำกับดูแลตามที่ระบุไว้ในหมวดหนึ่ง และต้องไม่เป็นการสร้างความเกลียดชังระหว่างคนในสังคม ไม่ยุยงให้เกิดความรุนแรงจนอาจนำไปสู่ความขัดแย้งและเสียหายรุนแรงขึ้นในชาติ

ข้อ 5 องค์กรสื่อมวลชนต้องให้ความเคารพและยอมรับข้อมูล ข่าวสาร หรือภาพ ที่ผลิตโดยบุคคลอื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์

การคัดลอก เลียน ข้อความใด ๆ จากสื่อสังคมออนไลน์ พึงได้รับการอนุญาตจากเจ้าของข้อความนั้น ๆ ตามแต่กรณี

กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือรายงานข่าวในฐานะสื่อมวลชน ต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของข้อความและข่าวสารนั้นโดยรับรู้ถึงสิทธิ หรือลิขสิทธิ์ขององค์กรหรือบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลดังกล่าว

หมวด 3

แนวปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

ข้อ 6 การนำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้ประกอบวิชาชีพ
สื่อมวลชน อาจแบ่งได้ดังนี้

(1) กรณีใช้ชื่อบัญชีผู้ใช้งาน (user account) ที่ระบุถึงต้นสังกัด ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนพึงใช้ความ
ระมัดระวังในการปฏิบัติตามข้อบังคับ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะความถูกต้อง
(accuracy) สมดุล (balance) และการใช้ภาษาที่เหมาะสม

(2) กรณีใช้ชื่อบัญชีผู้ใช้งานที่ระบุถึงตัวตนอันอาจทำให้เข้าใจว่าเป็นผู้ ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ผู้ใช้งานพึง
ระมัดระวังการนำเสนอข้อมูลข่าวและการแสดงความคิดเห็นที่อาจนำไป สู่การละเมิดจรรยาบรรณของผู้ประกอบ
วิชาชีพสื่อมวลชนเช่นเดียวกัน

ข้อ 7 การรายงานข้อมูลข่าวสารบนสื่อสังคมออนไลน์ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนพึงแยก ‘ข่าว’ กับ ‘ความเห็น’
ออกจากกันอย่างชัดเจน พึงระวังการย่อความที่ทำให้ข้อความนั้นบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง และพึงระวังการ
เผยแพร่ข้อมูลข่าวซ้ำ

ข้อ 8 ในกรณีที่เวลาเป็นสาระสำคัญของการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร พึงตระหนักถึงมิติของเวลาในการนำเสนอ
ข่าวนั้น ๆ ด้วย

ข้อ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนพึงตระหนักว่าพื้นที่บนสื่อสังคมออนไลน์เป็น พื้นที่สาธารณะ ไม่ใช่พื้นที่ส่วน
บุคคล ซึ่งข้อมูลที่มีการรายงานจะถูกบันทึกไว้และอาจมีผลทางกฎหมายได้

ข้อ 10 ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็น ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนพึง
ระวังการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเด็กและสตรี ภาพอุจาด ลามก อนาจาร หวาดเสียว
และรุนแรง

ข้อ 11 ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน พึงระมัดระวังกระบวนการหาข่าวหรือภาพจากสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีการ
ตรวจสอบอย่างถี่ถ้วน รอบด้าน และควรอ้างอิงแหล่งที่มาเมื่อนำเสนอ เว้นแต่สามารถตรวจสอบและอ้างอิงจาก
แหล่งข่าวได้โดยตรง

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะการรายงานสดผ่านอุปกรณ์ปลายทางต่าง ๆ (devices) หรือการสร้างข้อความ
บนสื่อสังคมออนไลน์จากการประชุม ‘ปิด’ ต้องได้รับอนุญาตจากที่ประชุมก่อน

ข้อ 12 หากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของ ผู้ประกอบวิชาชีพ
สื่อมวลชนเกิดความผิดพลาด จนก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลหรือองค์กรอื่น ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

ต้องดำเนินการแก้ไขข้อความที่มีปัญหาโดยทันที พร้อมทั้งแสดงถ้อยคำขอโทษต่อบุคคลหรือองค์กรที่ได้รับความเสียหาย ทั้งนี้ ต้องให้ผู้ได้รับความเสียหายมีโอกาสชี้แจงข้อมูลข่าวสารในด้านของตนด้วย

7.แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP)

ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม (KAP) เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (practice) ของผู้รับสารซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งสามประเภทนี้ จะเกิดขึ้น ในลักษณะต่อเนื่อง คือเกิดความรู้จากการรับสาร ต่อมาจึงทำให้เกิด ทักษะ และก่อให้เกิด พฤติกรรมในตอนท้าย ทฤษฎีนี้อธิบาย การสื่อสาร หรือ สื่อมวลชน ว่า เป็นตัวแปรต้นที่สามารถ เป็นตัวนำ การพัฒนาเข้าไปสู่ชุมชนได้ ด้วยการอาศัย KAP เป็นตัวแปรตามใน การวัดความสำเร็จ ของ การสื่อสาร เพื่อการพัฒนา (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533, 118)

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร(2533), กล่าวว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญใน การนำข่าวสารต่าง ๆ ไปเผยแพร่เพื่อให้สังคมได้รับทราบ และเมื่อประชาชนได้รับทราบ ข่าวสารนั้น ๆ ย่อมก่อให้เกิด ทักษะ และเกิด พฤติกรรมต่อไป ดังนั้น การสื่อสารจึงมีบทบาทสำคัญ ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้สำเร็จ ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ การเพิ่มพูนความรู้ สร้าง ทักษะ ที่ดีและเกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไปในทางที่เหมาะสม โดยผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ ไปยังประชาชน กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งต้องประกอบด้วย

ความรู้ (knowledge)เป็นการรับรู้เบื้องต้น ได้รับผ่าน ประสบการณ์ โดย การเรียนรู้ จาก การตอบสนองต่อสิ่งเร้า แล้วจัด ระบบเป็นโครงสร้าง ของ ความรู้ ที่ผสมผสานระหว่าง ความจำ กับ สภาพจิตวิทยา ซึ่งสอดคล้อง กับ สภาพจิตใจ ของตนเอง ความรู้ จึงเป็น กระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามความรู้ก็อาจ ส่งผลต่อ พฤติกรรม ที่แสดงออกของมนุษย์ได้ และผลกระทบที่ผู้รับสารเชิง ความรู้ใน ทฤษฎีการสื่อสาร นั้นอาจปรากฏได้จากสาเหตุ 5 ประการคือ

1. การตอบข้อสงสัย (ambiguity resolution)

ผู้รับสาร จึงแสวงหา สารสนเทศและข้อมูลความรู้ต่างๆที่อยู่รอบตัว โดยการอาศัยสื่อ ทั้งหลาย เพื่อตอบ ข้อสงสัย ของตน

2. การสร้างทัศนคติ (attitude aormation)

ผลกระทบเชิงความรู้ ต่อ การปลูกฝังทัศนคติ นั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้าง ทัศนคติ ให้คนยอมรับ การแพร่ นวัตกรรมนั้น ๆ (ในฐานะความรู้)

3. การกำหนดวาระ (agenda Setting)

ผู้รับสารมีแนวโน้มที่จะเลือกรับสารจากสารสนเทศที่ตรงกับภูมิหลัง ค่านิยมของสังคมเป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไปเพื่อให้ประชาชนตระหนักและผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น

4. การพอกพูนระบบความเชื่อ (expansion of belief system)

การสื่อสารกระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน จึงทำให้ ผู้รับสาร ซึมซับความเชื่อต่างๆ มากขึ้นไปเรื่อย ๆ

5. การรู้แจ้งต่อค่านิยม (value clarification)

สื่อมวลชนที่นำเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นความขัดแย้งในเรื่องค่านิยมและอุดมการณ์ ย่อมทำให้ ประชาชน ผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นชัดเจนขึ้น

(<http://www.novabizz.com>,ออนไลน์,23 กันยายน 2553)

Benjamin S.Bloom, (1967)(อ้างถึงใน <http://www.novabizz.com>)ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า ความรู้เป็นสิ่งที่ เกี่ยวข้องกับ การระลึกถึง เฉพาะเรื่อง หรือเรื่องต่างๆไป ระลึกถึงวิธี กระบวนการหรือสถานการณ์ต่างๆ โดยเน้นความจำ

1. ความรู้ ทำให้ทราบถึงความสามารถในการจำและการระลึกถึงเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เคยพบมาแล้ว แบ่งออกเป็น

1.1 ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา

1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีและการดำเนินการ

1.3 ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวความคิดและโครงสร้าง

2. ความเข้าใจ ความสามารถในการใช้สติปัญญาและทักษะเบื้องต้นซึ่งแบ่งออกเป็น

2.1 การแปลความ

3. การนำไปใช้

4. การวิเคราะห์

5. การสังเคราะห์

6. การประเมินค่า

(Patrick Meredith, 1961,)(อ้างถึงใน <http://www.novabizz.com>)

ได้พูดถึงความรู้ว่า จำเป็นต้องมีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ ความเข้าใจ (understanding) และการคงอยู่ (retaining) เพราะความรู้ หมายถึง ความสามารถจดจำได้ ในบางสิ่งบางอย่าง ที่เราเข้าใจมาแล้ว

การเกิดความรู้จะมีความสัมพันธ์ กับ ความรู้สึกนึกคิด ซึ่งเชื่อมโยงกับ การเปิดรับข่าวสาร ของบุคคล นั้นรวมไปถึงประสบการณ์และลักษณะทาง ประชากร (การศึกษา เพศ อายุ ฯลฯ) ของแต่ละคน ที่เป็นผู้รับ ข่าวสาร หากมีความพร้อมในด้านต่างๆ ก็มีโอกาส ที่จะมี ความรู้มาก และสามารถเชื่อมโยงความรู้นั้นเข้ากับ สภาพแวดล้อมได้ สามารถระลึกได้ รวบรวมสาระสำคัญ เกี่ยวกับ กฎจราจร รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งประเมินผลได้ต่อไป และเมื่อประชาชน เกิดความรู้เกี่ยวกับ กฎจราจร ไม่ว่าจะในระดับใดก็ตาม สิ่งที่เกิด ตามมาก็คือ ทักษะคิด ความคิดเห็นในลักษณะต่างๆ (दारवाररुन सुररुगुरर, 2542, อ้างถึงใน <http://www.novabizz.com>)

ส่วนคำว่าทัศนคตินั้น Cyrus Maysark, Charles E. richardson (อ้างถึงใน สุภาพงษ์ ระววยทรง ,2535)สรุปข้อมูลจากหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ว่าหมายถึง ระดับความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับภาวะทางใจ ของบุคคลที่มีต่อวัตถุ เป็นศักยภาพของพฤติกรรมหรือส่วนนำที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมทางบวกหรือลบต่อ สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

W.J. McGuire 1968 (อ้างถึงใน สุภาพงษ์ ระววยทรง ,2535) ได้อธิบายถึงขั้นตอน กระบวนการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติไว้ 5 ขั้นตอนคือ

1. การใส่ใจ (Attention)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. มีสิ่งใหม่เกิดขึ้น (Yielding)
4. การเก็บเอาไว้ (Retention)
5. การกระทำ (Action)

สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับแหล่งข้อมูล (Source) ซึ่งมีอยู่หลายประเภท นั้นก็คือสื่อประเภทต่างๆ กลุ่มคน จากการศึกษาพบว่าแหล่งข่าวที่มีความสามารถในการดึงดูดใจ มีความคุ้นเคย มีอำนาจ ก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้มากกว่าแหล่งข่าวที่ไม่คุ้นเคยกับนี้ ยิ่งขึ้นกับ องค์ประกอบของข่าวสาร วิธีการส่งสารและตัวผู้รับสารด้วยว่าจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปมากน้อย เพียงใด การเปลี่ยนแปลงทัศนคติขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่นอายุ ผู้ใหญ่มักเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ยากกว่า วัยรุ่น เป็นต้น

Thurstone,(1967)(อ้างถึงใน สุภาพงษ์ ระวยทรง ,2535) กล่าวถึงคุณลักษณะของทัศนคติดังนี้

- 1.ทัศนคติเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนแม้ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวเลขเพียงอย่างเดียวแต่ก็สามารถหยั่งรู้ได้
- 2.ทัศนคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หมายถึงผลรวมของความรู้สึก ความโน้มเอียง อคติ ความกลัวและความคิดอื่นๆ ต่อเรื่องนั้นๆ
- 3.เราสามารถวัดทัศนคติได้จากความคิดเห็น แต่อย่างไรก็ตามอาจมีความคลาดเคลื่อนได้จากการบิดเบือนในการแสดงความคิดเห็น ดังนั้นจึงต้องใช้ความคิดเห็นหรือการกระทำบางรูปแบบเพื่อวัดทัศนคติ
- 4.ทัศนคติของคนคนหนึ่งอาจหายากการกระทำของคนคนนั้นได้ไม่เสมอไป
- 5.ทัศนคติเปลี่ยนแปลงได้

ผู้วิจัยได้หยิบยกแนวคิดเรื่องความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรม(KAP)นี้ขึ้นมาเพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ และทัศนคติด้านการทำข่าวซึ่งจะเชื่อมโยงถึงพฤติกรรมการทำข่าวต่อไป และใช้เป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย

8.ทฤษฎีการจัดวาระข่าวสาร(Agenda setting)

ต้นตอของปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าอิทธิพลสื่อมีผลต่อการรับรู้ของผู้รับชมนั้น เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 1992 จากผลงานวิพากษ์สังคม ‘Public Opinion’ โดย Walter Lippman นักวารสารศาสตร์ชาวอเมริกันผู้ให้กำเนิดประโยคทอง ‘โลกภายนอกที่เปลี่ยนไป กับโลกภายในที่ฉันเห็น ’ (The World Outside and the Pictures in Our Heads) ลิปแมนอธิบายถึงปัจจุบันนี้ที่หนังสือพิมพ์และนิตยสารมีส่วนในการวาดภาพละเลงสีให้โลก แต่เป็นภาพที่บิดเบี้ยวไม่สมบูรณั ทฤษฎีสื่อสารมวลชนที่สะท้อนผลจากการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 มิติใหญ่ คือมิติการแพร่กระจายของข่าวสาร และมิติการทำหน้าที่ของข่าว

Maxwell McCombs และ Donald Shaw ศึกษางานวิจัยของ LIPPMANN ซึ่งให้เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ออกจากปากนักข่าวมีอิทธิพลค่อนข้างน้อย นักวิจัยกลุ่มหนึ่งได้นำผลการเลือกตั้งฝ่ายรัฐบาลมาใช้เป็นหัวข้อการศึกษา พบว่าผู้ลงคะแนนเสียง เลือกตั้งประธานาธิบดี ปี 1968 ‘มีแนวโน้มปักใจเชื่อตามกลุ่มทางสังคม มีบทบาทในการครอบงำการตัดสินใจภาคะแนนสูงเสียด้วย สื่อมวลชนในยุคนั้นทำหน้าที่เพียงสนับสนุนการตัดสินใจเท่านั้น นักวิจัย โจเซฟ แคลปเปอร์ ’ กล่าวทิ้งท้ายไว้ในผลการศึกษา “เป็นเรื่องธรรมดาสามัญที่

สื่อมวลชนจะไม่ได้รับความสำคัญจากสาธารณชน แต่สื่อมวลชนนี้แหละที่เป็นสื่อกลางผู้เชื่อมอำนาจของคนกลุ่มหนึ่งไปสู่ประชาชนพลเมือง” และได้ทดสอบโครงสร้างของผลกระทบดังกล่าว พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสื่อและสาธารณะนั้นฝังรากลึกอยู่อย่างช้านาน

ประเด็นที่สื่อมวลชนหยิบยกขึ้นเป็นข่าวหน้าหนึ่ง จะกลายเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจเป็นอันดับหนึ่งในเวลาอันรวดเร็ว ทั้งการเพิ่มขนาดตัวอักษรในการพาดหัวข่าว เพิ่มความยาวเนื้อข่าว และลำดับของหน้าเป็นต้น หยิบยกประเด็น “ความเฉพาะ” จากผลงานการวิจัยของ Chapel Hill ซึ่งอธิบายการผันแปรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการรับรู้และความเข้าใจสื่อของคน

งานวิจัยเรื่อง Agenda Setting มีแนวคิดที่ว่า ชาวเมืองที่พลต่อมมมองของคนว่าอะไรคือประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ และได้มีการขยายไปที่เรื่องของมติมหาชน เมื่อนึกถึงประเด็นสำคัญของผู้คิดค้นทฤษฎี ชาว มติศักยภาพพอที่จะก้าวมาเป็นประเด็นหลัก และนำมาซึ่งคำถามต่างๆ มากมาย พบว่าทั้งข่าวที่สื่อนำเสนอ และมติมหาชนประกอบด้วยวัตถุประสงค์ และประเด็นทางสังคม การสร้างวัตถุประสงค์ต่างๆ อาจจะเป็นวัตถุประสงค์เดี่ยวๆ หรือหลากหลาย และสิ่งนั้นนำไปสู่การแข่งขันเพื่อดึงความสนใจ และในแต่ละวัตถุประสงค์จะเต็มไปด้วยคุณลักษณะที่จะกำหนดข่าวอื่นๆ การเลือกวัตถุประสงค์เพื่อดึงความสนใจ และการเลือกคุณลักษณะ คือกรอบแนวคิดที่เราใช้นี้ถึงประเด็นที่เกิดขึ้นนั้นๆ และนี่คือบทบาทสำคัญของสื่อในการกำหนดวาระข่าวสาร บทบาทที่สำคัญของการเป็นคนเลือกข่าวเพื่อนำเสนอ และสร้างวัตถุประสงค์คือมมมองของนักข่าวแต่ละคน และสมาชิกในสังคมก็จะได้รับแนวคิดนี้ไปด้วย มมมองนี้จึงดึงความสนใจของคนที่มีคุณลักษณะคล้ายๆ กัน

ทำอย่างไรให้ข่าวที่เราเสนอกลายเป็นประเด็นทางสังคม กลายเป็นสิ่งที่คนพูดถึง เชื่อถือ ส่วนแ่งมมที่ สอง งานวิจัยทดสอบการสร้างคุณลักษณะเด่น งานวิจัยนี้เป็นเรื่องของบทบาทของสื่อในการสร้างกรอบแนวคิด และสร้างวัตถุประสงค์ ประเด็นความคิดให้กับทุกคนที่ได้รับข่าวสารในสังคม

ผู้วิจัยได้หยิบยกทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสารนี้ (Agenda Setting) มาประกอบการวิเคราะห์ในบางช่วงในกระบวนการผลิตข่าวอันนำไปสู่การลอกข่าว แชรซ์ข่าว อาทิ การกำหนดวาระข่าวสารโดยผู้มีอิทธิพล แหล่งข่าว นักการเมือง เป็นต้น

9. แนวคิดเรื่องความรุ่งเรืองและความเสื่อมทรุดของทฤษฎีสังคมมวลชน

กาญจนา แก้วเทพ (2552), กล่าวว่า ทฤษฎีสังคมมวลชนและสื่อสารมวลชนเป็นทฤษฎีที่เกิดขึ้นในยุคแรกๆ ผ่านยุคของความรุ่งเรืองและเสื่อมลงมาเป็นระยะ โดยมีตัวแปรเช่นการปฏิบัติงานของตัวสื่อเอง การแข่งขัน ยุคที่สื่อมวลชนมีวุฒิภาวะแล้ว โดยความรุ่งเรืองและความเสื่อมทรุดนี้แบ่งเป็นหลายยุค ที่สนใจนำมาประกอบการวิเคราะห์ในการวิจัยคือ ยุคที่สองและสามในยุคที่สองนั้นกล่าวถึงสังคมสมัยใหม่ ซึ่งมีปัจจัยการแข่งขันทางธุรกิจอย่างรุนแรง Baran&David(1995) ได้แสดงภาพโดยทั่วไปของสื่อมวลชนในขณะนั้นที่มีนักหนังสือพิมพ์ไปกว้านซื้อกิจการหนังสือพิมพ์ที่ล้มละลายแล้วนำมาปรับปรุงด้วยการรายงานข่าวแบบใส่สีตีไข่ พาดหัวให้ตื่นเต้นหวือหวา ใช้ภาพเร้าอารมณ์ส่งผลให้นักหนังสือพิมพ์ขายดีมาก ขณะเดียวกัน การแข่งขันกันอย่างดุเดือดของธุรกิจสื่อมวลชนก็ทำให้ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคมลดน้อยลงไป ส่งผลต่อภาพลักษณ์และสง่าราศีของสื่อมวลชนที่หมองมัวลง ในขณะที่ยุคที่สามมองเรื่องการตั้งคำถามกับสื่อมวลชนว่าเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป สื่อมวลชนควรจะมีบทบาทอะไรบ้างและตั้งคำถามในเรื่องความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชน

ผู้วิจัยได้หยิบยกแนวคิดนี้เพื่อมาประกอบการวิเคราะห์ในส่วนของคุณลักษณะการทำงานของสื่อมวลชนในยุคปัจจุบัน รวมถึงการลอกข่าวแชร์ข่าวที่เกิดขึ้นว่ามีลักษณะของความเสื่อมทรุดของสื่อมวลชนหรือไม่ อย่างไร

10. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม(Social Learning Theory)

กาญจนา แก้วเทพ(2552),กล่าวว่าทฤษฎีนี้จะมองในส่วนแนวคิดเรื่อง การอบรมบ่มเพาะทางสังคม (Socialization) ที่ปรากฏอยู่ในสาขาวิชาการต่างๆ เช่นจิตวิทยา ที่มองว่ามนุษย์มีแรงขับเคลื่อนตามธรรมชาติ(drive) แต่เมื่อต้องมาอยู่ร่วมกันในสังคม ก็ต้องผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม(socialized)เพื่อกำหนดรูปแบบการ แสดงออกที่เหมาะสม เปรียบเป็นการขีดเส้นให้เดินไปตามแถว ไม่แตกแถว และในสาขาสังคมวิทยากระบวนการ อบรมบ่มเพาะเป็นการเตรียมปัจเจกบุคคลให้พร้อมที่จะมีชีวิตร่วมกันในกลุ่มไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ เพื่อน โรงเรียน ที่ทำงาน และสังคม ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหา รูปแบบและสถาบันการอบรมบ่มเพาะอย่างไรก็ตาม ทุกสังคมยังต้องการการอบรมบ่มเพาะแบบใดแบบหนึ่งเสมอเนื่องจากความจำเป็นทั้งในระดับปัจเจกและในระดับสังคม หากบุคคลไม่เรียนรู้กฎเกณฑ์ในสังคม ก็จะมีชีวิตรอดอยู่รอดยากในสังคมนั้น ส่วนความจำเป็นในระดับสังคมนั้น สังคมที่จะสืบทอดชีวิตตนเองไปได้อย่างปกติและยาวนาน จำเป็นต้องประสบความสำเร็จในการ อบรมบ่มเพาะสมาชิกรุ่นแล้วรุ่นเล่า หากจะมองในส่วนของทฤษฎีการเรียนรู้แบบ(Modeling) มองว่าการ

เลียนแบบนั้นเป็นการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นแล้วตนเองจึงเอามาทำตาม และการเลียนแบบที่เน้นหนักไปในด้านจิตใจ มีความต้องการบางอย่างทางด้านจิตใจที่จะเป็นเหมือนตัวต้นแบบ และเลือกเอาคุณลักษณะบางอย่างมาเป็นของตน จากการวิจัยเรื่องการเรียนรู้ด้วยการสังเกตและเลียนแบบ นักจิตวิทยาหาคำตอบว่า คนเราทำพฤติกรรมใหม่ๆที่ไม่เคยทำมาก่อนได้อย่างไร คำตอบคือเกิดจากการสังเกตการกระทำของคนอื่นแล้วก็นำเอามาทำตาม หากการกระทำนั้นได้แก้ปัญหาหรือใช้ได้อย่างบรรลุเป้าหมายก็จะเก็บการกระทำนั้นไว้เป็นแบบแผนของเรา

ผู้วิจัยได้หยิบยกทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าวมาเพื่อประกอบการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรม การปฏิบัติงานของนักข่าว การสืบทอดพฤติกรรมการทำงาน เช่น การลอกข่าว แชรซ์ข่าวจากรุ่นสู่รุ่น รวมถึงการเรียนรู้ การขัดเกลาทางสังคม ว่ามีลักษณะตามที่กล่าวมาหรือไม่ อย่างไร

11. ทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชน (Normative Theories of Media Performance)

กาญจนา แก้วเทพ(2552),กล่าวว่า ทฤษฎีนี้จะพยายามนำเสนอว่าสื่อมวลชนควรจะทำ หรือถูกคาดหวังให้ปฏิบัติงานอะไรบ้าง จะเป็นการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานของสื่อ ซึ่งอาจจะเป็นการทำงานในระดับองค์กรสื่อ ระดับตัวบุคคล โดยจะพิจารณาว่าตัวบุคคลหรือองค์กรเหล่านี้ทำงานอย่างมีกฎระเบียบ มีแนวทางด้านวิชาชีพ มีจรรยาบรรณเป็นกรอบกำหนดหรือไม่ โดยทั่วไปทฤษฎีนี้จะเกี่ยวข้องกับการควบคุม การปกป้องหรือการกำกับดูแลกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนโดยอาศัยกลไกแบบต่างๆ เช่นกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ แม้ในการดำเนินงานจริงนั้น จะไม่มีสื่อมวลชนใดที่สามารถจะทำตามหลักการที่เป็นอุดมคติ เช่นนั้นได้ทั้งหมด ความสำคัญของทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชนนั้นอยู่ที่การเป็น “อุดมคติ” ที่คอยเหนี่ยวรั้งไม่ให้การทำงานของสื่อมวลชนตกต่ำลงไป หรือเบี่ยงเบนออกไปจากบรรทัดฐานเนื่องจากแรงผลักดันต่างๆ

ในทางปฏิบัติทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชนจะจุดประเด็นให้สาธารณะและตัวสื่อเองหาคำตอบ เช่น สื่อควรทำอะไรเพื่อสังคมมากกว่าการแสวงหาผลกำไรหรือไม่ สื่อทำหน้าที่เป็นสุนัขเฝ้าบ้าน (Watchdog)ดูแลผลประโยชน์ให้กับประชาชนหรือไม่ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) ที่มองว่าทุกคนมีเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็นในตลาดเสรีทางความคิดสื่อมวลชนเองก็มีเสรีภาพอย่างเต็มที่ แต่หากสื่อมวลชนไม่ได้พัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมไปพร้อมกับเสรีภาพ ใครจะเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุมดูแลสื่อได้ ซึ่งทฤษฎีนี้ระบุข้อปฏิบัติที่สำคัญที่สื่อมวลชนพึงกระทำ เช่น ต้องรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานความเป็นจริงอย่างละเอียดรอบด้าน และ

ตรวจสอบอย่างรอบคอบโดยพิจารณาดูบริบทที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น ชาวสารของสื่อจะต้องเป็นเรื่องจริง ถูกต้อง ยุติธรรม ตรงไปตรงมาและสอดคล้องกัน สื่อจะต้องมีเสรีภาพภายใต้การควบคุมตัวเอง สื่อจะต้องปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพ เป็นต้น

ผู้วิจัยจะนำแนวคิดหลักๆของทฤษฎีนี้ไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายในส่วนของกระบวนการทำงานที่เกี่ยวกับการลอกข่าว แซร์ข่าวว่ากระบวนการดังกล่าวนี้กระทบต่อบรรทัดฐานทางวิชาชีพหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และบรรทัดฐานดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างหรือไม่ในบริบทการทำงานของนักข่าวในยุคปัจจุบัน

12.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของกรกช สุรกุล ปี 2540 เรื่องการเปิดประเด็นข่าวของผู้สื่อข่าวการเมือง

ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำข่าวของนักข่าวการเมืองสรุปได้ว่าผู้สื่อข่าวมีลักษณะการทำข่าวแบบร่วมมือกันทำ มีการทำข่าวเป็นทีม ช่วยกันทำข่าว เขียนข่าว มีการขอข่าว ให้ข่าวกับเพื่อนต่างสังกัด มีการแลกเปลี่ยนข่าวกัน และในกรณีที่ไปไม่ทันทำข่าวจะใช้วิธีการขอข่าว จากเพื่อนต่างสังกัดเพื่อไม่ให้ตกข่าว และกรณีที่ไปไม่ทันทำข่าวนักข่าวส่วนใหญ่ระบุว่าไม่เคยเลยที่จะไม่ทำอะไรกับข่าวที่ตกไป

ผู้สื่อข่าวร้อยละ 37.37 จากจำนวนผู้สื่อข่าวทั้งหมด 99 คน ที่ทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม (Questionare) มีการทำข่าว เขียนข่าวกับเพื่อนต่างสังกัดในระดับบ่อยปานกลาง ซึ่งในจำนวนดังกล่าวได้ระบุด้วยว่าจะมีการนัดสัมภาษณ์แหล่งข่าวพร้อมกับเพื่อนต่างสังกัดไม่บ่อยนัก ผู้สื่อข่าวร้อยละ 39.40 ระบุว่าในพฤติกรรมใหม่ในวงการข่าวนี้ ผู้สื่อข่าวจะมีการขอข่าวจากเพื่อนต่างสังกัดด้วยในระดับที่ไม่บ่อยนัก แต่มีการให้ข่าวกับเพื่อนต่างสังกัดในระดับบ่อยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.46 แม้แต่ข่าวเจาะผู้สื่อข่าวร้อยละ 33.34 ระบุว่าบอกรับข่าวให้กับเพื่อนต่างสังกัดบ้างแต่ไม่บ่อยนัก และร้อยละ 54.55 ระบุว่าจะมีการแลกเปลี่ยนข่าวกับเพื่อนต่างสังกัดในระดับบ่อยปานกลาง และร้อยละ 38.38 ระบุว่ามีโอกาสทำข่าวเป็นทีมกับเพื่อนร่วมสังกัดเดียวกันไม่บ่อยนัก และร้อยละ 38.39 ระบุว่าทำข่าวคนเดียวในระดับบ่อยปานกลาง

เมื่อผู้สื่อข่าวเดินทางไปทำข่าวไม่ทันตามกำหนดเวลาจะมีการแก้ปัญหาแตกต่างกันไป ร้อยละ 71.72 ระบุว่าไม่มีครั้งใดเลยที่จะไม่แก้ปัญหาหรือปล่อยให้ข่าวนั้นตกไป ร้อยละ 33.34 จะขอนัดสัมภาษณ์แหล่งข่าวคน

เดิมภายหลังในระดับนานๆครั้ง ร้อยละ 25.25 ระบุว่าจะนัดสัมภาษณ์แหล่งข่าวคนอื่นทดแทนแต่ไม่บ่อยนัก ส่วน การขอข่าวจากเพื่อนต่างสังกัดเพื่อไม่ให้ตกขำนั้น ร้อยละ 28.28 ระบุว่าเกิดขึ้นในระดับบ่อยปานกลาง

ดังรายละเอียดผลการวิจัย ของกรรข สุรกุล ดังนี้

ผู้สื่อข่าวมีการทำข่าวคนเดียวบ่อยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 38.39 ไม่บ่อยนัก ร้อยละ 27.27 นานๆ ครั้งร้อยละ 16.16 บ่อยมาก ร้อยละ 15.15 และไม่เคยทำข่าวคนเดียวเลย ร้อยละ 3.03

การทำข่าวเป็นทีมกับเพื่อนผู้สื่อข่าวในสังกัดเดียวกัน ส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่บ่อยนัก ร้อยละ 38.38 บ่อยปานกลาง 24.25 บ่อยมาก ร้อยละ 23.23 นานๆครั้งร้อยละ 10.10 และมีร้อยละ 4.04 ที่ไม่เคยทำข่าวเป็นทีมกับเพื่อนสังกัดเดียวกันเลย

พฤติกรรมในการทำข่าวในลักษณะการขอข่าวจากเพื่อนต่างสังกัด ผู้สื่อข่าวระบุว่ามีไม่บ่อยนักคิดเป็น ร้อยละ 39.40 บ่อยปานกลางร้อยละ 31.31 ขอข่าวจากเพื่อนนานๆครั้ง ร้อยละ 17.17 บ่อยมาก ร้อยละ 7.07 และไม่เคยขอข่าวจากเพื่อนต่างสังกัดเลยมีเพียงร้อยละ 2.02

การให้ข่าวกับเพื่อนต่างสังกัดระบุว่าให้บ่อยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.46 ไม่บ่อยนัก 34.35 บ่อยมากร้อยละ 11.11 นานๆครั้งร้อยละ 7.07 และไม่เคยให้ข่าวกับเพื่อนต่างสังกัดเลย เพียงร้อยละ 1.01

การแลกเปลี่ยนข่าวกับเพื่อนต่างสังกัด เกิดขึ้นบ่อยปานกลาง ร้อยละ 54.55 ไม่บ่อยนัก ร้อยละ 23.23 บ่อยมาก ร้อยละ 13.13 แลกกันนานๆครั้ง ร้อยละ 7.07 และระบุว่าไม่เคยแลกเปลี่ยนข่าวกับเพื่อนต่างสังกัดมีเพียงร้อยละ 1.01

ลักษณะของการช่วยกันทำข่าว เขียนข่าวร่วมกับเพื่อนต่างสังกัด ต่างองค์กร เกิดขึ้นบ่อยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.37 ไม่บ่อยนักร้อยละ 20.20 นานๆครั้ง ร้อยละ 19.20 บ่อยมากร้อยละ 16.16 และไม่เคยเลยร้อยละ 7.07

การนัดสัมภาษณ์แหล่งข่าวพร้อมกับเพื่อนต่างสังกัด ระบุว่าเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก ร้อยละ 37.37 นานๆครั้ง ร้อยละ 25.25 บ่อยปานกลางร้อยละ 19.20 ไม่เคยเลยร้อยละ 13.13 และทุกวันร้อยละ 5.05

กรณีไปทำข่าวไม่ทัน ก็จะขอข่าวจากเพื่อนต่างสังกัดเพื่อไม่ให้ตกขำนั้นผู้สื่อข่าวระบุว่าเกิดขึ้นบ่อยปานกลางคิดเป็นร้อยละ 28.28 รองลงมาคือขอไม่บ่อยนัก ร้อยละ 26.26 นานๆครั้งร้อยละ 19.19 ขอข่าวจากเพื่อนบ่อยมากร้อยละ 17.17 และไม่เคยขอข่าวเพื่อนเลย ร้อยละ 9.10

กรณีที่ไม่ทำข่าวไม่ทัน ผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่ระบุว่าไม่เคยเลยที่จะไม่ทำอะไรกับข่าวที่ตกไปคิดเป็นร้อยละ 71.72 รองลงมาคือนานๆครั้งจึงจะเป็นเช่นนั้น ร้อยละ 17.17 ไม่บ่อยนักร้อยละ 6.06 บ่อยปานกลางร้อยละ 3.03 และบ่อยมากที่จะไม่ทำอะไรเลยมีเพียงร้อยละ 2.02

กรณีที่ไม่ทำข่าวไม่ทันแล้วขอนัดสัมภาษณ์แหล่งข่าวคนนั้นภายหลัง ผู้สื่อข่าวระบุว่าเกิดขึ้นนานๆครั้ง ร้อยละ 33.34 ไม่บ่อยนัก 23.23 ไม่เคยเลย ร้อยละ 22.22 บ่อยปานกลางร้อยละ 15.15 และบ่อยมากเพียงร้อยละ 6.06

กรณีที่ไม่ทำข่าวไม่ทันแล้วขอนัดสัมภาษณ์แหล่งข่าวคนอื่นแทน ผู้สื่อข่าวระบุว่าเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก ร้อยละ 25.25 ไม่เคยเลยร้อยละ 24.24 นานๆครั้งร้อยละ 23.23 บ่อยปานกลาง ร้อยละ 19.20 และบ่อยมาก ร้อยละ 8.08

งานวิจัยของรักชนก สมศักดิ์ ปี 2543 วัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองเปรียบเทียบระหว่างนักข่าวรุ่นใหม่ รุ่นกลางและรุ่นอาวุโส

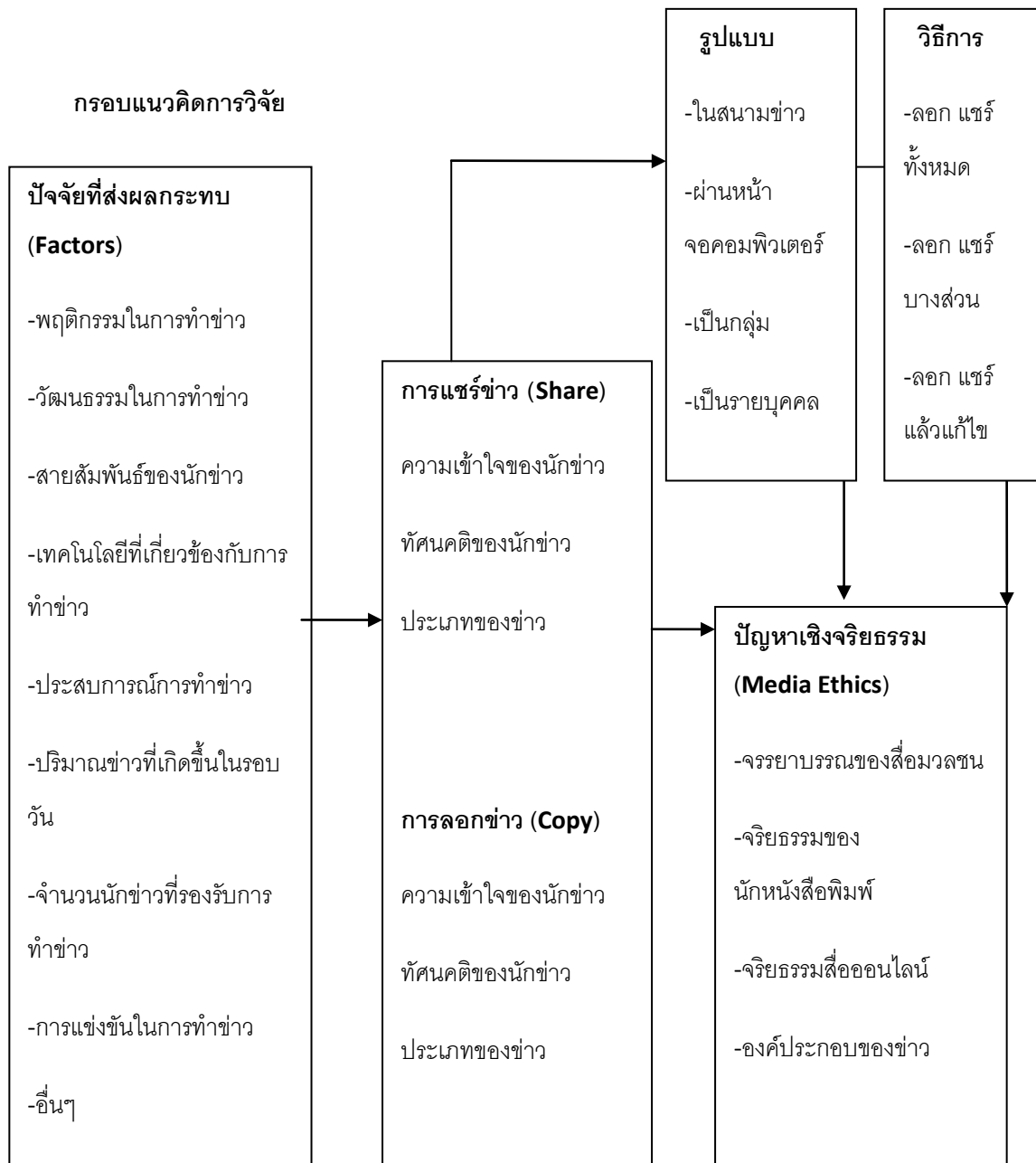
ในงานวิจัยของรักชนก สมศักดิ์ เกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองเปรียบเทียบระหว่างนักข่าวรุ่นใหม่ รุ่นกลางและรุ่นอาวุโส ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการทำข่าวการเมืองของผู้สื่อข่าวที่เกี่ยวข้องอยู่หลายประการ โดยจากผลการวิจัยพบว่า นักข่าวส่วนใหญ่ทำข่าวและเขียนข่าวด้วยตนเองบ่อยมากร้อยละ 83 บ่อยปานกลาง ร้อยละ 10 ไม่บ่อยนักร้อยละ 3.3 ไม่เคยเลย ร้อยละ 1.7 โดยนักข่าวรุ่นอาวุโสทำข่าวและเขียนข่าวด้วยตัวเองมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.800 รองลงมาเป็นนักข่าวรุ่นกลางมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.750 ส่วนนักข่าวรุ่นใหม่ทำข่าวและเขียนข่าวด้วยตัวเองน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.666

การทำข่าวเดี่ยวเจาะลึกคนเดียวพบว่า นักข่าวส่วนมากทำข่าวเดี่ยวเจาะลึกคนเดียวในระดับบ่อยปานกลางร้อยละ 35 บ่อยมากร้อยละ 25 และไม่เคยเลยร้อยละ 5 โดยนักข่าวรุ่นอาวุโสมีการทำข่าวเจาะลึกคนเดียวมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.333 รองลงมาเป็นนักข่าวรุ่นกลางมีค่าเฉลี่ย 3.950 และนักข่าวรุ่นใหม่มีการทำข่าวเดี่ยวเจาะลึกคนเดียวน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ย 3.266

นักข่าวส่วนมากมีการร่วมมือทำข่าวในลักษณะเป็นทีมในระดับที่บ่อยมากร้อยละ 38.4 บ่อยปานกลาง ร้อยละ 33.3 นานๆครั้งร้อยละ 11.7 ไม่บ่อยนักร้อยละ 10.0 ไม่เคยเลยร้อยละ 6.7 โดยนักข่าวรุ่นใหม่ทำข่าวในลักษณะเป็นทีมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยที่ 4.500 รองลงมาเป็นนักข่าวรุ่นกลางมีค่าเฉลี่ยที่ 3.850 ส่วนนักข่าวรุ่นอาวุโสทำข่าวในลักษณะร่วมมือกันทำเป็นทีมน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยที่ 1.900

รักชนก พบว่านักข่าวรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการประชุมโต๊ะข่าว ไม่เคยพูดคุยกับผู้บริหารข่าว ไม่เคยกำหนดประเด็นข่าวด้วยตนเอง ลักษณะการทำข่าวที่เห็นเด่นชัดคือการร่วมมือกันทำข่าวในลักษณะเป็นทีม และการรายงานข่าวตามเหตุการณ์ประจำวัน หรือทำข่าว Routine เป็นส่วนใหญ่เนื่องจากการแข่งขันของสื่อมีสูง ทำให้ต้องทำข่าวอย่างรวดเร็ว ทันเวลา ป้องกันการตกข่าว

ลักษณะการทำข่าวจากการสรุปจากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจะนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับการแชร์ข่าว ลอกข่าว เช่นลักษณะการทำงานเป็นทีม ทำงานคนเดียว หรือการทำข่าวเดี่ยวจะลึกเป็นต้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การลอกข่าวและแชร์ข่าวกับความขัดแย้งเชิงจริยธรรมในหนังสือพิมพ์ไทย (Copying and sharing news and moral conflicts in Thai newspapers) ผู้วิจัยใช้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

1. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักข่าวและบรรณาธิการข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ จำนวน 133 คน ได้แก่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, เดลินิวส์, มติชน, คม ชัด ลึก และผู้จัดการ

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษาจะใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนักข่าวและบรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ ทั้ง 5 ฉบับ ได้แก่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, เดลินิวส์, มติชน, คม ชัด ลึก และ ASTV ผู้จัดการ รวม 19 คน โดยไม่จำกัดอายุงาน

หน่วยที่เลือกศึกษา

เลือกศึกษาหน่วยบุคคลคือนักข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและนักข่าวเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์สังกัดหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, เดลินิวส์, มติชน, คม ชัด ลึก และผู้จัดการ โดยพิจารณาจากความนิยมและเป็นที่ยอมรับของหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ตลอดจนการมีเว็บไซต์ข่าวออนไลน์เป็นของตนเอง

แหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัย

แหล่งข้อมูลบุคคล ได้แก่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักข่าวและบรรณาธิการข่าวที่ตอบแบบสอบถามและการให้สัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจคือแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 10 หน้า แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ อายุ อาชีพ สาขาวิชาที่จบการศึกษา สายข่าวที่รับผิดชอบ ตำแหน่ง สังกัด หนังสือพิมพ์และประเภทสื่อที่สังกัด

ส่วนที่ 2. คำถามเพื่อทดสอบเกี่ยวกับความเข้าใจด้านกระบวนการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แร่ข่าว มีลักษณะเป็นตัวเลือกให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จำนวน 8 ข้อ และมีข้อคำถามปลายเปิด (open ended) จำนวน 3 ข้อ เพื่อวัดเกี่ยวกับความเข้าใจที่มีนักข่าวมีต่อการลอกข่าว แร่ข่าว

ส่วนที่ 3. คำถามเพื่อประเมินทัศนคติเกี่ยวกับการลอกข่าว แร่ข่าวและจริยธรรม ในการทำข่าว ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับการทำข่าว การลอกข่าว แร่ข่าว จำนวน 14 ข้อ เพื่อวัดทัศนคติเกี่ยวกับการลอกข่าว แร่ข่าว ว่าเห็นด้วยหรือไม่

ส่วนที่ 4. คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานในการทำข่าว ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งเชิงบวกและลบ เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำข่าว การลอกข่าว แร่ข่าว เพื่อวัดว่านักข่าวมีพฤติกรรมการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แร่ข่าว อย่างไร จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 5. คำถามเพื่อวัดปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แร่ข่าว ประกอบด้วยปัจจัยในการลอกข่าว แร่ข่าว ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และเอกสารต่างๆ เพื่อสร้างแบบสอบถาม จำนวน 12 ข้อให้นักข่าวเลือกตอบว่าแต่ละปัจจัยมีผลต่อการลอกข่าว แร่ข่าว มากน้อยเพียงใด

เกณฑ์การให้คะแนน

ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เป็นการวัดข้อมูลทั่วไปและความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม นับคะแนน โดยแจกแจงเป็นความถี่ร้อยละ

เกณฑ์การให้คะแนน ส่วนที่ 3 ข้อ 12 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดอันดับประเภทข่าวที่มีการลอก และการแชร์มากที่สุด 3 อันดับแรก ตามความเข้าใจของนักข่าว มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

5 คะแนน แทน อันดับ 1

4 คะแนน แทน อันดับ 2

3 คะแนน แทน อันดับ 3

หลังจากนั้นจะมีการนับคะแนนที่ได้นำมานับเรียงอันดับและหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 3 เป็นการวัดเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ โดยเกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามเชิงบวก เป็นดังนี้

5 คะแนน แทน เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 คะแนน แทน เห็นด้วยมาก

3 คะแนน แทน ไม่แน่ใจ

2 คะแนน แทน ไม่เห็นด้วย

1 คะแนน แทน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนเกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามเชิงลบเป็นดังนี้

1 คะแนน แทน เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2 คะแนน แทน เห็นด้วยมาก

3 คะแนน แทน ไม่แน่ใจ

4 คะแนน แทน ไม่เห็นด้วย

5 คะแนน แทน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ซึ่งคะแนนที่ได้จะนำมาหาค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด=พิสัยของคะแนนเฉลี่ย

$$5-1 = 4$$

กำหนดความหมายของระดับทัศนคติ 4 ระดับ

อันตรภาค=พิสัย/จำนวนชั้น

$$= 4/5$$

$$= 0.80$$

ดังนั้นสำหรับข้อคำถามเชิงบวก ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณจะแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.20-5.00 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.40-4.19 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.60-3.39 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.80-2.59 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.79 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนข้อคำถามเชิงลบ ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณจะแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.20-5.00 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.40-4.19 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.60-3.39 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.80-2.59 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.79 หมายถึง มีทัศนคติเห็นด้วยมากที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นการวัดความถี่ด้านพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ โดยเกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามเชิงบวก เป็นดังนี้

- 5 คะแนน แทน เป็นประจำ
- 4 คะแนน แทน ค่อนข้างบ่อย
- 3 คะแนน แทน มีบ้าง
- 2 คะแนน แทน นานๆครั้ง
- 1 คะแนน แทน ไม่เคยทำเลย

ส่วนเกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามเชิงลบ เป็นดังนี้

- 1 คะแนน แทน เป็นประจำ
- 2 คะแนน แทน ค่อนข้างบ่อย
- 3 คะแนน แทน มีบ้าง
- 4 คะแนน แทน นานๆครั้ง
- 5 คะแนน แทน ไม่เคยทำเลย

ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณจะแปลความหมายดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.20-5.00 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมที่ทำมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.40-4.19 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมที่ทำมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.60-3.39 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมที่ทำปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.80-2.59 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมที่ทำน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.79 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมที่ทำน้อยที่สุด

3.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ออกมาในรูปความถี่ ร้อยละ

ค่าเฉลี่ย(Mean)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation-SD)

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามนี้ วิจัยถึงความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ คืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เบื้องต้น จากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้จัดทำแบบสอบถามขึ้นมา 1 ชุด แล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักข่าวและบรรณาธิการข่าวสังกัดหนังสือพิมพ์อื่นที่นอกเหนือจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 30 ฉบับ เพื่อทดสอบว่าคำถามแต่ละข้อ แต่ละตอน สามารถตอบคำถามวิจัยได้ตรงประเด็น หรือไม่ แล้วนำมาพิจารณาเพื่อแก้ไข ปรับปรุง เพื่อสร้างแบบสอบถามชุดใหม่ เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามสำนักข่าวทั้งหมด 5 แห่ง คือสำนักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ คม ชัด ลึก มติชน และ ผู้จัดการ และรับแบบสอบถามกลับคืนมาเพื่อคัดแยกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุดออกมาทำการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ระบบ SPSS for window เพื่ออธิบายความหมายและแสดงผลข้อมูลที่ได้มา

ส่วนที่ 2 การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน คม ชัด ลึก และผู้จัดการ

ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2555 ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น จำนวน 19 คน

แบ่งเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ในระดับ บรรณาธิการข่าวและหัวหน้าโต๊ะข่าว จำนวน 12 คน

รีไรท์เตอร์ จำนวน 2 คน

ผู้สื่อข่าว จำนวน 5 คน

ทั้งนี้แบ่งเป็น บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวฉบับเล่ม จำนวน 10 คน

บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวออนไลน์ จำนวน 9 คน

ดังรายชื่อต่อไปนี้

- 1.คุณปราโมทย์ ฝ่ายอุประ ตำแหน่ง บรรณารักษ์ชาวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- 2.คุณปราเมศ เหล็กเพ็ชร์ ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- 3.คุณชมทัต ตั้งจิตเจษฎา ตำแหน่ง บรรณารักษ์ชาว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์
- 4.คุณวัฒนา พิมลสิริผล ตำแหน่ง หัวหน้าโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์
- 5.คุณอรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจหนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์
- 6.คุณวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา ตำแหน่ง หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 7.คุณพีรภัทร เกื้อวงศ์ ตำแหน่ง วีโรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 8.คุณมาริสา ช่อกระถิน ตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 9.คุณขวัญหทัย แนวหล้า ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 10.คุณจักรพันธ์ วงศ์สลับสี ตำแหน่งบรรณารักษ์ชาวอาวุโส หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ออนไลน์
- 11.คุณอาทิตย์ยา ร่วมเวียง ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ออนไลน์
- 12.คุณศรายุทธ สายคำมี ตำแหน่งบรรณารักษ์ชาวการเมือง หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก
- 13.คุณสิทธารมณ ปิยะลาภา ตำแหน่งวีโรเตอร์ โต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก
- 14.คุณนวนลจันทร์ จินตนาพันธ์ ตำแหน่งบรรณารักษ์ชาวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก
- 15.คุณเอกรัตน์ จิตรมันเฑียร ตำแหน่งบรรณารักษ์ชาว หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึกออนไลน์
- 16.คุณธนกฤติ กอแก้ววิเชียร ตำแหน่งผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึกออนไลน์
- 17.คุณธีรเดช เขี่ยมสำราญ ตำแหน่งบรรณารักษ์ชาว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์
- 18.คุณปรีชยา ชิงค์ ตำแหน่งผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์
- 19.คุณสุวิชา เพียรราษฎร์ ตำแหน่งบรรณารักษ์การบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

โดยประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ มีดังนี้

- 1.การทำงานในห้องข่าวในองค์กรสื่อที่ในยุคสื่อหลอมรวมส่งผลกระทบต่อรูปแบบของข่าวและลักษณะของข่าวที่เขียนอย่างไร
- 2.ลักษณะและกระบวนการทำงานระหว่างนักข่าวหนังสือพิมพ์กับนักข่าวออนไลน์แตกต่างกันหรือไม่ส่งผลกระทบต่อเนื้อหาที่ผลิตอย่างไร
- 3.นโยบายการอบรมบุคลากรของหนังสือพิมพ์สะท้อนประเด็นเรื่องจริยธรรมหรือไม่
- 4.ในยุคอินเทอร์เน็ต นักข่าวนั่งแชตข่าวอยู่ที่ออฟฟิศโดยไม่ต้องลงพื้นที่ได้หรือไม่
- 5.หากเป็นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆของนักข่าวองค์กรมีนโยบายเรื่องลิขสิทธิ์ หรือเขียนให้เป็นของตัวเองอย่างไร
- 6.นักข่าวและบรรณาธิการใช้ข้อมูลในการทำข่าวจากแหล่งใดบ้าง และมีการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างไร
- 7.ในช่วงเวลาที่เร่งด่วนทางกองบรรณาธิการมีวิธีการเขียนข่าวอย่างไรให้รวดเร็วทันเวลา
- 8.วัฒนธรรมการแชร์ข่าวในปัจจุบันเป็นอย่างไร แตกต่างจากอดีตอย่างไร
- 9.กระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากการแชร์ข่าวมีอะไรบ้าง มีลักษณะอย่างไร
- 10.ปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้เกิดกระบวนการแชร์ข่าว ลอกข่าว
- 11.นักข่าวและบรรณาธิการข่าวมีการตรวจสอบข้อมูลข่าวทุกชิ้นก่อนการนำเสนออย่างไร
- 12.ความสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวกับหน่วยงานด้านประชาสัมพันธ์ หรือบริษัทประชาสัมพันธ์ที่ทำงานให้องค์กรเป็นอย่างไร
- 13.การเร่งผลิตข่าวเพื่อแข่งขันกันในตลาดข่าวทำให้ลดคุณภาพของเนื้อหาหรือไม่
- 14.เคยมีคนโทรมาต่อว่าหรือทำการร้องเรียนเข้ามาที่กอง บก .บ้างหรือไม่ เรื่องเกี่ยวกับอะไร
- 15.ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบและกระบวนการทำข่าวในปัจจุบันมีอะไรบ้าง
- 16.ท่านมองว่าการลอกข่าวและแชร์ข่าวมีความขัดแย้งกับหลักจริยธรรมหรือจรรยาบรรณวิชาชีพทางวารสารวารสารศาสตร์ (Journalism) หรือไม่ อย่างไร

การเก็บข้อมูลจากการสำรวจและสังเกตการณ์

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสำรวจและสังเกตการณ์พฤติกรรมการทำข่าวของนักข่าวที่ทำเนียบรัฐบาลและที่รัฐสภา จำนวน 3 วัน พร้อมลงบันทึกข้อมูลที่สังเกตการณ์เพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (in- depth interview)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลทางประชากร ส่วนที่ 1 ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงข้อมูลความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณค่าร้อยละ(Percentage)ค่าเฉลี่ย(Mean)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation-SD)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจของนักข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว และประเภทของข่าวที่มีการลอกและแชร์มากที่สุด ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงข้อมูลความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณค่าร้อยละ(Percentage)ค่าเฉลี่ย(Mean)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation-SD)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมของนักข่าว ส่วนที่ 3 และ 4 มีการออกแบบสอบถามในลักษณะ Likert Scale ให้คะแนน แล้วทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงข้อมูลความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณค่าร้อยละ(Percentage)ค่าเฉลี่ย(Mean)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation-SD)
4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าวส่วนที่ 5 มีการออกแบบสอบถามในลักษณะ Likert Scale ให้คะแนนทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงข้อมูลความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณค่าร้อยละ(Percentage)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในส่วนของการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อตอบคำถามวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจ รูปแบบ วิธีการปฏิบัติ พฤติกรรมและปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว จะใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ตีความ โดยการสัมภาษณ์แล้วนำมาถอดเทป ประมวลผลและสรุปประเด็นที่สำคัญ ทิศทางของความคิดเห็นต่อประเด็นหลักในการวิจัย

การนำเสนอข้อมูล

ในงานวิจัยชิ้นนี้จะมีการนำเสนอข้อมูล ตามหัวข้อของประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

- 1.ความเข้าใจของนักข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
- 2.การปฏิบัติ รูปแบบและวิธีการของการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
- 3.ทัศนคติเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
- 4.ความแตกต่างระหว่างการลอกข่าว แชรซ์ข่าวในหนังสือพิมพ์ กับเว็บไซต์ข่าวออนไลน์
- 5.ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
- 6.การลอกข่าว แชรซ์ข่าว กับความขัดแย้งเชิงจริยธรรม
- 7.ผลเสียของการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการลอกข่าวและแชร์ข่าวกับความขัดแย้งเชิงจริยธรรมในหนังสือพิมพ์ไทย ผู้วิจัยใช้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงปริมาณใช้การวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research)โดยใช้แบบสอบถาม(Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักข่าวและบรรณาธิการข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,เดลินิวส์, มติชน ,คม ชัด ลึก ,ผู้จัดการ จำนวน 133 ตัวอย่าง และการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview)กับบรรณาธิการข่าวและนักข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน คม ชัด ลึก ผู้จัดการ จำนวน 19 คน เพื่อตอบคำถามวิจัยดังต่อไปนี้

1. นักข่าวหนังสือพิมพ์มีความเข้าใจและมีการปฏิบัติในลักษณะลอกข่าวและแชร์ข่าว อย่างไร
2. รูปแบบของการลอกข่าวและแชร์ข่าวที่ปรากฏในกระบวนการทำข่าว ในหนังสือพิมพ์ ฉบับเล่มและหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลอกข่าวและแชร์ข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทยมีอะไรบ้าง
4. การลอกข่าวและแชร์ข่าว มีความขัดแย้งเชิงจริยธรรม อย่างไร

ผลการวิจัยจะนำเสนอเป็นสองส่วน

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Reserch)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview)

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Reserch)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Reserch)โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 ชุด ด้วยโปรแกรม SPSS for Window แบ่งการนำเสนอเป็น 5 ตอนคือ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2.ความเข้าใจด้านกระบวนการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
- 3.ทัศนคติเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว และจริยธรรมในการทำข่าว
- 4.พฤติกรรมการปฏิบัติงานในการทำข่าว
5. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

2.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการข่าวและนักข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน คม ชัด ลึก ผู้จัดการ จำนวน 19 คน

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Reserch)

ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	64	48
ชาย	69	52
รวม	133	100

ตาราง 1.1 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลเพศกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 48 เพศชาย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 52 ดังแสดงในตารางที่ 1.1

อายุการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	8	6
1-3 ปี	34	26
4-6 ปี	24	18
7-10 ปี	22	17
มากกว่า 10 ปี	45	34
รวม	133	100

ตาราง 1.2 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลอายุการทำงานกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุงาน 1-3 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 26 และอายุงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6 เป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1.2

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-25	23	17
26-30	35	27
31-35	23	17
36-40	17	13
41-45	20	15
46-50	10	7
51 ขึ้นไป	5	4
รวม	133	100

ตาราง 1.3 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลอายุของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน แบ่งเป็นช่วงอายุ ช่วงอายุ 26-30 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-35 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17 อันดับสามคือ ช่วงอายุ 41-45

ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15 และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4 เป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1.3

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	4
ปริญญาตรี	114	86
ปริญญาโท	13	10
ปริญญาเอก	0	0
รวม	133	100

ตาราง 1.4 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 86 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด ปริญญาโท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และต่ำกว่าปริญญาตรี 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1.4

สาขาวิชาที่จบ	จำนวน	ร้อยละ
นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์	71	53
สังคมศาสตร์ เช่น รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์	19	14
มนุษยศาสตร์ เช่น ศิลปะศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศึกษาศาสตร์	24	18
วิทยาศาสตร์ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ แพทย์ศาสตร์ เทคนิคการแพทย์	5	4
อื่นๆ	14	11
รวม	133	100

ตาราง 1.5 แสดง ความถี่ร้อยละข้อมูลสาขาวิชาที่จบการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน จบ สาขา/หลักสูตร ด้านนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 53 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาคือจบสาขา หลักสูตร มนุษยศาสตร์ เช่น ศิลปะศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ เป็นต้น จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และ จบสาขา หลักสูตร วิทยาศาสตร์ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ แพทย์ศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1.5

สายข่าวที่รับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
การเมือง	36	27
สังคม	12	9
เทคโนโลยี	5	4
กีฬา	7	5
สุขภาพ	1	1
อื่นๆ	18	14
เศรษฐกิจ	24	18
อาชญากรรม	15	11
การศึกษา	9	7
บันเทิง	5	4
ศิลปะ	1	1
รวม	133	100

ตาราง 1.6 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลสายข่าวที่รับผิดชอบ ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน มีสายข่าวที่รับผิดชอบ หรือที่ทำเป็นประจำมากที่สุด เป็นสายข่าวการเมือง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาคือสายข่าวเศรษฐกิจ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และอันดับที่สามคือสายข่าวอื่นๆ เช่น สายข่าวทุกประเภท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19 อันดับที่ดี คือสายข่าวอาชญากรรม จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11 และสายข่าวศิลปวัฒนธรรม กับสายข่าวสุขภาพ มีจำนวน 1 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1.6

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
บรรณาธิการ/บรรณาธิการบริหาร/บรรณาธิการอาวุโส	5	4
ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว /รองบรรณาธิการข่าว	5	4
บรรณาธิการโต๊ะข่าว/หัวหน้าข่าว /รองหัวหน้าข่าว	17	13
รีไรเตอร์	12	9
นักข่าว	91	68
อื่นๆ	3	2
รวม	133	100

ตาราง 1.7 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลตำแหน่ง ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน แบ่งเป็น ตำแหน่งนักข่าว จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 68 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาคือตำแหน่งบรรณาธิการโต๊ะข่าว /หัวหน้าข่าว /รองหัวหน้าข่าวจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13 และตำแหน่งอื่นๆ อาทิ ช่างภาพ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1.7

สังกัดหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
ไทยรัฐ	22	17
มติชน	9	7
คมชัดลึก	39	29
เดลินิวส์	30	23
ผู้จัดการ	27	20
อื่นๆ	6	5
รวม	133	100

ตาราง 1.8 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลสังกัดหนังสือพิมพ์ ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน แบ่งเป็นสังกัดหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 29 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาคือสังกัดหนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และอันดับถัดมาคือสังกัดหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 20 สังกัดหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และสังกัดหนังสือพิมพ์ อื่นๆ อาทิ หนังสือพิมพ์แนวหน้า กรุงเทพธุรกิจ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ดังแสดงในตารางที่ 1.8

ประเภทสื่อที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม	54	41
ทั้งฉบับเล่มและออนไลน์	32	24
โทรทัศน์	4	3
หนังสือพิมพ์ออนไลน์	40	30
สำนักข่าว	3	2
วิทยุ	0	0
รวม	133	100

ตาราง 1.9 แสดงความถี่ร้อยละข้อมูลประเภทของสื่อที่สังกัด ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน แบ่งเป็นประเภทสื่อที่สังกัดเป็นหนังสือพิมพ์ ฉบับเล่ม จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 41 ซึ่งเป็นอันดับสูงสุด รองลงมาคือสังกัดหนังสือพิมพ์ออนไลน์ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ถัดมาคือสังกัดทั้งหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24 สังกัดสื่อโทรทัศน์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3 และสังกัดสำนักข่าว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ดังแสดงในตารางที่ 1.9

ความเข้าใจด้านกระบวนการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว

เสนอผลการวิเคราะห์เป็นความถี่ กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็นได้มากกว่า 1 ข้อ

สถานการณ์	จำนวน	ร้อยละ
การนำข่าวที่เพื่อนส่งมาให้โดยที่ตนไม่ได้ลงพื้นที่ทำข่าวเองมาเขียนเรียบเรียงใหม่ โดยไม่มีการหาข้อมูลเพิ่มเติม	60	45
การขอให้เพื่อนนักข่าวส่งข่าวที่เขียนเสร็จแล้วมาให้แล้วตนไปสัมภาษณ์ต่อยอด หรือเพิ่มเติมประเด็นข่าวเดิม	9	7
การแปลข่าวจากเว็บไซต์แล้วเรียบเรียงใหม่ให้สละสลวย	19	14
การคัดลอก (Copy) ข่าวจากการที่มีเพื่อนนักข่าวส่งมาแล้วส่งต่อให้หัวหน้าข่าว	101	75

ตาราง 2.1.1 แสดงการเลือกสถานการณ์ที่เป็นการลอกข่าว

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน ได้แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว ดังนี้

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าวว่าการลอกข่าวคือการคัดลอก (Copy) ข่าวจากการที่มีเพื่อนนักข่าวส่งมาแล้วส่งต่อให้หัวหน้าข่าว จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งเป็นความถี่สูงสุด
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าวว่าการลอกข่าวคือการนำข่าวที่เพื่อนส่งมาให้โดยที่ตนไม่ได้ลงพื้นที่ทำข่าวเองมาเขียนเรียบเรียงใหม่โดยไม่มี การหาข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 45
3. ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าวว่าเป็นการแปลข่าวจากเว็บไซต์แล้วเรียบเรียงใหม่ให้สะดวก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากการเลือกตอบแบบสอบถามในข้อนี้จะพบว่านักข่าวมีมุมมอง ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าวว่าเป็นการคัดลอกความคิด หรือผลงานที่มีผู้เขียนไว้แล้ว แม้จะเป็นการนำมาแปลใหม่ด้วยตนเองก็ตามก็จะถือว่าเป็นการลอก
4. นักข่าว จำนวน 9 คน คิดเป็นเพียงร้อยละ 7 ที่มองว่าการขอให้เพื่อนนักข่าวส่งข่าวที่เขียนเสร็จแล้วมาให้แล้วตนไปสัมภาษณ์เพิ่มเติมประเด็นข่าวเดิม เป็นการลอกข่าว จากข้อนี้แสดงให้เห็นว่านักข่าวมีมุมมองและความเข้าใจว่า หากมีการนำข่าวของเพื่อนมาเพิ่มเติมประเด็นข่าวเดิมนั้น มีนักข่าวส่วนน้อยที่มองว่าเป็นการลอกข่าว ดังแสดงในตารางที่ 2.1.1

ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
เอาข่าวของผู้อื่นมาเขียนเรียบเรียงใหม่เป็นของตน	20	15.04
เอาข่าวของผู้อื่นมาแต่หาประเด็นต่อยอดเพิ่ม	1	0.75
การแปลข่าวของผู้อื่นหรือสร้างชิ้นงานขึ้นมาใหม่	0	0
การคัดลอกมาโดยไม่มี การเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงใดๆเลย	77	57.89
อื่นๆ	2	1.50
ไม่แสดงความคิดเห็น	33	24.82
รวม	133	100

ตาราง 2.1.2 แสดงการเลือกวิธีการที่เป็นการลอกข่าว

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการลอกข่าวในส่วนของข้อความปลายเปิด(open ended)

จำนวน 133 คน

1. นักข่าวส่วนใหญ่ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89 มองว่า การลอกข่าวคือการก๊อปปี้ (copy) การขโมยข่าวของผู้อื่นมาเป็นของตน นำมาส่งกองบรรณาธิการในลักษณะของการคัดลอกมาทั้งหมดโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงข้อความ เขียนเรียบเรียงหรือเพิ่มเติมประเด็น เป็นเรื่องของการไม่เต็มใจให้ข่าวของผู้ที่ถูกลอก และตัวนักข่าวไม่ได้ลงพื้นที่

2. นักข่าวได้แสดงความคิดเห็นว่าการลอกข่าวคือการเอาข่าวของผู้อื่นมาเขียนเรียบเรียงใหม่ให้เป็นของตน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15.04

3. กลุ่มตัวอย่างไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 24.82

4. แสดงความคิดเห็นอื่นๆ เช่น มองว่าการลอกข่าวคือการไม่มีจิตวิญญาณ ไม่มีอุดมการณ์ในการทำข่าว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2

5. แสดงความคิดเห็นว่าการเอาข่าวของผู้อื่นมาเป็นของตนแม้จะไม่ได้ลงพื้นที่ไปทำข่าวนั้นด้วยตนเอง แต่หากมีการนำข่าวนั้นไปหาประเด็นต่อยอดเพิ่มเติมจากประเด็นข่าวเดิมถูกมองว่าเป็นการลอกข่าวน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 ดังแสดงในตารางที่ 2.1.2

ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าว

สถานการณ์	จำนวน	ร้อยละ
การแบ่งงานกันทำในสนามข่าว ช่วยกันทำข่าว และมีคนพิมพ์ข่าวไม่กี่คน แล้วใช้ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกัน	29	21.80
การฟอร์เวิร์ดข่าวหรือส่งต่อข่าวจากสื่อโซเชียลเน็ตเวิร์ค	58	43.60
การแลกเปลี่ยน แบ่งปันข่าวที่ตนเองไปทำมาให้กับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด เนื่องจากบางครั้งไม่สามารถไปทำข่าวได้ด้วยตนเอง	27	20.30
การแลกเปลี่ยนประเด็นข่าวระหว่างนักข่าว แล้วต่างคนต่างไปตามประเด็นต่อด้วยตนเอง	35	26.31

ตาราง 2.2.1 แสดงการเลือกสถานการณ์ที่ไม่ใช่การแชร์ข่าว

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน ได้แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าว ดังนี้

1. การฟอร์เวิร์ดข่าวหรือส่งต่อข่าวจากสื่อโซเชียลเน็ตเวิร์ค นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าไม่ใช้การแชร์ข่าว จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60

4.การแลกเปลี่ยนประเด็นข่าวระหว่างนักข่าว แล้วต่างคนต่างไปตามประเด็นต่อด้วยตนเอง นักข่าวมองว่าไม่ใช้การแชร์ข่าว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.31

3.การแบ่งงานกันทำในสนามข่าว ช่วยกันทำข่าว และมีคนพิมพ์ข่าวไม่กี่คนแล้วใช้ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกัน นักข่าวมองว่าไม่ใช้การแชร์ข่าว จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80

4.การแลกเปลี่ยน แบ่งปันข่าวที่ตนเองไปทำมาให้กับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด เนื่องจากบางครั้งไม่สามารถไปทำข่าวได้ด้วยตนเอง นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าไม่ใช้การแชร์ข่าว น้อยที่สุดคือ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 และเนื่องจากเป็นข้อคำถามเชิงปฏิเสธจึงสามารถวิเคราะห์ได้ว่า นักข่าวมองว่า การแลกเปลี่ยน แบ่งปันข่าวที่ตนเองไปทำมาให้กับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด เนื่องจากบางครั้งไม่สามารถไปทำข่าวได้ด้วยตนเอง เป็นการแชร์ข่าวมากที่สุด รองลงมาคือการแบ่งงานกันทำในสนามข่าว ช่วยกันทำข่าว และมีคนพิมพ์ข่าวไม่กี่คนแล้วใช้ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกัน อันดับสามคือการแลกเปลี่ยนประเด็นข่าวระหว่างนักข่าว แล้วต่างคนต่างไปตามประเด็นต่อด้วยตนเอง และข้อที่ถูกมองว่าไม่ใช้การแชร์ข่าวมากที่สุดคือการฟอร์เวิร์ดข่าวหรือส่งต่อข่าวจากสื่อโซเชียลเน็ตเวิร์ค ดังแสดงในตารางที่ 2.2.1

ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าว

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
นักข่าวร่วมกัน ช่วยกันทำงาน แบ่งงานกันทำ ใช้ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกัน	25	18.80
การส่งต่อข่าวจากโซเชียลเน็ตเวิร์ค	11	8.28
การแลกเปลี่ยน แบ่งปันข่าวกันกับต่างสังกัด	36	27.07
การแลกเปลี่ยนประเด็นข่าว เนื้อหาข่าว แล้วต่างคนไปทำ ไปตามต่อ	19	14.28
อื่นๆ 1	6	4.51
อื่นๆ 2	3	2.25
ไม่แสดงความคิดเห็น	33	24.81
รวม	133	100

ตาราง 2.2.2 แสดงการเลือกวิธีการที่เป็นการแชร์ข่าว

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแชร์ข่าวในส่วน of ข้อคำถามปลายเปิด (open ended) จำนวน 133 คน ซึ่งสอดคล้องกัน ดังนี้

1. การแชร์ข่าวคือการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน ทั้งต้นฉบับข่าว ข้อมูลข่าวกับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด แล้วนำไปตามต่อยอดประเด็น หรืออาจนำไปใช้เป็นข่าวของตนได้เลย ขึ้นอยู่กับนักข่าวแต่ละคน เป็นเรื่องของความช่วยเหลือ ความเต็มใจ ที่จะให้ข่าวซึ่งกันและกัน หากเพื่อนนักข่าวไม่สามารถมาทำข่าวได้ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.07

2. ความเข้าใจว่าการแชร์ข่าวคือการร่วมมือกันทำข่าวในสนามข่าวการแบ่งงานกันทำ แบ่งข่าวกันไปทำ แล้วนำข่าวที่ได้มารวมกัน มีนักข่าวบางคนทำหน้าที่พิมพ์ข่าวแล้วส่งให้เพื่อนต่างสังกัดในลักษณะการใช้ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกัน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80

3. ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าวว่าเป็นการแบ่งปันประเด็นข่าวหรือการบอกเล่าประเด็นข่าวสู่กันฟัง แล้วต่างคนต่างไปทำตามทำข่าวในประเด็นนั้นๆ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

4. ความเข้าใจของนักข่าวเกี่ยวกับการแชร์ข่าวเพียง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11 มองว่าการแชร์ข่าวคือการส่งต่อ เผยแพร่ข้อมูลในสื่อโซเชียลเน็ตเวิร์ค อาทิ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เว็บไซต์ต่างๆ

5. ความเข้าใจของนักข่าวเกี่ยวกับการแชร์ข่าวกรณีอื่นๆ เช่น การแชร์ข่าวเหมือนกับการลอกข่าว จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6 การบอกเล่าประเด็นข่าวสั้นๆให้เพื่อนนักข่าวฟัง กรณีจุดไม่ทัน หรืออยู่ไกลจากแหล่งข่าวได้ยินไม่ชัดเจน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25

ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว

ความแตกต่าง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต่างกันเพราะขาดความคิดริเริ่มของนักข่าวเหมือนกัน	19	14.28
ต่างกันตรงที่ลอกข่าวผิดจริยธรรมแต่แชร์ข่าวไม่ผิดจริยธรรม	42	31.58
ไม่ต่างกันเพราะเป็นการใช้ความสัมพันธ์มากกว่าทักษะทางวิชาชีพ	14	10.53
ต่างกันคือการแชร์เป็นเรื่องของความเต็มใจส่วนการลอกเป็นเรื่องของความไม่เต็มใจ	65	48.87

ตาราง 3.1 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน ได้แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับ ความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว ดังนี้

1. ความเข้าใจว่า การลอกข่าวกับการแชร์ข่าวมีความแตกต่างกันตรงที่การแชร์ข่าวเป็นเรื่องของความเต็มใจส่วนการลอกข่าวเป็นเรื่องของความไม่เต็มใจ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57
2. ความเข้าใจว่าการลอกข่าวกับการแชร์ข่าวมีความแตกต่างกันตรงที่การลอกข่าวผิดจริยธรรมในการทำข่าวแต่การแชร์ข่าวไม่ผิดจริยธรรม จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58
3. ความเข้าใจ ว่าการลอกข่าวกับการแชร์ข่าวไม่แตกต่างกันเพราะขาดความคิดริเริ่มของนักข่าวเหมือนกัน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28
4. ความเข้าใจว่า การลอกข่าวกับการแชร์ข่าวไม่แตกต่างกันเพราะเป็นการใช้ความสัมพันธ์มากกว่าทักษะทางวิชาชีพ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53 ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว และมุมมองความขัดแย้งเชิงจริยธรรม

ความแตกต่าง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต่างกัน ผิดจริยธรรมทั้งคู่	2	1.50
ไม่ต่างกัน แต่แชร์ไม่ผิดจริยธรรม ลอกผิด	5	3.76
ต่างกัน แชร์ไม่ผิด ลอกผิด	75	56.40
ต่างกัน แต่ผิดทั้งคู่	3	2.25
ต่างกัน ผิดหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์	11	8.27
อื่นๆ	4	3.01
ไม่แสดงความคิดเห็น	33	24.81
รวม	133	100

ตาราง 3.2 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าวและมุมมองความขัดแย้งเชิงจริยธรรม

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแชร์ข่าวในส่วนของข้อความปลายเปิด (open ended) จำนวน 133 คน ซึ่งสอดคล้องกัน ดังนี้

1. นักข่าวส่วนใหญ่จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 56.40 มองว่าการลอกข่าวกับการแชร์ข่าวแตกต่างกัน การลอกข่าวเป็นการนำข่าวของผู้อื่นมาเป็นของตน การขโมยข่าว โดยไม่มีการแก้ไข เพิ่มเติม เป็นลักษณะการลอกมาทั้งต้นและไม่ให้เครดิตแหล่งที่มา ส่วนการแชร์ข่าวเป็นเรื่องของการแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนข่าวกับเพื่อน นักข่าว เป็นความเต็มใจและการช่วยเหลือ ร่วมมือกันทำข่าว การลอกข่าวนั้นนักข่าวส่วนใหญ่มองว่าผิดจริยธรรมในการทำข่าว ส่วนการแชร์ข่าวนั้นไม่ถือเป็นเรื่องผิดจริยธรรมแต่อย่างใด

2. นักข่าวจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.27 มองว่าการลอกข่าวกับการแชร์ข่าวแตกต่างกันดังลักษณะที่ได้อธิบายข้างต้น แต่การลอกข่าวและการแชร์ข่าวจะผิดจริยธรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในการทำข่าว เหตุผลและปัจจัยแวดล้อมในขณะนั้น ซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่าผิดจริยธรรมหรือไม่ผิดจริยธรรม ต้องดูอย่างอื่นเป็นองค์ประกอบและใช้วิจารณญาณในการตัดสิน

3. นักข่าวมองว่าการลอกข่าวกับการแชร์ข่าวไม่แตกต่างกัน เป็นเรื่องเดียวกัน แต่การลอกข่าวผิดจริยธรรม การแชร์ข่าวไม่ผิดจริยธรรม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.76

4. นักข่าวมองว่าการลอกข่าวกับการแชร์ข่าวแตกต่างกันดังลักษณะที่ได้อธิบายข้างต้น แต่ผิดจริยธรรมในการทำข่าวทั้งการลอกข่าวและการแชร์ข่าว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25

5. นักข่าวมองว่าการลอกข่าวกับการแชร์ข่าวไม่แตกต่างกัน เป็นเรื่องเดียวกัน แต่ผิดจริยธรรมในการทำข่าวทั้งการลอกข่าวและการแชร์ข่าว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

6. ความคิดเห็นอื่นๆ ซึ่งนอกเหนือจากขอบเขตที่ระบุข้างต้น และไม่เกี่ยวข้องกับการแชร์ข่าว ลอกข่าว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01

7. ไม่แสดงความคิดเห็นจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 24.81

ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการแชร์ข่าว

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
เพราะนักข่าวไม่สามารถไปทำข่าวได้ด้วยตัวเอง	34	25.56
เพราะนักข่าวแต่ละสังกัดมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะทำข่าว	57	42.86
เพราะสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของนักข่าวจึงเป็นวัฒนธรรมในการทำข่าวใน	52	39.09

สังคมไทย		
เพราะนักข่าวกลัวตกข่าว	51	38.34

ตาราง 4.1 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการแชร์ข่าว

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องมีการแชร์ข่าว ดังนี้

1. นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าเป็นเพราะนักข่าวแต่ละสังกัดมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะทำข่าว จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

2. นักข่าวมองว่าเป็นเพราะเพราะสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของนักข่าวจึงเป็นวัฒนธรรมในการทำข่าวในสังคมไทย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 39.09

3. นักข่าวมองว่าเป็นเพราะการกลัวตกข่าว จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 38.34 โดยจำนวนความถี่ในการให้เหตุผลของการแชร์ข่าว เป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กับข้อ 2

4. นักข่าวมองว่าเหตุผลของการแชร์ข่าวเพราะนักข่าวไม่สามารถไปทำข่าวได้ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.56 ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการลอกข่าว

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
นักข่าวซีเกียจ ขาดจิตสำนึกทางวิชาชีพที่ดี	37	27.82
นักข่าวต้องการประเด็นข่าวที่หลากหลาย	57	42.86
จำนวนนักข่าวมีน้อย ทำข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวันไม่ทัน	25	18.80
นักข่าวกลัวตกข่าว	18	13.53

ตาราง 5.1 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับข้อที่ไม่ใช่สาเหตุของการลอกข่าว

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน ได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องมีการลอกข่าว ดังนี้

นักข่าว มองว่าเป็น เพราะกลัวตกข่าว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.53 รองลงมานักข่าวมองว่าเป็นเพราะ จำนวนนักข่าวมีน้อย ทำข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวันไม่ทัน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และเนื่องจากเป็นข้อคำถามเชิงปฏิเสธ ข้อที่นักข่าวเลือกตอบมากที่สุดคือข้อที่นักข่าวมองว่าไม่ได้เป็นสาเหตุในการ

ลอกข่าว คือ นักข่าวต้องการประเด็นข่าวที่หลากหลาย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือนักข่าว
ซีเกียจ ชาดจิตสำนึกทางวิชาชีพที่ดี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 27.82 ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
ลอกมาลงเป็นข่าวได้ทั้งหมดโดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงข้อความ	6	3.01
นำมาปรับสำนวนภาษาและสไตล์การเขียนให้เป็นของตนเอง	77	57.89
คัดลอกข้อความมาบางส่วนและตัดทอนให้สั้นกระชับ	37	27.82
พิจารณาประเด็นข่าวแล้วนำไปลงในส่วนข่าวประชาสัมพันธ์	41	30.83

ตาราง 5.2 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน ได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้ ดังนี้

การนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้เขียนข่าว นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าการทำข่าวจากข่าวประชาสัมพันธ์
นั้นเป็นการนำมาปรับสำนวนภาษาและสไตล์การเขียนให้เป็นของตนเอง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89

เป็นการนำมาพิจารณาประเด็นข่าวแล้วนำไปลงในส่วนข่าวประชาสัมพันธ์ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ
30.83 เป็นการคัดลอกข้อความมาบางส่วนและตัดทอนให้สั้นกระชับ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 27.82
และเป็นการลอกข่าวประชาสัมพันธ์มาลงเป็นข่าวได้ทั้งหมดโดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงข้อความ มีเพียง 6 คน คิด
เป็นร้อยละ 3.01 ดังแสดงในตาราง 5.1

ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการลงไปทำข่าวด้วยตนเองในสนามข่าว

ความสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อการนำเสนอข่าวอย่างรอบด้าน	57	42.86
เพื่อการเจาะข่าว	72	54.14
เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง	67	50.38
เพื่อหาประเด็นข่าว	61	45.86

ตาราง 5.3 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการลงไปทำข่าวด้วยตนเองในสนามข่าว

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน ได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความสำคัญของการลงพื้นที่ ดังนี้

นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าการลงไปทำข่าวด้วยตนเองในสนามข่าวเพื่อการเจาะข่าวในเชิงลึก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 54.14 เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของข่าว จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 50.38 เพื่อหาประเด็นข่าวที่แตกต่างออกไปจากเดิม จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 45.86 และเพื่อการนำเสนอข่าวอย่างรอบด้านครบถ้วน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ดังแสดงในตารางที่ 5.2

ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าวในด้านจริยธรรมในการทำข่าว

ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
การลอกข่าวเป็นเรื่องผิดจริยธรรมที่นักข่าวไม่ควรทำในทุกกรณี	50	37.59
การแชร์ข่าวถือเป็นการช่วยเหลือกันเพื่อความอยู่รอดของนักข่าวไม่ใช่เรื่องผิดจริยธรรม	32	24.06
ทั้งการลอกข่าวและแชร์ข่าวไม่ผิดจริยธรรมหากมีเหตุผลที่สมควรยอมรับได้	33	24.81
การลอกข่าวนั้น ตามตำราหรือตามประสบการณ์ของนักข่าวรุ่นเก่าเป็นเรื่องผิดจริยธรรมแต่ในปัจจุบันพออนุโลมได้เพราะสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปบังคับให้ต้องทำ	29	21.80

ตาราง 5.4 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าวในด้านจริยธรรมในการทำข่าว

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน ได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับ การลอกข่าว แชรซ์ข่าวในด้านจริยธรรมในการทำข่าว ดังนี้

นักข่าวส่วนใหญ่มองว่า การลอกข่าวเป็นเรื่องผิดจริยธรรมที่นักข่าวไม่ควรทำในทุกกรณี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 37.59 รองลงมามองว่าทั้งการลอกข่าวและแชร์ข่าวไม่ผิดจริยธรรมหากมีเหตุผลที่สมควรยอมรับได้ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 24.81 อันดับต่อมามองว่าการแชร์ข่าวถือเป็นการช่วยเหลือกันเพื่อความอยู่รอดของนักข่าวไม่ใช่เรื่องผิดจริยธรรมจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.06 และการลอกข่าวนั้น ตามตำราหรือตามประสบการณ์ของนักข่าวรุ่นเก่าเป็นเรื่องผิดจริยธรรมแต่ในปัจจุบันพออนุโลมได้เพราะสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปบังคับให้ต้องทำ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 ดังแสดงในตารางที่ 5.3

ข่าวสามอันดับแรกที่มีการแชร์มากที่สุด

แบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข่าว

อันดับที่กลุ่มตัวอย่างเลือก	ประเภทข่าวที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีการแชร์มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1	ข่าวจากการแถลงข่าว	52	38.52
	ข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม	25	18.52
	ข่าวประชาสัมพันธ์	21	15.56
2	ข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม	32	24.06
	ข่าวจากการแถลงข่าว	25	18.80
	ข่าวสถานการณ์	25	18.80
	ข่าวเหตุการณ์ในรอบวัน	20	15.04
3	ข่าวสถานการณ์	33	24.63
	ข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม	32	23.88
	ข่าวเหตุการณ์ในรอบวัน	28	20.90

ตาราง 6.1 แสดงข่าวที่ถูกเลือกว่ามีการแชร์มากที่สุดแบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข่าว

และจากการให้ค่าคะแนนทำให้สามารถสรุปได้ว่า ประเภทข่าวที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีการแชร์มากที่สุด แบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข่าว 3 อันดับแรก คือ

อันดับ 1 ข่าวจากการแถลงข่าว

อันดับ 2 ข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม

อันดับ 3 ข่าวประชาสัมพันธ์

แบ่งตามประเภทข่าว

อันดับที่กลุ่มตัวอย่างเลือก	ประเภทข่าวที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าการแชร์มากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1	ข่าวการเมือง	70	55.12
	ข่าวอาชญากรรม	12	9.45
	ข่าวเศรษฐกิจ	10	7.87
2	ข่าวอาชญากรรม	30	23.81
	ข่าวเศรษฐกิจ	28	22.22
	ข่าวบันเทิง	15	11.90
3	ข่าวเศรษฐกิจ	29	23.01
	ข่าวบันเทิง	22	17.46
	ข่าวอาชญากรรม	21	16.67

ตาราง 6.2 แสดงข่าวที่ถูกเลือกว่าการแชร์มากที่สุดแบ่งตามประเภทข่าว

และจากการให้ค่าคะแนนทำให้สามารถสรุปได้ว่า ประเภทข่าวที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าการแชร์มากที่สุด แบ่งตามประเภทข่าว 3 อันดับแรก คือ

อันดับ 1 ข่าวการเมือง

อันดับ 2 ข่าวอาชญากรรม

อันดับ 3 ข่าวเศรษฐกิจ

ข้าวสามอันดับแรกที่มีการลอกมากที่สุด

อันดับที่กลุ่มตัวอย่างเลือก	ประเภทข้าวที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีการลอกมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1	ข้าวจากการแกลงข้าว	42	31.81
	ข้าวเหตุการณ์	21	15.90
	ข้าวประชาสัมพันธ์	18	13.63
	ข้าวสถานการณ์	18	13.63
2	ข้าวเหตุการณ์	29	21.97
	ข้าวจากการแกลงข้าว	28	21.21
	ข้าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม	23	17.42
3	ข้าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม	34	26.15
	ข้าวสถานการณ์	32	24.62
	ข้าวเหตุการณ์	24	18.46

ตาราง 6.3 แสดงข้าวที่ถูกเลือกว่ามีการลอกมากที่สุดแบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข้าว

และจากการให้ค่าคะแนนทำให้สามารถสรุปได้ว่า ประเภทข้าวที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีการลอกมากที่สุดแบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข้าว 3 อันดับแรก คือ

อันดับ 1 ข้าวจากการแกลงข้าว

อันดับ 2 ข้าวเหตุการณ์

อันดับ 3 ข้าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม

แบ่งตามประเภทข่าว

อันดับที่กลุ่มตัวอย่างเลือก	ประเภทข่าวที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีการลอกมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1	ข่าวการเมือง	68	53.96
	ข่าวอาชญากรรม	19	15.08
	ข่าวเศรษฐกิจ	8	6.35
2	ข่าวเศรษฐกิจ	30	23.81
	ข่าวอาชญากรรม	28	22.22
	ข่าวบันเทิง	15	11.90
3	ข่าวเศรษฐกิจ	27	21.43
	ข่าวบันเทิง	25	19.84
	ข่าวอาชญากรรม	22	17.46

ตาราง 6.4 แสดงข่าวที่ถูกเลือกกว่ามีการลอกมากที่สุดแบ่งตามประเภทของข่าว

และจากการให้ค่าคะแนนทำให้สามารถสรุปได้ว่า ประเภทข่าวที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีการลอกมากที่สุด แบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข่าว 3 อันดับแรก คือ

อันดับ 1 ข่าวการเมือง

อันดับ 2 ข่าวเศรษฐกิจ

อันดับ 3 ข่าวอาชญากรรม

ส่วนที่ 3.ทัศนคติด้านการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชร์ข่าวและจริยธรรมในการทำข่าว

ความคิดเห็น	เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน (%)	เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่แน่ใจ จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (%)	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน (%)	ค่าเฉลี่ย จำนวน (%)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน (%)	ระดับ จำนวน (%)
1.การแชร์ข่าวในหมู่เพื่อน นักข่าวเป็นเรื่องธรรมดาที่ ใครๆก็ทำกันหากไม่ ต้องการตกข่าว	8 (6.02)	69 (51.88)	37 (27.82)	13 (9.77)	7 (5.26)	2.57	0.94	ไม่เห็นด้วย น้อย
2.นักข่าวไม่ควรแชร์ข่าว เพราะจะนำไปสู่การลอก ข่าว	11 (8.27)	29 (21.80)	48 (36.09)	40 (30.08)	6 (4.51)	2.99	1.01	เห็นด้วย ปานกลาง
3.การช่วยกันทำข่าวใน ลักษณะการแชร์ข่าวเป็น เรื่องที่น่าสนับสนุนเพราะ ทำให้มีการแลกเปลี่ยน มุมมอง	8 (6.02)	72 (54.14)	36 (27.07)	13 (9.77)	5 (3.76)	2.51	0.89	ไม่เห็นด้วย น้อย
4.การแชร์ข่าวจำเป็นมาก เพราะนักข่าวมีจำนวนน้อย เกินไปทำให้ทำข่าวไม่ทัน ในแต่ละวัน	10 (7.51)	53 (39.85)	45 (33.83)	20 (15.04)	6 (4.51)	2.69	0.97	เห็นด้วย ปานกลาง
5.หากนักข่าวเพิ่มเติมข่าว ที่ได้รับมาจากเพื่อนนักข่าว ต่างสังกัดด้วยข้อมูลที่ สัมภาษณ์ใหม่และ ตรวจสอบความถูกต้อง อย่างระมัดระวัง ก็เป็นเรื่องที่ยอมรับได้	28 (21.05)	69 (51.88)	29 (21.80)	5 (3.76)	2 (1.50)	3.87	0.84	เห็นด้วย มาก

6. หมดสมัยของการแข่งขันกันเรื่องข่าวแล้ว ถ้านักข่าวต่างสังกัดจะแบ่งปันต้นฉบับกันแล้วข่าวในหนังสือพิมพ์ต่างฉบับจะรายงานเหมือนกันก็เป็นเรื่องธรรมดาเพราะมันมาจากแหล่งข่าวหรือเหตุการณ์เดียวกัน	4 (3.01)	19 (14.28)	37 (27.82)	53 (39.85)	21 (15.79)	3.51	1.02	ไม่เห็นด้วยมาก
7. การลอกข่าวก็คือการคัดลอกเอางานของคนอื่นมาเป็นของตน นักข่าวจึงไม่ควรทำไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด	60 (45.11)	46 (34.59)	21 (15.79)	6 (4.51)	1 (0.75)	4.18	0.91	เห็นด้วยมาก
8. ในยุคนักข่าวไอที การลอกข่าวแบบ Copy-Paste ถือเป็นสิ่งที่พออนุโลมได้	3 (2.25)	20 (15.04)	34 (25.56)	44 (33.08)	32 (24.06)	3.62	1.08	ไม่เห็นด้วยมาก
9. นักข่าวควรใช้ข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวที่ได้จากpress conference เป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนนำไปหาประเด็นหรือสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อมาเขียนข่าวให้เป็นภาษาของตนเอง	33 (24.81)	69 (51.88)	24 (18.04)	6 (4.51)	2 (1.50)	3.93	0.86	เห็นด้วยมาก
10. นักข่าวสามารถคัดลอกข่าวประชาสัมพันธ์มาทั้งหมดได้เลยเพราะผ่านการตรวจสอบของฝ่ายประชาสัมพันธ์ขององค์กรนั้นแล้ว	4 (3.01)	17 (12.78)	31 (23.31)	52 (42.11)	29 (21.80)	3.64	1.05	ไม่เห็นด้วยมาก

11. ชาวประชาสัมพันธุ์ใดๆ ที่ได้มานักข่าวควรเขียน เรียบเรียงใหม่ด้วยการจับ ประเด็น ภาษาและ สไตล์ ใหม่	26 (19.55)	70 (52.63)	27 (20.30)	10 (7.51)	0 (0)	3.84	0.82	เห็น ด้วย มาก
12. ยิ่งมีความสนิทสนม ส่วนตัวกับเพื่อนนักข่าว มากเท่าไรยิ่งอาศัยไหว วามกันเรื่องการทำข่าวได้ มากเท่านั้น	9 (6.77)	41 (30.83)	40 (30.07)	31 (23.31)	12 (9.02)	2.97	1.09	เห็น ด้วย ปาน กลาง
13. แม้การแบ่งปันข่าวสาร ระหว่างนักข่าวด้วยกันจะ เป็นเรื่องของน้ำใจของ คนทำงานในสายอาชีพ เดียวกัน แต่ก็ควร หลีกเลี่ยงเพราะเท่ากับเรา เอาเปรียบผู้บริโภค	16 (12.03)	59 (44.36)	42 (31.58)	13 (9.77)	3 (2.25)	3.54	0.91	เห็น ด้วย มาก
14. ในปัจจุบันการลอกข่าว ไม่ถือเป็นเรื่องที่ผิด จริยธรรมในการทำข่าว เพราะใครๆก็ทำกันทั้งนั้น	4 (3.01)	16 (12.03)	38 (28.57)	39 (29.32)	36 (27.07)	3.65	1.09	ไม่ เห็น ด้วย มาก

ตาราง 3 แสดงความถี่ร้อยละเกี่ยวกับทัศนคติด้านการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าวและจริยธรรมในการ
ทำข่าว

จากตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน มีทัศนคติด้านการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าวและจริยธรรมในการทำข่าว ดังต่อไปนี้

ทัศนคติเห็นด้วย

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วย มากที่สุด กับการช่วยกันทำข่าวในลักษณะการแชร์ข่าว ถือเป็น เป็นเรื่องที่น่าสนับสนุนเพราะทำให้มีการแลกเปลี่ยนมุมมอง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 54.14 ค่าเฉลี่ย 2.51

และมีทัศนคติเห็นด้วยมาก กับการเขียน ข่าวประชาสัมพันธ์ใดๆที่ได้มา ควรนำเขียนเรียบเรียงใหม่ด้วยการจับประเด็น ภาษาและ สไตล์ของตนเอง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 ค่าเฉลี่ย 3.84

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก หากนักข่าวเพิ่มเติมข่าวที่ได้รับมาจากเพื่อนนักข่าวต่างสังกัดด้วย ข้อมูลที่สัมภาษณ์ใหม่และตรวจสอบความถูกต้องอย่างระมัดระวัง ถือเป็น เรื่องที่ยอมรับได้ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 51.88 ค่าเฉลี่ย 3.87 ซึ่งเท่ากันกับทัศนคติเห็นด้วยมากกับ การใช้ข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวที่ได้จาก press conference เป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนนำไปหาประเด็นหรือสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อมาเขียนข่าวให้เป็น ภาษาของตนเอง

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการลอกข่าวก็คือการคัดลอกผลงานของคนอื่น มาเป็นของตน นักข่าวจึงไม่สมควรทำไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 45.11 ค่าเฉลี่ย 4.18

ทัศนคติไม่เห็นด้วย

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติไม่เห็นด้วย มากที่สุดว่า หมดสมัยของการแข่งขันกันเรื่องข่าวแล้ว ถ้านักข่าวต่างสังกัดจะแบ่งปันต้นฉบับกันแล้วข่าวในหนังสือพิมพ์ต่างฉบับจะรายงานเหมือนกันก็เป็นเรื่องธรรมดาเพราะมันมาจากแหล่งข่าวหรือเหตุการณ์เดียวกัน จำนวน 53คน คิดเป็นร้อยละ 39.85 ค่าเฉลี่ย 3.51

และกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติไม่เห็นด้วยมาก ที่ว่า นักข่าวสามารถคัดลอกข่าวประชาสัมพันธ์มาทั้งหมด ได้เลยเพราะผ่านการตรวจสอบของฝ่ายประชาสัมพันธ์ขององค์กรนั้นแล้ว จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11 ค่าเฉลี่ย 3.64

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติไม่เห็นด้วยมากที่สุดว่า ในยุคแห่งนักข่าวไอที การลอกข่าวแบบ Copy-Paste ถือเป็นสิ่งที่พออนุโลมได้ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 33.08 ค่าเฉลี่ย 3.62

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการทำข่าว

พฤติกรรมการทำงาน	เป็นประจำ จำนวน (%)	ค่อนข้าง บ่อย จำนวน (%)	มีบ้าง จำนวน (%)	นานๆ ครั้ง จำนวน (%)	ไม่เคย ทำเลย จำนวน (%)	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ท่านแลกเปลี่ยน ประเด็นข่าว และ รายละเอียดของข่าวกับ เพื่อนนักข่าวเพื่อป้องกัน การตกข่าว	9 (6.77)	26 (19.55)	76 (57.14)	11 (8.27)	12 (9.02)	2.93	0.95	ปาน กลาง
2. หากไปไม่ทันการแถลง ข่าวท่านจะพยายามขอ สัมภาษณ์เดียวกับ แหล่งข่าวจะได้มีประเด็น ไม่ซ้ำกับใคร	15 (11.28)	37 (27.81)	62 (46.62)	11 (8.27)	8 (6.02)	3.30	0.98	ปาน กลาง
3. ท่านทำข่าวเหตุการณ์ โดยรับต้นฉบับข่าวที่มี เพื่อนนักข่าวต่างสังกัด พิมพ์แล้วส่งต่อเป็นอีเมล มาให้จากสนามข่าว	0 (0)	15 (11.28)	51 (38.35)	35 (26.32)	33 (24.81)	3.64	0.98	มาก
4. ท่านแบ่งปันเนื้อหาที่ได้ จากการสัมภาษณ์ในข่าว เดี่ยว(Exclusive)กับ เพื่อนนักข่าวต่างสังกัด เพื่อป้องกันความ ผิดพลาดและเกะกะความ รับผิดชอบกรณีเกิด ปัญหาฟ้องร้อง	1 (0.75)	13 (9.77)	29 (21.80)	21 (15.79)	70 (52.63)	4.09	1.09	มาก
5. แม้ท่านจะรวมกลุ่มกับ นักข่าวสังกัดอื่นที่สนิท สนมกันเพื่อสังสรรค์หรือ แลกเปลี่ยนความรู้แต่ถ้า เป็นเรื่องงาน ท่านจะ	20 (15.04)	26 (19.55)	54 (40.60)	18 (13.53)	15 (11.28)	3.14	1.17	ปาน กลาง

สงวนเป็นเรื่องเฉพาะตัว ไม่ทำร่วมกับใคร								
6.ท่านส่งฟอร์เวิร์ดเมล ข่าวที่เขียนเสร็จแล้วให้ นักข่าวอื่นๆ นอกเหนือจากสำนักข่าว ของท่าน	5 (3.76)	17 (12.78)	43 (32.33)	31 (23.31)	37 (27.82)	3.59	1.14	มาก
7.ท่านคัดลอกข้อความ บางส่วนจากข่าวแจกจาก Press conference มา ใส่ในงานเขียนของท่าน แล้วสัมภาษณ์แหล่งข่าว เพื่อเพิ่มเติมประเด็น และ เขียนใหม่	8 (6.02)	48 (36.09)	43 (32.33)	25 (18.80)	9 (6.77)	3.16	1.02	ปาน กลาง
8.ท่านแชร์กันเป็นกลุ่ม กับเพื่อนนักข่าวกลุ่ม เดียวกันเพราะได้แบ่งงาน กันทำชัดเจน	3 (2.26)	29 (21.80)	44 (33.08)	25 (18.80)	32 (24.06)	3.41	1.14	มาก
9.ท่านแชร์เฉพาะประเด็น ข่าวในลักษณะของการ พูดคุยกันกับเพื่อนนักข่าว ต่างสังกัด	7 (5.26)	36 (27.07)	48 (36.09)	23 (17.29)	19 (14.29)	2.92	1.11	ปาน กลาง
10.ท่านใช้วิธี Copy- Paste รายละเอียดของ ข่าวที่นักข่าวคนอื่นเขียน ไว้ในเว็บไซต์ แต่ก็ไม่มีสิ่ง ที่อ้างถึงที่มา	7 (5.26)	18 (13.53)	31 (23.31)	30 (22.56)	46 (34.59)	3.68	1.23	มาก
11.เวลานักข่าวที่มี อิทธิพลในหมู่นักข่าว ด้วยกันเขาประเด็นข่าวที่ บอกว่าได้มาพิเศษมา เผยแพร่ใน ก๊วนนักข่าว	1 (0.75)	24 (18.05)	47 (35.34)	37 (27.82)	24 (18.05)	3.44	1.01	มาก

ท่านจะร่วมวงนำเสนอ ชื่อนั้นเพราะไม่ยากตก ประเด็น								
12.เมื่อท่านลอกข่าวท่าน จะหาประเด็นข่าวมาได้ เพิ่มเติมและเขียนเรียบ เรียงใหม่เสมอ	9 (6.77)	44 (33.08)	40 (30.07)	20 (15.04)	19 (14.29)	3.03	1.16	ปาน กลาง
13.เมื่อลอกข่าวท่านจะ ตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูล อีกครั้งทั้งจาก แหล่งข่าว นักข่าวในพื้นที่ อย่างละเอียดก่อน นำเสนอ	19 (14.29)	54 (40.60)	32 (24.06)	9 (6.77)	18 (13.53)	3.36	1.22	ปาน กลาง
14.หากจำเป็นท่านจะ ลอกข่าวเฉพาะกับเพื่อน นักข่าวที่สนิทกันจริงๆ เท่านั้น	16 (12.03)	31 (23.31)	39 (27.07)	22 (16.54)	24 (18.05)	3.05	1.27	ปาน กลาง
15.ท่านคัดลอกข่าวแจก แล้วนำไปลงในส่วนของ ข่าวประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะ	9 (6.77)	28 (21.05)	51 (38.35)	24 (18.05)	21 (15.79)	2.85	1.13	ปาน กลาง

ตาราง 4 แสดงค่าความถี่ร้อยละพฤติกรรมการทำงาน

จากตาราง จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 133 คน พบว่ามีพฤติกรรมการทำงาน ดังนี้

พฤติกรรมการทำงานที่พบมากที่สุดคือ การแลกเปลี่ยนประเด็นข่าว และรายละเอียดของข่าวกับเพื่อน
นักข่าวเพื่อป้องกันการตกข่าว อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.93 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกมีบ้าง
จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14

พฤติกรรมการทำงานที่พบมากที่สุดคือ หากนักข่าวไม่ทันการแถลงข่าวท่านจะพยายามขอ
สัมภาษณ์เดียวกับแหล่งข่าวจะได้มีประเด็นไม่ซ้ำกับใครอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.30 ผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกมีบ้าง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 46.62

พฤติกรรมกรปฏิบัติงานการทำข่าวที่พบปานกลางมีดังนี้ คือ เมื่อนักข่าวลอกข่าวจะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล อีกครั้งทั้งจากแหล่งข่าว นักข่าวในพื้นที่ อย่างละเอียดก่อนนำเสนออยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.36 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือก ค่อนข้างบ่อย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60

พฤติกรรมกรรวมกลุ่มกับนักข่าวสังกัดอื่นที่สนิทสนมกันเพื่อสังสรรค์หรือแลกเปลี่ยนความรู้แต่ถ้าเป็นเรื่องงาน จะสงวนเป็นเรื่องเฉพาะตัวไม่ทำร่วมกับใครอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.14 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกมีบ้าง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60

พฤติกรรมกรการ คัดลอกข้อความบางส่วนจากข่าวแจกจาก Press conference มาใส่ในงานเขียนของตนแล้วสัมภาษณ์แหล่งข่าวเพื่อเพิ่มเติมประเด็น และเขียนใหม่อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.16 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือก ค่อนข้างบ่อย จำนวน 48 คิดเป็นร้อยละ 36.09 และมีพฤติกรรม การแชร์เฉพาะประเด็นข่าวในลักษณะของการพูดคุยกันกับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัดอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.92 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือก มีบ้าง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 36.09

พฤติกรรมกรปฏิบัติงานการทำข่าวที่พบว่านักข่าวทำน้อยที่สุด คือการ แบ่งปันเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ในข่าวเดียว(Exclusive)กับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัดเพื่อป้องกันความผิดพลาดและเกะกะความรับผิดชอบกรณีเกิดปัญหาฟ้องร้องอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.09 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกไม่เคยทำเลย จำนวน 70คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 และพฤติกรรมกรใช้วิธี Copy-Paste รายละเอียดของข่าวที่นักข่าวคนอื่นเขียนไว้ในเว็บไซต์ แต่ก็ไม่มีลื้มที่จะอ้างถึงที่มา ค่าเฉลี่ย 3.68 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือก ไม่เคยทำเลย 46 คนคิดเป็นร้อยละ 34.5

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
--

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
1.การแชร์ข่าวกันในหมู่นักข่าวส่งผลให้เกิดการลอกข่าวขึ้น	13 (9.77)	51 (38.34)	56 (42.11)	9 (6.77)	3 (2.25)	3.47	0.85	มาก
2.เวลาที่จำกัดทำให้ให้นักข่าวไม่สามารถทำข่าวคนเดียวทันทุกข่าว	37 (27.81)	48 (36.09)	31 (23.31)	12 (9.02)	4 (3.01)	3.77	1.05	มาก
3.อายุงานและประสบการณ์ที่น้อยมีผลทำให้ลอกข่าวมากขึ้น	10 (7.52)	50 (37.59)	48 (36.09)	17 (12.78)	5 (3.76)	3.33	0.94	ปานกลาง
4.สายสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวทำให้เกิดการแชร์ข่าวลอกข่าวได้ง่ายขึ้น	22 (16.54)	62 (46.62)	39 (29.32)	6 (4.51)	2 (1.50)	3.73	0.85	มาก
5.เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้นักข่าวขี้เกียจมากขึ้นนำไปสู่การลอกข่าว	21 (15.79)	56 (42.11)	46 (34.59)	4 (3.01)	4 (3.01)	3.66	0.89	มาก
6.เพราะกลัวตกขานนักข่าวจึงจำเป็นต้องลอกข่าว	20 (9.77)	52 (39.10)	42 (31.58)	13 (9.77)	4 (3.01)	3.54	0.97	มาก
7.นโยบายต้นสังกัดของนักข่าว	18 (13.53)	46 (34.59)	53 (39.85)	8 (6.02)	5 (3.76)	3.49	0.94	มาก

มีผลต่อการลอก ข่าวเช่น การให้ นักข่าวคนเดียว ผลิตงานที่ สามารถนำเสนอ ผ่านสื่อทุก ช่องทางที่องค์กรมี ไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และ ออนไลน์								
8.นักข่าวขาด ความกระตือรือร้น ที่จะทำข่าว	14 (10.53)	42 (31.58)	51 (38.35)	16 (12.03)	8 (6.02)	3.29	1.02	ปานกลาง
9.นักข่าวขาด จิตสำนึกที่ดีทาง วิชาชีพ	15 (11.28)	40 (30.08)	42 (31.58)	23 (17.30)	11 (8.27)	3.19	1.12	ปานกลาง
10.นักข่าวไม่ ชวนขวายหา ความรู้	15 (9.77)	43 (9.77)	43 (9.77)	19 (9.77)	11 (8.27)	3.24	1.10	ปานกลาง
11.การแข่งขันใน การทำข่าว ระหว่างสื่อด้วยกัน	18 (13.53)	48 (36.09)	52 (39.10)	10 (7.51)	4 (3.01)	3.50	0.93	มาก
12.ป้องกัน ผิดพลาดความผิด พลาดจากการ นำเสนอข่าวโดย การแชร์ข่าวเพื่อ เกะกะความ รับผิดชอบกรณี เกิดการฟ้องร้อง	6 (4.51)	29 (21.80)	56 (42.11)	25 (18.80)	14 (10.53)	2.91	1.01	ปานกลาง

13. นักข่าวผู้มี อิทธิพลในสนาม ข่าวนำต้นฉบับ ข่าวที่ตนเขียนมา แจกจ่ายให้กับ เพื่อนนักข่าว	6 (4.51)	33 (24.81)	56 (42.11)	20 (15.04)	15 (11.28)	2.96	1.03	ปานกลาง
14. อื่นๆ	2 (1.50)	11 (8.27)	12 (9.02)	2 (1.50)	3 (2.26)	3.23	1.04	ปานกลาง

ตาราง 5 แสดงความถี่ร้อยละเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

จากตาราง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน มองว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการ
แชร์ข่าว ลอกข่าว มีดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่นักข่าวมองว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าวมากที่สุด คือ เวลาที่จำกัดทำ
ให้นักข่าวไม่สามารถทำข่าวคนเดียวทันทุกข่าว โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผลมากร้อยละ 36.09 และมีผล
มากที่สุดร้อยละ 27.81 และสายสัมพันธ์ระหว่างนักข่าว โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผลมากร้อยละ 46.62
รวมถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้นักข่าวขี้เกียจมากขึ้นนำไปสู่การลอกข่าว โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผล
มากร้อยละ 42.11 การกลัวตกข่าว ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักข่าว จำเป็นต้องลอกข่าว โดยกลุ่มตัวอย่าง
เลือกตอบว่ามีผลมากร้อยละ 39.10

ส่วนการแข่งขันในการทำข่าวระหว่างสื่อด้วยกัน กลุ่มตัวอย่างมองว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการแชร์
ข่าว ลอกข่าว อยู่ในระดับ มาก เช่นเดียวกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผล ปานกลาง ร้อยละ 39.10 และมี
ผลมาก ร้อยละ 36.09 อีกทั้งนโยบายองค์กรต้นสังกัดของนักข่าวมีผลต่อการลอกข่าวเช่น การให้นักข่าวคนเดียว
ผลิตงานที่สามารถนำเสนอผ่านสื่อทุกช่องทางที่องค์กรมีไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และออนไลน์
โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผลปานกลาง ร้อยละ 39.85 และมีผลมาก ร้อยละ 34.59 รวมไปถึง การแชร์ข่าว
กันในหมู่นักข่าว โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผลปานกลางร้อยละ 42.11 และมีผลมากร้อยละ 38.34

ส่วนปัจจัยที่นักข่าวมองว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าวปานกลาง มักจะเป็นปัจจัย
ภายในของตัวนักข่าว คือ อาชญากรรมและประสบการณ์ที่น้อย โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผลปานกลางร้อยละ
36.09 และมีผลมากร้อยละ 37.59 การที่นักข่าวไม่ขวนขวายหาความรู้ โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผล ปาน
กลางร้อยละ 9.77 และมีผล มาก ร้อยละ 9.77 นักข่าวขาดความกระตือรือร้นที่จะทำข่าว โดยกลุ่มตัวอย่าง
เลือกตอบว่ามีผลปานกลางร้อยละ 38.35 และมีผลมาก ร้อยละ 31.58 นักข่าวขาดจิตสำนึกที่ดีทางวิชาชีพ โดย

กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผล ปานกลาง ร้อยละ 31.58 และมีผล มาก ร้อยละ 30.08 และปัจจัยอื่นๆ ที่นักข่าวมองว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าวปานกลาง คือ การป้องกันความผิดพลาดจากการนำเสนอข่าวโดยการแชร์ข่าวเพื่อเกี่ยความรับผิดชอบกรณีเกิดการฟ้องร้อง โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผล ปานกลาง ร้อยละ 42.11และมีผลมาก ร้อยละ 21.80 และการที่ นักข่าวผู้มีอิทธิพลในสนามข่าวนำต้นฉบับข่าวที่ตนเขียนมาแจกจ่ายให้กับเพื่อนนักข่าว นักข่าวนักข่าวมองว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการแชร์ข่าว ลอกข่าว อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบว่ามีผลปานกลางร้อยละ 42.11และมีผลมาก ร้อยละ 24.81

ส่วนที่ 2 การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview)บรรณาธิการข่าวและนักข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,เดลินิวส์, มติชน ,คม ชัด ลึก ,ผู้จัดการ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น จำนวน 19 คน

แบ่งเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ในระดับบรรณาธิการข่าวและหัวหน้าโต๊ะข่าว จำนวน 12 คน ไรท์เตอร์ จำนวน 2 คน ผู้สื่อข่าว จำนวน 5 คน

บรรณาธิการข่าวและนักข่าวฉบับเล่ม จำนวน 10 คนและบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวออนไลน์ จำนวน 9 คน

ดังรายชื่อต่อไปนี้

- 1.คุณปราโมทย์ ฝ่ายอุประ ตำแหน่ง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- 2.คุณปราเมศ เหล็กเพ็ชร ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- 3.คุณเข้มทัต ตั้งจิตเจษฎา ตำแหน่ง บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์
- 4.คุณวัฒนา พิมลสิริผล ตำแหน่ง หัวหน้าโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์
- 5.คุณอรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์
- 6.คุณวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา ตำแหน่ง หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 7.คุณพีรภัทร เกื้อวงศ์ ตำแหน่ง ไรท์เตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 8.คุณมาริสา ช่อกระถิน ตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

- 9.คุณขวัญหทัย แนวหล้า ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- 10.คุณจักรพันธ์ วงศ์สลับสี ตำแหน่งบรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ออนไลน์
- 11.คุณอาทิตย์ยา ร่วมเวียง ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ออนไลน์
- 12.คุณศรายุทธ สายคำมี ตำแหน่งบรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก
- 13.คุณสิทธามณี ปิยะลาภา ตำแหน่งรีพอร์ทเตอร์ ใต้ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก
- 14.คุณนวนลจันทร์ จินตนาพันธ์ ตำแหน่งบรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก
- 15.คุณเอกรัตน์ จิตรมันเพียร ตำแหน่งบรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึกออนไลน์
- 16.คุณธนกฤติ กอแก้ววิเชียร ตำแหน่งผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึกออนไลน์
- 17.คุณวีระเดช เขียมสำราญ ตำแหน่งบรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์
- 18.คุณปรีชยา ชิงค์ ตำแหน่งผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์
- 19.คุณสุวิษา เพียรราษฎร์ ตำแหน่งบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

ผลการวิจัยจะมีการนำเสนอตามประเด็นหลักของการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 1.ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว
- 2.ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าว
- 3.ความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวและการแชร์ข่าว
- 4.ประเภทของข่าวที่มีการลอกและแชร์
- 5.วิธีการและรูปแบบการแชร์ข่าว
6. วิธีการและรูปแบบการลอกข่าว
- 7.การตรวจสอบการลอกข่าวในแต่ละกองบรรณาธิการ

- 8.ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
- 9.ความแตกต่างของการลอกข่าว แชรซ์ข่าวในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มกับออนไลน์
- 10.ความขัดแย้งในเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
- 11.ผลเสียจากการลอกข่าวแชรซ์ข่าว

1.ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว

บรรณาธิการข่าว หัวหน้าโต๊ะข่าวและนักข่าวสายการเมืองและเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ ทั้ง 5 ฉบับ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าวที่สอดคล้องกันว่าการลอกข่าวคือ การคัดลอกข่าว ต้นฉบับของผู้อื่นมาเป็นของตนเองทั้งหมด โดยไม่มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาและไม่มีการอ้างอิงที่มา ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตามถือเป็นการลอกข่าว เช่นการคัดลอกและตัดแปะ(Copy-Paste) จากเว็บไซต์ การนำต้นฉบับข่าวที่ได้มาจากการแชรซ์ข่าวในสนามข่าว การได้รับอีเมลข่าวที่ตนไม่ได้ไปทำมาจากเพื่อนนักข่าว โดยมีวิธีการเขียนการนำเสนอ ประเด็นที่นำเสนอ สำนวนภาษาที่ไม่แตกต่างจากต้นฉบับเดิม หากมีคำผิดจะผิดเหมือนกัน หรืออาจเว้นวรรคตอนเหมือนกัน คือคัดลอกมาทั้งหมด การลอกข่าวนั้นนักข่าวจะมีมุมมองเป็นภาพลบ เป็นเรื่องของการขโมยข่าวและการไม่เต็มใจให้ลอก

...การลอกคือการเอาข่าวของนักข่าวอื่นมาเป็นของตนเองไม่ว่าจะเป็นกรณีไหนจะแตกต่างกันหรืออะไรก็ตามแต่ ...

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2555)

...ลอกก็คือลอก ชัดเจน คือไม่ได้ทำเอง แล้วก็เอาไปเป็นของตัวเองโดยที่ไม่ได้อ้างอิง อันนี้คือลอก

(สุวิชา เพียรราษฎร์ : บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ,สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2555)

...การขอข่าว ขอได้แต่ขอแล้วต้องมาคู่ด้วย สำนวน จะต่างกันถ้าสังเกตให้ดีแม้ประเด็นเนื้อหาจะเหมือนกัน แต่ถ้าคุณเหมือนกันทุกตัวอักษรเนี่ยเรียกว่าพฤติกรรมลอกข่าว ...

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร : ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ , สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2555)

...คือมันจะคล้อยคล้ายคลิบคลาเพราะเวลาคนลอกข่าว ยังไงมันก็ไม่หนีเราไปเยอะหรอก ถ้าเค้าไม่ได้คิดเพิ่มเติม
นะมันจะไม่หนีหรอก ประเด็นมันก็วนอยู่ตรงนั้นแหละ

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์ : บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก , สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 55)

... อย่างที่บอกว่ามันเป็นการเอางานของคนอื่นมา เอามาทั้งดุ้น เปลี่ยนพาดหัวนิดนึง เปลี่ยนไปรษณีย์หนึ่งแต่
ว่าเนื้อหาหลักไม่เข้าไปแก้ไข ไปเทียบกับต้นฉบับของเค้าแล้ว ผิดก็ผิดเหมือนกัน ย่อหน้าเหมือนกัน

(เขมทัต ตังจิตเจษฎา : บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ , สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2555)

... ถ้าถือปจจะรู้ มันจะสำนวนเหมือนกัน คำผิดยังผิดเหมือนกัน นั่นแหละก็อปแน่นอนจริงๆก็มีแค่นั้น

(วัฒนา พิมลศิริผล : หัวหน้าโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ , สัมภาษณ์วันที่ 8 มิถุนายน 2555)

...นิยามลอกข่าว ก็คือการเอาข่าวจากสื่อหนึ่งมาเขียนโดยที่แบบเอามาทั้งดุ้น แม้กระทั่งพาดหัว บางที่เค้าก็ไม่
เปลี่ยน อันนี้ก็ไม่รู้ด้วยเหตุผลอะไร คือการลอกที่ไม่เปลี่ยนแปลงอะไรแม้กระทั่งคำผิด copy-paste เลย

(ปรีชยา ชิงค์ : ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ , สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2555)

...นิยามลอก เอาข่าวของคนอื่นมาแล้วไม่รีไรท์ มันลอกไม่เนียน บางทีสลับหัวสลับล่างหน่อย บางทีมันปะทะ
อันเดียว ข่าวปั่นแล้วปะอย่างนั้นนะ ถ้าในแง่ประเด็นมันไม่ได้แตกต่างเลย

(สิตารมณีย์ ปิยะลาภา : รีไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก , สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2555)

ในอีกกรณีการลอกข่าวจะสามารถยอมรับได้ หากมีการกรณาดต้นฉบับข่าวที่ได้รับมาปรับเปลี่ยน
เนื้อหา เขียนเรียบเรียงใหม่(Rewrite) ให้เป็นสไตล์ของตน แม้ข่าวนั้นเป็นข่าวซึ่งตนไม่ได้ลงพื้นที่เองตั้งแต่แรกเริ่ม

การทำข่าว หากมีการต่อยอดประเด็นเพิ่มเติม หรือเช็คข้อมูลเพิ่มเติมในภายหลัง ซึ่งอาจมีการอ้างอิงที่มาหรือไม่ อ้างอิง เป็นเรื่องที่นักข่าวมองว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา เป็นการลอกที่ไม่เสียหาย ไม่ผิดร้ายแรง

...ถ้าเราเอามาตามต่อขยายต่อมันเท่ากับเป็น *positive* ในการลอก แต่ถ้าเอามารูปแบบการเขียน เหมือนกันปะๆ จะเป็น *negative* เพราะมันเป็นวรรณกรรมที่เราไปเอาของเค้ามา แต่ถ้าเราเอาสิ่งที่มันเกิดขึ้นมา ประเด็นมา หาเหตุผลอะไรเพิ่มเติมก็ไม่ถือว่าลอก...

(เขมทัต ตั้งจิตเฉษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...ที่นี้เค้าจะป้องกันโดยการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ต่อยอด อย่างที่ว่าเพราะฉะนั้นเนื้อหาที่ออกมามันก็จะ เป็นประเด็นเพิ่มขึ้นมา มันก็จะกลายเป็นว่ามีข่าวเดิมอยู่แล้วถ้ามีการต่อยอดมันก็จะกลายเป็นอีกข่าวหนึ่งไปเลย

(วัฒนา พิมลศิริผล :หัวหน้าโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...คุณจะต้องรีไรท์ใหม่ให้เป็นภาษาคุณ คือนักข่าวแต่ละคนมีสไตล์การเขียน ที่ไม่เหมือนกันอยู่แล้ว มันควรที่จะ เป็นอย่างนั้น...

(อรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง :ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ ,สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2555)

...ลอกแล้วไปเอาข้อมูลโน้น ข้อมูลนี้มาต่อยอด ก็ยังพอรับได้ อย่างน้อยมันก็ได้มาจากเราคนเดียว อย่างน้อย เราก็เอาไปต่อยอดมา หรือบางที่เค้าลอกเราไปเค้าอาจจะได้ข้อมูลมากกว่า ลึกกว่าก็ได้ เช่นไปสัมภาษณ์ เพิ่มเติมมา มันคือการลอกแบบต่อยอดในสนามข่าว ในโลกออนไลน์นะ

(ปรีชยา ชิงค์ :ผู้สื่อข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...หลักการทำข่าวมันต้องมีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่นด้วยเพื่อป้องกันเวลาที่เราไปไม่ทัน ลาไม่ได้ มันก็ต้องขอ แต่ ถ้ามีเพิ่มต่อยอดประเด็นไปมันเป็นเรื่องที่ดีนะ มันไม่ผิดกติกา

(ปราเมศ เหล็กเพชร :ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

2. ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าว

บรรณาธิการข่าว หัวหน้าโต๊ะข่าวและนักข่าวสายการเมืองและเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ ทั้ง 5 ฉบับ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าวที่สอดคล้องกันว่าเป็นการแลกเปลี่ยนข่าว แบ่งปันข่าว และการร่วมกันทำงานข่าว การช่วยเหลือกันทำงานข่าวของนักข่าวในสนามข่าว ในลักษณะของความสนิทสนมกันและสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในหมู่นักข่าว โดยข่าวที่นำมาแลกเปลี่ยนนั้นเป็นต้นฉบับข่าว หรือข้อมูลดิบ หรืออาจเป็นประเด็นข่าวที่น่าสนใจที่นำมาพูดคุยแลกเปลี่ยนกันแล้วต่างคนต่างไปทำข่าวเรื่องนั้นด้วยตนเอง การแชร์ข่าวนั้นในมุมมองและทัศนคติของนักข่าวมองว่าเป็นเรื่องของน้ำใจระหว่างผู้ร่วมงาน เป็นเรื่องของการช่วยเหลือเกื้อกูลกันซึ่งต้องมีทั้งการให้และรับ ไม่ใช่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้หรือรับแต่ฝ่ายเดียว ไม่เช่นนั้นจะไม่มองว่าเป็นการ “แชร์ข่าว” แต่จะเป็นลักษณะของการ “ขอข่าว” ซึ่งหากมีการ “ขอข่าว” บ่อยๆโดยไม่เคย “ให้ข่าว” กับคนอื่นเลยก็ จะถูกสังคมเพื่อนนักข่าวตำหนิและไม่ให้ความช่วยเหลือในที่สุด

...แชร์หมายถึงว่า อย่างการแถลงข่าวที่มันมีมากในแต่ละวัน คือนักข่าวตกลงกันว่า คนนี้ทำข่าวนี้ คนนี้ทำข่าวนี้ ในหมู่เพื่อนฝูงนักข่าวแล้วพอถึงเวลาก็เอาต้นฉบับมาแบ่งกัน มายำรวมกันแล้วไปเขียนเป็นสไตส์บุคของแต่ละออฟฟิศ

(พีรภัทร เกื้อวงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2555)

ในขณะเดียวกัน ความเข้าใจต่อการแชร์ข่าวและลอกข่าว ของนักข่าวและบรรณาธิการข่าวบางคนก็เข้าใจว่าเป็นเรื่องเดียวกัน ต่างกันแค่ชื่อเรียกเท่านั้น รวมทั้งมองว่าการแชร์ข่าวเป็นการเรียกเพื่อให้ดูชอบธรรมในการลอกข่าว

...ลอกข่าวคือเอาข่าวมา เราไม่ได้ข่าวเราก็ไปลอกข่าวของเค้ามา แชร์ข่าวเราก็ไม่ได้ข่าวเหมือนกัน แต่เรามีข่าวอื่นคุณเอาไป คือแลกเปลี่ยนกันแต่จริงๆแล้วมันก็คือเหมือนกันนั่นแหละ แชร์กันไปแชร์กันมาคุณก็ลอกกันไปลอกกันมาจากแชร์ก็กลายเป็นลอกกันเพียงแต่สมัยก่อนมันมีจดลอก สมัยนี้เค้าส่งมาให้เสร็จมันเป็นแผ่นเลยครบถ้วนทุกตัวอักษร

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ: ตำแหน่ง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ , สัมภาษณ์, 20 มิถุนายน 55)

...แชร์ดูดีหน่อยนึง คุณมีเหตุมีผลมีความชอบธรรม เหมือนเอาข้าวมาแลกกัน จริงๆก็คืออันเดียวกันนั่นแหละ มันก็ใกล้เคียงกันมากเพราะแชร์มากๆทำที่สุดก็คือลอก

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา :หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...มันก็แทบจะกลายเป็นอันเดียวกันเลยลอกข่าวกับแชร์ข่าว เพียงแต่ว่าแชร์ข่าว เวลาคุณใช้มันดูสวยหรู แต่จากพฤติกรรมที่เคยเห็นหรือนักข่าวเล่าให้ฟังเนี่ย มันเป็นลักษณะเหมือนกับว่าคนนึงทำข่าว ก็ถูกแชร์ไปยังสำนักพิมพ์ต่างๆในกลุ่มของเค้าเหมือนกันหมด

(ธีรเดช เขี่ยมสำราญ :บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์, 9 กรกฎาคม 2555)

...แชร์ ข่าวมันมีความเป็นสาธารณะมากกว่า ใครก็เข้าไปดูได้ ใครก็ไปหยิบข่าวชิ้นนั้นขึ้นมาได้ ในแง่เว็บไซต์นะ ในสนามข่าวเราแชร์ข้อมูลจากเพื่อนมากกว่า พี่มองว่าไม่ค่อยแตกต่างกันเท่าไรนะก็ไปเอาของเค้ามานั่นแหละ

(สิตารมณีย์ ปิยะลาภา :รีไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

3. ความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวและการแชร์ข่าว

ความเข้าใจด้านความแตกต่างของการลอกข่าวและการแชร์ข่าว บรรณาธิการข่าว หัวหน้าโต๊ะข่าวและนักข่าวสายการเมืองและเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ ทั้ง 5 ฉบับ มองว่า การแชร์ข่าวเป็นเรื่องที่สามารถยอมรับได้ เป็นเรื่องปกติธรรมดาในกระบวนการทำข่าวในสนามข่าวทั่วไป เป็นเรื่องของสายสัมพันธ์ ความใกล้ชิดสนิทสนมและน้ำใจ ความเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าว ข้อมูลข่าวประเด็นข่าวระหว่างเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด

ส่วนการลอกข่าวนั้นบรรณาธิการข่าว หัวหน้าโต๊ะข่าวและนักข่าวสายการเมืองและเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ ทั้ง 5 ฉบับ มองว่าการลอกข่าวในยุคปัจจุบันถือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจนแทบจะกลายเป็นเรื่องธรรมดาซึ่งมีทั้งที่เต็มใจให้ลอกและไม่เต็มใจให้ลอก ซึ่งการลอกข่าวอาจยอมรับได้หากนำต้นฉบับข่าวที่ได้รับมาปรับเปลี่ยนเนื้อหา เขียนเรียบเรียงใหม่(Rewrite) ให้เป็นสไตล์ของตน มีการต่อยอดประเด็นเพิ่มเติม หาประเด็นที่แปลกใหม่กว่าของต้นฉบับมานำเสนอหรือเช็คข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอาจมีการอ้างอิงที่มาหรือไม่อ้างอิง หากมีการลอกข่าวโดยนำข่าวมาทั้งหมดต้องมีการอ้างอิงเพื่อให้เครดิตแหล่งที่มาของข่าวนั้น

เสมอ ส่วนในกรณีของการนำข่าวมาเป็นของตนเองทั้งหมดโดยไม่อ้างอิงเป็นเรื่องที่นักข่าวไม่สามารถยอมรับได้ และการลอกข่าวเดียว (Exclusive) ในทุกกรณีคือไม่ว่าจะนำข่าวนั้นมาเป็นข่าวของตนเองทั้งหมดหรือนำมาปรับเปลี่ยนเขียนเรียบเรียงใหม่ (Rewrite) เป็นเรื่องที่ไม่สามารถยอมรับได้อย่างสิ้นเชิงและเป็นเรื่องที่ทราบโดยทั่วกันว่าเป็นมารยาทของนักข่าวที่จะไม่ลอกข่าวเดียว (Exclusive) ของผู้อื่น

...แต่มันก็จะมีกรณีถ้าเราได้สัมภาษณ์เดี่ยวมา ได้พิเศษมาเนี่ยเค้าก็ไม่ขอกัน ขอเค้าก็ไม่ให้ แต่ถ้าเป็นข่าวโหล ข่าวแถลงอะไรอย่างนี้บางทีเค้าแถลงพร้อมกันสองที ก็เป็นกรู๊ปนี้ไป กรู๊ปนั้นไปแล้วมาแบ่งกัน

(เอกรัตน์ จิตรมันเพียร :บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 55)

...ถ้าแชร์นี้ก็หมายถึงว่าคุณเอามาแบ่งปันนะ แต่คุณจะต้องไปตัดเติม เสริมแต่ง เรียบเรียงเอาใหม่ แต่ถ้าเหมือนแบบก็อปปี้แล้ววางเลยนั่นลอก ถ้าเราไม่ได้ทำเองทุกกระบวนการก็ลอก

(อาทิตยา ร่วมเวียง :ผู้สื่อข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2555)

...แชร์ข่าวมันคือเต็มใจไงพี่ แต่ลอกข่าวมันคือไม่เต็มใจ แชร์ข่าวคือเอาไปห่อะ เหมือนกัน ประเด็นมันไม่ได้ต่างกันหรอก แพทเทอร์มันมันเป็นแพทเทอร์เดียวกันบางข่าวนะ

(ปรีชยา ชิงค์ :ผู้สื่อข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...ถ้าจะแยกให้ชัดคือ ลอกข่าวก็คือการขโมยข่าว แชร์ข่าวก็คือการแบ่งปันซึ่งกันและกัน เพราะอย่างที่บอกว่าพิมพ์คนหนึ่งแล้วกระจาย กระจาย อย่างนี้มันเหมือนเราเต็มใจให้เพื่อน แต่ถ้าเกิดเราขโมยเอา ค่าขึ้นเว็บไซต์เราก็ก๊อปออกมาก็คือว่าลอกข่าว

(มาริสซา ช่อกระถิน : ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2555)

...ขอข่าว แชรซ์ข่าวมันน่าจะไปทางเดียวกันนะ คือเหมือนกันแต่การลอกข่าวนี่คือการลอกมาทั้งดุ้นเหมือนทั้งหมด แต่การขอข่าวมันเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ของนักข่าวต่างค่ายช่วยเหลือกันในกรณีไปไม่ทัน ไปสาย ขอข่าวเราสามารถมาหาประเด็นเพิ่มเติมได้ ส่วนการลอกนี่ไม่มีการทำอะไรเลยเอามาทั้งอย่างนั้น ไม่เช็คไม่อะไร ส่วนการแชร์ข่าวบางที่อยู่ด้วยกันนานข้างนอกก็สนิทกันไง กลุ่มโน้นสนิทกับกลุ่มนี้ บางทีคนนั้นไปทำอีกที่หนึ่งก็เอาข่าวมาแลกกัน แล้วต้องมารีไรท์มาตรวจสอบอีก

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร : ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ , สัมภาษณ์)

4. ประเภทของข่าวที่มีการลอกและแชร์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ประเภทของข่าวที่มีการแชร์กันมากที่สุด คือข่าวประเภทรูทีน (routine) ได้แก่ ข่าวจากการแถลงข่าว ข่าวการประชุม สัมมนา ข่าวจากการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม หรือข่าวเหตุการณ์ทั่วไป รับรู้กันทั่วไป เช่นข่าวที่เกิดขึ้นในรัฐสภา กระทรวง ทบวง กรม ในรอบวันเป็นต้น รวมทั้งข่าวประชาสัมพันธ์ เป็นลักษณะของข่าวที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย หาได้ง่ายทั่วไป ไม่มีความซับซ้อนของประเด็นข่าวและเป็นประเด็นข่าวที่ไม่ลึก ส่วนข่าวประเภทสอบสวนสืบสวนเชิงลึก หรือข่าวเจาะ ข่าวเดี่ยว (exclusive) เป็นข่าวประเภทที่นักข่าวไม่แชร์กัน

...ส่วนใหญ่เป็นข่าวรูทีนนะที่ลอก แต่ละฉบับก็มีข่าวซีฟเป็นของตัวเอง ไม่มีใครขอกันเป็นมารยาท เห็นว่าเค้าพิมพ์ประเด็นอะไรยังเอาไปไม่ได้เลย สมมุติว่ามันเป็นประเด็นที่เราไม่ได้ตั้งธงไว้ พอเค้าพิมพ์แล้วไปขอเสียมารยาทอย่างแรง

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร : ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ , สัมภาษณ์)

...แชร์กันคือ นายกพูดอะไรวันนี้ สัมภาษณ์อะไร คนนั้นพูดอะไร เกี่ยวกับเหตุการณ์นั้นที่เกิดขึ้น นี่คือข่าวที่ออกไปที่ทุกฉบับได้หมด ที่ไปเฝ้าสัมภาษณ์ เดินตามสัมภาษณ์ แต่ว่าไอ้การที่เป็นข่าวเจาะ ข่าวเดี่ยวเนี่ยเราจะไม่แชร์อะไรกัน เราก็เก็บไว้ของเรา เพื่อสามารถเก็บไว้เป็นผลงานข่าวส่งเข้าประกวดรางวัลต่างๆได้

(จักรพันธ์ วงศ์สลัปสี : บรรณาธิการข่าวเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ , สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2555)

... ถ้าเป็นข่าวหมู่ คือข่าวรูทีน ข่าวหมู่คือแหล่งข่าวเดินลงมาแล้วคนสัมภาษณ์เยอะๆอันนี้ลอกได้ มาไม่ทันก็ขอลอกได้ แต่อีกมาตรฐานหนึ่งก็คือถ้าเป็นข่าวเดี่ยวลอกไม่ได้ เค้าก็มีแค่นี้ พวกข่าวแกลง ข่าวแจกพวกนี้เค้าจะทำงานเป็นกลุ่มเพราะมันไม่มีปิดรับ มันเปิดใจ หรืออาจจะเป็นข่าวเหตุการณ์ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วมีการรายงานเช่นเหตุการณ์ไฟไหม้ ระเบิดที่โน่น ที่นี้

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา :หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ที่ก็อปกันมากคือข่าวผลประชุมโน่นนี่นะ จริงๆคือมันเป็นข่าวแกลงแต่ว่าประเด็นอยู่ที่บางครั้งแต่ละหน่วยงานเค้าก็จะส่งนักข่าวไปไม่ครบ อย่างหนึ่งคือเราจะต้องไม่ดูที่เดียว เราต้องดู ต้องเช็คข่าว มอนิเตอร์ข่าว ดูว่าตัวเลขมันตรงไม่ สาระสำคัญมันใช่ไม่ อะไอย่างนั้นก่อนที่เราจะเอามาข้างต้น

(อรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์, สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2555)

...ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวรูทีน หรือข่าวอะไรก็ตาม ใครก็ตาม องค์กรใดก็ตาม อยากให้เราเผยแพร่ ให้กันง่าย ให้ด้วยความที่ฉับแบบไม่ได้คิดอะไรเอาไปเถอะข่าวนี้หรือบางทีของเราลงไม่ได้ แกเอาอันนี้ลงให้หน่อยสิหรือว่าลงในหนังสือพิมพ์ไม่ได้มาให้ออนไลน์ลงก็ได้ แชร้ไปเลย

(ปรีชยา ชิงค์ :ผู้สื่อข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...ข่าวทุกประเภท โดยเฉพาะข่าวที่เป็นที่สนใจของคน ข่าวสัมภาษณ์หมู่นี้แหละ รูทีนก็คือข่าวที่ต้องไปวิ่งตามแหล่งข่าว ข่าวแกลง ข่าวเหตุการณ์ สถานการณ์ ตัวที่เอามาลอก แชร้กัน

(สิตารมณ ปิยะลาภา :รีไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ข่าวที่แชร์ส่วนใหญ่เป็นข่าวรูทีนธรรมดา ข่าวแกลง ข่าวสัมภาษณ์ทั่วไป แชร้กันง่ายมากขอกันได้ เค้าก็มองเป็นเรื่องน้ำใจ นักข่าวทำงานมานั่งอยู่ข้างๆกัน วันนี้อยู่ วันรุ่งขึ้นมีขอกูได้อะไรประมาณนี้

(พีรภัทร เกี้ยววงศ์ : รีไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ส่วนใหญ่เป็นข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้น ข่าวรูทีน ก็จะลอกเป็นปกติไม่ได้เสียหายอะไร ต้องปรับหน่วยเพิ่มหน่อย

(มาริสสา ช่อกระดิน :ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2555)

5.วิธีการและรูปแบบการแชร์ข่าว

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบรรณาธิการข่าวและนักข่าวสายการเมืองและเศรษฐกิจทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ ทั้ง 5 ฉบับ พบว่า นักข่าวมีวิธีการและรูปแบบการแชร์ข่าว ดังต่อไปนี้

5.1.การแชร์ข่าวกันในสนามข่าว

-แชร์เป็นกลุ่ม แบ่งงานกันทำ ก็อปปี้เดียวกันใช้ส่งทุกคน

-การแบ่งงานกันทำ

-การแชร์ข่าวกันเฉพาะกลุ่ม

5.2.การแชร์ข่าวโดยการส่งอีเมลต้นฉบับข่าว

-การแชร์รายบุคคล

-การแชร์เข้าระบบของต้นสังกัด

5.3.การแชร์ข่าวเฉพาะประเด็นข่าว

5.4 การแชร์ข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ (Social Network)

-การแชร์ข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ (Social network) เป็นการส่วนตัว

-การแชร์ข่าวผ่านระบบโซเชียลมีเดีย /ระบบคอมพิวเตอร์ภายในขององค์กร

5.5 การแชร์ข่าวโดยการสร้างวาระข่าวของนักข่าวข่าวที่มีอิทธิพลในหมู่นักข่าวด้วยกัน

5.6.การแชร์ข่าวเดี่ยว(exclusive)

5.1. การแชร์ข่าวกันในสนามข่าว

- แชร์เป็นกลุ่ม แบ่งงานกันทำ ก็อปปี้เดียวกันใช้ส่งทุกคน

กระบวนการทำข่าวเมื่อมีการมอบหมาย (Assign) จากทางบรรณาธิการข่าว นักข่าวมีหน้าที่ลงไปทำข่าวหาข้อมูล สัมภาษณ์ สังเกตการณ์เพื่อหาข้อเท็จจริงนำมาเขียนข่าว นักข่าวจึงต้องลงพื้นที่เพื่อเข้าสู่กระบวนการทำงานในสนามข่าว โดยมีนักข่าวส่วนหนึ่งที่เป็นนักข่าวที่ประจำอยู่ตามสถานที่ต่างๆ เช่น รัฐสภา กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ซึ่งโดยมากนักข่าวเหล่านี้มักประจำอยู่ที่ใดที่หนึ่งเป็นเวลานาน ทำให้นอกเหนือจากความใกล้ชิดที่มีต่อแหล่งข่าวแล้ว นักข่าวในแต่ละสังกัดก็มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี จึงมีลักษณะการรวมกลุ่มกันเฉพาะที่สนิทสนมกัน จำนวนตั้งแต่ 3-5 คน หรือมากกว่าแล้วมีการแบ่งงานกันทำ เช่น หากเกิดการแถลงข่าวพร้อมกันหลายจุด อาจแยกย้ายกันไปแต่ละจุดแล้วนำข่าวที่ได้มาแบ่งปันหรือแชร์กัน ในกลุ่มของตน หรือนำข่าวที่ได้มารวมกัน ช่วยกันเขียนข่าว แล้วมีสมาชิกในกลุ่มเป็นคนพิมพ์ แล้วส่งอีเมลถึงกัน ต้นฉบับข่าวที่ใช้จะเป็นก็อปปี้เดียวกัน

...นักข่าวจะถูกแบ่งเป็นตามสายงาน สายกระทรวงการคลัง พาณิชย อุตสาหกรรม มันก็เป็นสายๆไป เคื่อก็จะมีกลุ่มของเคื่อกู้ยู่ในนั้น อย่างกระทรวงพาณิชย์ ก็มันักข่าวทุกฉบับไปอยู่ที่ห้องนักข่าวกระทรวงพาณิชย์ก็ทำข่าวแต่นักข่าวในกระทรวงก็มีการแบ่งแยกนะ เคื่อก็คะแยกๆออกเป็นกลุ่ม กลุ่มของเคื่อกู้ยู่ที่เคื่อกู้ยู่จะทำงานด้วยกัน ขึ้นกับว่าจะไปสนิทกับใครไปเข้ากลุ่มกับใครก็จะมีแลกเปลี่ยนข่าวแลกเปลี่ยนกัน

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์: บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก , สัมภาษณ์)

...เราต้องไปเจอเพื่อนข้างนอกที่เป็นนักข่าวด้วยกัน อย่างแต่ก่อนไปที่ทำเนียบ ตอนแรกไปก็จะไม่รู้จักใครเลย พอไปเจอกันบ่อยเข้าก็เป็นเพื่อนกันมีอะไรก็ช่วยเหลือกันได้ ถ้าเราได้อันนี้ เคื่อกู้ยู่ได้อันนี้ มันก็ต้องใช้เวลาในการสร้างสัมพันธ์ บางทีเราไปคนเดียวเราตลกอันนี้ เราไม่ได้อันนั้นเราก็ต้องตกลงกับเพื่อนที่เรารู้จักว่าเดี๋ยวฝากดูอันนี้ แล้วมาแชร์กันประมาณนั้น

(ปรีชยา ชิงค์ : ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ , สัมภาษณ์)

...จะแบ่งเป็นกลุ่ม หนังสือพิมพ์ ทีวี จะคล้ายๆกัน จะพูล(pool)กันจะเป็นกลุ่ม หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งอาจจะไป เป็นพันธมิตรกับอีกฉบับหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันก็จะมีหนังสือพิมพ์อีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นพันธมิตรกัน ..เดี๋ยวนี้นักข่าว ทำงานเป็นกลุ่มแล้วแบ่งกันล่า ถ้าเกิดมีประเด็นเรื่องนั้นเรื่องนี้ให้เธอไปตามมา นั้นไปตามมา แบ่งกันในกลุ่มนี้ เพื่อจะแข่งกับทีมนี้ คือทำร่วมกัน คนนั้นไปตามเรื่องนั้นมา คนนี้ไปตามเรื่องนี้มาแล้วก็มาพูลกัน ชาวบางข่าว อาจจะเข้าเรื่องเดียวกันแต่มี 4-5 ประเด็น ก็จะแยกกันไปตามเสร็จแล้วมารวมกันแล้วมาพิมพ์แจก

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา :หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...จากที่สนามข่าวเลยนะ ที่ผมดูคือต้นฉบับข่าวมันเหมือนกัน ที่มันส่งแยกไปตามสำนักข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับ ต่างๆ มันมาจากฉบับเดียวกัน ดราฟเดียวกัน มันเป็นการแลกกัน คนโน้นทำเรื่องนี้ คนนี้ทำเรื่องนั้น

(ธีรเดช เขียมสำราญ :บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...เดี๋ยวจับขอสัมภาษณ์นายกยิ่งลักษณ์ เดียวเธอไปคุยกับรอง เดียวมีคนโน้นไปตรงนี้ เดียวคนโน้นไปตรงนั้นแล้ว เองงานมารวมกัน เหมือนเป็นข้อตกลงระหว่างพวกเค้า ไปสัมภาษณ์มา 5 คน แล้วมารวมกันเป็น 1 ข่าว 1 ชิ้น แล้วพอสำเร็จรูปปุ๊บ ก็แบ่งกัน 3-4 คน ก็เป็นการแชร์กันในกลุ่ม ก็เลยทำให้การร่วมมือ การแชร์กันในหมู่ นักข่าว ส่วนใหญ่มันจะเกิดขึ้นในพื้นที่ใน field ข่าว ที่มีลักษณะของการรวมกันในหลายๆค่ายสำนัก

(สุวิษฐา เพียรราษฎร์ :บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ,สัมภาษณ์)

- การแบ่งงานกันทำ

เนื่องจากในรอบวันมีข่าวเหตุการณ์ หรือข่าวRoutine)เกิดขึ้นมากมาย บางครั้งเกิดขึ้นพร้อมๆกัน และนักข่าวในแต่ละสังกัดอาจมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะทำข่าวได้ทั้งหมดทุกข่าวโดยไม่ตกข่าว นักข่าวต่างสังกัด ที่รวมตัวกันจะแบ่งกันไปทำข่าวเพื่อให้แต่ละคนได้ขึ้นข่าวมาแล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม

เมื่อได้ข่าวมาแล้วสมาชิกในกลุ่มจะนำเนื้อหาข่าวที่ได้มารวมกัน มีนักข่าวบางคนในกลุ่มทำหน้าที่ถอดเทปและ พิมพ์ข่าว โดยอาจจะนำมาเขียนรวมเป็นข่าวเดียวกัน แยกเป็นแต่ละย่อหน้า หรือแยกเป็นแต่ละข่าว ตามประเด็น ของข่าวนั้นๆ และใช้ต้นฉบับข่าวเดียวกันนี้ส่งให้กับทางสำนักข่าวของตน ดังนั้นข่าวที่ส่งไปจึงมีลักษณะ เหมือนกันทั้งหมด

...นักข่าวจะเป็นคนทำสื่อฉบับหนึ่งอาจจะเป็นคนพิมพ์ สื่อฉบับหนึ่งอาจจะบอกแล้วอีกคนก็พิมพ์ แล้วก็ส่งอีเมล แต่นี้เป็นข่าว routine ข่าว Current ทั่วไป เราไม่ทำในแง่ของข่าว exclusive อย่างนายกยื่นแถลงอาจจะยื่น เรียงเลย ฟังด้วยกันทั้งหมดแต่ว่าคนที่พิมพ์นะคนสองคนก็พอ

(เอกรัตน์ จิตรมันเพียร :บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...เหมือนกับว่าวางแผนกันช่วยกันทำ ในสนามมันยากนะ อย่างในทำเนียบ คนหนึ่งไม่สามารถ move ไปได้ ถ้ามันมีรัฐมนตรีหลายคนอยู่ หรือมีมือบั่น มีอบนี้ ประตูนั่น ประตูนี้ มันก็ต้องแบ่งกันกับเพื่อนนักข่าวที่อื่นว่า ฝากดูตรงนั้นหน่อย เราไปไม่ทันเดี่ยวเราดูตรงนี้ให้ อะไรอย่างนี้มันต้องช่วยกัน บางทีบางคนจดไม่ทัน อยู่ข้างหน้าจะไปสัมภาษณ์ แล้วแหล่งข่าวพูดเบามาก ในขณะที่คนอยู่ข้างหลังเค้าก็ต้องฝากเทป บางทีถอดเทปไม่ทันแล้ว ต้องถามเพื่อนนักข่าวบริพกระเด็นให้ฟังหน่อย

(ปรีชยา ชิงค์: ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...ถ้าในสนามข่าวอาจจะแบ่งกัน 3 คน คนนี้แกะข่าว คนนี้พิมพ์ อาจจะไม่ได้ไปรุมสัมภาษณ์กันตรงนั้น แยกไป อย่างในห้องประชุมสภาอย่างนี้ เมื่อวานมืออภิปราย ก็แบ่งกันว่าคนหนึ่งนั่งฟังหมดเป็นไปไม่ได้หรอก เค้าก็ต้องมานั่งจดแล้วเค้าจะเอาเวลาที่ไหนไปพิมพ์ อาจจะแบ่งงานกันว่าคนนั่งฟังชั่วโมงหนึ่งแล้วไปพิมพ์ อันนี้อยู่อีกค่ายมีไปฟังอีกชั่วโมงแล้วก็พิมพ์ แล้วก็มาแบ่งกัน ถ้าสมัยก่อนไม่ได้ ต้องทำเองหมด แต่เดี๋ยวนี้ด้วยความที่เป็นรูทีนในใจ เราอาจจะช่วยกันเบาแรงด้วยคือคนของเราที่อาจไม่เพียงพอด้วยที่จะไป support งานตรงนั้น

(สิตารมณ ปิยะลาภา :รีไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก , สัมภาษณ์)

- การแชร์ข่าวกันเฉพาะกลุ่ม

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview) พบว่าข่าวที่นักข่าวแชร์กันนั้นมักเต็มใจแชร์ในเพื่อนกลุ่มเดียวกันที่มีความสนิทสนมกันมากกว่าการแชร์ข้ามกลุ่ม มีเป็นส่วนน้อยที่แชร์ข่าวข้ามกลุ่ม เนื่องจากนักข่าวที่อยู่คนละกลุ่มกันนั้นมักไม่มีความสนิทสนมกันเพียงพอที่จะแชร์ข่าวกัน นอกจากข่าวที่แชร์นั้นเป็นลักษณะการפורเวิร์ด เมลส่งต่อกันมา นอกจากนี้แล้วยังมีการแข่งขันในการทำข่าวระหว่างกลุ่มด้วย และยังมีนักข่าวจำนวนหนึ่งซึ่งแยกตัวออกไปทำข่าว หาข่าว พิมพ์เองโดยไม่เข้ากลุ่มซึ่งมีเป็นส่วนน้อยในสังคมนักข่าว

...เวลาที่เค้าจะลอกกันเค้าก็จะไม่ไปเอามั่วเค้าก็จะลอกกันเฉพาะกลุ่มของเค้าอะไรอย่างนี้ กลุ่มเดียวกัน

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ :บรรณธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...จะไม่ลอกข้ามกลุ่มกันเหตุผลคือมันมีการแข่งขันระหว่างการลอกอยู่เหมือนกัน อาจจะมีฉบับใหญ่สองฉบับ
แข่งกัน เค้าจะไม่ลอกข้ามกัน แต่จะมีกลุ่มเล็กๆไปจับคู่กับฉบับใหญ่นี้แบ่งกันแล้วก็ลอกกลุ่มใดกลุ่มนั้น แคร็กก็
จะเป็นรูปแบบนี้ลอกข้ามกลุ่มอาจจะมีบ้างแต่น้อยมาก

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...การลอกมันก็มีนะบางทีขึ้นอยู่กับว่าเป็นเพื่อนกับใครมากกว่าให้มองนักข่าวภาคสนามถ้าเค้าเป็นกลุ่มเดียวกัน
เค้าก็จะไม่ว่า แต่ถ้าเป็นคนละกลุ่มกันก็คงมีค่อนข้างดกบ้าง ถ้ากลุ่มเดียวกันเค้าก็จะลอกกัน ถ้าคนละกลุ่มก็จะ
คิดกันว่าไม่ให้แกลอกก็ต้องไปหาที่อื่นมา

(ปรีชยา ชิงค์ :ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...การแชร์ข่าวในปัจจุบันจะแชร์เฉพาะเพื่อนในกลุ่มเท่านั้น แต่จะแชร์เฉพาะข่าวทั่วไปซึ่งสามารถแลกเปลี่ยนกัน
ได้ ส่วนประเด็นเอ็กคูลูซีฟ หรือประเด็นที่ออฟฟิศสั่งให้เซ็นนั้นก็จะไม่มีการแชร์ให้กับนักข่าวคนอื่น

(ขวัญหทัย แนวหล้า :ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์ ,21 กรกฎาคม 2555)

5.2. การแชร์ข่าวโดยการส่งอีเมลต้นฉบับข่าว

- การแชร์รายบุคคล

ส่งอีเมลต้นฉบับข่าวให้เพื่อนนักข่าวต่างสังกัด เพื่อนนักข่าวที่สนิทสนมกันเป็นรายบุคคล

ในกรณีนักข่าวบางคนมาไม่ทันทำข่าว ติดธุระ ป่วย เป็นช่วงเวลาที่ไม่สามารถออกมาทำข่าวได้ หรือมี
ความจำเป็นต้องไปทำข่าวอื่น ก็จะมีการขอข่าวจากเพื่อนต่างสังกัดที่สนิทสนมกันเป็นการส่วนตัว ให้ส่งอีเมล
ต้นฉบับข่าวที่ตนต้องการนั้นมาให้ บางครั้งอาจส่งอีเมลต้นฉบับข่าวที่ตนมีไปให้เพื่อนนักข่าวต่างสังกัดเพื่อเป็น

การแลกเปลี่ยนหรือแชร์ข่าวเช่นกัน หรืออาจเป็นลักษณะของการให้वानให้เพื่อนนักข่าวช่วยทำข่าวนั้นๆให้ เนื่องจากตนเองไม่สามารถไปทำข่าวนั้นได้โดยข่าวนั้นเป็นข่าวนักข่าวท่านนั้นต้องทำอยู่แล้วเมื่อถึงเวลาต้องส่งข่าวก็จะรอรับต้นฉบับข่าวที่เพื่อนส่งมาให้ บางครั้งลักษณะดังกล่าวจะเรียกว่าเป็นการ “ขอข่าว”

...มันอาจจะมีลักษณะไฮเทคมากเป็นพิเศษ สมัยก่อนว่าเงาเราก็จดกันใช่ไหม เดียวนี้พิมพ์ไปเลยส่งมาให้เลย ออไลน์มา ส่งอีเมลมา บางทีดูปุ๊บๆ น่าสนใจก็รีไรท์แก่นิดหน่อย แล้วส่งต่อ

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ: บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...สมมุติว่านักข่าวคนนี้ไม่สบาย เราหยุด แต่ว่าความรับผิดชอบ คุณต้องรับผิดชอบต่อองค์กร ต่อสังกัดของคุณ อาจจะทำให้เพื่อนช่วยแพกซ์ข่าวส่งมาให้หน่อย เพื่อทางต้นสังกัดจะได้ไม่ตกข่าว เดียวนี้ไม่ค่อยมีแพกซ์แล้วจะเป็นอีเมล แลกกันในสนามก็เค้าเป็นเพื่อนกันแล้วข่าวมันรู้ที่มันก็ให้กันได้

(สิตารมณั ปิยะลาภา: รีไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...คือแชร์มากๆจริงๆก็เริ่มตอนเทคโนโลยีนี้แหละ มันแชร์ง่าย คืออย่างเมื่อก่อนสมัยที่ทำงานแรกๆมันก็พิมพ์ดีดนะ ย้อนกลับไป 20 ปีที่แล้ว พิมพ์ดีด ถ้าคุณไม่ได้อยู่ในภาคสนามคุณก็ไม่ค่อยได้ข่าวกับเค้าหรือก แต่เดี๋ยวนี้เฮ้ย! ฟอเวิร์ดมาหน่อย ก็จบ แล้วก็มาปรับให้เป็นสไตล์เราเช็คข้อมูลเพิ่มเติมอะไรอย่างนั้น

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์ :บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ขอข่าวกันก็มีขอเพื่อนส่งมาให้หน่อย แต่ถ้าส่งมาเรารู้ว่าอีเมลชื่อใครใคร่ ส่งมาเป็นของเพื่อนต่างสำนักข่าว เมื่อก่อนเราก็มีต่อว่านักข่าว ต่อว่าแล้วก็มีกรภาคทัศน์ต่างๆ มันไม่ถูกต้อง

(จักรพันธ์ วงศ์ลับสี: บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...อย่างเวลาที่ทำข่าวอยู่กับเพื่อน เพื่อนก็ส่งข่าวมาให้ก็อย่างนี้ ส่งเมลมา เฮ้ย ส่งข่าวนี้อมาให้วะ เราก็ต้องมาดู มาปรับเป็นสำนวนเรา สไตล์เราเอง

(มาริสสา ช่อกระถิน :ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, สัมภาษณ์ ,18 กรกฎาคม 55)

...ที่สภาต้องยอมรับว่าเยอะเพราะมันมีแถลงทั้งวัน มีประชุมด้วยนะ นักข่าวบางทีมีน้อยทำไม่ทันแน่นอน อย่างนี้ขอเลยแต่ต้องสนิทกันนะ ถ้าไม่สนิทก็ไม่ขอกัน ต้องขอเพราะมันทำไม่ทัน บางทีมีประชุม มีแถลงพร้อมกันก็ ต้องมีขอ มีแชร์ มีลอก

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร: ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

- การแชร์ในระบบของต้นสังกัด

ส่งอีเมลไปในระบบข่าวกลางของสำนักข่าวของตนเอง

ในแต่ละสำนักข่าวจะมีนักข่าวที่เป็นรีไรเตอร์หรือผู้เรียบเรียงข่าว นั่งประจำอยู่ที่ออฟฟิศส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งลงพื้นที่เพื่อทำข่าว เป็นนักข่าวภาคสนามที่ประจำอยู่ในแต่ละจุด เช่นทำเนียบ กระทรวงต่างๆ เมื่อนักข่าวหาข่าวได้จะมีการส่งข่าวนั้นเข้าสู่ระบบข่าวกลางของสำนักข่าวของตน เพื่อให้ นักข่าว รีไรเตอร์ บรรณาธิการข่าวและผู้ที่เกี่ยวข้องในสำนักข่าวในสังกัดเครือข่ายกันสามารถเข้ามาดูเนื้อหาข่าวนั้นแล้วคัดลอกนำไปเขียนเพื่อลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ หรือนำขึ้นเว็บไซต์ในเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ของต้นสังกัด ระบบนี้อาจเรียกแตกต่างกันไป เช่น News Center ระบบหลังบ้าน ดังข่าว ตระก้าข่าว ซึ่งข่าวที่แชร์ไว้ในระบบนี้ นักข่าว รีไรเตอร์ และบรรณาธิการข่าวในสังกัด ของสำนักข่าวนั้นสามารถนำข่าวไปใช้ได้ทั้งหมด โดยเฉพาะองค์กรใหญ่ที่มีสื่อในเครือมากจะใช้ระบบนี้แลกเปลี่ยนเนื้อหา(Content) และต้นฉบับข่าวกัน มีการตกลงกันว่านักข่าวในเครือสามารถเลือกเนื้อหา(content)ข่าว และคัดลอกนำไปใช้ได้ โดยอาจอ้างอิงที่มาหรือใส่ลิงค์เชื่อมโยงกลับไปสู่หน้าเว็บไซต์ นั้นๆ อาทิสำนักข่าวมติชน มีสื่อในสังกัดเครือข่ายกันได้แก่ หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ หนังสือพิมพ์มติชนรายสัปดาห์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน สำนักข่าวเนชั่น มีสื่อในสังกัดเครือข่ายกันคือ หนังสือพิมพ์เนชั่น หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฯลฯ นักข่าวสามารถคัดลอกเนื้อหา (content) มานำเสนอทั้งในส่วนของหน้าเว็บไซต์หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งโดยมากจะเป็นลักษณะของหน้าเว็บไซต์ คัดลอกเนื้อหา(content)ที่ใช้สำหรับหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มมานำเสนอ การแชร์ข่าวเข้าสู่ระบบข่าวกลางของบริษัทนี้เดิมทีจะใช้วิธีการส่งแฟกซ์ข่าวที่ได้เข้าสู่สำนักงานแต่เมื่อเทคโนโลยีพัฒนาขึ้นจึงกลายเป็นการส่งอีเมลเข้าสำนักข่าว ซึ่งนักข่าวในเครือสามารถคัดลอกข่าวดังกล่าวนำไปใช้ได้ทั้งหมด นอกเสียจากว่ามีภาระระบุไว้ว่าเป็นข่าวพิเศษ ข่าวเดี่ยว(Exclusive)ที่ไม่ต้องการแชร์ เพื่อเก็บไว้นำเสนอเฉพาะในหนังสือพิมพ์เท่านั้น

ถ้าออนไลน์จะเอาข่าวเนี่ยมันจะมีนักข่าวหนังสือพิมพ์เหมือนกันที่ส่งมาในกล่อง News Center ของเราเอง ถ้าเอามาใช้ได้เค้าจะไม่เขียนอะไร แต่ถ้าเค้าไม่ให้เพราะเป็นประเด็น exclusive ของหนังสือพิมพ์ เค้าก็จะเขียนว่าไม่ออนไลน์ คือเราสามารถที่จะดึงข่าวจากนักข่าวใน news center คือดึงได้ทุกโต๊ะเลย เพราะบางที่เราไม่ได้ลงพื้นที่ เพราะคนเราน้อย

(ปรีชยา ชิงค์: ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์, สัมภาษณ์)

...เราจะมีระบบการส่งข่าวของเราจากนักข่าวเราเองด้วย บางที่เราก็ไม่ต้องยาวตามฝั่งพิมพ์ ใช้ของเค้า 60-70% เขียนเอง 40% ส่วนใหญ่เหมือนสิ่งพิมพ์ จะไม่เหมือนคือที่แตกประเด็นออกมา หรือข่าวที่มันเป็นกระแสที่สิ่งพิมพ์ไม่มี บางทีก็ใช้นักข่าวคนเดียวกัน ส่งมาฝั่งพิมพ์เลย ของภูมิภาคต้องของสิ่งพิมพ์อย่างเดียว ที่เราทำเองมากกว่าจะเป็นการเมือง ไลฟ์สไตล์ กีฬา ต่างประเทศ

(เขมทัต ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, สัมภาษณ์)

...เราจะรอ คือเรามีนักข่าวอยู่ในพื้นที่อยู่แล้ว เราก็จะรอรับข่าวเข้ามาเพราะในส่วนของหมายข่าวก็จะระบุแล้วว่าข่าวนี้ ที่สภามีนักข่าวคนไหนไป รอข่าวจากเค้าส่งเข้ามาครับ เป็นของเนชั่น เป็นส่วนกลาง

(ธนภกติ กอแก้ววิเชียร: ผู้สื่อข่าว (ออนไลน์) หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2555)

...เราจะมีนักข่าวสำหรับฉบับพิมพ์ที่เค้าจะ support เรามาอยู่แล้ว ซึ่งฉบับพิมพ์เค้าก็จะมีนักข่าวประจำกระทรวงประจำอยู่ เราจะไม่รีเช็คเพราะว่าข่าวที่มาจากนักข่าวฉบับพิมพ์เราถือว่าเค้าคือคนในองค์กรเดียวกัน เพราะฉะนั้นเราก็เชื่อถือเค้าได้

(อรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์, สัมภาษณ์)

...ถ้าเป็นการลอกในเครือ สมมุติวันนั้นข่าวมติชนออนไลน์ไม่มีแต่ตัวข่าวสดมี แล้วข่าวสดรายงานแล้ว เราก็หยิบของตัวสื่อในเครือมาใช้ดึงมาใช้ได้เลยเราตกลงกันหมดแล้ว ทั้งประชาชาติ มติชน แล้วก็จะลิงค์ให้กลับไปอ่านประชาชาติ เรามี content เยอะ content ดีๆก็ดึงมา

(ธีรเดช เขี่ยมสำราญ: บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์, สัมภาษณ์)

...คือถ้าเป็นข่าวทั่วไปก็ส่งเว็บไซต์ได้ แต่ถ้าเป็นข่าวสำคัญ ข่าวเดี๋ยวนี้นี้ก็จะส่งเฉพาะฝั่งพิมพ์ ระบบที่อื่นๆก็คงคล้ายๆกัน มันมีช่องให้เราเลือกส่งว่าจะส่ง นสพ หรือเว็บไซต์หรือทั้งสองอย่าง มันเป็นระบบของแต่ละที่

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร: ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, สัมภาษณ์)

5.3. การแชร์ข่าวเฉพาะประเด็นข่าว

ในอีกลักษณะหนึ่งของการแชร์ข่าวคือการแลกเปลี่ยนมุมมอง ประเด็นในการทำข่าว ด้วยการพูดคุย นักข่าวที่สนิทสนมกันในกลุ่มของตนหรือที่สนิทสนมกันเป็นการส่วนตัวอาจมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นข่าว เรื่องที่น่าสนใจ น่าจับตามอง และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวนั้นๆ ใครมีประเด็นที่น่าสนใจก็จะนำประเด็นนั้นมาบอกเล่าให้กับเพื่อนนักข่าวที่สนิทสนมกันในกลุ่ม หลังจากนั้นแต่ละคนก็จะไปสำรวจรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อนำมาเขียนข่าวนั้นด้วยตนเอง คือแลกเปลี่ยนข่าว แชร์ประเด็นข่าวซึ่งกันและกัน หรืออีกกรณีหนึ่งคือการร่วมกันทำข่าวสัมภาษณ์หมู่ หรือข่าวแถลงที่นักข่าวบางท่านอยู่ไกลจากแหล่งข่าว ฟังไม่ชัด มาไม่ทันการแถลงข่าว อาจมีการขอให้เพื่อนนักข่าวสรุปประเด็นข่าวนั้นๆ สั้นๆ ให้ฟัง เพื่อนำไปเขียนข่าวของตนเองต่อไป

...ในสนามข่าวอาจจะเป็นลักษณะว่าเพื่อนคุยกันระหว่างเพื่อน เข้ายไปตามประเด็นนี้กันไม่อย่างงี้ พี่มองว่ายังมีอยู่ขณะที่แลกเปลี่ยนประเด็นกัน แล้วก็มีนักข่าวที่เคี้ยวๆ ได้ประเด็นดี ๆ มาแล้วก็ก๊วไว้อย่างนี้ก็มี เพื่อนในกลุ่มคุยกันเรื่องข่าว อย่างที่สนิททกะเราอาจจะคุยกันว่าไปตามเรื่องนี้กันไหม เราก็ถามว่าประเด็นอะไรที่ ฟังแล้วน่าสนใจก็ไปตาม คือเราไปตามแหล่งข่าวของเราที่ไปตามแหล่งข่าวของพี่แล้วเราก็มาร่วมข้อมูลกัน มาบริฟเป็นข่าวเดียวกัน ถ้าเป็นนักข่าวกระทรวงพี่ว่าเยอะ อาจจะคนนี้ไปตามปลัด คนนี้ไปตามรองปลัดแล้วเอาข้อมูลมาดูซิว่าตรงกันไม่อะไรอย่างนี้

(ดิศดารมณ ปิยะลาภา : ไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก , สัมภาษณ์)

...คือเราได้ข้อมูลอะไรมาเราก็มาเล่าสู่กันฟังซึ่งในลักษณะการทำงานของนักข่าวในปัจจุบันเป็นเช่นนี้ เวลาทำข่าวก็จะมาแชร์กัน เหมือนกับว่าตัวเองไปคุยกับแหล่งข่าวมาได้มาแบบนี้แต่อยากจะนำเสนอไหม เราเล่าให้คุณฟังแล้วมันเป็นแบบนี้แบบนี้ แชร์กัน แชร์อีกลักษณะก็คือต่างคนต่างทำงาน

(มาริสซา ซ่อกระถิน: ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, สัมภาษณ์)

...คือเมื่อก่อนในยุคหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ยุคได้ทุนกรมประชาสัมพันธ์นักข่าวจะมานั่งกันตอนเช้าๆ ตอนนั้นจะยังไม่มียี่ห้อนักข่าว ตามกระทรวง ทบวง กรม ยังไม่มี นักข่าวทุกฉบับก็จะมาคุยกันได้ทุนกรมประชาสัมพันธ์ คุยกันต่างคนต่างวิเคราะห์ซึ่งแต่ละคนก็จะมีประเด็นอยู่ในใจ มีคำถามระหว่างคุยแล้วก็อุปไตกันไว้แล้วก็แยกกันไปหาข่าว

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, สัมภาษณ์)

5.4. การแชร์ข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ (Social Network)

นักข่าวแต่ละสังกัดจะมีวิธีการทำงานที่ต้องอาศัยระบบสังคมออนไลน์ (Social Network) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม ฯลฯ ซึ่งระบบสังคมออนไลน์ดังกล่าวถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการนำเสนอข่าวที่รวดเร็วจับใจ นักข่าวจะมีวิธีการใช้ข้อมูลจากสังคมออนไลน์ ดังต่อไปนี้

โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีคือ

5.4.1 การแชร์ข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ (Social network) เป็นการส่วนตัว

เนื่องจากนักข่าวแต่ละท่านจะเป็นสมาชิกสังคมออนไลน์เหล่านี้และมีบัญชีรายชื่อ (Account) เป็นส่วนตัว เมื่อเกิดเหตุการณ์หรือมีการทำข่าวเกิดขึ้นนักข่าวสามารถรายงานเหตุการณ์ โพสต์ข้อมูลข่าวดังกล่าวผ่านระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ค ได้ตลอด 24 ชั่วโมง จึงทำให้ข่าว หรือข้อความ ข้อมูลต่างๆที่นักข่าวแต่ละคน โพสต์ขึ้นเป็นข้อมูลสาธารณะที่บุคคลทั่วไป หรือแม้แต่ นักข่าวสังกัดอื่นสามารถเข้าถึงได้ โดยส่วนใหญ่แล้วนักข่าวจะใช้สังคมออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูล เป็นเบาะแส (Hint) ในการทำข่าว เพื่อค้นหาประเด็นข่าวใหม่ๆที่น่าสนใจที่กำลังเป็นกระแส เป็นที่กล่าวถึงในสังคม นำไปขยายประเด็น ต่อยอด เก็บข้อมูลเพิ่มเติมและอาจพัฒนาไปสู่การทำข่าวสcoop (scoop) ข่าวเดี่ยว (exclusive) ข่าวเจาะลึก (investigative) ที่น่าสนใจ มากกว่าการคัดลอกข้อความไปใช้เขียนข่าวเนื่องจากข้อความมีขนาดสั้น นักข่าวมองว่าวิธีนี้เป็นการแชร์ข้อมูลมากกว่าเป็นการแชร์ข่าว ไม่ใช่

การแชร์ข่าวในลักษณะที่แชร์กันในสนามข่าว ไม่ได้มีจุดประสงค์เพื่อการแลกเปลี่ยนกับใคร นักข่าวบางคนมีมุมมองว่าเป็นการสร้างตัวตน สร้างจุดเด่นให้กับตนเองผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค

...ไม่ใช่การแชร์หรือยกถ้าเราโพสต์ขึ้นเฟสส่วนตัวของเราเอง อันนั้นเวลาเราแชร์ข้อมูล ข่าวสารขึ้นไปเราไม่ได้ต้องการให้เพื่อนนักข่าวดูนะ แต่เหมือนจะแชร์ให้ชาวบ้านที่มา follow อินสตราแกรม เพชบุ๊กเราดู เหมือนฉันไม่ได้ต้องการจะแลกเปลี่ยนกับเพื่อนนักข่าวแต่เหมือนกับการสร้างตัวตนของเราขึ้นมา เป็นการส่งเสริมการสร้างตัวตนของเรา นักข่าวบางคนเค้าโพสต์ขึ้นเฟชบุ๊ก อินสตราแกรมเร็วกว่าส่งเข้าออฟฟิศนะ เพราะเค้าต้องการแบบนี้

(พีรภัทร เกี้ยววงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

ถ้าเป็นเฟชบุ๊กส่วนตัวของเราเองแล้วเราจะโพสต์ข้อมูลข่าว หรือประเด็นอะไรของเราขึ้นไป อันนั้นจะเรียกว่าเป็นการแชร์ข้อมูลมากกว่า...

(อรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

5.4.2. การแชร์ข่าวผ่านระบบโซเชียลมีเดีย /ระบบคอมพิวเตอร์ภายในขององค์กร

นักข่าวออนไลน์เมื่อมีการเขียนข่าวและอัปโหลดขึ้นหน้าเว็บไซต์ข่าวของตนแล้ว ในระบบหน้าเว็บไซต์ข่าวของตนอาจจะมีระบบของต้นสังกัดรองรับในการแชร์ข้อมูลดังกล่าว ไปที่หน้าเฟชบุ๊กหรือทวิตเตอร์ซึ่งเป็นหน้าบัญชีรายชื่อ (Account) ในนามขององค์กร หน่วยงานต้นสังกัด นั้นๆ เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการแบ่งปันหรือนำเสนอข่าวออกสู่สาธารณชน

อีกวิธีหนึ่งคือการแชร์ข่าวโดยการคัดลอกข่าวจากหน้าเว็บไซต์ข่าวที่น่าเชื่อถือแล้วคัดลอก URL ใส่ link กลับไปที่เจ้าของเว็บไซต์นั้นๆ ซึ่งเป็นการอ้างอิงที่มาของข่าวเพื่อป้องกันความผิดพลาดและเป็นการให้เครดิตกับแหล่งข้อมูลนั้น หรืออาจจะใส่ URL เพื่อให้ลิงค์กลับมาที่หน้าเว็บไซต์ของตนเองเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ของตน

...เวลาที่ทำข่าวเสร็จแล้วอัปขึ้นเว็บไซต์ มันจะมีปุ่มกดแชร์ไปที่เฟซบุ๊ก หรือทวิตเตอร์ ซึ่งจะเป็นหน้าของไทยรัฐที่อื่น ๆ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นลักษณะนี้ ...มันจะมีในระบบของมันเลยเวลาที่ไปเอาข่าวจากที่อื่นมาเขียนขึ้นเว็บไซต์ของเรา คือต้องใส่ที่มาและใส่ลิงค์ให้เค้าทุกครั้ง

(อรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง : ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...ถ้าเราไปใช้ของไทยรัฐ เราก็จะมีอ้างอิงเป็นแพทเทอร์นอยู่แล้ว ตามกฎระเบียบของสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ เวลาจะลอกข่าว เวลาจะอ้างอิงใครต้องระบุชื่อเค้าไป หรือใส่ลิงค์กลับไปให้เค้าเราก็ยึดถือปฏิบัติเป็นข้อตกลงร่วมกันตามนี้ครับ

(สุวิชา เพียรราษฎร์ : บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ,สัมภาษณ์)

...เท่าที่เห็นยังไม่มีมีการแชร์ข่าวในออนไลน์ ยังไม่มีในลักษณะที่เค้าทำแล้วแจก ผมเคยเห็นกรณีโพสต์ลงในทวิตเตอร์ เอาประเด็นบางประเด็นมาโพสต์เหมือนกับว่าโพสต์แล้วก็ให้ลิงค์ไปว่าได้ข่าวมาจากนี้ หรือไทยรัฐก็จะโพสต์ลงทวิตเตอร์ลิงค์กลับไปให้เว็บเพื่อให้ยอดวิวคนมันจะได้สูง ทำให้มีโฆษณาเข้าเว็บเยอะ ก็จะเป็นการแชร์ลักษณะอย่างนี้ เรียกว่าเป็นการโปรโมทเว็บมากกว่าไม่ใช่การแชร์หรือ เป็นลักษณะการโปรโมทองค์กรโดยการเอาลิงค์มาแปะใน เฟซบุ๊ก

(พีรภัทร เกี้ยววงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

5.5. การแชร์ข่าวโดยการสร้างวาระข่าวของนักข่าวข่าวที่มีอิทธิพลในหมู่นักข่าวด้วยกัน

ในสนามข่าวจะมีลักษณะการแชร์ข่าวอีกรูปแบบหนึ่งโดยการสร้างวาระข่าวของนักข่าวข่าวที่มีอิทธิพลในหมู่นักข่าวด้วยกัน โดยจะมีนักข่าวบางคนพยายามสร้างบทบาทและความสำคัญของตนเองขึ้นมาในหมู่นักข่าวด้วยกันเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ เป็นที่รู้จัก มีความเกรงใจในหมู่นักข่าวด้วยกัน และมีความสนิทสนมกับแหล่งข่าวเป็นพิเศษ มีการรับค่าจ้างหรือผลประโยชน์ในการเขียนข่าวเป็นต้นฉบับข่าวขึ้นมาในประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่อาจเอื้อประโยชน์ต่อแหล่งข่าวนั้น แล้วนำต้นฉบับข่าวนั้นมาส่งต่อให้นักข่าวหลายสำนักในเกือบปีเดียวกัน เพื่อให้ข่าวนั้นเป็นที่สนใจ เป็นกระแสข่าว ซึ่งลักษณะดังกล่าว เป็นวิธีการที่นักข่าว บรรณาธิการข่าวบางท่านยอมรับว่าเกิดขึ้นจริงและมองว่าเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง ส่วนข่าวที่แชร์มา นักข่าวแต่ละสังกัดก็จะใช้

คุณพินิจของตนว่าจะนำข่าวนั้นไปเขียนหรือไม่โดยพิจารณาจากความน่าเชื่อถือ ความมีประโยชน์ต่อส่วนรวม และความน่าสนใจของข่าว

... นักข่าวที่อยากจะมีอิทธิพลต่อแหล่งข่าวก็จะบอกว่ามีอะไรออกมาเดี๋ยวมไปกระจายให้แหล่งข่าวก็จะรู้สึกชื่นชอบนักข่าวคนนี้เพราะว่าพูดครั้งเดียวแล้วออกไปได้ทุกฉบับ... แสดงท่าที่รับใช้ ทำตัวโตน้อยให้แหล่งข่าวดูว่าไอ้เนื้อหาทางจะมีบทบาท ดีสนิทกับแหล่งข่าว คือสามารถทำได้ครั้งแรกแล้วไปกระจายได้จริง ครั้งต่อไปก็จะเกิดขึ้นครับ ฉะนั้นหรือบางที่ไม่มีแหล่งข่าวเลย นักข่าวบางสาย ไม่มีแหล่งข่าว ไม่มีความเป็นจริงของข่าวอยู่เลย ตั้งสมมุติฐานขึ้นมาแล้วหลังคิดว่าสมมุติฐานนั้นเป็นข้อเท็จจริงแล้วก็เอาสมมุติฐานนั้นมาเขียนเป็นข่าว แล้วแจกแจกโดยสุจริตใจหรือทุจริตใจก็แล้วแต่ หรือบางที่ต้องการจะปล่อยข่าวเพื่อหวังผลบางอย่างก็มี เดียวนี้ก็ยัง

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...เค้าเรียกหัวใจ มันจะมีคน assign มาเลยว่าจะไปทำอะไรยังไง บางทีก็เป็นคนเดียวกันกับพวกที่ไปรับข่าวมาจากนักการเมือง บางทีก็คนละคน ส่วนใหญ่หัวใจจะเป็นนักข่าวอายุงานเยอะๆหน่อย ซึ่งพวกนี้มีลักษณะว่าพวกข่าวแฉลง ข่าวสัมภาษณ์ ส่งเด็กๆไปทำ เด็กจะได้ทำเป็น ฟังประเด็น สัมภาษณ์แหล่งข่าวเป็น

(พีรภัทร เกื้อวงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...มันมีหัวหน้ากลุ่ม มันเป็นลักษณะที่หน่วยงานราชการพยายามใช้กับกลุ่มนักข่าวในพื้นที่ที่สนิทสนมกันอยู่กัน มา เห็นหน้ากันมาเป็นสิบปี วันดีคืนดีกระทรวงอยากจะไปโรมทงานนี้ เรียกหัวหน้ากลุ่มไป แล้วก็บอกว่าอยากจะมีข่าวนี้ออกมา ช่วยหน่อยได้ไม๊ คนนี้ก็ไปเขียนขึ้นมา คือทำงานเหมือนพีอาร์ของกระทรวง ก็มาแจกจ่ายให้บรรดาในกรุ๊ป ช่วยลงข่าวหน่อย คนนี้รู้จักกัน ก็ช่วยเหลือกันไป มันคือรับงานมา มันเป็นการละเมิดจรรยาบรรณในการทำงาน ...ก็จะไปเรียกใช้นักข่าวในแต่ละกลุ่ม เอาไปแชร์ข้อมูลกันช่วยกันลงเพื่อให้รู้สึกเหมือนว่าทุกฉบับเล่นเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ หรือว่าให้ความสนใจต่อข่าวขึ้นนี้ แต่ความเป็นจริงแล้วมันถูกบงการโดยคนไม่กี่คน แล้วอาศัยเงินเป็นตัวเดิน ซึ่งตรงนี้มีมันผิดหลักจรรยาบรรณมาก ถ้าเรารู้เราก็ก็น่าออก อันนี้รับไม่ได้ (สุวิชา เพียรราษฎร์: บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ,สัมภาษณ์)

5.6. การแชร์ข่าวเดียว(exclusive)

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าการแชร์ข่าวเดียว(Exclusive)นั้น นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าเป็นข่าวประเภทที่ไม่แชร์กัน เนื่องจากการแข่งขันระหว่างสื่อที่มองว่าข่าวเดียว(Exclusive)เป็นข่าวประเภทที่ต้องใช้ความพยายามในการเสาะหา รวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อนำเสนอมากกว่าข่าวประเภทรูทีน(Routine) ดังนั้นแต่ละสำนักข่าวจึงมักเก็บไว้เป็นผลงานเฉพาะสำนักข่าวตน เพื่อการนำเสนอที่เหนือกว่าสำนักข่าวอื่นทั้งในแง่ของประเด็นและเนื้อหาข่าว จึงไม่ต้องการแชร์ข่าวเดียว (Exclusive)กับผู้อื่น และไม่ต้องทำให้ใครมาลอกข่าวเดียว(Exclusive)ของตน

แต่ในบางกรณีพบว่า มีการแชร์ข่าวเดียว(Exclusive) ในหมู่นักข่าวที่อายุงานมาก เนื่องจากมีความสนิทสนมกับแหล่งข่าวมากเป็นพิเศษจากประสบการณ์การทำข่าวที่มีมานาน ทำให้สามารถสัมภาษณ์แหล่งข่าวได้หลายคนด้วยตนเอง เมื่อได้ข้อมูลเพียงพอสำหรับทำข่าวเดียว(Exclusive) แล้วจะมีการนำข่าวชิ้นนี้มาแชร์กันเฉพาะในกลุ่มเพื่อนนักข่าวที่มีอายุงานนาน เพื่อเป็นการเกลี้ยความรับผิดชอบในกรณีหากเกิดปัญหาฟ้องร้อง หรือมีความเสี่ยงจะเกิดผลกระทบจากการนำเสนอนั้น รวมทั้งเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ ว่ามีการนำเสนอในหลายๆฉบับ เช่นกรณีข่าวทุจริต หรือข่าวที่เกี่ยวข้องกับนักการเมือง ที่เสี่ยงต่อการหมิ่นประมาท

...หัวใจจะเป็นนักข่าวอายุงานเยอะๆหน่อย ซึ่งพวกนี้มีลักษณะว่า พวกข่าวแฉลง ข่าวสัมภาษณ์ ส่งเด็กๆไปทำเด็กจะได้ทำเป็น ฟังประเด็น สัมภาษณ์แหล่งข่าวเป็น แล้วข่าวซีฟ(Exclusive)เค้าจะเดินคุยกับแหล่งข่าวเองแล้วก็เอามาแชร์กันคือหัวใจบางที่เค้าจะไม่ทำข่าวแฉลง

ข่าวซีฟเดี่ยวนั้นมันมีทั้งซีฟเป็นกลุ่มและซีฟแต่ละคนนะ อย่างที่บอกให้แต่กลุ่มตัวเอง ซีฟแต่ละคนก็หาเองให้แต่ออฟฟิศตัวเอง หรือไม่ก็ assign มา ซีฟในกลุ่มคือนักข่าวไปหาแล้วแชร์ในกลุ่มตัวเอง แล้วก็มาแชร์กันในกลุ่มตัวเอง มันจะได้เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แล้วอีกกลุ่มหนึ่งก็ไปซีฟกับแหล่งข่าวอีกชุดหนึ่ง อีกกลุ่มก็ไปอีกชุดหนึ่ง ไม่น่าจะเหมือนกัน ขึ้นอยู่กับว่าแหล่งข่าวคนไหนที่คุณใช้มันน่าเชื่อถือมากกว่ากัน

(พีรภัทร เกื้อวงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

ดังนั้นจึงสามารถสรุปรูปแบบของการแชร์ข่าวได้ดังต่อไปนี้ ตามเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง

1. แบ่งตามจำนวนสมาชิกในการแชร์

1.1 แשרเป็นกลุ่ม

1.2 แשרเฉพาะกับเพื่อนนักข่าวเป็นรายบุคคล

2. แบ่งตามลักษณะของเนื้อหาข่าวที่แשר

2.1 แשרเฉพาะหัวข้อประเด็นต่างคนต่างเขียน

2.2 แשרต้นฉบับข่าว ข้อมูลดิบ

2.3 แשרข่าวเดี่ยว (Exclusive)

3. แบ่งตามวิธีการ

3.1 แשרในสนามข่าว

3.2 แשרในสังคมออนไลน์ เว็บไซต์

3.3 แשרโดยการส่งอีเมลถึงกัน

3.4 แשרโดยนักข่าวที่มีอิทธิพลในสนามข่าว

1. แบ่งตามจำนวนสมาชิกในการแשר

1.1 แשרเป็นกลุ่ม

นักข่าวในสนามข่าวที่มีการประจำในพื้นที่ต่างๆเป็นระยะเวลานาน เช่นกระทรวง ทบวง กรม ทำเนียบต่างๆ แต่ละสังกัดนักข่าวจะถูกส่งมาประจำเพียงไม่กี่คน เมื่อเกิดความสนิทสนมก็จะมีกรจับกลุ่มกัน ในกลุ่มจะมีเฉพาะเพื่อนนักข่าวที่สนิทกัน ช่วยกันทำข่าว นำข่าวมาแลกเปลี่ยนกันเฉพาะในกลุ่มของตน เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในการทำข่าว

1.2 แשרเฉพาะกับเพื่อนนักข่าวเป็นรายบุคคล

นักข่าวบางคนอาจมีความสนิทสนมกันเป็นพิเศษ เมื่ออีกฝ่ายตกข่าว หรือมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ไม่ได้ลงพื้นที่ในการทำข่าวก็มีการขอข่าวจากเพื่อนต่างสังกัด ก็จะมีการส่งข่าวนั้นให้กันเป็นรายบุคคลทางอีเมล

2. แบ่งตามลักษณะของเนื้อหาข่าวที่แชร์

2.1. แชร์เฉพาะหัวข้อประเด็นต่างคนต่างเขียน

มีลักษณะการนำประเด็นข่าวที่น่าสนใจมาพูดคุย หรือแลกเปลี่ยนกัน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน จากนั้นนักข่าวแต่ละคนจึงไปเก็บข้อมูลหาข้อเท็จจริง ตามประเด็นข่าวที่น่าสนใจนั้นๆ แล้วเขียนเป็นข่าวด้วยตนเอง

2.2. แชร์ต้นฉบับข่าว ข้อมูลดิบ

เป็นการใช้ต้นฉบับข่าว หรือข้อมูลข่าวขึ้นเดียวกัน ซึ่งได้มาจากกการแชร์ การร่วมมือกันทำข่าวในสนามข่าวทำให้หลายสำนักข่าวได้ต้นฉบับข่าวก่อนส่งเข้าต้นสังกัดเป็นขึ้นเดียวกัน ขึ้นอยู่กับว่านักข่าวแต่ละคนจะมีการรีไรท์เพิ่มเติมก่อนส่งเข้าสังกัดตนเองหรือไม่

2.3. แชร์ข่าวเดี่ยว (Exclusive)

มีให้พบไม่มากนัก เป็นลักษณะของนักข่าวที่มีประสบการณ์ในสนามข่าว มีการติดตามประเด็นข่าวที่น่าสนใจแล้วสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง แล้วนำมาแชร์กับเพื่อนนักข่าวรุ่นราวคราวเดียวกันเพื่อให้การนำเสนอข่าวนั้นดูมีน้ำหนัก น่าเชื่อถือ อีกทั้งเป็นการแชร์เพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบกรณีเกิดปัญหาฟ้องร้อง ซึ่งในกรณีปกติแล้วนักข่าวทั่วไปมักจะเก็บข่าวเดี่ยวไว้นำเสนอเฉพาะสังกัดตนเองไม่แชร์ร่วมกับใคร

3. แบ่งตามวิธีการ

3.1. แชร์ในสนามข่าว

คือการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนข่าว ร่วมมือกันทำข่าวในพื้นที่การทำข่าวหรือสนามข่าว เช่นกระทรวง ทบวงกรมต่างๆ เกิดจากการที่นักข่าวเฝ้าทำข่าวอยู่ที่ใดที่หนึ่งนานๆ เป็นประจำ นักข่าวต่างสังกัดได้รู้จักสนิทสนมกัน มีการจับกลุ่มและแบ่งงานกันทำ นำข่าวที่ได้มาแลกเปลี่ยน แบ่งปันกัน ซึ่งเป็นลักษณะปกติในกระบวนการทำข่าวของนักข่าวที่ต้องร่วมกันทำงานเนื่องจากไม่สามารถรับผิดชอบข่าวทุกข่าวได้เพียงลำพังต้องอาศัยเพื่อนในสนามข่าวช่วยกัน

3.2. แชร์ในสังคมออนไลน์ เว็บไซต์

ส่วนใหญ่แล้วเป็นลักษณะของการโพสประเด็นข่าวสาร ที่ตนไปทำข่าวมาขึ้นในนามบุคคลหรือองค์กร โดยไม่มีจุดประสงค์เพื่อการแบ่งปันข่าวหรือแลกเปลี่ยนข่าวกับนักข่าวอื่น แต่เป็นลักษณะการโปรโมทตัวตนหรือองค์กรและเป็นการแบ่งปันข้อมูลมากกว่าจะเป็นการแชร์ข่าวในกระบวนการทำข่าวตาม

ความเข้าใจของนักข่าว ส่วนการนำข้อมูลข่าวขึ้นในออนไลน์นั้นถือเป็นการนำเสนอข่าวในรูปแบบออนไลน์ตามปกติ

3.3. แชร้โดยการส่งอีเมลถึงกัน

เกิดจากความสนิทสนมกันในหมู่นักข่าว ความเป็นเพื่อน หากมีนักข่าวคนใดตกข่าวก็就会有การขอข่าวกันทั้งในลักษณะส่งอีเมลข่าวหากันเป็นการส่วนตัว หรือการส่งอีเมลหาเพื่อนนักข่าวสังกัดอื่นๆพร้อมๆกันหลายฉบับในสนามข่าว เป็นการร่วมกันทำข่าวแล้วส่งต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกันเข้าสำนักข่าวของตน โดยอาจมีการรีไรท์เพิ่มเติมหรือไม่มีการรีไรท์ก็ได้

3.4. แชร้โดยนักข่าวที่มีอิทธิพลในสนามข่าว

นักข่าวซึ่งพยายามสร้างตัวตนให้เป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อนนักข่าวในสนามข่าวอาจมีความสนิทสนมเป็นพิเศษต่อแหล่งข่าวบางคนและมีการเอื้อผลประโยชน์กัน ลักษณะให้ช่วยกระจายข่าวบางข่าวต่อเพื่อนนักข่าวในสนาม จะมีการรับงานหรือเขียนข่าวตามประเด็นที่แหล่งข่าวกำหนดแล้วนำข่าวนั้นมาแจกจ่ายให้เพื่อนนักข่าวลง ทั้งนี้ขึ้นกับดุลพินิจของนักข่าวแต่ละคนว่าจะจัดการกับข่าวที่รับมาอย่างไร รวมถึงเลือกที่จะนำเสนอหรือไม่นำเสนอ

6. รูปแบบและวิธีการลอกข่าว

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบรรณาธิการข่าวและนักข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ ทั้ง 5 ฉบับ พบว่านักข่าวมีวิธีการและรูปแบบการลอกข่าว ดังต่อไปนี้

6.1 แบ่งตามที่มาในการลอกข่าว

- ลอกจากต้นฉบับข่าวในสนามข่าว
- ลอกจากเว็บไซต์ข่าว

แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

- กรณีนักข่าวกลัวตกข่าวไม่มีข่าวส่งกองบรรณาธิการ
- กรณีกองบรรณาธิการกลัวตกข่าว

- ลอกข่าวจากสังคมออนไลน์(Social Neatwork)
- ลอกข่าวที่แชร์ไว้ในระบบข่าวกลางของสังกัดตนเอง
- ลอกจากข่าวประชาสัมพันธ์
 - ข่าวประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐ
 - ข่าวประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาคเอกชน
- ลอกจากข่าวของนักข่าวที่มีอิทธิพลในกลุ่ม

6.2 แบ่งตามวิธีการลอก

- ลอกทั้งหมด
- ลอกแล้วเรียบเรียงใหม่

6.3 แบ่งตามจำนวนคนในการลอก

- ลอกเป็นกลุ่ม
- ลอกกันเฉพาะรายบุคคล

6.4 แบ่งตามวิธีการลอก

- ลอกทั้งหมด
- ลอกแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่
- ลอกแล้วบิดเบือน

6.1 แบ่งตามที่มาในการลอกข่าว

ลอกจากต้นฉบับข่าวในสนามข่าว

เป็นวิธีการลอกข่าวที่สืบเนื่องมาจากการแชร์หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกันในสนามข่าวทำให้ โดยวิธีการคือ นักข่าวแต่ละสังกัดที่สนิทสนมกันมีการจับกลุ่มแบ่งงานกันทำข่าว เมื่อได้ข่าวมาแล้วจะเอามารวมกัน จึงทำให้ได้ข่าวต้นฉบับที่เป็นก็อปปีเดียวกันส่งเข้าสำนักข่าวของตน ทั้งนี้ นักข่าวอาจใช้วิธีการเขียนเรียบเรียงใหม่

(Rewrite)ก่อนส่งเข้าสำนักข่าว หรือส่งไปทันที ทางกองบรรณาธิการและรีไรท์เตอร์ที่ประจำในออฟฟิศจะเป็นผู้เรียบเรียงใหม่(Rewrite) อีกครั้ง

ลอกจากเว็บไซต์ข่าวที่น่าเชื่อถือ

ในกรณีที่เป็น หรือตกข่าวสำคัญบางประเด็นไป หรือไม่สามารถทำข่าวนั้นได้ทันเวลา ทางบรรณาธิการข่าวหรือนักข่าวจะคัดลอกข่าวจากเว็บไซต์ข่าวที่น่าเชื่อถือ ที่พบมากคือ เว็บไซต์ข่าวสำนักข่าวไทย และเว็บไซต์ข่าวกรมประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้อาจคัดลอกจากเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ด้วยกัน โดยวิธีการ คัดลอก และตัดแปะ (Copy-paste) ไปทันทีโดยไม่มีการแก้ไข หรืออาจนำมาเรียบเรียงใหม่ (Rewrite) ซึ่งมีทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาและไม่อ้างอิงแหล่งที่มา ลักษณะการอ้างอิงอาจคัดลอก URL และใส่ลิงค์เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์นั้น ซึ่งมีเป็นส่วนน้อย โดยมากจะเป็นลักษณะการ คัดลอกและตัดแปะ โดยไม่ปรับเปลี่ยน หรือนำมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสไตล์ของตนเอง

...การลอกข่าวแถลง ถ้าจำเป็นต้องลอกจากเว็บไซต์จริงๆจะมีเว็บไซต์สำนักข่าวไทยกับกรมประชาสัมพันธ์ ข่าวบางอย่างคือมีเฉพาะเค้าที่ได้มา เราก็ต้องอ้างอิงที่มา อย่างในระบบไทยรัฐมันจะมีให้ใส่อ้างอิงแหล่งที่มาในระบบ

(อรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...เราไม่ลอกใคร ยกเว้นข่าวจากสำนักข่าวไทย หรือข่าวจากสำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ หรือไม่เราก็มีอินเทอร์เน็ตจากทีวี วิทยุ แต่ใครจะไปลอกจากเว็บข่าวด้วยกันเว็บคู่แข่ง copy แล้วแปะจะไม่ค่อยมี

(เขมทัต ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...ที่เคยเห็นเค้าก็จะเอามาเลย เอามาทั้งอย่างนั้นแต่จะไม่ได้ยาวมากแต่จะเป็นใจความสำคัญแล้วก็ให้เครดิต

(อาทิตยา ร่วมเวียง: ผู้สื่อข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

... อย่างกรณีเราไม่ได้ลงสนาม ก็จะถูกจากเว็บอื่น บางทีเว็บอื่นเค้าจะลอกมาเหมือนกันเลย ถ้ากรณีที่สำนักข่าวนี้ดูแล้วเค้าได้มาคนเดียวต้องอ้างอิง แต่มันเป็นประเด็นที่เราตกไม่ได้เราต้องอ้างเลย อย่างกรณีนายกไปต่างประเทศหรืออะไร สำนักข่าวไทยจะเป็นสำนักเดียวที่ได้ เราก็อ้างอิงว่าเอามาจากสำนักข่าวไทยเค้ารายงานแบบนี้เพราะมันไม่มีสื่ออื่นไป

(ปรีชยา ชิงค์ : ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ , สัมภาษณ์)

...ถามว่าเคยมีที่ไปหยิบของสื่ออื่นมา มี ต้องยอมรับ มีเหมือนกันแต่ก็มีขั้นตอนอีกนะถ้าต้องใช้จากฉบับอื่นเรามักจะเลือกสื่อของรัฐเพราะมันมีความน่าเชื่อถือเช่นเราเลือกของสำนักข่าวแห่งชาติมันเป็นสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ เราเชื่อในแง่ของความเป็นรัฐก่อนแล้วเราก็เอาข่าวของสำนักข่าวไทย สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ สำนักข่าวแห่งชาติมาใช้ สิ่งที่เราหลีกเลี่ยงที่สุดและไม่อยากให้ใช้ก็คือไปเอาข่าวของคนอื่นมาพยายามเลี่ยงนะ แต่ถ้าเราเลี่ยงไม่ได้จริงๆเราก็จะใช้ spirit บอกเลยว่าข่าวนี้เอามาจากไหน เป็นหลักปฏิบัติว่าเราไม่ฉกใครมาแปะโดยไม่บอกที่มา

(จิรเดช เขี่ยมสำราญ : บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์ , สัมภาษณ์)

...เว็บกรมประชาสัมพันธ์ เว็บคู่แข่ง และก็สำนักข่าวที่มีความเป็นกลาง อย่างสำนักข่าวอิศราที่มีเผยแพร่ข้อมูลดีๆมาหลายครั้งหรือแม้แต่เว็บไซต์ข้อมูลของคุณประสงค์ อย่างนี้สามารถเข้าไปดูแล้วสร้างประเด็นอะไรได้ เว็บพวกนี้บางที่ได้ข้อมูลเชิงลึกเราใช้ทั้งหมดก็มี เอามาตามต่อก็มี ก็ให้เครดิตเค้า

(สิตารมณีย์ ปิยะลาภา : ไรโรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก , สัมภาษณ์)

การลอกข่าวจากเว็บไซต์ข่าวที่น่าเชื่อถือ สามารถแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

- **กรณีนักข่าวกลัวตกข่าวไม่มีข่าวส่งกองบรรณาธิการ** จะใช้วิธีการค้นหาข่าวจากหน้าเว็บไซต์ข่าวทั้งจากเว็บไซต์คู่แข่งของสำนักข่าวของตน เว็บไซต์ข่าวกรมประชาสัมพันธ์ สำนักข่าวไทย เพื่อคัดลอกในลักษณะ คัดลอกและตัดแปะ (Copy-Paste) แล้วนำมาส่ง มีการเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสไตล์ของตนเองหรือคัดลอกทั้งหมด ซึ่งไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา

- **กรณีกองบรรณาธิการล๊วตักข่าว** เมื่อนักข่าวประจำสำนักข่าวของตนลงพื้นที่เพื่อไปทำข่าวแล้วได้ข่าวมาไม่ครบ ตกบางประเด็นไป หรือรายงานเข้ามาช้าในชั่วโมงเร่งด่วน ทางกองบรรณาธิการล๊วตักข่าว ก็จะมีการคัดลอกจากเว็บไซต์ข่าวที่น่าเชื่อถือ เช่นเว็บไซต์สำนักข่าวไทย เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์ หรือเว็บไซต์ข่าวคู่แข่ง โดยมีการอ้างอิงที่มา ใส่ URL ใส่งค์ที่มาของข่าวนั้น และหากกรณีที่นักข่าวในสังกัดของตนรายงานเข้ามาภายหลัง ก็จะมีการลบบทที่คัดลอกมานั้นออกไปแล้วนำข่าวที่นักข่าวของตนรายงานเข้ามาแทน

...ผมเป็นรีไรเตอร์ก็จะเจอว่ามีรีไรเตอร์บางคนเจอปัญหาข่าวไม่ส่งข่าว ไม่หาประเด็นที่ Assign ไป ก็อาจจะมีบ้างไป copy จากเว็บโน้น เว็บนี้ เว็บข่าวอะไรอย่างนี้ การใช้เว็บหนังสือพิมพ์มันจะมีความน่าเชื่อถือกว่า มีตัวตนขององค์กรไปทำข่าวเองและข่าวไม่น่าจะผิดพลาด ไม่น่าเป็นข่าวปลอมเพราะมันเป็นหน้าเว็บของตัวเอง มีความรับผิดชอบในชื่อหนังสือพิมพ์อยู่แล้ว เว็บอื่นใครเขียน มาจากไหนเราไม่รู้ (พีรภัทร เกื้อวงศ์ :รีไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ที่จะดูมติชน ไทยรัฐ เดลินิวส์ ผู้จัดการ เพราะว่าส่วนใหญ่ แล้วก็มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวจะซ้ำแต่ว่าส่วนใหญ่ก็ค่อนข้างจะถูกต้อง ประเภทซ้ำแต่ซ้ำข่าวเว็บอื่นอาจจะเร็วแต่ผิด เราก็ต้องเช็คหลายๆที่จริงๆ (สิตารมณณ์ ปิยะลาภา: รีไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

การลอกข่าวจากสังคมออนไลน์ (Social Network)

สังคมออนไลน์อย่างเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ นั้นนักข่าวและทางกองบรรณาธิการข่าวมักใช้เป็นเบาะแส (Hint) หรือใช้สำรวจกระแสข่าวที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นในสังคม ใช้เพื่อค้นหาประเด็นใหม่ๆที่ชวนติดตาม หากจะคัดลอกจากสังคมออนไลน์มักจะเป็นลักษณะการคัดลอกข้อความหรือคำพูดเพื่อประกอบข่าวนั้น โดยไปคัดลอกมาจากต้นตอของข้อมูลข่าวนั้นๆ เช่นเฟซบุ๊กบุคคลสำคัญทางการเมือง ที่ตรวจสอบแล้วว่าเป็นต้นตอของข้อมูลที่แท้จริง ส่วนข้อความในเฟซบุ๊กหรือทวิตเตอร์ที่เป็นข่าวนั้นจะนำประเด็นที่น่าสนใจไปติดตาม ขยาย ต่อยอดเพิ่มเติม ด้วยการลงพื้นที่หรือเช็คแหล่งข่าวเพิ่มแล้วนำมาเขียนเป็นข่าว โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถคัดลอกทั้งหมดในลักษณะคัดลอกและตัดแปะ (copy-paste) ได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านความยาวของตัวอักษร เช่นในทวิตเตอร์ ความยาวไม่เกิน 140 ตัวอักษร ส่วนเฟซบุ๊กนักข่าวและบรรณาธิการข่าวให้ความเห็นว่ามักจะเป็นการลอกเพื่อปล่อยข่าว หรืออุข่าว บางครั้งไม่มีมูลความจริง ทำให้การจะคัดลอกจากสังคมออนไลน์มาใช้ได้ทันทีนั้นมีน้อยมาก แต่จะใช้เพื่อการตรวจสอบประเด็น เบาะแสของข้อมูลแล้วไปตามต่อ

...ต้องดูเป็นบางช่วงที่มีเรื่องกระแสวิกฤตก็ต้องดึงมาเลย ได้คิดมาเลยว่าโพสต์ขึ้นเวลาเท่าไร ประเด็นอะไร ใช้อะไร
 อย่างนี้ ออกมาช่วยพ่อ ช่วยนายก รัฐบาลอะไรอย่างนี้ เป็นแหล่งข่าวไปแล้ว มันก็มีเนื้อหา หลักฐานว่าพูดจริง
 เขียนจริง ผลเสียกับนักข่าวคือไม่ได้ซักถาม แต่ก็ดีตรงที่มันเป็นการยืนยันแหล่งข่าวที่ดี ก็อาจเป็นประเด็นในช่วง
 นั้นหรือเปิดประเด็นใหม่

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร: ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...เราจะไปเชื่อถือเทคโนโลยีพวกนี้ได้ ینگก็จำเป็นเราต้องมีที่ลงไปสืบ ไปเจาะข้อมูลกันเองอยู่แล้ว ตรงนั้น
 มันแค่เป็นประเด็นที่จุดประกาย เป็นเครื่องมือเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้เราเข้าถึงข่าวสารได้ง่ายขึ้น

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์ : บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ผมจะใช้เป็นอินท์ เป็นเบาะแสมากกว่าจะเป็นข้อเท็จจริง บอกมาฟังทั้งนั้นแหละแต่ไม่ได้เชื่อต้องลงไปพิสูจน์
 อย่างเฟซบุ๊กของนักการเมืองก็ต้องดู อย่างของบางคนบางที่ยังเป็นของปลอมเลย

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

... มีกระแสข่าวเกิดขึ้นในเฟซบุ๊ก หรือกรณีที่คนเนี่ยโพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กว่าอย่างนี้ คนที่เกี่ยวข้องก็จะมาบอก
 ว่ามันไม่ใช่ มันคืออย่างนี้ อย่างนี้ มันจะไม่ได้ไปเอาของเค้าแล้วมาใส่ของเราเอง มันไม่ได้ เป็นแค่ Hint ให้เรา

(มาริส่า ซอกระถิน: ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ส่วนการโพสต์ข้อมูลขึ้นในโซเชียลเน็ตเวิร์คพวกทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ก ปกติมันไม่มีการลอกจากโซเชียลเน็ตเวิร์คพวก
 นี้อยู่แล้ว อย่างทวิตเตอร์มันจำกัดคำ 140 คำตัวอักษรก็จะไม่สามารถเอามาเขียนเป็นข่าวได้ จะใช้เป็นการเช็ค
 ข้อมูล เช็คประเด็นมากกว่าอย่างถ้าเราโพสต์ขึ้นจะเป็นการแชร์ให้ประเด็น แชร์ข้อมูลมากกว่า เวลาใครจะดึงไปใช้
 เค้าก็ต้องเช็คข้อมูลกันก่อน

(อรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์, สัมภาษณ์)

...อย่างมีข่าวฮือฮาขึ้นในทวิตเตอร์ ฉบับโน้น ฉบับนี้ เราก็จะเข้าไปดู แล้วเราก็จะติดไว้ก่อนจนกว่าเราจะเช็คได้ว่ามันใช่ มันจริง เราจึงจะตัดสินใจ อย่างน้อยมันต้องรู้สึกว่ามันมีอะไรยืนยันได้ เราชะวังมาก เราไม่ยอมตกเป็นเครื่องมือ ไม่ใช่เห็นทวิตเตอร์ขึ้น ฉกเลย ไม่ใช่

(ธีรเดช เตี่ยมสำราญ: บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์, สัมภาษณ์)

...บางครั้งก็ต้องยอมรับว่าเราก็เอามาจากโซเชียลเน็ตเวิร์คเพราะว่ามันก็เหมือนกับมีนักข่าวพลเมืองให้ข้อมูลมา เพียงแต่ว่าในเน็ตเวิร์คเราจะต้องกรองข้อมูลให้มากขึ้นเพราะว่าอาจจะเป็นการพูดปากต่อปากแล้วเพี้ยนไปได้ ต้องมากรองให้มากขึ้นกว่าที่เอามาจากนักข่าวจริงๆ เพราะบางทีมันมีหลายประเด็นที่ไม่จริง

(สิตารมณ ปิยะลาภา: ไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก, สัมภาษณ์)

ลอกข่าวที่แชร์ไว้ในระบบข่าวกลางของสังกัดตนเอง

สำนักข่าวที่มีสื่อในเครือเดียวกันหลายฉบับ เช่นหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ซึ่งใช้ข้อมูลข่าวร่วมกันกับทางสำนักข่าวเนชั่น สำนักข่าวมติชน ซึ่งใช้ข้อมูลร่วมกันกับประชาชาติธุรกิจ ข่าวสด มติชนรายสัปดาห์ ฯลฯ หรือกรณีที่หนังสือพิมพ์ฉบับเล่มกับออนไลน์ใช้ฐานข้อมูลเดียวกันในการเขียนข่าว เมื่อนักข่าวได้ข่าวมาก็จะมีการส่งข่าวเข้ามาในระบบข่าวกลางของสำนักข่าวของตน นักข่าว บรรณาธิการข่าวก็จะคัดลอกข่าวที่ส่งเข้ามาในระบบ อาจนำไปใช้ได้ทันทีหรือมีการเรียบเรียงใหม่ ซึ่งโดยปกติแล้วจะไม่ตรวจสอบ (Re-check) เพิ่มเติมเนื่องจากเห็นว่าเป็นการทำงานของนักข่าวสังกัดเดียวกันที่ไว้วางใจได้ นอกจากเกิดประเด็นที่เป็นข้อสงสัยอาจตรวจสอบกับนักข่าวที่รับผิดชอบในการทำข่าวนั้น ส่วนใหญ่แล้วเป็นลักษณะของการที่หนังสือพิมพ์ออนไลน์ใช้ข่าวต้นฉบับของหนังสือพิมพ์ หรือการที่หนังสือพิมพ์ออนไลน์เลือกเนื้อหา (content) ดีๆ จากสื่อในสังกัดเครือเดียวกันไปนำเสนอ หรือในบางกรณีหากนักข่าวออนไลน์มีประเด็นข่าวที่น่าสนใจ ทางหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มจะทำการรวบรวมแล้วนำไปต่อยอดเพิ่มเติมได้ นอกเสียจากเป็นข่าวเดี่ยว (Exclusive) จะมีการระบุกำกับไว้ในระบบข่าวกลางว่าใช้เฉพาะส่วนหนังสือพิมพ์เท่านั้นก็จะไม่มีการคัดลอกข่าวนั้นไปใช้ ดังนั้นหนังสือพิมพ์หลายฉบับจึงมีเนื้อหาข่าวบางข่าวเหมือนกันกับออนไลน์เนื่องจากคัดลอกมาจากระบบข่าวกลางขององค์กร การลอกข่าวจากสังกัดเดียวกันนี้ นักข่าวจะไม่มองว่าเป็นการลอกตามความหมายของการลอกข่าวที่เป็นด้านลบแต่จะมองว่าเป็น

การใช้ Source ในเครือข่ายกันมากกว่า ระบบข่าวกลางนี้อาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่นตะกร้าข่าว ถึงข่าว News center หลังบ้าน เป็นต้น

...ของที่ทำแยกกันสิ่งพิมพ์กับออนไลน์แต่ถามว่าออนไลน์เอาประเด็นของเราไปไหม เอาไป เรื่องก็อปไปใส่เลย ก็แล้วแต่เค้าเพราะบางทีมันอาจจะไม่จำเป็นเค้าก็จะตัดทิ้งเพราะมันยาวไปหรือเปล่า ส่วนใหญ่ก็ถ้าเป็นข่าว exclusive ไม่ใช่ข่าวแฉเค้าก็ต้องรอให้หนังสือพิมพ์ตีพิมพ์ก่อน เป็นเรื่องของ timing ด้วย บางทีเค้าก็เอาของเราไปทั้งหมดนั่นแหละ

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์: บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ถ้าออนไลน์จะเอาข่าวเนี่ยมันจะมีนักข่าวหนังสือพิมพ์เหมือนกันที่ส่งมาในกล่อง News Center ของเราเอง ถ้าเอามาใช้ได้เค้าจะไม่เขียนอะไร แต่ถ้าเค้าไม่ให้เพราะเป็นประเด็น exclusive ของหนังสือพิมพ์ เค้าก็จะเขียนว่าไม่ออนไลน์ คือเราสามารถที่จะดึงข่าวจากนักข่าวใน news center คือดึงได้ทุกโต๊ะเลย เพราะบางที่เราไม่ได้ลงพื้นที่ เพราะคนเราน้อย มีไม่กี่คนที่ต้องลงวิ่งข่าว ถ้ารู้ทีนยอمبرว่าต้องพึ่งหนังสือพิมพ์

(ปริชยา ชิงค์ :ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...ถ้าเป็นการลอกในเครือ สมมุติวันนั้นถ้าข่าวมติชนออนไลน์ไม่มีแต่ตัวข่าวสดมี แล้วข่าวสดรายงานแล้ว เราก็หยิบของตัวสื่อในเครือมาใช้ดึงมาใช้ได้เลยเราตกลงกันหมดแล้ว ทั้งประชาชาติ มติชน คือ อันดับแรกดึงจากสื่อในเครือได้เต็มที่ เช่นตกข่าวนั้นไป ไม่มีใครไปทำสื่อบชีนั้น เราก็จะใช้วิธีการดึง และก็ใช้การลิงค์เพื่อให้ได้ประโยชน์เต็มที่ ...สัดส่วนอาจกล่าวได้ว่าเราใช้ content จากตัวที่เป็นสิ่งพิมพ์ 60% นะ ที่เหลือก็ไปเล่นไปตามเอง

(ธีรเดช เขี่ยมสำราญ :บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...อย่างที่บอกเรามีการ *convergen* เราก็มีแชร์ในองค์กรของเราทุกเครือข่ายอยู่แล้ว แต่เอามาปรับจำนวนหน่อย อย่างสมมุติว่าเนชั่นเค้าเขียนมาปั๊บ มันเป็นส่วนหนึ่ง ไม่ใช้สไตล์บุคของคนไทยอ่าน ต้องมาปรับให้เป็นจำนวนเรา

(สิตารมณีย์ ปิยะลาภา: ธีโรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

ลอกจากข่าวประชาสัมพันธ์

ข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวแจกที่นักข่าวได้รับมาแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

- **ข่าวประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐ**

นักข่าวและทางกองบรรณาธิการจะทำการคัดเลือกข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวแจกที่จะนำเสนอโดยพิจารณาจากควมมีประโยชน์ต่อส่วนรวม และความน่าสนใจ แล้วนำเสนอเป็นข่าวโดยคัดลอกทั้งหมด ในกรณีที่เป็นแถลงการณ์ ประกาศคำเตือน สถานการณ์ที่กำลังเป็นที่จับตามอง เช่นสถานการณ์โรคระบาด

คัดลอกบางส่วนโดยเฉพาะข้อมูลอ้างอิง ตัวเลข ดัชนีต่างๆ ราคาน้ำมัน มูลค่าเศรษฐกิจ แล้วนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่ หรือตัดทอนให้สั้นลง โดยอาจเข้าร่วมฟังแถลงข่าวตามหมายเชิญและใช้ข่าวประชาสัมพันธ์เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่จะนำไปขยาย ต่อยอดประเด็นเพื่อนำมาเขียนข่าวเพิ่มเติมหลังจากฟังการแถลงและมีการสัมภาษณ์เพิ่มเติม เนื่องจากมองว่าสไตล์การเขียนของข่าวประชาสัมพันธ์นั้นไม่เหมาะที่จะนำเสนอในรูปแบบข่าวมีสไตล์การเขียนที่แตกต่างจากข่าว จึงต้องมีการเขียนเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสไตล์ของข่าว

...ข่าวแจกจากส่วนราชการ ก็ต้องเอามาต่อยอดเพิ่มเติม ต้องตั้งคำถามเพิ่มเพราะบางที่ข่าวแจกที่ได้มามันก็จะเป็นการเขียนแต่ในด้านดีของเค้า เราก็ต้องมาพิจารณาด้วยว่าสมควรนำมาลงไหม มีประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือเปล่า ถ้ามันเป็นแค่ข่าวทำนรัฐมนตรียุโรปเปิดงาน ดัชนีบับที่ไหน บางทีก็อาจจะไม่ลง นอกเสียจากว่ามันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันหรือเป็นเรื่องสำคัญ ส่วนใหญ่ก็จะมีกรรไกรที่มีตัดทอนออกบ้างเพราะบางที่ข่าวมันก็ยาวไป

(ศราวุธ สายคำมี :บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2555)

...ใช้ไม่ทั้งหมดหรอกเพราะส่วนมากฟิวเจอร์จะเขียนข่าวมาในลักษณะยาว ยาวมาก ซึ่งเราไม่ได้มีเนื้อที่เยอะแยะขนาดนั้น เราก็จะเอาแต่ประเด็นจริงๆ คือสไตล์การเขียนข่าวของนักข่าวกับฟิวเจอร์มันไม่เหมือนกันเราก็สรุปรวบรัดตัดความเอาแค่นั้น

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์: บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ถ้ามันไม่มีประเด็นที่มีประโยชน์ ตัดรีบบิ้น งานกฐิน งานพิธีกรรมหน่วยงานอย่างนี้ ก็โยนทิ้ง รัฐมนตรีทำพิธีเปิด ก็โยนทิ้งตะกร้าไม่ต้องคิดอะไรมาก แต่ข่าวประชาสัมพันธ์บางเรื่องก็น่าสนใจ เช่นกรมจัดหางานกำลังมีการเปิดรับสมัครงานอย่างนี้ถึงเป็นข่าวเพราะคนอ่านได้ประโยชน์ กระทรวงสาธารณสุขเตือนให้ระวังไข้หวัดนกอะไรอย่างนี้จึงเป็นข่าวเพราะมันมีประโยชน์ เลือจากประโยชน์ผู้บริโภค เราจะเอามา Edit ให้มันสั้นกระชับ

(ธีรเดช เขียมสำราญ :บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

..ที่ลังทั้งคืนก็คือข่าวเจ้า เพราะเขียนเองไม่ใช่อยู่แล้ว ข่าวแจกพวกข่าวประชาสัมพันธ์ไม่ค่อยจะลงหรอกมันไม่มีหน้าจะลง ถ้าพวกข่าวแถลงการณ์ที่มันมีประโยชน์ที่จะให้นักข่าวเค้าจับประเด็นแล้วย่อส่งมา นักข่าวในสายต้องตัดทอนให้สั้นแล้วเลือกประเด็นส่งมา ส่วนใหญ่ต้องรีไรท์นะ

(พีรภัทร เกี้ยววงศ์: ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

- **ข่าวประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาคเอกชน**

เมื่อได้รับข่าวประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาคเอกชน นักข่าว ไรเตอร์หรือทางกองบรรณาธิการจะคัดเลือกข่าวเฉพาะข่าวที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวมมานำเสนอ อาทิเช่น ข่าวประชาสัมพันธ์ขององค์กรที่มีผลกระทบต่อเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เช่นราคาน้ำมัน การคมนาคม ราคาสินค้า สถานการณ์โรคระบาด การจ้างงาน ฯลฯ โดยอาจคัดลอกทั้งหมด หรือตัดทอนให้สั้นกระชับ เนื่องจากข่าวประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีความยาวมาก เนื้อหาเยิ่นเย้อ ไม่เหมาะกับการนำเสนอในพื้นที่อันจำกัดของข่าว อาจเป็นการสรุปเนื้อหาโดยรวมมานำเสนอ โดยแยกไว้ให้เห็นชัดเจนในส่วนข่าวประชาสัมพันธ์บนหน้าเว็บไซต์ หรือเป็นส่วนข่าวประชาสัมพันธ์ในหนังสือพิมพ์ ข่าวใดที่มีลักษณะของการโฆษณา ประชาสัมพันธ์มากเกินไป เช่นมีลักษณะของการแฝงโฆษณา การประชาสัมพันธ์กิจกรรมเล็กๆน้อยๆขององค์กรที่ไม่สำคัญ หรือพยายามประชาสัมพันธ์ตัว

บุคคล จะไม่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกมานำเสนอ หรือหากจะนำเสนอจะมีการซื้อพื้นที่โฆษณาชัดเจนแล้วลง
ข่าวนั้นในส่วนของหน้าโฆษณา (advertorial)

... เอมมาจากตรงนั้นได้เลยมันเป็นเรื่องกระบวนการทำข่าว แต่มันต้องเอามาเขียนใหม่อยู่แล้วไม่ใช่ว่าลงได้เลย
เพราะมันไม่ใช่ข่าว เหมือนนากยกไปสปีชที่เค้าก็แจกมา 20 หน้า เราลง 10 บรรทัด เวกก็ต้องมานั่งดูซึ่งเวลา
งานที่เป็นทางการนี้เค้าก็มีเพรสลีสลิสแจกทั้งนั้นทั้งรัฐบาล ทั้งพวกนักธุรกิจ

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ: บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...เราก็เอามาเรียบเรียงก่อนให้สั้น กระชับ ตามสไตล์ของเว็บไซต์เราแล้วก็ทำพาดหัว โปรมขึ้นมาใหม่ตามที่เรา
สรุปไปก่อนหน้า คือสไตล์ของเราจะไม่เป็นแบบก๊อปปี้ทั้งหมดแล้วเอามาใส่คะ คือบางครั้งมีความรู้สึกว่ามัน
ค่อนข้าง Hard sell ไป ก็เหมือนกับคุณลงโฆษณาเลยดีกว่าไหม เวกก็ลงได้แค่นี้ะ ถ้าลงหมดเลยไม่ได้ไปติดต่อ
ส่วนโฆษณา ถ้าจะลงเราจะพิจารณา ดูแล้วเป็นข้อมูลที่ผู้อ่านได้ประโยชน์เราก้เอามาสรุปเรียบเรียงให้มันดี ไม่
ค้าขายเกินไป

(อาทิตยา ร่วมเวียง: ผู้สื่อข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...มันควรจะมีการปรับแก้เป็นของเราเองคือเราควรจะต้องเป็นสไตล์การเขียนของเราเอง เวกก็จะดู
เรื่องผลกระทบคนทั่วไปควรจะต้องรู้เราก้จะลงถ้าเป็นเรื่องที่เราดูแล้วมันไม่มีผลกระทบมันพอรำมากเราก้ไม่เอา
เวลาเอามาลงอาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เป็นภาษาสำนวนเรา ไม่ต้องรีเช็คเพราะมาจากหน่วยงานเค้า เวก
มาปะเลยก็มิ

(เขมทัต ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...การนำมาใช้จะเป็นลักษณะข้อมูล อย่างอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เวกแค่ตรงนั้นมา แต่ถ้าเป็นส่วน
ที่ เย็นเยื่อเราก้จะตัดออกไปเพราะอื่นๆเราไม่ยการู้อยู่แล้ว เวกจะมาพิจารณาดูว่ามีอะไรบ้าง ถ้าออกก็พวก
ตัวเลข อันนั้นนะใช่ ถ้าเป็นเรื่องขององค์กรเราก้ต้องดูที่ประเด็นว่าสิ่งที่ทำคือประเด็นอะไร อย่างเรื่องน้ำมันของ

บางจากมันกระทบคนส่วนใหญ่ เรื่องราคาน้ำมันกระทบกับประชาชน มากกว่าองค์กรกับองค์กร ถ้ามันกระทบ เราจะทำแต่ถ้าดูแลองค์กรได้ประโยชน์เราก็ไม่ทำ

(อรนุช ศรีมหาโพธิ์ทอง: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์, สัมภาษณ์)

...ส่วนใหญ่ press release ก็ลงให้หมด บางทีเราก็มี CD ให้ เราก็เอางานเป็นข่าวประชาสัมพันธ์ให้เค้าทั่วไป บางทีมันก็ลอก แต่บางทีในงานมันจะมีที่พูดแบบประเด็นนี้แหลมก็เอามาใส่ในงานที่เค้าเปิด เพิ่มไป ถ้ารับส่วนใหญ่จะเอาจาก press release ถ้าไม่รับมาก เล่นพุงนี้ก็ได้ เราก็จะเอาจากที่เราฟังมานั้นแหละมาต่อยอด มาเพิ่มโน่น เติมนี่ให้น่าสนใจ บางทีพลิกจากข่าว press release ธรรมดาเป็น scoop ไปเลยก็มี

(ปรีชยา ชิงค์: ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์, สัมภาษณ์)

...เวลาผมมองข่าว press release ผมจะมองมุมที่เป็นประโยชน์ เอาผู้บริโภคเป็นตัวตั้งก็จะได้อีกมุมหนึ่ง แต่ถ้าเป็น press release มาทั้งดุ้นเลยผมก็มีพื้นที่ให้นะ ในช่องของประชาสัมพันธ์ข้างล่าง มาเลย อยากรลง ลงเลย แต่เราบอกไว้แล้วนะว่าข่าวนี้เป็นข่าวประชาสัมพันธ์นะ บอกชัด ไม่ต้องลับสน

(ธีรเดช เขี่ยมสำราญ: บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์, สัมภาษณ์)

...ถ้าจะให้เป็น ad เค้าต้องซื้อพื้นที่นะ ขึ้นอยู่กับว่าเค้าจะซื้อพื้นที่หรือเปล่า แต่ถ้าข่าวประชาสัมพันธ์พวกนี้มันมีหน้าสังคม คือไม่เกี่ยวกับผมเลยต้องไปคุยกับหน้าสังคมเองเลยว่าคุณจะไปลงตรงไหนได้บ้าง

(พีรภัทร เกื้อวงศ์: ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, สัมภาษณ์)

...ยังไงเราก็ต้องเอามารีวิว เพราะลักษณะการเขียนข่าวในเชิงหนังสือพิมพ์กับลักษณะการเขียนข่าวในเชิงฟอรัม มันต่างกันโดยสิ้นเชิง ฟอรัมประเด็นอยู่แทบจะสุดท้าย ข่าวหนังสือพิมพ์ประเด็นอยู่ 5 บรรทัดแรก เปิดเผยว่านั่นคือ ประเด็น ถ้าชี้แจงอ่านมากก็จะดูตรงไปเลย จับคอนเซ็ปต์ ตรงไปรายนั่นแหละ แล้วก็ดูว่าในตัวไปรยกกับเนื้อมันมีหรือเปล่าก็สรุปสั้นๆ

(มาริสซา ช่อกระถิน: ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, สัมภาษณ์)

...คนที่แกล้งก็ต้องเป็นประเด็นสำคัญ เป็นข่าวในกระแส หรือแกล้งวันต่อวัน ประเด็นเล็กๆก็ลงเป็นข่าวเล็ก ๆ ถ้าเป็นข่าวที่จะ ฟือร์องค์กรก็แยกไป หรือถ้าฟือร์แล้วมีประโยชน์ก็ลงได้ ดูว่ามีประโยชน์ไหม ข่าวนโยบายอย่างนี้ต้องลง

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร: ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

ลอกจากข่าวของนักข่าวที่มีอิทธิพลในกลุ่ม

การทำข่าวในสนามข่าวจะมีนักข่าวบางคนที่มีประสบการณ์และอายุงานนาน ตั้งต้นเป็นหัวหน้ากลุ่มแล้วเขียนข่าวตามวาระข่าวสารที่มีผู้อยู่เบื้องหลังกำหนด อาจเป็นแหล่งข่าว นักการเมืองที่สนิทสนมกันเพื่อพยายามที่จะสร้างกระแสข่าวขึ้น หรือมีจุดประสงค์บางประการในการปล่อยข่าว เช่นการโจมตีคู่แข่งในช่วงการเลือกตั้ง นักข่าวดังกล่าวจะเป็นที่ไว้วางใจของแหล่งข่าวว่าสามารถนำข่าวที่ตนต้องการให้นำเสนอไปเผยแพร่ ในหมู่นักข่าวได้ จะมีการเขียนข่าวแล้วนำไปแจกจ่ายให้กับเพื่อนนักข่าว เพื่อให้ให้นักข่าวหลายๆฉบับนำเสนอข่าวนั้น เพื่อให้มีความน่าเชื่อถือ เมื่อนักข่าวได้รับข่าวประเภทนี้มาจะมีนักข่าวบางกลุ่มที่นำข่าวคัดลอกไปเขียนและมีนักข่าวหลายคนที่มีมองว่าต้องใช้ดุลยพินิจว่าจะนำข่าวนั้นไปเขียนหรือไม่ ข่าวนั้นมีความสำคัญ มีความน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน

...การที่จะเอาข่าวมาให้ให้นักข่าวเนี่ย ข่าวนั้นบางทีเรามองแล้ว เราชู้ละข่าวประชาสัมพันธ์ เราก็ไม่เอา เราเลือกที่จะไม่เอาได้ ในองค์กรแต่ละองค์กรก็มีทั้งคนที่ดีและคนที่เลว บางคนที่อาจจะไปรับเงินรับทองอะไรของเค้า มาแล้วไปเขียนข่าวเชียร์ก็อาจจะมีบ้าง แต่เราดูในแง่เนื้อหาข่าวเราจจะรู้ มี แต่ว่าเราไม่เอา คือดูในเนื้อหาข่าวก็รู้แล้วว่าฟือร์คนนั้น

(สิตารมณีย์ ปิยะลาภา: ไรโรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...มันจะมีลักษณะเหมือนกับว่า นักข่าวบางคนตกเป็นเครื่องมือของแหล่งข่าวนะเค้าจะมีความสนิทสนมกัน อาจจะมีการชอบเป็นพิเศษ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน พอเค้าเข้าหาแหล่งข่าวได้มันก็จะมีการอาศัยให้วามันกันได้ อย่างอยากได้ข่าวนี้นี้ เค้าก็จะเป็นคนเอามาปล่อย ก็คือเป็นคนเขียนข่าวให้เลยครับ เอามาก็อปี่แล้วก็แจกประมาณนี้ บางทีมันอาจจะเป็นเรื่องผลประโยชน์ต่างตอบแทน จะเป็นตัวเงินหรือแค่ความสนิทสนมก็ได้ มีทั้งนั้น จะเอามาเขียนหรือไม่ขึ้นกับดุลพินิจนักข่าว

(พีรภัทร เกื้อวงศ์ : ไรโรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ , สัมภาษณ์)

6.2 แบ่งตามวิธีการลอก

ลอกทั้งหมด

เมื่อนักข่าวมีการลอกข่าวจะมีวิธีการลอกหลายรูปแบบ แบบแรกคือการคัดลอกทั้งหมดโดยไม่มีการนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่ ไม่มีการเพิ่มเติมประเด็น ตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม และนักข่าวซึ่งเป็นผู้เขียนข่าวไม่เต็มใจที่จะให้ลอกข่าวนั้นหรือไม่รู้ โดยคัดลอกในลักษณะของการ คัดลอกและตัดแปะ (Copy-paste) มาจากหน้าเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าวอื่น หรือการลอกมาจากสนามข่าวซึ่งมีการแชร์ข่าวกันแล้วไม่ได้นำมาเขียนเรียบเรียงให้เป็นสไตล์ตนเองแต่ส่งอีเมลเข้าต้นสังกัดในทันที การลอกผ่านหน้าเว็บไซต์โดยไม่อ้างอิงแหล่งที่มาเป็นวิธีการลอกข่าวที่นักข่าวและบรรณาธิการข่าวทั่วไป ไม่ยอมรับ และมองว่าเป็นการ “ขโมยข่าว” ไม่ให้เกียรติเพื่อนร่วมอาชีพ และไม่มีการยอมรับในการทำข่าว ส่วนการลอกทั้งหมดแต่อ้างอิงแหล่งที่มาหรือใส่ลิงค์เชื่อมโยงกลับไปยังแหล่งที่มาของข่าวนั้น นักข่าวสามารถยอมรับได้

อีกกรณีคือการคัดลอกมาจากฐานข้อมูลข่าวกลางขององค์กรต้นสังกัด คัดลอกจากเว็บไซต์ข่าวของหน่วยงานในเครือ แล้วอ้างอิงแหล่งที่มา หรืออาจไม่อ้างอิง นักข่าวมักมองว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา เป็นการใช้ข้อมูลร่วมกันในองค์กร ไม่ได้มองว่าเป็นความผิด การลอกในที่นี้ไม่มีความหมายในเชิงลบ เนื่องจากเป็นองค์กรสังกัดเดียวกันจึงสามารถนำข่าวนั้นไปใช้ร่วมกันได้

ลอกแล้วเรียบเรียงใหม่

เป็นวิธีการที่นักข่าวส่วนใหญ่ทำและยอมรับว่ามีการลอกข่าวด้วยวิธีนี้มากที่สุด ในลักษณะการคัดลอกข่าวต้นฉบับมาทั้งจากการคัดลอกและตัดแปะ(Copy-paste) มาจากหน้าเว็บไซต์ข่าว หรือมาจากการแชร์ข่าวในสนามข่าว แล้วนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสไตล์ของตนเอง มีการต่อยอด เพิ่มเติมประเด็น หรือเช็คข้อมูลจากแหล่งข่าวเพิ่มเติม หรือพยายามค้นหาประเด็นใหม่จากข่าวที่คัดลอกมานั้นให้แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งการนำมาเขียนเรียบเรียงใหม่นี้ทั้งการอ้างอิงที่มาและไม่อ้างอิงแหล่งที่มา ส่วนในลักษณะของการคัดลอกจากข่าวที่แชร์มาจากสนามข่าวจะไม่มีกรอ้างอิงแหล่งที่มาเนื่องจากเป็นข่าวที่ตนกับเพื่อนนักข่าวช่วยกันทำ หรือหากมีการขอข่าวจากเพื่อนนักข่าวต่างสังกัดที่อยู่ในพื้นที่ก็จะนำมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสไตล์ของตนเองแล้วไม่อ้างอิง เมื่อมีการลอกข่าวในลักษณะนี้ นักข่าวบางคนก็จะไม่มองว่าเป็นการลอกข่าว หรือหากมองว่าเป็นการลอกก็จะเป็นการลอกที่สามารถยอมรับได้ ไม่มองว่าเป็นเรื่องผิด

...เป็นข่าวรูทีนนะมันจะมีการรีไรท์ถ้าสมมุติเราไม่ได้นะ เราชอบนักข่าวเราไม่ไหว ส่งมาซ้ำหรืออะไรเราก็จะดูเว็บอื่น เป็นกันทุกเว็บแหละ ดูด้วยว่าอันนี้มันได้มายังไง เราจะรู้ด้วยเซนส์ว่าข่าวไหนไม่ใช่ exclusive เราก็จะเอามาปรับเป็นสำนวนสไตลหนังสือพิมพ์เรา เว็บเรา อย่างที่บอก เรามีแบคกราวนก็ใส่ไปเลย หรือมีรูปหรือลูกเล่นอะไรที่ทำให้ดูไม่ลอกเค้ามา มันก็แล้วแต่คนนะ เอามาต่อยอด ต้องมาทำอะไรให้ดูมีชั้นเชิงไม่ใช่จใจจะเอาของเค้ามาอย่างเดียว

(ปรีชชา ชิงค์ : ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ , สัมภาษณ์)

...ตามปกติหากเราได้รับข่าวที่เพื่อนนักข่าวคนอื่นเขียน เราต้องนำมารีไรท์เพื่อให้เป็นสไตลของเราเอง และนำประเด็นที่ตรงกับคอนเซ็ปต์หนังสือพิมพ์ที่ตนเองอยู่ขึ้น เพื่อให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประเด็นของแต่ละคนจะแตกต่างกันไป เช่น กรุงเทพธุรกิจหรือ โพสต์ทูเดย์ อาจเน้นเรื่องธุรกิจ ขณะที่หนังสืออย่างเดลินิวส์ก็เน้นประเด็นที่ตรงกับชาวบ้านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก และเมื่อได้ข่าวมาเราก็จะนำข่าวส่งเข้าออฟฟิศเพื่อเป็นข่าวหนังสือพิมพ์และออนไลน์ต่อไป

(ขวัญหทัย แนวหล้า: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ , สัมภาษณ์)

6.3 แบ่งตามจำนวนคนในการลอก

ลอกเป็นกลุ่ม

นักข่าวต่างสังกัดเมื่อประจำอยู่ที่กระทรวง ทบวง กรม เป็นเวลานาน ย่อมเกิดความสนิทสนมกันและมีการแบ่งกลุ่มช่วยกันทำข่าว แล้วนำข่าวที่ได้มาแชร์กัน ต้นฉบับข่าวที่ได้ไปจึงเป็นชิ้นเดียวกัน เหมือนกันเฉพาะในกลุ่มของตน เมื่อมีการส่งเข้าสำนักข่าวของตนนักข่าวอาจนำข่าวนั้นมาเรียบเรียงใหม่อีกทีหรืออาจใช้ต้นฉบับข่าวชิ้นนั้นส่งไปทันที ข่าวที่ได้ก็จะเหมือนกัน จึงเป็นลักษณะการลอกกันเป็นกลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่จะลอกกันเฉพาะในกลุ่มตนเอง ไม่ลอกข้ามกลุ่ม

...เค้าก็จะมีกลุ่มของเค้าอยู่ในนั้น อย่างกระทรวงพาณิชย์ ก็มีนักข่าวทุกฉบับไปอยู่ที่ห้องนักข่าวกระทรวงพาณิชย์ก็ทำข่าว แต่นักข่าวในกระทรวงก็มีการแบ่งแยกนะ เค้าก็จะแยกๆออกเป็นกลุ่ม กลุ่มของเค้าที่เค้าพร้อม

จะทำงานด้วยกันเพราะฉะนั้นชาวไทยรัฐอาจจะไปเหมือนเดลินิวส์ แต่ก็ไม่ใช่เหมือนคมชัดลึก คมชัดลึกอาจจะไปจับมือกับมติชนเวลาทำข่าว ขึ้นกับว่าจะไปสนิทกับใครไปเข้ากลุ่มกับใครก็จะมีการแลกข่าวแลกเปลี่ยนกัน

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์: บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

ลอกกันเฉพาะรายบุคคล

นักข่าวบางคนมีความสนิทสนมกันเป็นการส่วนตัว แม้จะเป็นเพื่อนต่างสังกัด แต่สามารถช่วยเหลือและพึ่งพากันได้ยามเกิดปัญหา รวมถึงสามารถช่วยเหลือกันในเรื่องงานคือการทำข่าว เช่น ปวยกะทันหัน ติดธุระจำเป็น ไม่มีเวลาพักผ่อนเช่นทำข่าวทั้งคืนแล้วไม่ได้นอน ไปทำข่าวไม่ทัน ไม่อยากตกข่าว ก็จะมีการขอข่าวจากเพื่อนนักข่าวที่สนิทสนมกันเป็นการส่วนตัวโดยการให้ส่งอีเมลต้นฉบับข่าวที่ทำมาให้ หรือบางครั้งเพื่อนไม่สามารถไปทำข่าวได้ ตนอาจส่งข่าวให้เพื่อนนักข่าวเช่นเดียวกัน หรือบางครั้งมีการขอข่าวเป็นการส่วนตัวในสนามข่าว ซึ่งมีให้เห็นน้อย ส่วนใหญ่ในสนามข่าวจะมีการแลกข่าว หรือลอกกันเป็นกลุ่ม

...หนังสือพิมพ์ก็อปี้กันไม่ คือก๊อปี้ด้วยความเต็มใจมากกว่านะพี่ว่า เพื่อนขอกันอย่างนี้ อย่างพี่กะหนูเป็นเพื่อนกันแล้ววันนี้บังเอิญพี่ไปทำข่าวนี้อะหรือเจอข่าวนี้อะแล้วพี่ส่งประเด็นหัวออนไลน์ไปแต่ไม่มีรายละเอียดเลยนะ หนูก็ไปดูทำไมคมชัดลึกมีออนไลน์ เราก็อาจจะโทรถามเพื่อนเราที่คม ชัดลึกว่า ข่าวนี้อะมาจากไหน ยังไงเนี่ย เพื่อนอาจจะเล่า อ้อขึ้นไปเจอมางั้นนี่ เฮ้ย ขอด้วยได้ไม้อะไรอย่างนี้ มันก็อาจจะมีการให้กัน ส่วนตัว คือก๊อปี้สายสัมพันธ์ของนักข่าวเอง

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์: บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...นักข่าวบางที่มีน้อยทำไม่ทันแน่นอน อย่างนี้ขอเลยแต่ต้องสนิทกันนะ ถ้าไม่สนิทก็ไม่ขอกัน ต้องขอเพราะมันทำไม่ทัน บางที่มีประชุม มีแถลงพร้อมกันก็ต้องมีขอ มีแชร์ มีลอก แชร์นี้้องไปอีกหมาย พี่ไปอีกหมาย เวลามันโล่งๆกัน ตรงกันจะทำกันยังไงละ มันก็ดีกว่าขอหน่อย แต่ขอนี้ต้องสนิทกันมาก

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร: ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

6.4 แบ่งตามวิธีการลอก

ลอกทั้งหมด

คือการนำข่าวของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนทั้งหมดไม่ว่าจะมาจากการแชร์ในสนามข่าว การคัดลอกมาจากหน้าเว็บไซต์ หรือเพื่อนนักข่าวส่งอีเมลให้เป็นการส่วนตัว โดยไม่มีการเรียบเรียงใหม่ แก้ไข ไปค้นหาประเด็นต่อยอดเพิ่มเติมหรือปรับให้เป็นสไตล์การเขียนของตนเอง คัดลอกมาอย่างไรก็เขียนลงไปอย่างนั้น ถ้าคัดลอกมาจากหน้าเว็บไซต์จะเป็นลักษณะของการ คัดลอกและตัดแปะ หรือ copy-paste แล้วไม่มีการอ้างอิงข้อมูลแหล่งที่มา

...ปรากฏการณ์การลอกข่าวที่เราู้สึกว่าเป็นการลอกแล้วแย่มากที่สุด สำหรับเราก็คือ พวกเว็บต่างๆ ที่เอาข่าวของเราไปทั้งหมดแล้วก็ไม่อ้าง อันนี้เราก็กังวลใจ รายการทีวีเอาข่าวของเราไปแล้วไปอ่านตามนั้นเป็นถ้อยคำของเราเลยแล้วไม่อ้าง อย่างนี้เรามองว่ามันไม่แฟร์

(ธีรเดช เขี่ยมสำราญ :บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

ลอกแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่

เป็นลักษณะของการคัดลอกข่าวของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยมีการเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสไตล์ของตนเองหรือเพิ่มเติม ต่อยอดประเด็น ค้นหาปมหลังของข่าว หรือเสนอประเด็นอื่นๆเพิ่มเติมที่แตกต่างออกไปเป็นการลอกที่นักข่าวส่วนใหญ่ยอมรับได้และมองเป็นเรื่องปกติธรรมดา ซึ่งเมื่อนักข่าวลอกแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่จะไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา

ลอกแล้วบิดเบือน

ลักษณะการลอกข่าวแล้วนำไปบิดเบือนจะมีปรากฏ เป็นส่วนน้อย โดยมากเกิดขึ้นในลักษณะเว็บไซต์ข่าว ถูกเว็บไซต์อื่นๆลอกข่าวไปแล้วนำไปเขียนบิดเบือน สร้างความเสียหายแก่องค์กรข่าวที่ถูกลอกไป เป็นวิธีการที่ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าเป็นผู้ถูกกระทำ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ไม่ปรากฏว่านักข่าวมีการลอกข่าวลักษณะนี้

7. การตรวจสอบการลอกข่าวในแต่ละกองบรรณาธิการ

ในกระบวนการทำข่าวทางกองบรรณาธิการข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีขั้นตอนในการรับข่าว ตรวจสอบเช็คและเรียบเรียงข่าว ข่าวใดที่เกิดข้อสงสัยก็จะสอบถามกับนักข่าวในสังกัดของตนโดยตรง หากพบว่ามีการลอกข่าวมาทั้งหมดโดยไม่มีการต่อยอด หาประเด็นเพิ่มเติม หรือพบว่าข่าวที่นำมาส่งต้นสังกัดนั้นเหมือนกับข่าวที่ขึ้นตามหน้าเว็บไซต์ เลยก้จะมีการเรียกตักเตือน แต่ในกองบรรณาธิการบางแห่งที่มีนโยบายไม่เข้มงวดนัก อาจยอมรับได้ในการลอกข่าวแต่นักข่าวต้องนำมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นภาษาของตน มิใช่การคัดลอกมาทั้งหมด

...นักข่าวรุ่นใหม่ที่เป็นที่ไปก็อปมาสมัครรับ ถ้าเราเห็นเราก็จะตักเตือน ก็ดูว่าถ้านักข่าวบางทีไปลอกพาดหัวเค้ามา เค้าอาจพาดเองไม่เป็น เราไม่รู้ เราก็ตักเตือน คือนักข่าวสมัยนี้นั้นไม่เหมือนนักข่าวแต่ก่อนที่เค้าจะมีความเป็นนักข่าวมากกว่านี้ ต้องคอยหาประเด็น แต่ทุกวันนี้มันง่ายไปทุกอย่าง อยากจะรู้อะไรก็จะรู้ ทำให้ทุกอย่างมันง่ายขึ้น ถ้าไม่มีความเข้มงวดก็จะมีเรื่องพวกนี้

(เชมทัต ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...คือวันรุ่งขึ้นมันจะรู้ว่าตัวอักษรย่อหน้า เครื่องหมายคำพูดเหมือนกันทุกคำ สำนวนนี้เราคุ้นอยู่แล้วว่าเวลาน้องเราเขียนสำนวนเป็นยังไง วันรุ่งขึ้นเราก็จะดูกันอยู่แล้ว ก็เตือนนิดหน่อย จะให้เพื่อนลอกข่าวก็แปลงๆ กันหน่อย แต่ก็เป็นที่รู้กัน ประมาณนั้น เราก็ไม่ซีเรียส มันเป็นเรื่องธรรมชาติ เพียงแต่ว่าตัวนักข่าวเองต้องตระหนักในเรื่องนี้ ต้องปรับปรุงถ้าเจ้านายเตือนแล้ว พี่เตือนแล้วก็ต้องเอาไปปรับปรุง

(มาริสสา ช่อกระถิน: ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ก็จะดูความถูกต้องทั้งหมด ไม่ว่าจะชื่อแหล่งข่าว ที่มาของข่าว และรายละเอียดของเนื้อข่าว หากเจอนักข่าวที่ลอกข่าวมาโดยไม่รีไรท์หรือข่าวไม่ชัดเจน ก็จะโทรกลับไปตรวจสอบว่าเขียนข่าวนี้เองหรือไม่ ได้ข่าวมาอย่างไร ซึ่งอาจเป็นการตักเตือนให้ทำงานรอบคอบมากขึ้น

(ขวัญหทัย แนวนหล้า: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

8. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข้าว แשרข้าว

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข้าว แשרข้าว มีดังนี้

- 8.1. สายสัมพันธ์ของนักข่าว
- 8.2. การกลัดกลุ้มของนักข่าว
- 8.3. การแข่งขันระหว่างสื่อด้วยกัน
- 8.4. จำนวนนักข่าวมีน้อย ข้าวมีมาก
- 8.5. สภาวะเศรษฐกิจ
- 8.6. ข้อจำกัดเรื่องเวลา
- 8.7. ตัวนักข่าว เช่นการขาดความกระตือรือร้น ความมั่งง่าย
- 8.8. การขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำข่าว
- 8.9. ประเด็นและเนื้อหาข่าว
- 8.10. นโยบายองค์กร
- 8.11. ภัยและประสบการณ์ในการทำข่าว
- 8.12. เทคโนโลยีที่ทันสมัย

8.1. สายสัมพันธ์ของนักข่าว

การที่นักข่าวถูกมอบหมายจากทางต้นสังกัดให้ประจำอยู่สถานที่ใดที่หนึ่งเป็นเวลานานทำให้เกิดความสนิทสนมทั้งกับแหล่งข่าวและเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด ในกระบวนการทำข่าวจึงมีลักษณะของการช่วยเหลือพึ่งพากันอยู่เสมอ บางครั้งการแשרข้าวถูกมองเป็นเรื่องของน้ำใจและการแบ่งปันกัน การช่วยกันทำงาน ดังนั้นปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในหมู่นักข่าวจึงถือเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ให้นักข่าวแשרข้าวกัน หากไม่มีความสนิทสนมกันแล้วมักจะไม่มีกรแשרหรือแบ่งปันซึ่งกันและกัน หรือเป็นลักษณะขอก็ไม่ให้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการ

ข่าวและนักข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ทั้ง 5 ฉบับ มองว่า สายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของนักข่าวเป็น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

...ก็เป็นลักษณะสายสัมพันธ์ส่วนตัว สนิทกันถึงจะให้ คล้ายๆ บางที่เราคู่แข่งกันก็จะไม่ไปเอาของเค้า

ส่วนใหญ่ยุคนี้นั้นก็ต้องมีทีมของตัวเอง ไปไหนไปด้วยกัน มีความสัมพันธ์ส่วนตัวอะไรอย่างนี้บางที่สื่อทีวีเข้าได้ สื่อหนังสือพิมพ์เข้าไม่ได้อะไรอย่างนี้ก็แลกข่าวกัน มีประเด็นโน้น ประเด็นนี้นะ แล้วก็ไปตามข่าวกัน ส่วนใหญ่ เค้าก็มีความสัมพันธ์ส่วนตัว

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ: บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...สายสัมพันธ์นักข่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลอกกัน บางทีก็กลายเป็นรู้จักกัน นักข่าวสนิทกัน เฮ้ย ! ขอข่าวหน่อย ลอกหน่อย

(เขมทัตต์ ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...เป็นปัจจัยหนึ่งเพราะยิ่งสนิทกันก็ยิ่งช่วยกันทำ มันก็ช่วยกันทำได้ แต่ถ้ายิ่งสนิทแล้วยิ่งลอกเยอะคงไม่ใช่ ถ้าสนิทกันแล้วคุณขอลอกทุกวันอย่างนี้เพื่อนจะเกลียดนะ ในสนามมันจะรู้จักการแชร์มากกว่าคือต้องช่วยกัน

(พีรภัทร เกี้ยววงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...นักข่าวในพื้นที่ก็เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานในวิชาชีพเดียวกัน บางครั้งบางคนสนิทกัน มาก มันก็เป็นเหตุอันหนึ่งที่เค้าจะช่วยเหลือกันได้

(สุวิชชา เพียรราษฎร์:บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน , สัมภาษณ์)

8.2. การกลัดกลองข่าวของนักข่าว

ในธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์อย่างหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง ต้องนำเสนอให้รวดเร็ว ครอบคลุม แต่ ละสำนักข่าวจึงต้องพยายามชิงความเป็นหนึ่งในเรื่องข่าวเสมอแม้กระทั่งประเด็นข่าวต่างๆก็จะไม่ปล่อยให้

ตกไป หรือสื่อฉบับอื่นมี แต่ฉบับของตนเองไม่มี ดังนั้นนักข่าวในสังกัดจึงต้องหาข่าวให้ได้มากที่สุดและไม่พลาดประเด็นข่าวใดข่าวหนึ่งไป ต้องมีมานำเสนออย่างครบถ้วน นักข่าวแต่ละคนเมื่อกลัวการตกข่าว กลัวถูกตำหนิ จากทางต้นสังกัด หรือบรรณาธิการข่าวก็จะทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนมีข่าวทุกข่าวครบถ้วนแม้ข่าวนั้นจะไม่ได้ไปทำมาด้วยตนเองจนทำให้เกิดการร่วมมือกันทำข่าวแลกเปลี่ยนข่าวกัน หรือขอข่าวจากเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด ทำให้เกิดการลอกข่าวขึ้น

...คิดว่าด้วยความรับผิดชอบของเค้าต่อข่าวนั้นๆ อาจจะเป็นหมวดอะไรก็แล้วแต่ แต่เค้าไม่สามารถที่จะหาได้ก็จำเป็นต้องนำมาเสนอให้ บ.ก.หรือให้กับหน่วยงานที่สังกัดอยู่ ก็เพื่อตัวเอง คือตัวเองมีหน้าที่รับผิดชอบในงานนั้นๆ แต่ว่าไม่สามารถที่จะหาได้ ทำได้ เป็นปัจจัยที่ตัวนักข่าวเองที่จะต้องเอาตัวรอด การเอาตัวรอดของนักข่าว เพื่อให้มีข่าวนำเสนอ เพื่อที่จะได้ส่งงาน

(ธนกฤติ กอแก้ววิเชียร :ผู้สื่อข่าว (ออนไลน์) หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ที่ลอกข่าวก็เพราะว่าเค้าไม่ได้ข่าวไง เมื่อไม่ได้ข่าวนั้นก็มีการแชร์ข่าวกัน จุดไป แลกกันนะ มันก็คงปรับแก้บ้างเล็กน้อย

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ: บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...ข้อแรกคือเค้ากลัวตกข่าวในฐานะที่ทำงานตรงนี้ ก็อย่างที่ทราบกลัวตกข่าวเพราะก็อาจจะโดนหัวหน้าโทรมาแจ้งได้ แยกๆ หนักๆ เข้า ถ้าตกบ่อยๆ อย่ว่าแต่หัวหน้าเลย ผู้บริหารระดับสูงก็อาจจะลงมาดูซึ่งจะมีผลต่อการทำงานของเค้าครับ

(วัฒนา พิมลศิริผล: หัวหน้าโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...กลัวตกประเด็น ทำไม่ทัน แล้วก็ไม่มีนักข่าวในพื้นที่นี้แหละถึงต้องแชร์ บางทีมีแบบไอ้นี้ได้มา ได้ยังไง ก็เลยต้องลอก ต้องแชร์

(ปรีชยา ชิงค์: ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

8.3. การแข่งขันระหว่างสื่อด้วยกัน

ในการทำข่าว สื่อแต่ละสังกัดจะมีการแข่งขันกันอย่างสูงเพื่อให้ได้ข่าวที่ครอบคลุม ครบถ้วน เพื่อการนำเสนอในหลากหลายช่องทางทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หน้าเว็บไซต์ รวมถึงการนำเสนอผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์กต่างๆ โดยเฉพาะการหาข่าวในสนามข่าวที่นักข่าวทุกสังกัดไม่ต้องการให้ตนเองตกข่าวหรือถูกตำหนิจากต้นสังกัด ก็จะมีการแข่งขันกันทำข่าวเพื่อให้ได้ข่าวมากที่สุดและครบทุกประเด็นและต้องรวดเร็วที่สุด ซึ่งบางครั้งนักข่าวเพียงคนเดียวอาจไม่สามารถรับมือขอรับได้ทั้งหมด หรืออาจจะตกข่าวบางข่าวไป ซึ่งหากข่าวที่ตนเองตกข่าวนั้นมีนำเสนอในสื่อสังกัดอื่นก็จะรู้สึกว่าการนำเสนอข่าวนั้นน้อยกว่าคนอื่น นำไปสู่การลอกข่าว แสร้งข่าวกัน เพื่อให้ตนเองและต้นสังกัด มีข่าวนำเสนอครบถ้วน ครอบคลุม รวดเร็วและไม่ตกข่าว

...ในภาคสนามว่าตามจริงคือถ้าเป็นยุคก่อนเราจะเห็นว่าไม่ได้เพราะการแข่งขันมันยังไม่ได้สูงเหมือนยุคปัจจุบัน เดิมนั้นการแข่งขันสูงมากกลายเป็นว่าข่าวทุกข่าวนักข่าวมีสิทธิรู้ คือนักข่าวในภาคสนาม เช่นที่สภา สื่อสิ่งพิมพ์ หลายๆฉบับใครไปทำก็ได้ทุกคนได้ข่าวเหมือนกัน นายกแถลงนโยบายกับทุกสื่อก็มีโอกาสได้ข่าวจากถือปี่เดียวกัน

(เอกรัตน์ จิตรมันเพียร: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ส่วนหนึ่งคือการแข่งขันระหว่างสื่อด้วยกันอยากชนะคู่แข่งต้องการแข่งขันกันซึ่งมันก็ทำให้เกิดการลอกข่าวซึ่งมันก็ทำให้ความรอบคอบตรงนี้ถูกละเลยไปด้วยมันก็อาจจะมีการลอกข่าวดังนี้ในเรื่องของเทคโนโลยีที่นักข่าวไปหยิบตรงนั้นมาบางทีก็มีข่าวเด้าใน เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ พันธุ์ทิพย์ มันยังไม่ได้ตรวจสอบว่าจริงไม่จริงก็เอามาเป็นข่าวใหญ่โตออกไป มันคือเรื่องการแข่งขันที่มีมาก พอเราเห็นประเด็นที่มันดูน่าสนใจแล้วไปดึงมาบางทีมันก็ไม่ใช่ หรือต้องการความหรือความมากไปโดยละเอียดข้อเท็จจริงตรงนี้แหละที่ทำให้ลอกข่าวกัน

(เขมทัตต์ ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...อีกอันคือการแข่งขันระหว่างสื่อ ก็เลยต้องแข่งกัน กลุ่มหนึ่งทำแข่งกะอีกกลุ่มหนึ่งเพราะบางทีหน้าเดียวข่าวเยอะมันทำไม่ไหว

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

8.4. จำนวนนักข่าวมีน้อย ข่าวมีมาก

ในรอบวันมีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้นมากมาย ในแต่ละสำนักข่าวจำเป็นต้องส่งนักข่าวไปประจำตามสถานที่ต่างๆ เพื่อให้ได้ข่าวมากที่สุดและครอบคลุมทุกประเด็น แต่ด้วยผลกระทบด้านเศรษฐกิจหรือนโยบายองค์กรที่ต้องการลดการจ้างงานลง อาจมีนักข่าวที่ลงพื้นที่อยู่เพียงไม่กี่คนเท่านั้น ดังนั้นนักข่าวเพียง 1-2 คนในแต่ละสังกัดที่ส่งลงไปในพื้นที่ จึงไม่เพียงพอต่อการทำข่าวที่เกิดขึ้นมากมายในรอบวัน จึงเกิดลักษณะของการร่วมกันทำงานในลักษณะการแชร์ข่าว แลกเปลี่ยนข่าวที่ทำมา นำไปสู่การได้ข่าวที่เป็นต้นฉบับเดียวกันและการลอกข่าว

...บางทีนักข่าวของเรามันก็จะวิ่งกันทุกสายไม่ได้ เวลาอยู่ในภาคสนามเนี่ยมันก็จะจับกลุ่มกัน พอจับกลุ่มก็แลกเปลี่ยนข่าวกัน แชร์ข่าวกัน มันก็เป็นถือปี่เดียวกัน มันไม่ได้เป็นธรรมชาติของคนทำข่าวนะแต่ว่า 1 องค์กรมีคนไม่เยอะพอที่จะไปวิ่งข่าวทุกข่าว มันทำให้ด้วยเวลา ด้วยอะไรก็ทำให้ถูกบีบจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจด้วย องค์กรประหยัดค่าใช้จ่ายอย่างนี้คนออกก็ไม่รับคนเพิ่ม แล้วนักข่าวมันต้องดูหลายๆสายงานอย่างนี้ คือถ้าเราดูอยู่กระทรวงเศรษฐกิจแล้วตั้งก็กระทรวง ไซ้ไม้ บางที่เป็นสิบ เกือบสิบกระทรวง บางทีมีแถลงมันวิ่งไม่ทันด้วยเวลา ด้วยการบีบคั้นพวกนี้มันก็เป็นปัจจัยหนึ่งนะ

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์: บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...มันสำคัญนะเป็นเพราะว่าเราไม่มีนักข่าวไปประจำทุกจุด บางทีข่าวเรื่องเดียวกัน อย่างประชุม ครม .ที่ นักข่าวมีมา 3 คน เดียวคนไหนให้สัมภาษณ์ตรงนี้ที่ คนนั้นให้สัมภาษณ์ตรงนี้ที่ มันไม่มีใครแบ่ง 7-8 ภาคได้หมด อาศัยสายโน้นไปตรงนี้ สายนั้นไปตรงนั้นต่อ

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ ตำแหน่ง บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ สัมภาษณ์วันที่ 20 มิถุนายน 2555)

...จำนวนนักข่าวน้อย ข่าวเยอะ นักข่าวแต่ละฉบับก็จะมารวมตัวกันแล้วแบ่งการทำงานแล้วเอาข่าวมาयरวมกัน

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ปัจจัยข้อแรกคือปัจจุบันข่าวมันเยอะมากเรื่องที่จะมาเป็นข่าวประเด็นมันเยอะมากเกิดขึ้นใน 1 วัน เกินกว่าที่นักข่าวคนหนึ่งจะทำและก็รับมือกับทุกประเด็นได้มันก็อาจจะหนักเพราะว่าเนื่องจากในแต่ละข่าวที่เราทำนอกจากความรวดเร็วแล้วเรายังต้องมีความรับผิดชอบ ...ก็เลยอาจจะเป็นข้อมูลที่เราเอาไปแชร์กันนะ เธอเอาข่าวขึ้นที่ฉันมั่นใจไป คุณก็เอาข่าวขึ้นที่คุณมั่นใจมาแลกกัน

(ปรีชยา ชิงค์ : ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์, สัมภาษณ์)

...แต่ละที่ก็เจอปัญหาเดียวกันหมด ก็คือว่าทรัพยากรคนมีไม่เพียงพอ ถ้าเราไปจ้างคนอยู่ทำเนียบ 5 คนเพื่อที่จะอุดช่องว่างของข่าวที่มันเกิดขึ้นวันไหนประชุม ครม. เกิดข่าวที่กระทรวงนั้น กำลังฮอต ตรงนี้กำลังฮอต แต่ถ้าคุณมีนักข่าวประจำทำเนียบแค่ 1 คน มันไม่สามารถทำงานได้ อย่างนี้ยังพอรับได้ เป็นมานานแล้วครับสำนักพิมพ์แต่ละที่ที่ไม่ได้มีเงินมากมายไปจ้าง สต๊าฟได้เยอะขนาดนั้นก็ต้องอาศัยการพึ่งพาซึ่งกันและกันแบบนี้

(สุวิชชา เพียรราษฎร์: บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน , สัมภาษณ์)

...อย่างที่บอกคือ คนเราน้อยด้วยมันจะเอาทุกประเด็นก็อยากทำ อย่างบางเรื่องคิดไม่ถึง หรือคิดได้แต่จังหวะไม่มีมันก็มี ก็ต้องใช้วิธีซึ่งทุกที่ก็จะมีเหมือนกันหมด

(วิฒนา พิมพ์ศิริผล: หัวหน้าโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์, สัมภาษณ์)

...ข่าวมีเยอะ ทำงานกันไม่ทัน ขึ้นอยู่กับสถานที่ในแต่ละสถานที่เกิดเหตุว่า เหตุการณ์หนึ่งมีคนพูดประมาณ 10 คนอย่างนี้ คนเดียวทำงานไม่ทันเพราะฉะนั้นก็ต้องอาศัยเพื่อนฝูงทำงานด้วยกัน อะไรอย่างนี้ สายสัมพันธ์นักข่าวด้วย

(มาริสสา ช่อกระถิน: ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ , สัมภาษณ์)

8.6 สภาวะเศรษฐกิจ

ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มถูกลดความสำคัญลงไปเนื่องจากมีสื่ออินเทอร์เน็ต ข่าวออนไลน์เข้ามาแทนที่ รวมทั้งพฤติกรรมผู้เสพข่าวที่เปลี่ยนไป ทำให้ผลกำไรจากการประกอบการลดลงและแต่ละสำนักข่าวต้องพยายามลดค่าใช้จ่ายในการผลิตข่าว โดยอาจลดการจ้างนักข่าวเพื่อความอยู่รอดทางเศรษฐกิจ ภาวะ

ค่าใช้จ่ายในองค์กรส่งผลให้นักข่าวที่ต้องออกไปทำข่าวนั้นมีจำนวนน้อยลงและนักข่าวแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบมากขึ้น ต้องหาข่าวให้ได้มากขึ้น เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้เกิดการลอกข่าวขึ้น

...ตัวสำนักพิมพ์ส่วนใหญ่เนี่ยมันมีรายได้น้อยก็ต้องลดค่าใช้จ่าย พอลดสิ่งที่ตามมาก็คือ ตัดนักข่าวในภาคสนามออกไป เมื่อก่อนเป็น 3 ก็เหลือ 2 เหลือ 1 ทำให้เกิดการตกข่าว พอนักข่าวไม่ยอมตกข่าว ไม่ยอมโดนว่าก็ไปหยิบข่าวของคนอื่นมาเพื่อจะเอามาบอก บก.

(ธีรเดช เขี่ยมสำราญ: บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

8.7 ข้อจำกัดเรื่องเวลา

เนื่องจากการทำงานที่ต้องแข่งขันกันในเรื่องเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข่าวออนไลน์ที่ต้องทำข่าวขึ้นหน้าเว็บไซต์ในลักษณะเรียลไทม์(real time) หรือการต้องเร่งปิดหน้าหนังสือพิมพ์ในรอบวันทำให้นักข่าวที่ทำข่าวต้องทำงานแข่งกับเวลาเพื่อให้ได้ข่าวมามากที่สุด ถูกต้องและครบถ้วนที่สุดซึ่งบางครั้งในกรณีรีบเร่งซึ่งไม่สามารถทำข่าวเพื่อส่งเข้ามาที่สำนักข่าวไม่ทันก็อาจใช้วิธีการลอกข่าวเพื่อให้มีข่าวส่งได้ทันท่วงที หรือในบางครั้งด้วยเวลาที่เร่งรีบและเกิดการแถลงข่าวพร้อมกันหลายจุด นักข่าวไม่สามารถไปทำข่าวได้ทันตามเวลาทุกจุด หรือมีการทำข่าวในช่วงเวลาการพักผ่อน เช่น รัฐมนตรีลงจากเครื่องบินเวลาตีสาม ซึ่งนักข่าวบางคนอาจทำข่าวมาทั้งวันไม่สามารถไปทำข่าวนั้นได้เพราะอ่อนเพลีย ต้องการพักผ่อน เป็นต้น ข้อจำกัดเรื่องเวลาเหล่านี้ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ให้นักข่าวต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการฝากให้เพื่อนทำข่าวให้ ขอข่าวให้เพื่อนส่งข่าวมาให้โดยที่ตนไม่ได้ไปทำข่าวด้วยตัวเองนำไปสู่การลอกข่าว

...ประเด็นหนึ่งที่ต้องลอก สำคัญเลยนะคือเรื่องเวลา คือคุณต้องเข้าใจว่านักข่าวทำงานไม่เป็นเวลามีขึ้นอยู่กับแหล่งข่าว สมมุติว่ามีประชุมพรรค แล้วประชุม 3-4 ทุ่มแล้วเกิดนักข่าวมีคุณแม่ป่วยนอนอยู่โรงพยาบาลอย่างนี้เค้าไม่สามารถไปทำได้ และไม่สามารถอาศัยไหว้วานใครในออฟฟิศได้ บางทีมันก็ต้องขอลอก การทำข่าวไม่เป็นเวลาอย่างแหล่งข่าวลงจากเครื่องบินตอนตีสามอย่างนี้ ตื่นไม่ไหวจริงๆขอลอก เพราะบังเอิญเป็นเวรที่ต้องไปทำ เป็นเพราะการทำงานที่ไม่เป็นเวลา นักข่าวไม่สามารถว่างสแตนด์บายได้ตลอดเวลา ดังนั้นจึงต้องขอลอก

(พีรภัทร เกี้ยววงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ความต้องการความรวดเร็ว ชาวถึงคนอ่านเร็วๆ หัวหน้าอัดมาก็ต้องทำให้มันเร็วๆ บางที่ชาวมันเยอะก็เลยต้องแบ่งกัน ลอกกัน คนหนึ่งอาจจะทำข่าวหนึ่งมา อีกคนทำอีกข่าวแล้วมาแชร์กัน

(เขมทัต ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...เรื่องเวลามีส่วนครับขึ้นช้าขึ้นเร็วก็มีปัญหาพอสมควร ถ้าเข้าไปคนอื่นเค้าขึ้นหมดเลยแล้วของเราไปไหนก็มีผล ถือเป็นกรบับบังคับเราทางหนึ่ง ก็เหมือนธุรกิจที่มีการแข่งขัน

(วัฒนา พิมพ์ศิริผล :หัวหน้าโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์,สัมภาษณ์)

...เวลานี้อาจจะเป็นตัวเร่ง อย่างในหนังสือพิมพ์เล่มเล็กๆนี้เค้าอาจจะปิดหน้าในเร็วอย่างแนวหน้า สยามรัฐ เค้าปิดข่าวกันเร็วมาก เค้าก็อาจจะต้องมีประเด็นมาเร็ว นักข่าวก็ต้องพยายามที่จะต้องมีประเด็นเข้ามาเพื่อให้ทันปิดหน้า เรื่องของเวลาด้วย

(สิตารมณ ปิยะลาภา: ไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...เวลาที่จำกัด เนื่องจากบางครั้งงานจัดขึ้นในวันและเวลาเดียวกัน แต่ในออฟฟิศมีนักข่าวแค่คนเดียวที่รับผิดชอบสายนั้นๆ เราก็จะแบ่งกับเพื่อนนักข่าวว่าใครจะไปทำข่าวไหน เพื่อนำข่าวที่ได้มาแชร์กัน

(ขวัญหทัย แนวหล้า: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและการทำงานมันไม่สามารถทำอย่างนั้นได้มันก็เกิดการแชร์กันเกิดขึ้น เดียวชั้นขอสัมภาษณ์นายกยิ่งลักษณ์ เดียวเธอไปคุยกับรอง เดียวมีคนนั้นไปตรงนี้ เดียวคนนั้นไปตรงนั้นแล้วเอางานมารวมกัน

(สุวิชา เพียรราษฎร์: บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ,สัมภาษณ์)

8.8 ตัวนักข่าว เช่นการขาดความกระตือรือร้น ความมั่งงาย

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ทั้ง 5 ฉบับมองว่าปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งการลอกข่าวเกิดจากตัวนักข่าวเอง คือนักข่าวซีเกียจ มั่งงายและขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ขาดความกระตือรือร้นในการทำข่าว อีกทั้งไม่รู้จักรวบรวมหาความรู้เพิ่มเติม จึงคอยแต่ขอข่าวเพื่อน หรือคัดลอกข่าวของผู้อื่นมาโดยไม่ยอมลงมือทำข่าวเอง ซึ่งมีเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากในกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับก็จะมีการตรวจสอบและคัดกรองข่าวในระดับหนึ่ง หากสงสัยว่าเป็นข่าวที่คัดลอกมาจากที่อื่นก็จะมีการตรวจเช็ค สอบถามที่มาของข่าวขึ้นนั้น นักข่าวที่ทำข่าวด้วยตนเองย่อมตอบคำถามได้ และหากพบว่านักข่าวคนใดลอกข่าวบ่อยครั้งก็จะมีการตักเตือน นอกจากนี้หากนักข่าวคนใดที่มีพฤติกรรมเช่นนี้บ่อยครั้งก็จะถูกส่งคมในหมู่ นักข่าวด้วยกันตำหนิและไม่เป็นที่ยอมรับ

...นักข่าวซีเกียจ หรือบางทีก็ไปไม่ทัน ติดถูระ เป็นเรื่องของนักข่าวแต่ละคน บางทีก็มาจากความมั่งงาย ความสะดวกสบาย ไม่รอบคอบ นโยบายขององค์กรก็อาจมีส่วนแต่อยู่ที่ตัวนักข่าวมากกว่า

(ศรายุทธ สายคำมี :บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...พฤติกรรมของนักข่าวมีส่วน ยิ่งอยู่นานคือฉันทอยากมาซ้ำ ทำไป เป็นผู้ใหญ่แล้วเดี๋ยวมาลอก คือซีเกียจเองก็มีก็ต้องยอมรับความจริง ...คือความซีเกียจส่วนตัว มันเป็นเรื่องของบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การผิดจริยธรรม และอีกหลายๆเรื่องก็ได้ในะอย่างทีบอกว่ายกก็เดี๋ยวกก็จะไปขโมยข่าวเค้ามามันเป็นเพราะว่าเราไม่ได้ที่จะไปตรงนั้นแต่ถ้าข้างในถามเราก็จะหามา อย่างนั้น ก็ขยันไม่พอ อันดับหนึ่งเลยที่ว่าเป็นที่พฤติกรรมนักข่าว เวลาอยู่ภาคสนามจริงเราก็ไปควบคุมเค้าไม่ได้หรอก

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์: บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...อีกอย่างคือนิสัยของนักข่าวซีเกียจก็ทำให้ลอกข่าวได้ อะไรที่ทำให้เป็นการลอกข่าวก็คือข่าวรูทีน กลัวข่าวไม่ครบ กลัวหัวหน้าข่าวว่า ก็ไปดึงมา ซีเกียจเขียนเองก็ไปดึงมา ปัจจัยสำคัญที่สุดคือตัวนักข่าวเอง นโยบายดีตัวนักข่าวไม่ดีมันก็เท่านั้น

(เขมทัต ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...อีกลักษณะหนึ่งคือความมั่งง่าย แล้วก็มีอีกแบบหนึ่งคือนักข่าวของเค้าเห็นของเราเห็นมติชนออนไลน์มีข่าวนี้
เค้าก็คลิกไปใช้เลย อีกส่วนหนึ่งคือเค้าดูความน่าเชื่อถือ ถ้าเป็นมติชนออนไลน์มันมีความน่าเชื่อถือไง ถ้าไปหยิบ
จากที่ไหนมากก็ไม่รู้ คุณก็ไม่แน่ใจความถูกต้อง

(ธีรเดช เขียมสำราญ :บรรณาธิการข่าว หนังสือพิมพ์ มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...เรื่องนักข่าวชี้แจงก็อาจจะมีส่วน อย่างบางคนมีหมายอาจจะไม่ได้ไป มี 8 โมง อาจจะชี้แจง พอชี้แจงไปไม่
ทันอาจจะต้องหาข่าวเข้ามาจากเว็บไซต์แทน เพื่อนๆอาจจะแอนตี้ไม่ให้ข่าวเพราะไม่มาเองอะไรอย่างนี้

(สิตารมณ ปิยะลาภา : ไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ผมว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้แชร์คือชี้แจง เราจะเห็นนักข่าวหลายๆคนเค้าไม่มีอารมณ์จะทำขึ้นมา เค้ารู้สึกว่ามี
source ของข่าวมันหาง่าย แกลงข่าวขึ้นมาก็ไม่ไปทำ ชี้แจงไปทำ ข่าวมันหาง่ายเราสามารถจะอาศัยให้วืวาน
เพื่อนได้หมด ก็ขอข่าวด้วย ขอเพื่อน หรือถ้าไม่ได้ ถ้าไม่ใช่ข่าวซีพีเดียวไปเปิดอินเทอร์เน็ตเราก็ได้เห็นออนไลน์
แล้วเท่านั้นแหละ

(พีรภัทร เกี้ยววงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

8.9 การขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำข่าว

เมื่อนักข่าวมีความรู้ในข่าวที่ทำน้อย หรือขาดประสบการณ์ ทำให้การทำข่าวบางประเภทไม่สามารถทำ
ด้วยตนเองได้เนื่องจากไม่เข้าใจประเด็นหรือเข้าใจไม่ทั้งหมด ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวได้ง่ายเหมือนกับนักข่าว
ที่ทำข่าวมานานจึงเป็นเหตุให้ต้องลอกข่าว เช่น ข่าวเศรษฐกิจ เรื่องหุ้น ข่าวการเมืองที่นักข่าวขาดความรู้มุมมองหลัง
ของบุคคลหรือข่าวทำให้ไม่สามารถปะติดปะต่อเรื่องราวได้ หรือสรุปประเด็นข่าวได้

...แน่นอน ผมว่าวัยวุฒิ คุณวุฒิมีส่วน คุณทำงานมีประสบการณ์คุณก็จะเรียนรู้ว่าข่าวนี้ น่าสนใจไหม สำคัญไหม
ข่าวนี้มันทำทางจะถูกหลอก เราก็จะรู้ด้วยตัวเราเอง อย่างข่าวที่มันไม่น่าใช่ อะไรอย่างนี้ก็ต้องไปเช็คอีกที่ว่ามัน

ถูกหรือเปล่าเวลาในการทำงาน ในการสร้างเสริมประสบการณ์มันก็มี คนจะถูกหลอกได้ ส่วนใหญ่มันก็จะ เป็นเด็กๆทั้งนั้น พวกแกก็ไปหลอกทั้งนั้น บางทีก็พวกลอกข่าวบ่อยๆก็จะถูกรวมหัวกันได้ข่าวแล้วมาวางให้

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ: บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...ไม่แสวงหาความรู้ นักข่าวคือครูของสังคม ฉะนั้นคุณต้องเติมความรู้ของคุณเสมอเพราะคุณต้องบอกกับสังคม บางคนทำจ๊อบ ไม่มีเวลามาทำ เห็นแก่ตัวเอาเวลาไปทำข่าวเดียวแล้วมาลอกข่าวเค้าก็มี เค้าเปรียบ อยู่ที่นักข่าว เอง

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...เรื่องวัยก็ด้วย จิตสำนึก ประสบการณ์และการที่เค้าถูกปลูกฝังมา อย่างนักศึกษาใหม่แล้วมาฝึกงานถ้าเค้าไป เจอพี่เลี้ยงที่เค้าเห็นทำอะไรก็ตาม ถ้าเจอคนที่ดูแลดี เข้มงวดสอนเค้ามาดีเค้าก็จะดี

(เขมทัต ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...เด็กๆบางทีจะพลาดประเด็นบางอย่าง จะจับประเด็นไม่ถูกมันอยู่ที่เล่ห์กลของแต่ละคน บางคนฉลาดหน่อย ฉนั้นไม่ได้ประเด็นนี้ไปแอบดูของคนนี้มา ถ้ามันมี sense มันก็จะรู้เลยไปดึงของเค้ามาได้อะไรอย่างนี้ แต่ ประสบการณ์ของนักข่าวบางคน บางทีนักข่าวผู้ใหญ่ก็ไม่ทำข่าวเอง ใช้เด็กแล้วเอามาลอกก็มีเหมือนฝากทำให้พี่ ด้วย พอน้องทำมาก็เอาไปส่ง บก .ตัวเอง มันอยู่ที่นิสัยของนักข่าวแต่ละคนว่าเค้ามีเล่ห์กลในการทำข่าวยังไง บางคนเค้าก็ช่วยกันนะ

(ปรีชยา ชิงค์ :ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

8.10 ประเด็นและเนื้อหาข่าว

บรรณาธิการข่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวเศรษฐกิจมองว่า ความรู้และประเด็นและเนื้อหาข่าวที่yakต่อการทำความเข้าใจก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักข่าวลอกข่าว เช่นเรื่องหุ้น กองทุน หลักทรัพย์ ซึ่งต้องอาศัย ความรู้เฉพาะด้านและความรู้ด้านศัพท์เทคนิคค่อนข้างมาก ตลอดจนประเด็นข่าวที่ดูน่าสนใจเป็นพิเศษก็มีส่วน

ทำให้เรื่องนั้นถูกลอกได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากคนทำข่าวขึ้นนั้นมีประสบการณ์น้อย ไม่เชี่ยวชาญ ไม่รอบรู้ในสายข่าวนั้นทำให้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาและประเด็นข่าวนั้นได้ไม่ดีพอจึงเกิดการลอกข่าวจากนักข่าวที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในสายข่าวนั้นๆมากกว่า

...ข่าวเศรษฐกิจ เป็นข่าวที่ยากแล้วถ้าเด็กจบนิเทศน์มาต้องบอกเลยว่าเด็กนิเทศน์ไม่มีพื้นฐาน คือพื้นฐานเศรษฐกิจอ่อนด้อยมากแล้วถ้าเค้าถูกส่งไปอยู่แบบวิชาชีพซึ่งพูดเรื่องนโยบายการเงินเรื่องอะไรที่ศัพท์เทคนิคอยู่ตลอดเวลา คือแค่ฟังก็ฟังไม่ทันแล้ว เกี่ยวกับความยากของตัวเนื้อหาข่าว อันนี้เฉพาะข่าวเศรษฐกิจจะ ตรงนั้นน้องเค้าก็อาจจะแบบ ขอดูหน่อย ขอลอกหน่อย...

(นวลจันทร์ จินตนาพันธ์: บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...ประเด็นคะ อยู่ที่ประเด็นข่าว ถ้าประเด็นมันน่าสนใจมันก็จะถูกหยิบยกขึ้นมาอยู่แล้ว ถูกลอก ถ้าในข่าวที่มองแค่ว่าเป็นประเด็นข่าวเท่านั้น แต่ถ้าข่าวเดียวอาจจะมีในเรื่องของความเป็นดราม่าเข้ามา บางเว็บไซต์ก็อาจจะลอกมา

(สิตารมณ ปิยะลาภา: ไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

8.11 นโยบายองค์กร

หากองค์กรใดที่มีนโยบายเข้มงวดและมีมาตรการการจัดการที่เด็ดขาดเกี่ยวกับการลอกข่าวของนักข่าวในสังกัดก็จะมีกรลอกข่าวน้อยลง ขณะเดียวกันหากองค์กรหละหลวมหรือยินยอมให้นักข่าวในสังกัดลอกข่าวได้ก็จะทำให้นักข่าวลอกข่าวมากขึ้น ในขณะเดียวกันนโยบายองค์กรบางประการ เช่น ห้ามตักข่าวทุกกรณี ข่าวต้องเร็วก่อนใคร นักข่าว 1 คน ต้องทำหน้าที่ได้หลายอย่าง หรือทำข่าวเพื่อรองรับสื่อได้หลายประเภท หรืออื่นๆ จะส่งผลต่อการลอกข่าวมากขึ้น

...อีกอันคือนโยบายขององค์กรสื่อ ห้ามตักข่าว ทำให้นักข่าวที่เงินเดือนเท่าเดิม เค้าก็เอาแค่ไม่ตักข่าวแล้วก็ลอกกัน ไม่ได้ใครอื่น

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...มันขึ้นอยู่กับว่าองค์กรเราเข้มงวดแค่ไหนกับเรื่องนี้ ถ้าเราเข้มงวดข่าวไหนที่ไม่มั่นใจซักถามนักข่าวของเรา หรือรู้ว่ามิไปลอกข่าวมาแล้วเรียกตักเตือน คือนโยบายเราชัดเจนว่าไม่ลอกข่าวใครก็จะทำให้ลอกน้อยลงส่วนหนึ่งมันอยู่ที่ตัวนักข่าวด้วยแต่องค์กรก็มีส่วน

(เขมทัต ตั้งจิตเจษฎา: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

8.12 วัยและประสบการณ์ในการทำข่าว

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวส่วนหนึ่งมองว่านักข่าวใหม่ที่อายุและประสบการณ์ในการทำข่าวน้อย มีส่วนทำให้เกิดการลอกข่าวได้ง่ายและบ่อยกว่านักข่าวที่มีอายุมาก และมีประสบการณ์การทำข่าวนานกว่า ในเนื่องจากนักข่าวที่ทำข่าวมานานจะมีความเป็นมืออาชีพและยึดมั่นในอุดมการณ์การทำข่าวมากกว่า ส่วนนักข่าวรุ่นใหม่ที่อายุงานยังน้อยอาจถูกปลุกฝังในเรื่องนี้มาน้อย ความสำนึกรักในวิชาชีพไม่มากเท่ากับนักข่าวที่มีอายุงานนาน ขณะที่นักข่าวและบรรณาธิการข่าวบางส่วนกลับมองว่าวัยและประสบการณ์ในการทำข่าวไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้ลอกหรือไม่ลอก ขึ้นอยู่ที่ตัวบุคคลมากกว่า บางครั้งนักข่าวที่มีอายุงานนานอาจชี้แจงให้เด็กรุ่นใหม่ไปทำข่าวแทนก็มีให้เห็นมาก เป็นต้น

...คิดว่าเด็กก็น่าจะต้องไปลอกนักข่าวอาวุโส เพราะเค้าเก่า สื่อสารออกมาได้ไว

(อาทิตยา ร่วมเวียง: ผู้สื่อข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...เรื่องอายุคงไม่เกี่ยวเพราะถึงอายุมากลอกข่าวก็ไม่ใช่แค่เฉพาะนักข่าวใหม่ๆ หากนักข่าวใหม่ๆแล้วยังลอกข่าวบ่อยๆมันก็ไม่ใช่เพราะถ้าคุณคิดจะทำอาชีพนี้ก็ต้องพยายามเรียนรู้เพื่อให้มีประสบการณ์ ...

(ศราวุธ สายคำมี: บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...แก่มากก็ลอกมากก็เกี่ยวข้องทำข่าว มันเป็นนิสัย อยู่ที่การกวาดขันขององค์กรด้วย บางทีอายุเยอะแล้วไม่ยอมไปเบียดกับเด็กก็ขอลอกดีกว่า บางคนเด็กกว่าทำงานไม่เป็นขอลอกพี่เค้าไปก่อน อายุไม่ใช่ข้อจำกัดหรอก

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ไม่หรอกพี่ว่าขึ้นอยู่กับคน อายุ ้วยวุฒิ ไม่เกี่ยวหรอก เพราะเด็กบางคนถ้าเกิดเค้ามีความเป็นนักข่าวเค้าก็ไม่
ลอกอยู่แล้ว ขณะที่คนทำงานมานาน มีความเป็นนักข่าวสูง แต่ถ้าขึ้นมาก็ลอก ...

(มาริสซา ซอกระถิน: ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...เรื่องลอกไม่ใช่ผู้ใหญ่หรือเด็กนะ บางทีเด็กอาจจะจับประเด็นไม่ทันก็ต้องลอกแต่ผู้ใหญ่บางที คุยกับแหล่งข่าว
เยอะอาจลงมาไม่ทัน คุยติดพัน เราจะลอกหรือขอก็บอกว่าเราติดพัน หรือเวลาแถลงเราก็ไปคุยกับคนข้างหลัง
อย่างนี้ถือว่าเข้าข่ายลอกไม่ บางทีมันแชร์มากกว่ามันไม่ทันใจ ลอกก็มีมานานแล้ว

(ปราเมศ เหล็กเพชร: ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

8.13 เทคโนโลยีที่ทันสมัย

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวการเมืองและเศรษฐกิจส่วนหนึ่งมองว่าเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นปัจจัยหนึ่ง
ที่ทำให้การลอกข่าวทำได้ง่ายขึ้น การค้นหาข้อมูลในการทำข่าวทำได้ง่ายขึ้นจนอาจไม่จำเป็นต้องลงพื้นที่ และ
สามารถคัดลอกจากข่าวของผู้อื่นได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยนักข่าวและบรรณาธิการข่าวมองว่าเป็นเพียงส่วน
หนึ่งที่ช่วยเอื้อให้การลอกข่าว แชร์ข่าวทำได้ง่ายขึ้นเท่านั้นไม่ใช่ปัจจัยหลัก

... คนที่เติบโตมากับเทคโนโลยีใหม่ๆอะไรที่ใหม่ๆ จะมีความเป็นตัวของตัวเองสูงในยุคของเค้า เรา fast food
กันมากขึ้น วิธีคิดก็ fast food ด้วยเราฉาบฉวยและวุฒิภาวะเราก็น้อยลงด้วย ตัวเค้าเองเติบโตมากับเทคโนโลยี
อย่างนั้น ฉะนั้นเค้าจะไม่รู้สึกว่าเป็นเรื่องที่เค้าทำมันผิด ...พอมีอินเทอร์เน็ตแล้วก็มีห้องนักข่าวทุกคนก็จะไปรวมกัน
อยู่ที่ห้องนักข่าว คนที่เกี่ยวก็จะไปอยู่ที่ห้องนักข่าวเพราะเดี๋ยวก็จะมีคนมาส่งข่าวที่ห้องนักข่าว...

(เอกรัตน์ จิตรมันเฑียร: บรรณาธิการข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2555)

...เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะมันง่าย หาได้ง่าย ลอกได้ง่าย ง่ายมาก ถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งทำให้การทำงานก็เปิดขึ้น แต่สุดท้ายแล้ว เรื่องของการลอกข่าว มันก็จะวัดคุณภาพของตนเอง ...

(มาริสสา ช่อกระดิน : ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

9. ความแตกต่างของการลอกข่าว แชรซ์ข่าวในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มกับออนไลน์

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ทั้ง 5 ฉบับมองว่า ในกระบวนการทำข่าวโดยภาพรวมนั้นไม่แตกต่างกัน กระบวนการทำข่าวของหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้นไม่แตกต่างกัน แต่ต่างกันเฉพาะเรื่องความเร็วที่ออนไลน์เน้นความเร็วเป็นหลัก ในขณะที่หนังสือพิมพ์ฉบับเล่มนั้นเน้นรายละเอียดและกรให้ข้อมูลที่รอบด้านกว่า ในขณะที่ออนไลน์จะรายงานเป็นประเด็น ๆ ขึ้นไปที่ละประเด็นตามช่วงเวลา ดังนั้นลักษณะการแชร์ข่าวและลอกข่าวที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำข่าวภาคสนามนั้น จะมีนักข่าวทั้งส่วนออนไลน์และฉบับเล่มปะปนกันอยู่ อีกทั้งสำนักข่าวหลายแห่งมีนักข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มที่ต้องรับผิดชอบในส่วนของการข่าวออนไลน์ด้วย ดังนั้นนักข่าวที่เขียนข่าวให้ฉบับเล่มกับออนไลน์จึงเป็นคนคนเดียวกัน รูปแบบการแชร์ข่าวจึงไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับรูปแบบการลอกข่าว ซึ่งจะมีขั้นตอนของการ คัดลอกและตัดแปะ (Copy-Paste) ทั้งหมดหรือนำมาเรียบเรียงใหม่(rewrite)เพิ่มเติม อัปเดตขึ้นเว็บไซต์หรือลงตีพิมพ์ หนังสือพิมพ์จะมีช่วงเวลารวบรวมข้อมูล การเพิ่มเติมประเด็น ตรวจสอบข้อมูลได้ยาวนานกว่า ส่วนการแชร์ข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ (Social Network) นั้น ทั้งนักข่าวฉบับเล่มและออนไลน์บางส่วนต่างแชร์ข้อมูลผ่านบัญชีรายชื่อ (Account) ส่วนตัวของตนออกสู่สาธารณชน แต่ด้วยลักษณะงานในการปฏิบัติงานของนักข่าวออนไลน์แล้วทำให้มีการแชร์ข่าวผ่านระบบหน้าเว็บไซต์ข่าวที่เชื่อมโยงกับสังคมออนไลน์ในนามขององค์กรมากกว่า ซึ่งจะมีเพียงบางส่วนเท่านั้น ไม่ใช่ทั้งหมด

...ก็แชร์มาตั้งแต่ในสนาม นักข่าวออนไลน์กับนักข่าวหนังสือพิมพ์เป็นกลุ่มเดียวกัน บางทีอาจจะทำหนังสือพิมพ์ฉบับนี้แล้วรีบจ๊อบไปส่งให้อีกที่ก็มี หรือทำหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ ส่งออนไลน์ให้ฉบับตัวเองก็มี ส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนั้นที่รีบจ๊อบส่งให้อีกที่ก็มี ไม่มีใครเขียนข่าวเรื่องเดียวกันถึงสองฉบับหรือก้มมเสียเวลาไป

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...จริงๆกระบวนการ ณ ตรงนี้ไม่ค่อยต่างเลยนะคะ พอเราไปทำข่าว สัมภาษณ์เสร็จแล้วก็พิมพ์อาจจะใส่แท็บเล็ตหรือโน้ตบุ๊กแล้วส่งเข้าอีเมล ช่างในก็มาจัดการรีไรท์ ตรวจสอบ คัดเลือกข่าวเอาขึ้นเลย ถ้ามีรูปก็ส่งเป็นไฟล์ไม่ต่างกันนะถ้าหนังสือพิมพ์อาจจะเรียบเรียงตรวจสอบ ความถูกต้องที่ละเอียดกว่าเพราะมีเวลาให้ทำได้ ออนไลน์มันเร็วเราก็ไม่ได้เป็นปรีฟ มีรีไรท์ ออนไลน์หัวหน้าข่าวพิจารณาเลย

(อาทิตยา ร่วมเวียง ผู้สื่อข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ สัมภาษณ์ วันที่ 25 กรกฎาคม 2555)

...ไม่ต่างกันครับ 1 นักข่าวทีมเดียวกัน 2 แหล่งข้อมูลหรือ source คืออันเดียวกัน คนเดียวกันพอทำแล้วแชร์ใช้เปล่า ยังไงพอคุณส่งกอง บก.บู๊ป มันก็ต้องแยกว่านี่ส่งหนังสือพิมพ์นะ นี่ส่งเว็บนะ มันก็มาจากคนเดียวกันลอกข่าวมาจากแหล่งเดียวกัน หนังสือพิมพ์อาจจะละเอียดกว่า

(พีรภัทร เกื้อวงศ์ : รีเรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ , สัมภาษณ์)

10. ความขัดแย้งในเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับการลอกข่าว แชร์ข่าว

ในส่วนของความขัดแย้งในเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับการลอกข่าว แชร์ข่าว นักข่าวและบรรณาธิการข่าวมีมุมมองเกี่ยวกับการลอกข่าวและแชร์ข่าวสอดคล้องกันดังนี้คือ

การลอกข่าว

ผิดจริยธรรมหากเป็นการคัดลอกมาทั้งหมดโดยไม่มีการเขียนเรียบเรียงใหม่และเพิ่มเติมประเด็น ต่อยอด ขยายมุมมองใหม่ๆเพิ่มเติมและไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาเพื่อให้เครดิตเจ้าของข่าวนั้นๆ และในกรณีการลอกข่าวเดี่ยว(Exclusive)ถือเป็นการกระทำที่ไม่สมควรอย่างยิ่งไม่ว่าจะกรณีใดก็ตามถือเป็นเรื่องไร้มารยาทในการทำข่าว ส่วนการลอกข่าวที่มีการเรียบเรียงและต่อยอดประเด็นเพิ่มเติมขึ้น ในปัจจุบัน นักข่าวและบรรณาธิการข่าวมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ได้มองว่าผิดหลักจริยธรรมแต่อย่างใด เป็นเรื่องที่สามารถยอมรับได้ ตราบใดที่มีการเพิ่มเติม และเรียบเรียงและจะเป็นการดียิ่งขึ้นหากอ้างอิงแหล่งที่มาแม้จะเขียนเรียบเรียงใหม่แล้วก็ตาม หากจะคัดลอกทั้งหมดต้องใส่อ้างอิงที่มาทุกครั้ง

...คุณไปแชร์ข่าวไปลอกเค้ามาคุณก็ต้องมั่นใจ เรายังไม่ได้ว่าจะอะไรทำให้มันถูกต้องก็แล้วกัน อย่าพลาด ทุกที่มีหมดแหละในโลกนี้ การลอกข่าวกันก็ไม่ได้เป็นเรื่องคอขาดบาดตายอะไร นอกจากลอกมาแล้วไม่เช็ค ลอกมาทั้งคูน โดนเค้าหลอกมาอันนี้คุณโดนแน่

(ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ: บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

...ถ้าลอกข่าว ถามว่าลอกเลยไหม ผมว่าไม่ถึงกับลอกแปะ เพราะว่าคุณจะต้องเช็ค ด้วยจรรยาบรรณของเราเราจะต้องรู้ว่าข่าวนั้นคืออะไรแหล่งที่มาที่ไหนถ้าคุณตอบไม่ได้ก็แปลว่าคุณผิดจรรยาบรรณในการที่จะทำข่าว คุณไม่ตรวจสอบ คุณแค่ว่าเห็นแล้วนำมาเสนอเลยโดยไม่ตรวจสอบ ซึ่งถามว่ามีไหมคิดว่าโดยจรรยาบรรณของนักข่าวทุกคนน่าจะรู้ตัวอยู่แล้วว่าจะอะไรควรทำ ไม่ควรทำ ...

(ธนฤติ กอแก้ววิเชียร: ผู้สื่อข่าว (ออนไลน์) หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...จริงๆมันก็ไม่ถึงกับผิดหรอกเพราะเป็นธรรมดาในการทำข่าว อีกข้อหนึ่งมันก็เป็นความจำเป็นด้วย สมมุติเราไม่ได้นอนเลย คนเราน้อยแล้วเราจะไปหาข่าวยังไงให้ได้เยอะที่สุด อย่างเวลาแหล่งข่าวให้ข่าวพร้อมๆกัน ตรงนั้นตรงนี้ จะวิ่งยังไงล่ะ วิ่งไม่ทัน มันก็ต้องพึ่ง connection เรา เวลาเราเช็คหลายๆข่าวก็ต้องมี มันก็ง่ายขึ้นขอแค่เราต้องทำอะไรบ้าง ถ้าเราขอย่างเดียวสุดท้ายเราจะไม่ได้อะไรเลย เราต้องหาจุดที่มันพอดี ...

(วัฒน์ พิมลศิริผล: หัวหน้าโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...เป็นเรื่องของการละเมิดสิทธิ์ของข่าวเหมือนกัน ในแง่การทำงาน ส่วนตัวมองว่าการลอกข่าวโดยไม่อ้างอิงมันร้ายแรงนะ โดยเฉพาะข่าวที่เป็น scoop 1 หรือว่า exclusive มองว่ามันเป็นการไม่ให้เครดิต ในความรู้สึกมันรู้สึกว่าจะไม่ควร เรามี by line อยู่นะ โดยมารยาท โดยสิทธิ์ ถ้าลอกแล้วให้เครดิตก็ยอมรับได้ ไม่ใช่เรียส...

(ปรีชา ชิงค์ :ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...ในแง่ของการแชร์ข่าว ลอกข่าวเดี๋ยวนี้นั่นค่อนข้างจะเป็นเรื่องปกติ โดยเฉพาะการต้องการความรวดเร็วในการนำเสนอข่าว หรือว่าอย่างที่บอกเราต้องมีลิมิต มีจริยธรรมของเราเองว่าเราจะต้องไม่เอา exclusive ของเค้ามาใช้ ...

(สิตารมณ ปิยะลาภา: ไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

...มันผิดจริยธรรมก็ต่อเมื่อคุณขโมย แต่ถามว่าการแชร์การลอกมันผิดไหม พี่ว่ามันไม่ผิดเพราะว่าในบางครั้งมันต้องมีการช่วยเหลือกันบ้างในสนามเพราะว่าบางคนมันไม่สามารถวิ่งได้ทัน มันอยู่ที่คุณจะทำข้อมูลจากเค้ายังไงไม่ให้ผิดจริยธรรม ถ้าทำได้ คือ 1 ขอกัน อย่าขโมย จะเรียกได้ว่าเป็นข้อมูลที่เต็มใจให้กัน แต่ถามว่าส่งเสริมไม่ ส่งเสริม อย่างที่บอกคือแล้วเราจะจ้างนักข่าวไว้ทำไมถ้าคุณจะลอก เปิดเว็บไซต์ข่าวแล้วเอามาแปะๆ ไม่ได้ดีกว่าหรือ

(พีรภัทร เกื้อวงศ์ : ไรเตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

...ถ้าที่มีพฤติกรรมลอกทุกวัน ชัดแย้งแน่ ผิดจริยธรรมแน่ แต่ถ้าที่มีความจำเป็นอย่างทีกล่าวอ้างไป เรื่องคนน้อยบ้าง เรื่องเวลาบ้าง อันนั้นก็พอทำเนา แต่ถ้าลอบบ่อยๆ อันนั้นยิ่งชัดเลย ขอบ่อยๆ มันก็ไม่เหมาะ สนิทกันก็ขอได้แต่ก็ต้องดูว่าเราไปทำอะไรอยู่ด้วย อย่างที่มีประชุมที่สมาคมเรื่องสำคัญ อาจจะไปฝากเพื่อนทำข่าวแกลง มันก็ต้องดูจังหวะด้วย แต่ถ้าเป็นประเด็นใหญ่เราก็จะไม่พลาดโอกาสนั้น เราก็ต้องไปดูให้เห็นบรรยากาศด้วยว่ามันเป็นยังไง

(ปราเมศ เหล็กเพ็ชร : ผู้สื่อข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,สัมภาษณ์)

การแชร์ข่าว

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวมองว่าการแชร์ข่าวนั้นเป็นเรื่องของความเต็มใจ การแลกเปลี่ยน แบ่งปัน และการช่วยเหลือกันในการทำงาน เป็นเรื่องปกติธรรมดาในกระบวนการทำข่าว ไม่ผิดหลักจริยธรรมแต่อย่างใด ยกเว้นในกรณีข่าวที่มีการแชร์มาจากนักข่าวที่มีการตั้งตนเป็นผู้มีอิทธิพลในหมู่นักข่าวด้วยกันซึ่งมีเรื่องผลประโยชน์มาเกี่ยวข้อง

...แชร์ไม่ขัดแย้ง แชร์ข่าวมันทั่วๆไปอยู่แล้ว ข่าวขัดแย้งนักข่าวคงไม่กล้าส่งมา ยังไงก็ผ่านรีไรท์ ถ้ามันไม่ดีก็ไม่เอาเท่านั้นเอง นักข่าวคือต้นทาง บก ข่าวคือปลายทางที่จะเอาข่าวขึ้นเผยแพร่ ความขัดแย้ง บก .ข่าวคงพิจารณาไม่ให้เกิดขึ้นแน่นอน ถ้าลอกข่าวที่เป็นข่าวเดียวขัดหลักจริยธรรม ถ้าลอกข่าวทั่วๆไปไม่ถือว่าผิดเพราะมันแชร์กันได้อยู่แล้ว เค้าทำกันอยู่แล้ว...

(จักรพันธ์ วงศ์สลัปสี : บรรณาธิการข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ออนไลน์ ,สัมภาษณ์)

...เชื่อว่าในทุกวันนี้ทุกสังคมก็มีทั้งคนที่เดินตามกรอบและออกนอกกรอบ และนักข่าวก็เช่นกันบางคนก็ทำงานโดยซัดจรรยาบรรณ เพียงเพื่อหวังได้รับผลประโยชน์บางอย่าง แต่บางคนก็ยังยึดมั่นในจรรยาบรรณและความภูมิใจในการทำอาชีพนักข่าว

(ขวัญหทัย แนวหล้า: ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

11. ผลเสียจากการลอกข่าวแชร์ข่าว

- 11.1 ทำให้นักข่าวไม่เกิดการพัฒนาทักษะในการทำข่าว
- 11.2 ผูกขาดข้อเท็จจริง ผู้อ่านไม่ได้รับความคิดเห็น หรือข้อเท็จจริงที่หลากหลาย
- 11.3 เกิดความผิดพลาดของข่าวได้ง่าย ผู้อ่าน ได้รับข้อเท็จจริงที่ผิดพลาด
- 11.4 กระทบกับความน่าเชื่อถือของตัวนักข่าวและองค์กร

11.1 ทำให้นักข่าวไม่เกิดการพัฒนาทักษะในการทำข่าว

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวการเมืองและเศรษฐกิจมองว่าการลอกข่าว แชร์ข่าวนั้นนอกจากจะทำให้เกิดความผิดพลาด การถูกฟ้องร้องในกรณีของการลอกข่าว แชร์ข่าวโดยไม่ได้มีการตรวจสอบข้อมูลให้ถี่ถ้วน อีกทั้งเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นแล้วยังมองว่า ผลเสียข้อสำคัญของการลอกข่าวและแชร์ข่าวคือจะทำให้ นักข่าวขาดทักษะในการทำข่าวอันได้แก่ การเข้าหาแหล่งข่าว การตั้งข้อสงสัยในเหตุการณ์ต่างๆที่จะนำไปสู่การ เป็นนักข่าวที่มีประสิทธิภาพ การจับประเด็นข่าว รวมทั้งวิธีการด้านการเขียน การนำเสนอ เนื่องจากข่าวนั้น ได้มาโดยง่าย มีผู้ลงมือสืบค้นและเขียนสำเร็จรูปแล้ว การลอกหรือการแชร์จึงเป็นเพียงการนำสิ่งที่เสร็จสิ้น กระบวนการแล้วมานำเสนอหรือปรับแก้เพียงเล็กน้อย เท่านั้น หากทำบ่อยเข้า นักข่าวจะไม่มีกรเรียนรู้ด้าน เทคนิค ขั้นตอนการทำข่าวเพื่อให้ได้ข่าวที่มีคุณค่ามานำเสนอและไม่มีการพัฒนาตนเอง ไม่มีความสามารถใน การทำข่าว

...เราจ้างนักข่าวเพื่อเป็นตัวกลางในการหาข่าว หาประเด็นมาให้เรา ซักถามกับแหล่งข่าวเพราะทุกที่มีกร แข่งขันที่ความคมของข่าว เช่นข่าวเดียว เราให้คุณฝังตัวในพื้นที่ สร้างความสัมพันธ์สนมกับแหล่งข่าวแล้วหาข่าว

เดียวให้ได้ถือว่าคุณกำลังทำอาชีพของคุณ แต่ถ้าคุณแค่อัปปีมาส่งแบบนั้นเราไม่จ้างคุณก็ได้ คือไม่ได้มองว่าผิด แต่ไม่สนับสนุนเพราะถือว่าคุณไม่ได้ทำงาน คุณไม่มีคุณค่าในความเป็นนักข่าว มันต้องมีการเรียนรู้ สงสัยปัญหานำไปสู่อะไร ถ้ามันแต่ลอกคุณจะไม่คิดไม่เป็นเลย

นักข่าวที่เอาแต่ลอกจะไม่รู้วิธีหาประเด็น ไม่รู้วิธีคุยกับแหล่งข่าว ไม่รู้จักแหล่งข่าวมันน่าตกใจนะบางที่ไม่รู้จักหน้ารัฐมนตรี ไม่มีการพัฒนา พอไม่รู้เท่ากับอาชีพคุณกลายเป็นไม้ตาย death wood คุณไม่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อแล้ว ข่าวไม่มีความแตกต่าง ทำให้องค์กรดูไม่ดี ดูจึงเพราะไม่มีเนื้อหาใหม่ คือมัน ลอกได้ต่อเมื่อจำเป็นไง พี่ไม่มองเป็นเรื่องผิดนะ อย่างคุณไปทำข่าวไม่ทัน...

(พีรภัทร เกี้ยววงศ์: ไร่เตอร์ข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

11.2 ผูกขาดข้อเท็จจริง ผู้อ่านไม่ได้รับความคิดเห็น หรือข้อเท็จจริงที่หลากหลาย

ในสมัยก่อนนั้นการทำข่าวมีการแข่งขันเรื่องประเด็นการนำเสนอที่แหลมคมทำให้นักข่าวแต่ละสำนักพยายามสืบเสาะหาข้อเท็จจริงที่เหนือกว่า รอบด้านกว่า อีกทั้งนำเสนอมุมมองที่แปลกใหม่กว่าสำนักข่าวอื่นมานำเสนอ เพื่อชิงชิงความเป็นหนึ่ง ผู้อ่านจึงได้เสพข่าวสารในแง่มุมที่หลากหลายและมีข้อเท็จจริงหลายด้านให้เทียบเคียง พินิจพิจารณาได้ แต่ในปัจจุบันเมื่อข่าวสารสามารถหาได้โดยง่ายด้วยเทคโนโลยี ทำให้นักข่าวบางส่วนไม่มีการลงพื้นที่หาข่าวด้วยตนเอง แต่สามารถคัดเลือกข่าวที่มีการนำเสนอไว้ตามหน้าเว็บไซต์มาเสนออีกครั้งได้ ซึ่งข่าวหนึ่งข่าวที่ถูกนำเสนอไว้สามารถถูกคัดลอกนำไปใช้ได้หลายครั้ง หลายสำนักข่าวจึงมีการเสนอข่าวเดียวกันซ้ำๆ ในมุมมองเดิม ข้อเท็จจริงของข่าวมีด้านเดียวไม่หลากหลาย และไม่มี ความแตกต่างในเรื่องประเด็น ผู้อ่านจึงได้รับข่าวสารและข้อเท็จจริงในวงแคบ

...คือเมื่อก่อนในยุคหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ยุคได้ฤกษ์กรรมประชาสัมพันธ์นักข่าวจะมานั่งกันตอนเช้าๆ ตอนนั้นจะยังไม่ มีห้องนักข่าว ตามกระทรวง ทบวง กรม ยังไม่มี นักข่าวทุกฉบับก็จะมาคุยกันใต้ฤกษ์กรรมประชาสัมพันธ์ คุยกัน ต่างคนต่างวิเคราะห์ซึ่งแต่ละคนก็จะมีประเด็นอยู่ในใจ มีคำถามระหว่างคุยแล้วก็อุบไตกันไว้แล้วก็แยกกันไปหาข่าว เย็นก็ไม่เจอกัน เช้ามาก็ต่างคนต่างเอาหนังสือพิมพ์มาดูแลกกันดูว่าใครทำข่าวได้ดีกว่ากัน แข่งกันทุกวัน อย่างนี้ทำให้เกิดความงอกงามทำให้นักอ่านข่าวได้กำไรเพราะได้อ่านของดีทุกวัน ไม่มีการผูกขาดในเรื่องของข้อเท็จจริง ทุกวันนี้ข้อเท็จจริงถูกผูกขาดนะครับ...

(วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา: หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ,สัมภาษณ์)

11.3 เกิดความผิดพลาดของข่าวได้ง่าย ผู้อ่าน ได้รับข้อเท็จจริงที่ผิดพลาด

จากความเร่งรีบและการแข่งขันเรื่องเวลาในการทำข่าวซึ่งทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว ในบางครั้งข่าวที่ลอกไปนั้นไม่ได้มีการตรวจสอบ หรือจากการนำเสนออย่างเร่งรีบอาจทำให้เกิดการผิดพลาดของข้อมูลที่น่าสนใจ เมื่อมีการคัดลอกต่อกันไป ความผิดพลาดนั้นอาจลุกลามมากขึ้น เช่น ข้อมูลตัวเลข คำพูดบางคำที่ถูกตีความหรือแปลความหมายผิด ฟังผิด บางครั้งการนำเสนอข้อมูลที่ผิดพลาดอาจนำไปสู่การฟ้องร้องหรือเป็นประเด็นปัญหา ผู้อ่านในฐานะคนเสพข่าวสารอาจได้รับข้อมูลที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อนจากการนำเสนอของสื่อ

...ผลคือเรื่องความผิดพลาด เพราะว่าถ้านักข่าวเราไม่ได้ทำข่าว ความผิดพลาดอาจจะเกิดขึ้นเพราะเราไปลอกเค้ามา มันจะส่งผลเสียหายค่อนข้างเยอะ ถ้าเกิดมันเป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรของเรา...

(สิตารมณั ปิยะลาภา: รีไรเตอร์เตอร์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

11.4 กระทบกับความน่าเชื่อถือของตัวนักข่าวและองค์กร

สื่อมวลชนนั้นย่อมได้รับความไว้วางใจ ความเชื่อถือจากคนในสังคมให้เป็นกระจกสะท้อนสังคมและชุดค่านิยมข้อเท็จจริงมาเสนอสู่สาธารณะ หากสื่อมีการนำเสนอที่ผิดพลาดบ่อยครั้ง หรือข้อเท็จจริงที่ได้ผิดเพี้ยนบิดเบือนไป ไม่มีการตรวจสอบจากการลอกข่าว แชรซ์ข่าว นานวันความน่าเชื่อถือของสื่อก็จะถูกลดลงไปเรื่อยๆ จนคนขาดความเชื่อมั่นในข่าวที่เสนอนำเสนอ

...มันจะทำให้ความน่าเชื่อถือในฐานะที่เป็นสื่อหายไป คุณลอกกันไปลอกกันมา สิ่งที่เกิดก็กลายเป็นถูกเพราะนำเสนอเหมือนกันหลายสื่อ นานวันเข้าความน่าเชื่อถือในฐานะสื่อคุณก็ไม่มีแล้วต่อไปก็ไม่มีใครเชื่อ มันลดความน่าเชื่อถือในฐานะคนทำสื่อ

(ศราวุธ สายคำมี: บรรณาธิการข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ,สัมภาษณ์)

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องการลอกข่าวและแชร์ข่าวกับความขัดแย้งเชิงจริยธรรมในหนังสือพิมพ์ไทย (Copying and sharing news and moral conflicts in Thai newspapers) ผู้วิจัยใช้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตอบคำถามวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจและการปฏิบัติของนักข่าวในลักษณะของการลอกข่าวและแชร์ข่าว รูปแบบของการลอกข่าวและแชร์ข่าว ความแตกต่างของการลอกข่าวและแชร์ข่าวในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ปัจจัยที่ส่งผล รวมถึงความขัดแย้งในเชิงจริยธรรมของการลอกข่าว แชร์ข่าว

การวิจัยเชิงปริมาณใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักข่าวและบรรณาธิการข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ,เดลินิวส์ , มติชน ,คม ชัด ลึก ,ผู้จัดการ จำนวน 133 ตัวอย่าง และการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview)กับบรรณาธิการข่าวและนักข่าวทั้งฉบับเล่มและออนไลน์หนังสือพิมพ์ดังกล่าว จำนวน 19 คน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 ชุด ด้วยโปรแกรม SPSS for Window และการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามวิจัย สามารถ สรุปผลเป็นข้อได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ความเข้าใจด้านกระบวนการทำข่าวเกี่ยวกับการลอกข่าว แชร์ข่าว

ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว

นักข่าวส่วนมากมีความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว ว่าเป็นการนำ ข่าวของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือต่อยอดหาประเด็นเพิ่มเติม การนำข่าวต้นฉบับของผู้อื่นมาเป็นของตนเองทั้งหมด และไม่มีกรอ้างอิงที่มา

ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าว

ความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าวที่สอดคล้องกันว่าเป็นการแลกเปลี่ยนข่าว แบ่งปันข่าว และการร่วมกันทำงานข่าว การช่วยเหลือกันทำงานข่าวของนักข่าวในสนามข่าว

ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว

ส่วนความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการลอกข่าวกับแชร์ข่าว นักข่าวส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่าการลอกข่าวกับการแชร์ข่าวมีความแตกต่างกันตรงที่การแชร์ข่าวเป็นเรื่องของความเต็มใจส่วนการลอกข่าวเป็นเรื่องของความไม่เต็มใจ การลอกข่าวผิดจริยธรรมในการทำข่าวแต่การแชร์ข่าวไม่ถือเป็นเรื่องผิดจริยธรรมแต่อย่างใด

การให้ความสำคัญในการลงไปทำข่าวด้วยตนเอง

นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าการลงพื้นที่ไปทำข่าวด้วยตนเอง นั้นยังคงมีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการเจาะข่าวในเชิงลึก เป็นเหตุผลที่มากที่สุด รองลงมาคือเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของข่าว เพื่อหาประเด็นข่าวที่แตกต่างออกไปจากเดิม และเพื่อการนำเสนอข่าวอย่างรอบด้าน ครบถ้วน

สาเหตุของการแชร์ข่าว

เหตุผลที่ต้องมีการแชร์ข่าว นักข่าวและบรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์และออนไลน์ มองว่าเป็น เพราะนักข่าวแต่ละสังกัดมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะทำข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวันได้ทัน เวลาที่จำกัดในการต้องส่งข่าวเข้าสำนักข่าวได้ทันท่วงที การมีสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของนักข่าวเพื่อร่วมมือกันทำข่าว จึงเป็นวัฒนธรรมในการทำข่าวอย่างหนึ่งที่มีความจำเป็นในกระบวนการทำข่าว

ส่วนเหตุผลในการลอกข่าวนั้นเกิดจากนักข่าวกลัวการตกข่าว ความเร่งรีบ ระยะเวลาที่จำกัดในการทำข่าว เพื่อรองรับสื่อหลากหลายประเภท อีกทั้งนักข่าวไม่สามารถทำข่าวเพียงลำพังได้ทันทุกข่าว และส่วนหนึ่งเกิดจากตัวนักข่าวขาดความกระตือรือร้น มั่งง่ายและขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำข่าว

ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้

ความเข้าใจของนักข่าวส่วนใหญ่เกี่ยวกับการนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้เขียนข่าว นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าการทำข่าวจากข่าวประชาสัมพันธ์นั้นเป็นการนำมาปรับ สำนวนภาษาและสไตล์การเขียนให้เป็นของตนเอง เนื่องจากมองว่าสำนวนภาษาที่ใช้ในข่าวประชาสัมพันธ์แตกต่างจากสำนวนภาษาที่ใช้ในข่าว มีการนำข่าวประชาสัมพันธ์มาพิจารณาประเด็นข่าวแล้วคัดเลือกที่จะนำเสนอหรือลงพื้นที่ไปหาข่าวตามหมายข่าวที่ส่ง

มา คัดลอกเนื้อความบางส่วนจากข่าวประชาสัมพันธ์ที่ได้รับแจกมาลงไป หรือเขียนเรียบเรียงใหม่ โดยนักข่าว ไม่ได้รู้สึกว่าการคัดลอกหลักจริยธรรมแต่ประการใดเนื่องจากนักข่าวมองว่าข่าวประชาสัมพันธ์นั้นมีลักษณะที่แตกต่างกับข่าวที่นำเสนอทั่วไป การนำข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้นั้นหากเป็นการคัดลอกมาทั้งหมดหรือแค่ตัดทอนรายละเอียดให้สั้นกระชับ ได้ใจความ จะมีการระบุพื้นที่แยกสัดส่วนว่าเป็นข่าวประชาสัมพันธ์ชัดเจนแต่หากข่าวใดที่มีการนำเสนอลงในพื้นที่ของข่าว จะมีการคัดลอกแค่ประเด็นใจความสำคัญแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ เนื่องจากนักข่าวมองว่าข่าวประชาสัมพันธ์กับข่าวมีรูปแบบการเขียนที่แตกต่างกัน

ความเข้าใจเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าวในด้านจริยธรรมในการทำข่าว

ความเข้าใจของนักข่าว เกี่ยวกับการลอกข่าว ในด้านจริยธรรมในการทำข่าว นักข่าวส่วนใหญ่มองว่าการลอกข่าวเป็นเรื่องผิดจริยธรรมที่นักข่าวไม่ควรทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลอกมาทั้งหมดโดยไม่มีการอ้างอิงที่มาหรือให้เครดิตเจ้าของผลงานและการลอกข่าวเดี่ยว(exclusive)ของผู้อื่นเป็นเรื่องที่ไม่สามารถยอมรับได้ แต่การลอกข่าวในบางลักษณะ เช่นการลอกแล้วมาต่อยอด หาประเด็นเพิ่มเติม การลอกแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นภาษาของตน และการตรวจเช็คความถูกต้องของข้อมูลเพิ่มเติม แม้จะรู้สึกว่าการลอกข่าวแต่ถือเป็นการลอกที่นักข่าวส่วนใหญ่สามารถยอมรับได้ ส่วนการแชร์ข่าวถือเป็นการช่วยเหลือกันเพื่อความอยู่รอดของนักข่าว เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำข่าว ถือเป็นส่วนหนึ่งของนักข่าวที่ต้องเกื้อกูลกันไม่ใช่เรื่องผิดจริยธรรมแต่อย่างใด

ประเภทของข่าวที่มีการลอกมากที่สุด

ประเภทของข่าวที่มีการ ลอก กันมากที่สุดนักข่าวมองว่า ข่าว 3 อันดับแรกแบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข่าวคือ ข่าวจากการแถลงข่าว ข่าวเหตุการณ์ ข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม

แบ่งตามประเภทข่าว 3 อันดับแรกคือ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจและข่าวอาชญากรรม

ทั้งนี้เนื่องจากข่าวจากการแถลงข่าว ข่าวเหตุการณ์ ข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม จัดเป็นข่าวประจำวัน(routine) ที่นักข่าวมักแชร์ข่าวกันในสนามข่าวหรือส่งต่อกันมากที่สุด ซึ่งประเภทข่าวการเมืองนั้นเป็นข่าวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่นักข่าวมีการจับกลุ่มทำงานด้วยกัน หรือแชร์ข่าวกันมากที่สุด เช่นรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล กระทรวง ทบวงต่างๆ เช่นเดียวกับข่าวเศรษฐกิจที่นักข่าวต่างสังกัดมักได้รับมอบหมายให้ประจำตามจุดต่างๆ เช่นกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น นักข่าวย่อมมีการร่วมมือ ช่วยเหลือกันในการทำข่าว ส่วนข่าวอาชญากรรมนั้น เมื่อมีการลงพื้นที่ทำข่าวอาจมีการฝากทำข่าวหรือขอข่าวกันในกรณีเกิดความจำเป็นต่างๆ เช่นติดธุระ ช่วงเวลาการทำข่าวทับซ้อนกัน เป็นต้น

ประเภทของข่าวที่มีการแชร์กันมากที่สุด

ประเภทของข่าวที่มีการแชร์กันมากที่สุดที่นักข่าวมองว่าข่าว 3 อันดับแรกแบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข่าวคือ ข่าวจากการแถลงข่าว ข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม และข่าวประชาสัมพันธ์

แบ่งตามประเภทข่าว 3 อันดับแรกคือ ข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรมและข่าวเศรษฐกิจ

ทั้งนี้เนื่องจาก ข่าวจากการแถลงข่าว ข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม และข่าว ประชาสัมพันธ์ จัดเป็นข่าวประจำวัน(routine) ที่นักข่าวมองว่าเป็นข่าวที่รับรู้กันโดยทั่วไป เป็นข่าวที่หาง่ายไม่ซับซ้อน สามารถแบ่งปันกันและช่วยเหลือ แบ่งงานกันทำได้ เช่นเดียวกับข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรมและข่าวเศรษฐกิจ ซึ่งข่าวเหล่านี้เกิดขึ้นในพื้นที่ที่นักข่าวต่างสังกัดได้รับมอบหมายให้ประจำอยู่ในพื้นที่นั้นๆเป็นเวลานาน เกิดความสัมพันธ์สนทนกันจนสามารถช่วยเหลือและทำงานเป็นที่ร่วมกันได้

2. ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการแชร์ข่าว ลอกข่าว

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก มีทัศนคติที่เห็นด้วยหรือมีทัศนคติเชิงบวกกับการการแชร์ข่าวในหมู่เพื่อนนักข่าว โดยมองว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่ใครๆก็ทำกันเป็นเรื่องของน้ำใจและการช่วยเหลือกัน ไม่ใช่เรื่องผิดจริยธรรมแต่ประการใด

ส่วนทัศนคติเกี่ยวกับการลอกข่าวนั้นนักข่าวส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยหรือมีทัศนคติเชิงลบกับการลอกข่าว มองว่าเป็นการคัดลอกผลงานของคนอื่นมาเป็นของตน นักข่าวจึงไม่สมควรทำไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด แต่บางส่วนจะให้เหตุผลว่าต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมด้วยจึงจะตัดสินได้ว่าผิดจริยธรรมหรือไม่

นักข่าวมีทัศนคติเห็นด้วยเกี่ยวกับการใช้ข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวที่ได้จากการแถลงข่าว โดยนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนนำไปหาประเด็นหรือสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อมาเขียนข่าวให้เป็นภาษาของตนเอง เนื่องจากนักข่าวมองว่าข่าวประชาสัมพันธ์นั้นมีลักษณะที่ไม่เหมือนกับข่าว ดังนั้นจึงควรนำข่าวประชาสัมพันธ์นั้นมาทำให้มีคุณค่าของความเป็นข่าวมากขึ้นด้วยการเพิ่มเติมประเด็นที่สำคัญที่น่าสนใจลงไป อีกทั้งการปรับเปลี่ยนวิธีการเขียนให้มีลักษณะของข่าว

3. พฤติกรรมการทำข่าวของนักข่าว

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่านักข่าวมีพฤติกรรมดังนี้

1. การแชร์ข่าวกันในสนามข่าว

- มีการช่วยเหลือกันในการทำข่าว
- การจับกลุ่มเฉพาะคนที่สนิทสนมกันและมีการแบ่งงานกันทำแล้วนำข่าวที่ได้มาแลกเปลี่ยนแบ่งปันกัน
- อาศัยไหว้วานกันในการทำข่าวกรณีติดธุระหรือมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่สามารถไปทำข่าวได้

2. การลอกข่าวจากเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด

- เจ้าของผลงานไม่รู้ คือการคัดลอกและตัดแปะ จากหน้าเว็บไซต์ข่าวแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ โดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา
- เจ้าของผลงานรู้ คือการขอข่าวจากสนามข่าว หรือขอข่าวเป็นการส่วนตัวโดยการส่งอีเมลถึงกันในกรณีที่สนิทสนมกัน
- กรณีที่ไม่สามารถไปทำข่าวได้ก็จะมีฝากเพื่อนนักข่าวให้ทำข่าวซึ่งเป็นข่าวที่นักข่าวคนนั้นต้องทำอยู่แล้ว โดยให้ช่วยส่งข่าวนั้นมาให้ผ่านทางอีเมล ซึ่งเป็นการขอข่าว หรือลอกข่าวในลักษณะหนึ่ง
- นำมาเขียนเรียบเรียงใหม่หรือคัดลอกทั้งหมด

รูปแบบและลักษณะของการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

วิธีการและรูปแบบการแชร์ข่าว

1. การแชร์ข่าวกันในสนามข่าว ใช้วิธีการแชร์เป็นกลุ่ม แบ่งงานกันทำและใช้ต้นฉบับเดียวกัน ใช้ส่งเข้าสังกัดของตนเอง
2. การแชร์รายบุคคลโดยการส่งอีเมลต้นฉบับข่าว ให้เพื่อนนักข่าวต่างสังกัด เพื่อนนักข่าวที่สนิทสนมกันเป็นรายบุคคล
3. การแชร์กันในสังกัดตนเอง คือนักข่าวในสังกัดเครือข่ายเดียวกันมีการลงพื้นที่แล้วส่งข่าวที่ได้เข้ามาในระบบข่าวกลางขององค์กร นักข่าวออนไลน์หรือนักข่าวโทรทัศน์สามารถคัดลอกข่าวนั้นไปใช้ได้

4.การแชร์ข่าวเฉพาะประเด็นข่าว ในลักษณะการพูดคุยในกลุ่มเพื่อนนักข่าวที่สนิทสนมกัน แล้วต่างคนต่างไปสืบค้นทำข่าวนั้นด้วยตนเอง

5.การแชร์ข้อมูลผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์(Social Network)ทั้งเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ อินสตราแกรม ฯลฯ ซึ่งถือเป็นการแชร์ข้อมูลหรือเพื่อการประชาสัมพันธ์ตนเอง หรือองค์กรที่ตนสังกัดมากกว่า

4.การแชร์ข่าวโดยการสร้างวาระข่าวของนักข่าวที่มีอิทธิพล เขียน เป็นต้นฉบับข่าวขึ้นมาในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง หลังจากนั้นจะมีการนำมาแชร์หรือแจกจ่ายให้กับนักข่าวเป็น copy เดียวกัน

กล่าวโดยสรุปรูปแบบของการแชร์ข่าวมีดังต่อไปนี้

แบ่งตามจำนวนสมาชิกในการแชร์

1. แชร์เป็นกลุ่ม
2. แชร์เฉพาะกับเพื่อนนักข่าวบางคน

แบ่งตามลักษณะของเนื้อหาข่าวที่แชร์

1. แชร์เฉพาะประเด็นข่าวแล้วต่างคนต่างนำไปเขียน
2. แชร์ต้นฉบับข่าว ข้อมูลดิบ ใช้ต้นฉบับขึ้นเดียวกัน
3. แชร์ข่าวเดี่ยว (Exclusive)

แบ่งตามวิธีการ

1. แชร์ในสนามข่าว
2. แชร์ในสังคมออนไลน์ เว็บไซต์
3. แชร์โดยการส่งอีเมลถึงกัน
4. แชร์โดยนักข่าวที่มีอิทธิพลในสนามข่าว

การลอกข่าว

รูปแบบและวิธีการลอกข่าว

แบ่งตามที่มาในการลอกข่าว

1. ลอกจากต้นฉบับข่าวในสนามข่าวที่สืบเนื่องมาจากการแชร์หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกันในสนามข่าว
2. ลอกจากเว็บไซต์ข่าวที่น่าเชื่อถือเช่น เว็บไซต์ข่าวสำนักข่าวไทยและเว็บไซต์ข่าวกรมประชาสัมพันธ์
3. การลอกข่าวจากเครือข่ายสังคมออนไลน์(Social Network) ลักษณะการคัดลอกข้อความหรือคำพูดบางส่วนเพื่อประกอบข่าวนั้น
4. ลอกข่าวที่แชร์ไว้ในระบบข่าวกลางของสังกัดตนเอง
5. ลอกจากข่าวประชาสัมพันธ์ทั้งข่าวประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐ และข่าวประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาคเอกชน
6. ลอกจากข่าวของนักข่าวที่มีอิทธิพลในกลุ่มตามวาระข่าวสาร(Agenda Setting)ที่มีผู้อยู่เบื้องหลังกำหนด

แบ่งตามวิธีการลอก

1. ลอกทั้งหมด
2. ลอกแล้วเรียบเรียงใหม่
3. ลอกแล้วปิดเบื่อน

แบ่งตามจำนวนคนในการลอก

ลอกเป็นกลุ่ม

ลอกกันเฉพาะรายบุคคล

4. ปัจจัยที่ทำให้ลอกข่าว แชร์ข่าว

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 133 คน และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก มองว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชร์ข่าว มีดังต่อไปนี้

1. สายสัมพันธ์ของนักข่าว

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในหมู่นักข่าวจึงถือเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้นักข่าวแชร์ข่าวกัน หากไม่มีความสนิทสนมกันแล้วมักจะไม่มี การแชร์หรือแบ่งปันซึ่งกันและกัน หรือเป็นลักษณะขอก็ไม่ให้

2. การกลัวตกข่าวของนักข่าว

นักข่าวแต่ละคนเมื่อกลัวการตกข่าว กลัวถูกตำหนิจากทางต้นสังกัด หรือบรรณาธิการข่าวก็จะทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนมีข่าวทุกข่าวครบถ้วนแม้ข่าวนั้นจะไม่ได้ไปทำมาด้วยตนเองจนทำให้เกิดการร่วมมือกันทำข่าว แลกเปลี่ยนข่าวกัน ทำให้เกิดการลอกข่าวขึ้น

3. การแข่งขันระหว่างสื่อด้วยกัน

ในการทำข่าว สื่อแต่ละสังกัดจะมีการแข่งขันกันอย่างสูงเพื่อให้ได้ข่าวที่ครอบคลุม ครบถ้วน เพื่อการนำเสนอในหลากหลายช่องทางทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หน้าเว็บไซต์ รวมถึงการนำเสนอผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์คต่างๆ จึงมีการแข่งขันกันทำข่าวเพื่อให้ได้ข่าวมากที่สุดและครบทุกประเด็น

4. จำนวนนักข่าวมีน้อย ข่าวมีมาก

นักข่าวเพียง 1-2 คนในแต่ละสังกัดที่ส่งลงไปในพื้นที่ ไม่เพียงพอต่อการทำข่าวที่เกิดขึ้นมากมายในรอบวัน จึงเกิดลักษณะของการร่วมกันทำงานในลักษณะการแชร์ข่าว แลกเปลี่ยนข่าวที่ไปทำมา นำไปสู่การได้ข่าวที่เป็นต้นฉบับเดียวกันและการลอกข่าว

5. สภาวะเศรษฐกิจ

นโยบายขององค์กรที่ต้องการลดการจ้างงานเพื่อความอยู่รอดทางเศรษฐกิจ ลดภาระค่าใช้จ่ายในองค์กร ส่งผลให้นักข่าวแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบ ในการทำข่าวมากขึ้น

6. ข้อจำกัดเรื่องเวลา

เนื่องจากการทำงานที่ต้องแข่งขันกันในเรื่องเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข่าวออนไลน์ที่ต้องทำข่าวขึ้นหน้าเว็บไซต์ในลักษณะเรียลไทม์(real time) หรือการต้องเร่งปิดหน้าหนังสือพิมพ์ในรอบวันทำให้นักข่าวที่ทำข่าวต้องทำงานแข่งกับเวลาเพื่อให้ได้ข่าวมามากที่สุด จึงใช้วิธีการลอกข่าวเพื่อให้มีข่าวส่งได้ทัน่วงที

7. ตัวนักข่าว เช่นการขาดความกระตือรือร้น ความมั่งง่าย

นักข่าวส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าตัวนักข่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดการลอกข่าว นักข่าวที่เกียจ มั่งง่ายและขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน อีกทั้งไม่ขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม จึงคอยแต่ขอข่าวเพื่อน หรือคัดลอกข่าวของผู้อื่นมาโดยไม่ยอมลงมือทำข่าวเอง

8. การขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำข่าว

เมื่อนักข่าวมีความรู้ในข่าวที่ทำน้อย หรือขาดประสบการณ์ ทำให้การทำข่าวบางประเภทไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองได้เนื่องจากไม่เข้าใจประเด็นหรือเข้าใจไม่ทั้งหมด ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวได้ง่ายเหมือนกับนักข่าว ที่ทำข่าวมานานจึงเป็นเหตุให้ต้องลอกข่าว

9. ประเด็นและเนื้อหาข่าว

บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจมองว่า ความรู้และประเด็นและเนื้อหาข่าวที่ยากต่อการทำความเข้าใจก็อาจ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักข่าวลอกข่าว เช่นเรื่องหุ้น กองทุน หลักทรัพย์ ซึ่งต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้านและความรู้ด้านศัพท์เทคนิคค่อนข้างมาก ตลอดจนประเด็นข่าวที่ดูน่าสนใจเป็นพิเศษก็มีส่วนทำให้เรื่องนั้นถูกลอกได้ง่ายขึ้น

10. นโยบายองค์กร

หากองค์กรใดที่มีนโยบายเข้มงวดและมีมาตรการการจัดการที่เด็ดขาดเกี่ยวกับการลอกข่าวของนักข่าว ในสังกัดก็จะมี การลอกข่าวน้อยลง ขณะเดียวกันหากองค์กรหละหลวมหรือยินยอมให้นักข่าวในสังกัดลอกข่าวได้ ก็จะทำให้ นักข่าวลอกข่าวมากขึ้น

11. วัยและประสบการณ์ในการทำข่าว

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวส่วนหนึ่งมองว่านักข่าวใหม่ที่อายุและประสบการณ์ในการทำข่าวน้อย มีส่วนทำให้เกิดการลอกข่าวได้ง่ายและบ่อยกว่านักข่าวที่มีอายุมาก และมีประสบการณ์การทำข่าวที่ยาวนานกว่า ขณะที่นักข่าวและบรรณาธิการข่าวบางส่วนกลับมองว่าวัยและประสบการณ์ในการทำข่าวไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้ ลอกหรือไม่ลอก ขึ้นอยู่ที่ตัวบุคคลมากกว่า

12. เทคโนโลยีที่ทันสมัย

เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การลอกข่าวทำได้ง่ายขึ้น การค้นหาข้อมูลในการทำข่าวทำได้ง่ายขึ้นจนอาจไม่จำเป็นต้องลงพื้นที่ และสามารถคัดลอกจากข่าวของผู้อื่นได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยนักข่าวและบรรณาธิการข่าวมองว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ช่วยเอื้อให้การลอกข่าว แชรข่าวทำได้ง่ายขึ้นเท่านั้นไม่ใช่ปัจจัยหลัก

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรลอกข่าวและแชร์ข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทย

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรลอกข่าวและแชร์ข่าว ในหนังสือพิมพ์ไทยอาจกล่าวได้ว่ามีทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ซึ่งนักข่าวต่างมองว่าปัจจัยภายนอกนั้นส่งผลค่อนข้างมากต่อการแชร์ข่าว ลอกข่าว ได้แก่ เรื่องของเวลาอันจำกัด การแข่งขันระหว่างสื่อด้วยกัน นโยบายองค์กรที่ต้องทำข่าวเพื่อรองรับการนำเสนอในสื่อที่หลากหลายไม่จำกัดเพียงแค่หนังสือพิมพ์กับเว็บไซต์ รวมถึงนโยบายที่เข้มงวดหรือหละหลวมเรื่องการลอกข่าวขององค์กร สภาพเศรษฐกิจที่ทางองค์กรต้องประหยัดงบประมาณในการจ้างบุคลากรในการทำข่าว ทำให้นักข่าว 1 คน ต้องรับผิดชอบในการทำข่าวในปริมาณมาก ทำให้นักข่าวไม่ทัน ต้องอาศัยการแชร์ข่าว ลอกข่าวจากเพื่อนต่างสังกัด รวมถึงสายสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคมนักข่าว ทำให้ต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการทำงาน และเทคโนโลยีที่ทันสมัยง่ายต่อการลอกข่าว แชรข่าว ต่างเอื้อให้เกิดการแชร์ข่าว ลอกข่าว ทั้งสิ้น

ส่วนปัจจัยภายใน นักข่าวไม่ได้มองว่าเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อกรลอกข่าวและแชร์ข่าวแต่อาจเป็นปัจจัยเสริมส่วนหนึ่งเท่านั้น ซึ่งได้แก่การขาดความกระตือรือร้น ความมั่งง่าย ละเลย การกลัวตกข่าว ของนักข่าวกลัวการถูกตำหนิจากต้นสังกัด รวมถึงการขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำข่าวการไม่ขวนขวายหาความรู้พยายามทำความเข้าใจกับเนื้อหาของข่าวที่ยาก ของตัวนักข่าวเอง ทำให้เกิดการลอกข่าวขึ้น โดยปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดจะเป็นเรื่องเวลาอันจำกัด การแข่งขันระหว่างสื่อและปัจจัยที่เกิดจากตัวนักข่าวเอง

จากการประเมินทัศนคติของนักข่าวถึงปัจจัยทั้งสองส่วนพบว่า

นักข่าวส่วนใหญ่ มองปัจจัยภายนอกเรื่องเวลาที่จำกัด สายสัมพันธ์ในหมู่นักข่าว เทคโนโลยี นโยบายองค์กร วัฒนธรรมการแชร์ข่าว การแข่งขันระหว่างสื่อว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรลอกข่าว แชรข่าวในระดับมาก ขณะเดียวกันนักข่าวก็ประเมินว่าปัจจัยเกี่ยวกับตัวนักข่าวเอง เช่น นักข่าวขาดความกระตือรือร้น ไม่ขวนขวายหาความรู้ ขาดจิตสำนึกทางวิชาชีพ อายุงานและประสบการณ์ที่น้อย เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรลอกข่าว แชรข่าว ในระดับปานกลาง

อาจกล่าวได้ว่าในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลนั้นนักข่าวมองไปที่บริบททางสังคมและสิ่งแวดล้อมในการทำข่าวมากกว่าตัวบุคคล และเชื่อว่าพฤติกรรมกรลอกข่าวของนักข่าวแต่ละคนนั้นต่างถูกหล่อหลอมกลมกลืนเข้ากับ

สังคมการทำข่าวเพื่อความอยู่รอดในการทำข่าว ซึ่งในหลายๆครั้งการลอกข่าว แชรซ์ข่าวนั้นถูกมองว่าเกิดจากความจำเป็นและความกดดัน บีบคั้นต่างๆ ของบริบททางวิชาชีพ ในขณะที่ปัจจัยภายในของตัวนักข่าวเองอาจเป็นเพียงปัจจัยเสริมเท่านั้น

5. ความแตกต่างของการลอกข่าว แชรซ์ข่าวในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มกับออนไลน์

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์ทั้ง 5 ฉบับมองว่า การลอกข่าว แชรซ์ข่าวในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์นั้นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากนักข่าวที่เขียนข่าวให้ฉบับเล่มกับออนไลน์จึงเป็นคนคนเดียวกัน รูปแบบการแชร์ข่าวจึงไม่แตกต่างกัน คือมีการแชร์ข่าวกันมาจากสนามข่าว เหมือนๆกัน เช่นเดียวกับรูปแบบการลอกข่าว ซึ่งอาจจะลอกข่าวจากข่าวที่แชร์กันมาจากสนามข่าว การขอข่าวเพื่อนักข่าวต่างสังกัดส่งอีเมลต้นฉบับข่าวแล้วนำมาคัดลอก หรือการคัดลอกจากหน้าเว็บไซต์ข่าว โดยอาจคัดลอกทั้งหมดหรือนำมาเรียบเรียงใหม่(rewrite)เพิ่มเติม ก่อนอัพโหลดขึ้นเว็บไซต์หรือลงตีพิมพ์

6. ความขัดแย้งในเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

นักข่าวและบรรณาธิการข่าวมีมุมมองเกี่ยวกับการลอกข่าวและแชร์ข่าวสอดคล้องกันดังนี้คือ

การลอกข่าว ผิดจริยธรรมหากเป็นการคัดลอกมาทั้งหมดโดยไม่มีการเขียนเรียบเรียงใหม่และเพิ่มเติมประเด็น ต่อยอด ขยายมุมมองใหม่ๆเพิ่มเติมและไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาเพื่อให้เครดิตเจ้าของข่าวนั้นๆ และในกรณีการลอกข่าวเดียว(Exclusive)ถือเป็นการกระทำที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง ส่วนการแชร์ข่าวนั้นเป็นเรื่องปกติธรรมดาในการทำข่าวที่ต้องมีการช่วยเหลือกัน แบ่งปันกันไม่ใช่เรื่องผิดจริยธรรม

7. ผลเสียจากการลอกข่าวแชรซ์ข่าว

- 1 ทำให้นักข่าวไม่เกิดการพัฒนาทักษะในการทำข่าว
- 2 ผู้กขาดข้อเท็จจริง ผู้อ่านไม่ได้รับความคิดเห็น หรือข้อเท็จจริงที่หลากหลาย
- 3 เกิดความผิดพลาดของข่าวได้ง่าย ผู้อ่าน ได้รับข้อเท็จจริงที่ผิดพลาด
- 4 กระทบกับความน่าเชื่อถือของตัวนักข่าวและองค์กร

การอภิปรายผล

กระบวนการลอกข่าว แชรซ์ข่าว บนหน้าหนังสือพิมพ์และเว็บไซต์

รูปแบบของการลอกข่าว แชรซ์ข่าว ในกระบวนการทำหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและออนไลน์นั้น ไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจาก การลอกข่าว แชรซ์ข่าวนั้น ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากนักข่าวคนเดียวกันในการผลิตชิ้นงาน ป้อนเข้าสู่ต้นสังกัด โดย เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงเริ่มกระบวนการ คือเกิดขึ้นตั้งแต่ในสนามข่าว ซึ่งที่นั่นประกอบด้วย นักข่าวทั้งในส่วนของหนังสือพิมพ์และออนไลน์ อยู่รวมกัน หรือหากนักข่าวออนไลน์ไม่ได้ลงพื้นที่ ประจำการอยู่ หน้าเว็บไซต์ในท้องถิ่นก็จะมี การดึงข่าว หรือคัดลอกข่าวจากระบบข่าวกลาง (News Center) ขององค์กรในสังกัด ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นข่าวที่ได้มาจากการแชร์ การร่วมกันทำงานในสนามข่าวของนักข่าวหนังสือพิมพ์ เป็นผู้ส่งเข้ามา อีกทั้งกระบวนการลอกข่าวจากหน้าเว็บไซต์ข่าวนั้น ทั้งนักข่าวหนังสือพิมพ์และนักข่าวออนไลน์บางส่วนต่างใช้วิธีการเดียวกัน เช่นการคัดลอกและตัดแปะ (Copy-Paste) มีการใช้สายสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนนักข่าวเพื่อการ ขอข่าว โดยการส่งอีเมล รวมถึงการแบ่งปันประเด็นข่าวในสนามข่าวเช่นเดียวกัน อาจกล่าวได้ว่าวิธีการได้มาซึ่งข่าว และรูปแบบของการลอกข่าวและแชรซ์ข่าวนั้นไม่แตกต่างกัน ต่างกันเพียงจะนำเสนอข่าวในสื่อใดเท่านั้นซึ่ง ลักษณะดังกล่าวถือเป็นปรากฏการณ์การผลิตซ้ำ

ลอกข่าว แชรซ์ข่าว ปรากฏการณ์ผลิตซ้ำออนไลน์และออนไลน์

เมื่อเข้าสู่สนามข่าว กระบวนการแชรซ์ข่าว ลอกข่าวนั้นจะเกิดขึ้น ในสนามข่าว จากการที่นักข่าวที่อยู่ประจำกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ มีการร่วมมือกันทำข่าว Routine แล้วนำข่าวมาแชร์กัน เรียบเรียงแล้วพิมพ์ เมื่อได้ต้นฉบับข่าวมากก็จะใช้ต้นฉบับชิ้นเดียวกันส่งเข้าต้นสังกัด ซึ่งต้นฉบับข่าวชิ้นเดียวกันจะมาจากนักข่าวกลุ่มเดียวกันที่ช่วยกันทำข่าว กลุ่มอื่นๆก็อาจมีต้นฉบับข่าวของกลุ่มตนเอง เช่นเดียวกัน เมื่อนักข่าวลงพื้นที่ ทำข่าว สถานการณ์ทั่วไป ไฟไหม้ อุบัติเหตุ ข่าวแถลง หากไปไม่ทันทำข่าวหรือติดธุระอาจมีการขอข่าว แชรซ์ข่าว และ ลอกข่าว จากเพื่อนนักข่าวที่สนิทสนม เพื่อไม่ให้ตกข่าวนั้น ด้วยการส่งอีเมลถึงกัน หรืออาจมีการ คัดลอกและตัดแปะ (copy-paste) ข่าวจากหน้าเว็บไซต์ต้นสังกัดในกรณีที่หาข่าวนั้นไม่ได้ และอีกประการหนึ่งคือ การแชรซ์ข่าว ลอกข่าว เกิดขึ้นเมื่อมีการคัดลอกข่าวในระบบข่าวกลาง (news center) ของต้นสังกัดที่มีการแชร์ไว้ในระบบ มา เรียบเรียงเพิ่มเติม หรือในกรณีที่นักข่าวภาคสนามส่งข่าวมาไม่ทัน ทางกองบรรณาธิการข่าวอาจ คัดลอกและตัดแปะข่าวจากหน้าเว็บไซต์ข่าวมานำเสนอโดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวออนไลน์ ก่อนจะนำไปรวบรวม เรียบเรียง เพื่อนำเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์และหน้าเว็บไซต์ต่อไป จึงถือเป็นปรากฏการณ์การผลิตซ้ำ เสมือนการนำงานเก่า

มาทำใหม่ เช่นเดียวกันกับการ repackag* คือนำชิ้นงานเดิมมาพลิกแพลง ปรับปรุงแล้วสร้างชิ้นใหม่ ในส่วนออนไลน์ เช่น การคัดลอกข่าวจากระบบข่าวกลางในสังกัด

การคัดลอกข่าวจากเพื่อนในสนามข่าวแชร์ การได้รับอีเมลต้นฉบับข่าวจากเพื่อนต่างสังกัด ส่วนออนไลน์เช่นการคัดลอกจากหน้าเว็บไซต์ที่มีคนนำเสนอข่าวไว้แล้วนำมาเสนอใหม่ ทั้งที่เรียบเรียงใหม่และคัดลอกมาทั้งหมด เป็นต้น ปรัชญาการผลิตซ้ำดังกล่าวนี้เองที่นำไปสู่การทำข่าวในลักษณะที่เรียกว่าวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism)ปั่นข่าวจากที่มีมูลเพียงเล็กน้อยให้เป็นข่าวใหญ่และแปะข่าวจากแหล่งต่างๆและจากการแบ่งปันกับเพื่อนนักข่าว เนื่องจากการคัดลอกข่าวที่ได้มานั้นจะมีการนำมาเรียบเรียงหรือผสมรวมเข้าด้วยกันกับประเด็นที่อาจหามาเพิ่มเติม หรือผสมเข้ากับภาษาและสไตล์การเขียนของตนเอง ซึ่งในบางครั้งข่าวที่ถูกคัดลอกมาจากสนามข่าวแล้ว เมื่อมีการนำมาเรียบเรียงใหม่ อาจมีการคัดลอกจากหน้าเว็บไซต์มาผสมรวมกัน ถือเป็นกระบวนการผลิตซ้ำที่ข่าวต้นฉบับ 1 ข่าว สามารถถูกปรับเปลี่ยนและเรียบเรียงใหม่เสมือนเป็นชิ้นงานใหม่ได้มากกว่า 1 ครั้ง ในขณะที่เนื้อหายังคงเดิมหรือมีเพิ่มเติมเพียงเล็กน้อย

ความเข้าใจและทัศนคติของนักข่าวที่มีต่อการลอกข่าวแชร์ข่าวกับพฤติกรรมการทำงาน

จากผลการวิจัยทั้งในส่วนของการเก็บข้อมูลแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่านักข่าวและบรรณาธิการข่าวส่วนใหญ่ที่มีความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการลอกข่าว และแชร์ข่าวแตกต่างกัน โดยการลอกข่าวนั้นนักข่าวจะมีความเข้าใจและทัศนคติในด้านลบ ส่วนการแชร์ข่าวนั้นนักข่าวจะมีความเข้าใจและทัศนคติในด้านบวกหรือกลางๆ ทั้งนี้จะมีการพิจารณาองค์ประกอบต่างๆที่เป็นบริบทของการทำข่าวในขณะนั้นประกอบด้วย เช่นสามารถยอมรับการลอกข่าวได้ในบางกรณีที่มีการนำมาเรียบเรียงใหม่ แก้ไข เพิ่มเติม มองเป็นเรื่องธรรมดาในกระบวนการทำข่าว ในส่วนของการแชร์ข่าวนั้นก็จะเป็นในลักษณะการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน ซึ่งมีทั้งการให้และการรับ หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้หรือรับอย่างเดียวทัศนคติที่เป็นด้านบวกนั้นอาจเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากนักข่าวนั้นให้คุณค่าต่อการแชร์ข่าวว่าเป็นเรื่องของน้ำใจและการช่วยเหลือกันในการทำงาน ดังนั้นหากไม่ได้เป็นการแลกเปลี่ยนแล้ว อาจถูกมองว่าเป็นการเอาเปรียบในการทำงาน ซึ่งทัศนคติที่มีต่อการลอกข่าวและแชร์ข่าวนี้อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของนักข่าว คือ ยังมีทัศนคติที่เป็นด้านบวกมากเท่าใดก็จะยิ่งเกิดพฤติกรรมนั้นๆ ได้มากและบ่อยขึ้นในการทำข่าว ตัวอย่างเช่น ทัศนคติที่เป็นลบต่อการลอกข่าวเดี่ยว นักข่าวทุกคนจะมีความเข้าใจและทัศนคติต่อข่าวเดี่ยว(Exclusive)ว่าเป็นข่าวที่แข่งขันกันในกลุ่มนักข่าว ซึ่งแต่ละสังกัด

*repackage verb. 1.Package again or differently. 2.Present in a new way. คำกริยา หมายถึงการนำมาทำใหม่ให้แตกต่าง การนำเสนอของเดิมด้วยวิธีการใหม่

ต่างไปสืบค้นประเด็นเจาะลึกต่างๆ เพื่อการนำเสนอที่ช่วงชิงความเป็นหนึ่งบนหน้าหนังสือพิมพ์เพื่อวัดความสามารถในการทำข่าว ทศนคติดังกล่าวจะทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการลอกข่าวเดียวของผู้อื่นน้อยมากหรือไม่มีเลยเพราะมองว่าการลอกข่าวเดียวคือข้อยกเว้น หรือทศนคติที่มีต่อการแชร์ข่าวว่าเป็นเรื่องของการช่วยเหลือกัน นักข่าวก็จะมีพฤติกรรมกรรมการแชร์ข่าวกันต่อไปในสนามข่าว

อาจกล่าวได้ว่า นักข่าวมีความเข้าใจเกี่ยวกับการแชร์ข่าวว่าเป็นการช่วยเหลือกันไม่ใช่เรื่องผิด ส่วนการลอกข่าว ไม่ใช่เรื่องที่ถูกต้อนัก ชัดกับหลักวิชาซึ่งพอสมควร แต่อาจอนุมานได้ในบางสถานการณ์ เมื่อเกิดความเข้าใจดังกล่าว ประกอบกับประสบการณ์ในสนามข่าวที่หล่อหลอมให้นักข่าวเกิดการเรียนรู้กระบวนการทำงานในกลุ่มสังคมการทำข่าวที่ตนเองอยู่ การเรียนรู้จากนักข่าวรุ่นก่อน ๆ ซึ่งสมกลายเป็นวัฒนธรรมการทำข่าว ที่นักข่าวไม่ได้อยู่เพียงลำพังในการทำข่าว หากต้องมีการเข้ากลุ่ม การช่วยเหลือกัน นำไปสู่การแชร์ข่าว แม้กระทั่งการขอข่าว หรือลอกข่าวจากเพื่อนนักข่าวที่สนิทสนม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความรู้อันแล้วเกิดทัศนคติต่อเรื่องนั้นๆ ตามทฤษฎี ทฤษฎีความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม (KAP). และ การยอมรับปฏิบัติ ของผู้รับสารซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งสามประเภทนี้ จะเกิดขึ้น ในลักษณะต่อเนื่อง คือเกิดความรู้จากการรับสาร ต่อมาจึงทำให้เกิดทัศนคติ และก่อให้เกิดพฤติกรรมในตอนท้าย (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร ,2533) รวมถึงแนวคิดเรื่องการอบรมบ่มเพาะทางสังคม (Socialization) ซึ่งมีการถ่ายทอดคุณค่าทางสังคม เช่นความคิด ความเชื่อ ทศนคติและค่านิยม โดยมากมีลักษณะเป็นนามธรรมและมีคุณค่าด้านจิตใจ ที่สังคมเห็นว่ามีความสำคัญและมีการถ่ายทอดให้กับคนรุ่นหลังให้คงอยู่ต่อไป ในที่นี้คือการแชร์ข่าวที่ถูกมองเป็นเรื่องของน้ำใจและการเกื้อกูลกัน ขณะเดียวกันการลอกข่าวของผู้อื่นต้องลอกอย่างมีมารยาทคือการนำมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสไตล์ของตนเองและค้นหาประเด็นเพิ่มเติมเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการลอกข่าวและแชร์ข่าวในสนามข่าวยังคงอยู่ต่อไป

ทั้งนี้หากนักข่าวเรียนรู้แล้วเกิดทัศนคติที่ไม่ต่อต้านการลอกข่าว แชร์ข่าว เพราะเห็นว่ามีการทำกันทั่วไปเป็นเรื่องปกติธรรมดา ก็จะมีพฤติกรรมกรรมการลอกข่าว แชร์ข่าว เกิดขึ้นได้ง่าย ขณะเดียวกัน นักข่าวรุ่นอาวุโสที่มีความเข้าใจและการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำข่าวว่าเป็นการแข่งขันในการนำเสนอเพื่อช่วงชิงความเป็นหนึ่งด้านแนวคิด มุมมอง หรือประเด็นข่าว นักข่าวกลุ่มนี้อาจเรียนรู้จากสังคมการทำข่าวในยุคก่อนที่ต่างคนต่างพยายามทำข่าวให้ดีที่สุดเพื่อมาแข่งขันกันบนหน้าหนังสือพิมพ์ในวันรุ่งขึ้น เป็นความรับผิดชอบในวิชาชีพที่ต้องการนำเสนอสิ่งที่ดีที่สุดเพื่อผู้อ่าน การช่วยเหลือกันอาจเป็นเพียงการแลกเปลี่ยนประเด็นข่าวกันเท่านั้น นักข่าวกลุ่มนี้อาจไม่สามารถยอมรับการลอกข่าวได้และมองว่าเป็นเรื่องที่ขัดต่อวิชาชีพ จริยธรรมของคนทำสื่อ ส่งผลให้พฤติกรรมเรื่องการลอกข่าว แชร์ข่าว หรือการขอข่าว มีน้อย เป็นต้น โดยสรุปคือ นักข่าวมีความรู้ความเข้าใจในการทำข่าวและทัศนคติอย่างไร ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการทำข่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากมีทัศนคติที่เป็นบวกกับการลอกข่าว แชร์ข่าว ก็จะมีพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่านักข่าวที่มีทัศนคติด้านลบ

การลอกข่าว แชร์ข่าวนั้นสามารถแบ่งเป็นลักษณะการลอกและแชร์หลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกช สุรกุล ปี 2540 เรื่องการเปิดประเด็นข่าวของนักข่าวการเมือง ที่

พบว่านักข่าวมีลักษณะการทำข่าวแบบร่วมมือกันทำ มีการทำข่าวเป็นทีม ช่วยกันทำข่าว เขียนข่าว มีการขอข่าวให้ข่าวกับเพื่อนต่างสังกัด มีการแลกเปลี่ยนข่าวกัน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รักชนก สมศักดิ์ เรื่องวัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองเปรียบเทียบระหว่างนักข่าวรุ่นใหม่ รุ่นกลางและรุ่นอาวุโส ผลการวิจัยพบว่านักข่าวรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ มีลักษณะการทำข่าวที่เห็นเด่นชัดคือการร่วมมือกันทำข่าวในลักษณะเป็นทีม และการรายงานข่าวตามเหตุการณ์ประจำวัน หรือทำข่าว Routine เป็นส่วนใหญ่เนื่องจากการแข่งขันของสื่อมีสูง ทำให้ต้องทำข่าวอย่างรวดเร็ว ทันเวลา ป้องกันการตกข่าว

เทคโนโลยีและการหลอมรวมสื่อกับการลอกข่าว แชร์ข่าว

จากผลการวิจัยที่พบว่าเทคโนโลยีนั้นเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชร์ข่าว มีลักษณะที่เอื้อให้เกิดการลอกข่าว แชร์ข่าวได้ง่ายขึ้น ยิ่งเทคโนโลยีมีการพัฒนามากขึ้นก็ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำข่าวด้วย ตามแนวคิดของ สำนักโตรอนโต (The Toronto School) มีความเชื่อว่าความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในเทคโนโลยีมีผลในการกำหนดความเปลี่ยนแปลงในโลกของ “สื่อ” และจะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงในสังคม (สมสุข หินวิมาน, 2548 , 257) สังคมมีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีมากน้อยเพียงใด แรงงานมีทักษะความรู้มากน้อยเพียงใด และมีผลต่อกระบวนการผลิตหรือไม่ หากจะมอง ในที่นี้คือการผลิตข่าว โดยเชื่อว่าเทคโนโลยีเป็นสาเหตุ ในการขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับส่วนอื่น (กาญจนา แก้วเทพ, 2549)

จากการวิจัยพบว่าในปัจจุบันกระบวนการผลิตข่าวมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปตามเทคโนโลยี จากยุคก่อนที่จะมีการใช้ชื่อเรียกนักข่าวที่มีการใช้ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกันเหมือนกันว่านักข่าวไดรฟ์เอ ตามเทคโนโลยีในยุคนั้น ที่ใช้แผ่นดิสก์ฟลอปปีเอ ในการคัดลอกหรือเซฟไฟล์ข้อมูลลงเครื่อง ในไดรฟ์เอ * ซึ่งอาจมีการให้แผ่นดิสก์กัน นำมาสู่การแชร์ และการคัดลอกและตัดแปะ(copy-paste) อย่างในปัจจุบัน หากจะมองในมุมของทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด (Technology Determinism) ที่สนใจวิเคราะห์พลังในการผลิตในส่วนของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เมื่อนำมาประยุกต์เข้ากับแวดวงการสื่อสารมวลชน ก็จะหมายถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารทั้งหลาย (Communication Technology) (กาญจนา แก้วเทพ , 2545)ในที่นี้อาจเห็นได้ว่าการผลิตข่าวนั้นมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับกระบวนการทำข่าวมากขึ้น เช่นการใช้ข้อมูลจากโซเชียลเน็ตเวิร์ค

*ไดรฟ์เอ หน่วยความจำหรือพื้นที่เก็บข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีระบุเป็น A C D หรืออื่นๆ ไดรฟ์เอจึงหมายถึงหน่วยความจำหรือพื้นที่เก็บข้อมูล A

เป็นเบาแสในการทำข่าว หาข่าว การคัดลอกข้อความบางส่วนนำมาใช้ประกอบข่าวหรือการลอกข่าว แชรซ์ข่าวที่ ต้องอาศัยการส่งอีเมลหากัน หรือการเซิร์ทหาข่าวที่ต้องการทางหน้าเว็บไซต์ก่อนจะมีการคัดลอกและตัดแปะ (copy paste) เป็นต้น

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐกล่าวสรุปเกี่ยวกับภูมิทัศน์สื่อ (media landscape) ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้รูปแบบการ สื่อสารของคนในสังคมและวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไป นักสื่อสารมวลชน จะใช้ประโยชน์จากความเปลี่ยนแปลงนี้ ได้ จะต้องมีการปรับตัวจากความเคยชินเดิมๆ นั่นก็คือการเคยชินต่อการทำข่าวแบบเก่าที่ต่างคนต่างทำข่าว อาจมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นกันบ้าง หรือหากมีการลอกข่าวเกิดขึ้นอาจทำได้ไม่ง่ายเท่ายุคนี้ นักข่าวคน ใดที่ไม่ปรับตัวอาจมีปัญหาในการอยู่ร่วมกับเพื่อนนักข่าวในสังคมการทำข่าว หรืออาจตกข่าว ทำข่าวได้ปริมาณ น้อยเมื่อเทียบกับนักข่าวคนอื่นที่มีการร่วมมือกันทำงานในลักษณะการแชร์ข่าว เป็นต้น

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว ผู้วิจัยมองว่า ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การ แชร์ข่าว การลอกข่าว มีลักษณะที่กระทำได้ง่ายขึ้น ส่งต่อถึงกันง่ายขึ้นทางอีเมล โดยใช้การพิมพ์ต้นฉบับข่าว เพียง 1 หรือ 2 คน แล้วส่งต่อกัน หรือส่งข่าวแลกเปลี่ยนกันได้ง่ายขึ้นผ่านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต คัดลอก จากหน้าเว็บไซต์ และตัดแปะ จากเดิมที่ในอดีตการแชร์ข่าวเป็นเพียงการแบ่งปันความคิดเห็นกันในหมู่นักข่าว เท่านั้นเพราะเทคโนโลยีอย่างการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือการส่งอีเมลยังไม่แพร่หลาย แต่ในปัจจุบันเมื่อ ข่าวในสนามข่าวมีมากขึ้น นักข่าวจึงใช้วิธีการร่วมมือกันทำงาน โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆช่วยให้การผลิตข่าวแต่ละ ชิ้นง่ายขึ้น โดยอาศัยสายสัมพันธ์ในสังคมของนักข่าวประกอบกับเทคโนโลยีเพื่อการผลิตข่าวที่รวดเร็ว เป็นการ ปรับตัวของนักสื่อสารมวลชนในการผลิตข่าว และสร้างวัฒนธรรมการทำข่าวแบบใหม่ขึ้นมา โดยการให้คุณค่า กับการแชร์ข่าวว่า เป็นการช่วยเหลือกันและเป็นเรื่องของน้ำใจ แต่ก็สะท้อนมุมมองทางวิชาชีพที่เปลี่ยนแปลงไป อันเป็นการสะท้อนถึงการยอมรับประนีประนอมต่ออุดมการณ์วิชาชีพหรือหลักการทางวารสารศาสตร์

นอกจากนี้ในกระบวนการทำข่าวที่เกิดการลอกข่าวและแชร์ข่าวขึ้นนั้นส่วนหนึ่ง อาจเป็นผลมาจากการ หลอมรวมสื่อ(convergence) ที่ส่งผลให้การนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนเป็นกระบวนการผลิตซ้ำทาง ความคิด(ชมรมนักข่าวสายเทคโนโลยีสารสนเทศ ,2551) นั่นก็คือการนำต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกันที่ได้จากสนาม ข่าวแล้วมีการส่งเข้าระบบข่าวกลางขององค์กร เพื่อถูกดึงนำไปใช้สำหรับสื่อหลายประเภท ทั้งหนังสือพิมพ์ หน้า เว็บไซต์ โทททัศน์ ข่าวขึ้นเดียวกันถูกนำมาใช้ซ้ำหรือมีการเรียบเรียงใหม่ รวมถึงการคัดลอกข่าวจากหน้าเว็บไซต์ นำมาเรียบเรียงใหม่ และส่งผลให้คุณลักษณะของข่าวเปลี่ยนแปลงไป ตามลักษณะของสื่อที่มีการหลอมรวม ได้แก่

กำหนดปิดต้นฉบับข่าวไปเป็นเวลาจริง (continual deadline) นักข่าวหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ถูกคาดหวังให้เสนอข่าวขึ้นเว็บไซต์ทันทีทันใดและเปลี่ยนแปลงข้อมูลออนไลน์ได้ตลอดเวลา มีการแข่งขันผู้อ่านข่าวอย่างเห็นได้ชัด

การบริการข่าวเชื่อมโยง (related links) กับข้อมูลอื่นๆ ทำให้ข่าวที่นำเสนอไม่ยาวมาก นอกจากนี้ข่าวหนังสือพิมพ์และวิทยุ โทรทัศน์ ก็สามารถทำให้ผู้ชมรับข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บออนไลน์ การเขียนข่าวในเว็บไซต์จึงต้องเข้มข้น ข่าวไม่ยึดโครงสร้าง (nonlinear structure) ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาเองได้ เนื่องจากเนื้อหาสร้างขึ้นจากชิ้นส่วนหลายชิ้นเชื่อมโยงกันไป ผู้อ่านแยกไปดูเนื้อหาส่วนอื่นๆ ได้ และเว็บไซต์ให้บริการข้อมูลเสริมได้ดีกว่าหนังสือพิมพ์

การหลอมรวมสื่อจึงมีบทบาททำให้ธรรมชาติของข่าว จากเดิมนั้น เปลี่ยนแปลงไปและมีผลกระทบต่อกระบวนการงานข่าว ในที่นี้คือการผลิตข่าวที่ต้องทำอย่างรวดเร็วขึ้น แข่งขันกันมากขึ้น การต้องการความเป็นหนึ่งทำให้ทุกสำนักข่าวต่างไม่ยอมตกข่าว เมื่อเกิดการตกข่าวขึ้นนักข่าวจึงใช้วิธีการแชร์ข่าว ลอกข่าวเพื่อให้ได้มาซึ่งข่าวนั้นๆ ประกอบกับการที่ต้องทำข่าวเพื่อรองรับและใช้ได้ดีกับสื่อหลายประเภททำให้เวลาในการทำข่าวยิ่งต้องจำกัดมากขึ้นเพื่อการนำเสนอได้รวดเร็ว ทันเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองรับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสื่อใหม่ ประเภทสื่อมัลติมีเดีย ทั้งจากหน้าเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ข่าว SMS กระบวนการทำข่าวจึงเน้นปริมาณข่าวที่มาก รวดเร็ว สั้นกระชับ มากกว่าการนั่งวิเคราะห์ข่าว หรือติดตามประเด็นข่าวอย่างลึกซึ้ง ข่าวที่มีความยาวหรือเป็นข่าว Exclusive มักเป็นข่าวที่เก็บไว้นำเสนอบนหน้าหนังสือพิมพ์ ดังนั้น การแชร์ข่าว ลอกข่าว แม้นักข่าวจะรู้สึกว่าการขัดต่อหลักวิชาชีพ แต่การแข่งขันในเรื่องความรวดเร็วก็อาจทำให้มองว่าเป็นความจำเป็นในบางครั้งที่สำนักข่าวของตนต้องมีข่าวครบถ้วน ไม่ตกข่าว ซึ่งอาจจะเลยเรื่องความถูกต้องของข้อมูล

การลอกข่าว แชร์ข่าว กับแนวคิดเรื่องวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism)

จากพฤติกรรมการลอกข่าว แชร์ข่าวของนักข่าวที่เกิดขึ้นนั้นหากนำมาเทียบกับ แนวคิดเรื่องวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) ของ Nick Davies ที่มองว่าการลอกข่าวคือ การลอกทั้งหมด การลอกเพียงบางส่วนจากแหล่งข้อมูลต่างๆ นักข่าวไม่ได้ลงมือเขียนข่าวจากการลงพื้นที่หรือสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลด้วยตนเอง การดัดแปลงแก้ไขจากข่าวของผู้อื่น เป็นงานของตน และการไม่ตรวจสอบข้อมูล แหล่งที่มาที่ชัดเจนของข่าว ความถูกต้องของข่าว ดึงข่าวจากที่ต่างๆ มาเขียนแล้วนำเสนอ โดยที่ไม่อ้างอิงแหล่งข้อมูลหรือขโมยผลงานมาเป็นของตนในลักษณะที่ไม่ให้เครดิตเจ้าของผลงาน อาจมองว่าพฤติกรรมการลอกข่าว แชร์ข่าวตรงกับแนวคิดดังกล่าว ทั้งนี้อาจมีความแตกต่างกันตรงที่แนวคิดแบบวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ (Churnalism) มองว่าไม่ว่าจะ

เป็นการลอกทั้งหมดหรือลอกเพียงบางส่วนแล้วนำมาแก้ไข ดัดแปลง ก็ถือเป็นการลอกที่ขัดกับหลักวารสารศาสตร์ดั้งเดิม (journalism) ทั้งสิ้น ซึ่งงานเขียนเรื่อง Elements of Journalism ของ Bill Kovach กล่าวว่า เป็นกระบวนการทำงานของคนทำสื่อที่ขาดความประณีต ละเอียดยรอบคอบในการทำข่าว รวมทั้งละเลยหน้าที่และจรรยาบรรณที่สำคัญของสื่อมวลชน นั่นคือการค้นหาความจริงและการบอกความจริงกับผู้อ่าน ซึ่งต่างจากมุมมองของนักข่าวที่มองว่าการลอกข่าวแล้วมีการหาประเด็นต่อยอดเพิ่มเติม แก้ไข หรือดัดแปลงให้ข่าวนั้นมีความแตกต่างจากต้นฉบับที่คัดลอกมา สามารถยอมรับได้ เป็นเรื่องปกติธรรมดาในกระบวนการทำข่าว การลอกที่คัดลอกมาทั้งหมด ขโมยผลงาน หรือไม่ให้เครดิตแหล่งที่มาเลยนั้นต่างหากที่เป็นเรื่องที่ไม่ควรทำ

ส่วนในแง่ของข่าวประชาสัมพันธ์นั้น นักข่าวมองว่าการทำข่าวจากข่าวประชาสัมพันธ์นั้นเป็นการนำมาปรับสำนวนภาษาและสไตล์การเขียนให้เป็นของตนเอง เป็นการนำประเด็นข่าวมาพิจารณา ความสำคัญหากไม่สำคัญนักจะ นำไปลงในสวนข่าวประชาสัมพันธ์ โดย คัดลอกมาลงเป็นข่าวได้ทั้งหมดโดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงข้อความ หรือคัดลอกข้อความบางส่วนและตัดทอนให้สั้นกระชับ จากแนวคิดแบบวารสารศาสตร์แบบปั้นแปะ (Churnalism) ในส่วนของการนำข่าวแจกหรือข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้ มองว่าข่าวส่วนใหญ่ในปัจจุบัน โดยเน้นที่สื่ออังกฤษมีลักษณะดังกล่าวมากขึ้น และเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงเมื่อเทียบกับข่าวทั้งหมด โดยมีทั้งการอ้างอิงแหล่งข้อมูลและไม่มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล รวมถึงการดัดแปลงปรับเปลี่ยนบางส่วนแล้วนำเสนอผ่านหน้าเว็บไซต์ของตน รวมถึงการนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์

ในประเทศไทย นั้นพบว่าหากจะมีการคัดลอกข่าวประชาสัมพันธ์มาใช้ทั้งหมดโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อความนั้นจะเป็นลักษณะการแยกสัดส่วนข่าวที่ชัดเจน ทั้งในส่วนของหนังสือพิมพ์และหน้าเว็บไซต์ จะระบุว่า เป็นข่าวประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื้อหาข่าวเหล่านี้จะเป็นข่าวกิจกรรมหรือ เกี่ยวกับองค์กรทั่วไป ไม่มีเนื้อหาสาระสำคัญตามหลักของแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าว (News Value) แต่หากมีการนำข่าวประชาสัมพันธ์ที่มีประเด็นที่น่าสนใจ มีประโยชน์ต่อการนำเสนอ จะมีการสืบค้น ข้อมูลเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเปลี่ยนสำนวนภาษาให้เป็นสไตล์ข่าวเนื่องจากนักข่าวมองว่าข่าวประชาสัมพันธ์มีลักษณะการเขียนที่เยิ่นเย้อและมีสำนวนการเขียนแตกต่างจากข่าว และหากมองในภาพรวมแล้วจากข่าวทั้งหมดที่มีการนำเสนอบนหน้าเว็บไซต์หรือหน้าหนังสือพิมพ์ การนำเสนอบริษัทประชาสัมพันธ์อาจเป็นส่วนน้อย เมื่อเทียบกับพื้นที่ข่าวที่นำเสนอทั้งหมด

ลักษณะ การลอกข่าวจากข่าวประชาสัมพันธ์ มีลักษณะเป็น ข่าวแบบปั้นแปะ (Churnalism) ประเภทหนึ่งตามแนวคิดของ Nick Davies แตกต่างเพียงมีการระบุชัดเจนว่าเป็นข่าวประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ข่าว

ส่วนสาเหตุของการลอกข่าว แชรซ์ข่าวนั้น นักข่าวมองว่าเวลาที่จำกัดในการต้องส่งข่าวเข้าสำนักข่าวได้ทันท่วงที นักข่าวแต่ละสังกัดมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะทำข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวันได้ทัน การมีสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของนักข่าวเพื่อร่วมมือกันทำข่าว และช่วยเหลือกันจะทำให้ส่งข่าวได้ทันและไม่ตกข่าว นอกจากนี้ยังมีเรื่องการแข่งขันในการทำข่าวระหว่างสื่อด้วยกัน ตรงกับ แนวคิดวารสารศาสตร์แบบปั่นแปะ(Churnalism) ที่มองว่าเกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำข่าวที่แข่งขัน ต้องการความรวดเร็ว นักข่าวจึงย่นระยะเวลาการทำข่าวเพื่อเป็นหนึ่งด้านความเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวบนหน้าเว็บไซต์ รวมถึงความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของการเกิดข่าวแบบปั่นแปะ(Churnalism) เช่นเดียวกับ Kevin Marsh (2008) นักวิชาการอังกฤษ มองว่าเหตุผลที่ทำให้นักข่าวกระทำเช่นนั้นเกิดจากการต้องการความเร็วสูงสุดในการทำข่าว นักข่าวมีเวลาไม่มากนักสำหรับข้อมูลที่เพิ่มขึ้นและไม่มีเวลาสำหรับการตรวจเช็คความถูกต้องของข้อมูล

การลอกข่าว แชรซ์ข่าวกับแนวคิดเรื่ององค์ประกอบที่สำคัญของวารสารศาสตร์

การปฏิบัติงานข่าวโดยการแชร์ข่าวและลอกข่าวนั้น หากพิจารณาตามแนวคิด แนวคิดเรื่ององค์ประกอบที่สำคัญของข่าว (The Elements of Journalism) ตามที่ Bill Kovach, Tom Rosenstiel (2007) ได้กล่าวไว้ว่าวารสารศาสตร์ (Journalism) คือสื่อที่เป็นข่าวสาร ข้อเท็จจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อการให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นกับประชาชน องค์ประกอบข้อแรกที่สำคัญที่สุดคือ หน้าที่ในการค้นหาความจริง ให้ข้อเท็จจริงกับพลเมือง ให้ได้รับข้อมูลอย่างครบถ้วน การค้นหาความจริง คือการทำให้เนื้อหาเข้าใจถึงความจริงมากที่สุดและผิดพลาดน้อยที่สุด เราจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำที่สุดเมื่อแหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือ มีงานวิจัยรับรอง และมีกระบวนการค้นหาความจริงที่โปร่งใส จึงนับเป็นหน้าที่ในลำดับต้นๆของการดำเนินงานด้านวารสารศาสตร์ หากการลอกข่าวคือการไม่ได้ลงพื้นที่เพื่อค้นหาความจริงที่ถูกต้อง ครบถ้วนมานำเสนอก็อาจกล่าวได้ว่า การลอกข่าว แชรซ์ข่าว อาจทำหน้าที่ในการค้นหาความจริงได้ไม่สมบูรณ์นัก อีกทั้งเป็นการละเลยหน้าที่ที่สำคัญที่สุดไป อีกประการหนึ่งคือการเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพร้อมที่จะให้ผู้อื่นตรวจสอบได้ การตรวจสอบสามารถทำได้จากการที่ข่าวออกสู่สาธารณะ ผู้รับข่าวสารจะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำของข่าวนั้น ดังนั้นการลอกข่าว แชรซ์ข่าว อาจหมายถึงการไม่ได้ลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วยตัวเอง อีกทั้งเมื่อถูกผู้อื่นตรวจสอบอาจไม่สามารถระบุข้อเท็จจริงตามจริงได้ เพราะไม่ได้เห็นจริง แต่เป็นการนำข้อเท็จจริงที่ถูกเสนอไว้มาเสนอซ้ำเท่านั้น

ในกรณีที่การลอกข่าว แชรซ์ข่าว เกิดการกำหนดวาระข่าวสาร(Agenda setting) โดยผู้มีอิทธิพลในหมู่นักข่าวจากแนวคิดที่ว่า ข่าวมีอิทธิพลต่อมุมมองของคนว่าอะไรคือประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ และได้มีการขยายไปที่เรื่องของมติมหาชน พบว่าทั้งข่าวที่เสนอนำเสนอ และมติมหาชนประกอบด้วยวัตถุประสงค์ และประเด็นทางสังคม การสร้างวัตถุประสงค์ต่างๆ อาจจะเป็นวัตถุประสงค์เดี่ยวๆ หรือหลากหลาย และสิ่งนั้น

นำไปสู่การแข่งขันเพื่อดึงความสนใจ และสมาชิกในสังคมก็จะได้รับแนวคิดนี้ไปด้วย ประเด็นที่สื่อมวลชนหยิบยกขึ้นเป็นข่าวหน้าหนึ่ง จะกลายเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจเป็นอันดับหนึ่งในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้นการที่ผู้มีอิทธิพลในสนามข่าวซึ่งเป็นนักข่าวที่มากประสบการณ์มีการเขียนข่าวให้นักการเมือง แหล่งข่าว มีการรับค่าจ้างให้เขียนข่าวด้วยจุดประสงค์บางประการแล้วนำมาแจกจ่ายให้กับนักข่าวในสนามข่าวก็เพื่อทำให้เกิดการนำเสนอเป็นจำนวนมากและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้สังคมมวลชนมีความคิดคล้ายตามการกำหนดวาระข่าวสารของตนเอง

กรณีดังกล่าวอาจมองได้ว่าขัดกับหลักวารสารศาสตร์ ที่ระบุว่านักข่าวต้องเป็นอิสระจากการครอบงำและอคติ ความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยต้องสร้างความเชื่อใจ ความมั่นใจ ความถูกต้องแม่นยำในข้อมูลข่าวสารนั้นให้กับพลเมือง รวมถึงการทำหน้าที่เป็นสุนัขเฝ้าบ้าน และเป็นเวทีสาธารณะสำหรับพลเมือง ต้องเป็นอิสระจากอำนาจทั้งหลาย ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส หากมีเรื่องผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องแล้วก็ยากต่อการที่จะนำเสนอข่าวแบบเป็นกลางได้

ประการสุดท้าย นักข่าวต้องมีสามัญสำนึกที่ดี มีจริยธรรมในการเขียนข่าว นักข่าวต้องมีจิตสำนึกของ ความรับผิดชอบและชื่อตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่หลอกลวง บิดเบือนข่าวเพื่อผลประโยชน์แอบแฝง ใช้ อารมณ์ส่วนตัวในการเขียนข่าว หรือคัดลอกขโมยผลงานของผู้อื่น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวทำลายความน่าเชื่อถือของข่าวได้มากที่สุด นักข่าวต้องคำนึงถึงคุณภาพและความน่าเชื่อถือของข่าวอยู่เสมอ

ข้อนี้ชัดเจนในส่วนของ การลอกข่าวหรือการขโมยผลงานของผู้อื่นซึ่งอาจกระทบกับคุณภาพและความผิดพลาดของข่าวด้วย นับว่าขัดต่อหลักของวารสารศาสตร์โดยตรง

ด้านแนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว (news value) ที่มาลี บุญศิริพันธ์ ได้กล่าวไว้ว่า ข่าวต้องเป็นความจริง (Fact) ความสำคัญ มีผลกระทบต่อชีวิตคนส่วนใหญ่ มีความน่าสนใจให้อยากติดตามอ่าน เหตุการณ์อะไรก็ตามที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง มี ความรวดเร็วหรือความสด (Timeliness) ความใกล้ชิด (Proximity/nearness) หมายถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ความเด่น (Prominence) ครอบคลุมถึงความเด่นของบุคคล สถานที่ เวลา ผลกระทบ (Consequence) ต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก และ ความก้าวหน้า (Progress) ในวิทยาการสาขาต่างๆ

อาจกล่าวได้ว่าข่าวที่ได้จากการลอกข่าว แชรซ์ข่าว นั้น มีผลกระทบในแง่ของคุณค่าข่าว ในแง่ที่ทำให้ความจริง(Fact)ของข่าวเป็นความจริงที่นักข่าวไม่ได้พิสูจน์เอง ข่าวที่ได้มาจากการลอกข่าว แชรซ์ข่าว นั้น จะไม่มีประเด็นที่หลากหลาย หรือมีมุมมองข่าวในด้านอื่นๆมานำเสนอ หรือมีข้อเท็จจริงให้ผู้อ่านเทียบเคียงได้หลายๆ

ด้าน เนื่องจากต้นฉบับข่าวมาจากที่เดียวกัน หรือที่นักข่าว บรรณาธิการข่าวมองว่าเป็นการผูกขาดข้อเท็จจริง และในส่วนของภาษาและความสละสลวยในเนื้อหาข่าวอาจไม่ประณีต พิถีพิถัน เนื่องจากลอกตามต้นฉบับข่าว หรือนำมาเรียบเรียงใหม่เพิ่มเติมเพียงเล็กน้อย และด้วยเวลาอันจำกัดและการนำเสนอแบบเรียลไทม์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนหน้าเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่ต้องอัปเดตข่าวตลอดเวลา

ด้านแนวคิดเรื่องความรุ่งเรืองและความเสื่อมทรุดของทฤษฎีสังคมมวลชน Baran & Davis (1995) ชี้ให้เห็นภาพโดยทั่วไปของสื่อมวลชนในยุคที่สอง ซึ่งผ่านช่วงกลางศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นยุคแรกมาแล้วว่า เป็นยุคที่มีนายทุนบางคน มีการใส่สี่ตีไซ่ พาดหัวให้ตื่นเต้นหรือหวาด เพื่อให้นักหนังสือพิมพ์ขายดี จากปัจจัยการแข่งขันกันอย่างดุเดือดของธุรกิจสื่อมวลชน ทำให้เรื่องความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคมหย่อนยานลงไป จนมีผลทำให้ภาพลักษณ์และสง่าราศีของสื่อมวลชนหมองมัวไป (กาญจนา แก้วเทพ 2552:73) ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่า การลอกข่าว แชร้ข่าวนั้นจากปัจจัยด้านการแข่งขันของสื่อ ส่วนหนึ่งทำให้ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ลดลง และทำให้ภาพลักษณ์ของสื่อขาดความน่าเชื่อถือ

ประเภทของข่าวที่ถูกลอกและแชร์มากที่สุดกับความสำคัญในฐานะเป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อมวลชน

จากผลการวิจัยพบว่าข่าวที่ถูกลอกและแชร์มากที่สุดอันดับแรกคือข่าวการเมือง และรองลงมาจะเป็นประเภทข่าวเศรษฐกิจ อาชญากรรม จึงสามารถพิจารณาได้ว่า การลอกข่าวและแชร์ข่าวนั้นจะเกิดขึ้นกับข่าวที่มีความสำคัญต่อมวลชน และมีอำนาจในการครอบงำความคิดคนในสังคมได้ เช่น ข่าวการเมือง ซึ่งเป็นข่าวที่ครอบคลุมในทุกๆ เรื่องในชีวิตของผู้คนในสังคม นโยบายหรือการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐบาลล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อประชาชนทั้งสิ้น รวมถึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการได้ผลประโยชน์และเสียผลประโยชน์ของประชาชนอีกด้วย เช่น การทุจริตของนักการเมืองมันคือการนำเงินภาษีของประชาชนไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น เช่นเดียวกับข่าวเศรษฐกิจซึ่งเป็นข่าวที่เกี่ยวกับปากท้องและชีวิตความเป็นอยู่ การอยู่ดีกินดีของประชาชน รวมถึงข่าวอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในขณะที่ข่าวทั่วไป เช่นข่าวบันเทิง ข่าวศิลปินวัฒนธรรม จะเป็นข่าวที่ไม่ค่อยถูกพูดถึงในการลอกและแชร์ จะเห็นได้ว่าข่าวใดที่กระทบต่อผู้คนมาก ข่าวนั้นยิ่งถูกลอกและแชร์มาก เนื่องจากเป็นข่าวประเภทที่ทุกคนต้องการรับรู้ข้อมูลมาก จึงต้องมีการผลิตขึ้นงานขึ้นมาให้มากเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการรู้ดังกล่าว นอกจากนี้ข่าวการเมืองและเศรษฐกิจยังมีนัยยะสำคัญต่อการตัดสินใจของประชาชนและภาพรวมของการพัฒนาสังคมด้วย ดังนั้นนักข่าวจึงควรมีความรู้และความเข้าใจพื้นฐานที่เพียงพอต่อการทำข่าว

วัฒนธรรมการทำข่าวกับการลอกข่าว แชรซ์ข่าว

จากการวิจัยในเชิงคุณภาพ คือการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าวัฒนธรรมการทำข่าวในสนามข่าวเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าวขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแชร์ข่าว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำข่าวที่เป็นลักษณะของสังคมการทำงานของนักวิชาชีพ คือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันและมีการสืบทอดวิธีการปฏิบัติงานกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ในสังคมของนักข่าวและในการทำข่าวแล้ว นักข่าวไม่สามารถทำข่าวทั้งหมดได้เพียงลำพังแต่ต้องมีกลุ่มของตนเอง มีการพบปะ สร้างความคุ้นเคยกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกันและช่วยเหลือกัน พึ่งพากันได้ในกรณีที่เกิดปัญหาในการทำข่าว ซึ่งหากพิจารณาแล้วมีลักษณะของความเป็นระบบอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกในจิตใจคนไทย นั่นก็คือการช่วยเหลือพึ่งพากันโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีอำนาจ ตำแหน่งเหนือกว่าช่วยผู้ที่ต่ำกว่า เพื่อนช่วยเหลือเพื่อน โดยมีลักษณะของการแบ่งปันน้ำใจและผลต่างตอบแทน ซึ่งก็คือข่าวที่จะนำมาแลกกันในลักษณะของการแชร์ข่าว หรือการร่วมมือกันทำงานในสนามข่าวที่นำไปสู่การได้ต้นฉบับข่าวขึ้นเดียวกัน ซึ่งในมุมมองของนักข่าว ข่าวที่ได้ข่าวมาจากการแชร์ในสนามข่าวนักข่าวไม่ได้มองว่าเป็นการลอกกันแต่เป็นมุมมองของการแบ่งปันและการช่วยกันทำงานมากกว่า ซึ่งไม่พบลักษณะการทำงานเช่นนี้ในสังคมการทำข่าวของตะวันตก แม้แต่แนวคิดเรื่องการทำข่าวแบบปันเปะเองก็จะมีลักษณะของสายสัมพันธ์ในการทำงานข่าวเหมือนในบริบทการทำงานในสังคมไทย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการแชร์ข่าว ลอกข่าวคือระบบค่านิยมของสังคมไทยที่มีลักษณะของการช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วย

ด้านทัศนคติเมื่อนักข่าวมีทัศนคติที่มองในกระบวนการนี้เป็นบวก นักข่าวยอมให้คุณค่า และยึดถือปฏิบัติต่อๆ กันมาจากรุ่นสู่รุ่น นักข่าวรุ่นอาวุโส ก็ยอมรับว่าการแชร์ข่าวเป็นเรื่องที่ทำมานาน ตั้งแต่การแบ่งปันประเด็นข่าว หรือการอาศัยไหว้วานกันในบางครั้งที่มีกิจธุระ เพียงแต่ในสมัยก่อนนั้นรูปแบบการแชร์อาจไม่ใช่การอาศัยเทคโนโลยีในการแชร์มากเท่ากับในปัจจุบัน ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นค่านิยมที่ว่าใครที่ไม่แชร์คือไม่แบ่งปัน หวงข่าว ไม่มีน้ำใจกับเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้การแชร์นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของการให้และรับด้วย ไม่ใช่เป็นการรับอย่างเดียว ซึ่งการรื้อรับข่าวจากเพื่อนร่วมงานอย่างเดียวนั้นก็อาจทำให้ถูกตำหนิจากสังคมนักข่าวได้เช่นเดียวกัน อาจมองวัฒนธรรมการทำข่าวนี เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) ซึ่งจาก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) มองในส่วนการเรียนรู้จากผู้อื่น โดยได้รับประสบการณ์จากการฟัง ดู อาจเป็นการรับเอา (Adopting) พฤติกรรมของผู้อื่นเป็นแบบแผนในการกำหนดพฤติกรรมตนเอง อาจเกิดจากการสังเกตพบเห็นอยู่เป็นประจำ และอาจมีแรงจูงใจ ความประทับใจที่แตกต่างกันในกลุ่มผู้รับเอาแบบแผนพฤติกรรมมาใช้เป็นแบบอย่างหรือเป็นต้นแบบการสร้างแบบแผนของตนเองขึ้น การเรียนรู้ทางสังคมจึงเป็นกระบวนการเผยแพร่ความรู้ ความคิด พฤติกรรม เทคนิควิธีการ เครื่องมือ และเทคโนโลยีต่าง ๆ การถ่ายทอดวัฒนธรรม ความรู้ ความคิด และมีการใช้สื่อรวมทั้งกระบวนการสื่อสาร ในที่นี้กระบวนการดังกล่าวของนักข่าวเมื่อเกิดการเรียนรู้

จดจำ พฤติกรรมต่างๆ ก็เกิดการลอกเลียนแบบและกระทำสืบทอดกันมา มีการให้คุณค่า ให้ความหมายต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในที่นี้คือการแชร์ข่าว แล้วมีการสืบทอดหรือขัดเกลาพฤติกรรมของคนในกลุ่มสังคมเดียวกันคือสังคมนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ให้มีลักษณะแบบเดียวกัน มีบรรทัดฐานที่คนในกลุ่มยึดถือและปฏิบัติสืบทอดกันมา จนกลายเป็นส่วนหนึ่งในการทำข่าว เป็นวัฒนธรรมการทำข่าวซึ่งต้องยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การแชร์ข่าวและลอกข่าวเกิดขึ้น อีกส่วนหนึ่งคือระบบอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกในสังคมไทย ได้แก่การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การแบ่งปันกัน

ส่วนการกลั้วตกข่าวของนักข่าวทำให้ต้องมีการลอกข่าวเกิดขึ้นนั้น เกิดจากการกลั้วการบกรบพร่องในหน้าที่ในการหาข่าว คือหาข่าวได้ไม่ครบ หาข่าวได้ปริมาณไม่เท่ากับเพื่อนนักข่าวต่างสำนักข่าว หรือตกประเด็นข่าวสำคัญบางข่าวไปซึ่งเป็นการแข่งขันจากสื่อด้วยกันเองส่วนหนึ่ง อาจจะไปสู่การถูกตำหนิจากต้นสังกัดหรือบรรณาธิการข่าว ส่งผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ดังนั้นนักข่าวจึงต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งข่าวนั้นๆ แม้จะทราบว่าจะขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ แต่เพื่อความอยู่รอดอาจจำเป็นต้องมีการขอข่าว หรือลอกข่าวทั้งจากเพื่อนนักข่าวและการคัดลอกจากหน้าเว็บไซต์เพื่อให้มีข่าวส่ง

การไปไม่ทันทำข่าว หรือติดธุระจำเป็น หรือชั่วโมงการทำงานที่ทับซ้อนกันก็ทำให้เกิดการขอข่าว หรือลอกข่าวได้เช่นเดียวกัน การฝากให้เพื่อนนักข่าวทำข่าวให้ก็คือการ ขอข่าว อีกรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากเพื่อนนักข่าวส่วนใหญ่มักต้องเดินทางไปทำข่าวนั้นอยู่แล้ว เมื่อเพื่อนติดธุระฝากตนทำข่าวให้ หมายถึงการส่งอีเมลข่าวที่ได้ส่งไปให้เพื่อนนักข่าวคนนั้น และเมื่อถึงคราวจำเป็นตนก็สามารถฝากเพื่อนได้เช่นเดียวกัน ซึ่งในกรณีนี้บางครั้งเกิดจากข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวันมีมากมายและนักข่าวมีไม่เพียงพอต่อการทำข่าว นักข่าว 1 คน อาจต้องทำข่าวหลายข่าวเพื่อรองรับอุตสาหกรรมสื่อในปัจจุบัน ซึ่งต้องยอมรับว่าข่าวบางข่าวเกิดขึ้นทันทีทันใด ไม่ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้า ส่วนหนึ่งอาจมองว่าเป็นการปรับตัวของนักข่าว เพื่อให้ทำงานได้ในปริมาณมากขึ้น สำหรับสื่อที่เข้าสู่ยุคหลอมรวม นอกจากหนังสือพิมพ์แล้วยังต้องสามารถหาข่าวเพื่อรองรับการออนไลน์ผ่านทางหน้าเว็บไซต์ และในปัจจุบันหนังสือพิมพ์หลายฉบับต่างทยอยเปิดสถานีโทรทัศน์เป็นของตัวเอง ข่าวที่หาได้จึงต้องใช้รองรับกับสื่อหลายประเภท แต่นักข่าวบางส่วนก็ยอมรับว่าการลอกข่าวเกิดจากความมั่งงาย ไม่รับผิดชอบ

ด้านอุตสาหกรรมสื่อหนังสือพิมพ์เอง ก็มีปัจจัยด้านความอยู่รอดของตัวสื่อ ทำให้นักหนังสือพิมพ์ทุกคนต้องมีการปรับตัวด้วยเช่นเดียวกัน กระบวนการทำงานแบบเก่าซึ่งอาจได้ปริมาณงานที่น้อยกว่า นำเสนอได้เพียงช่องทางเดียวอาจต้องเปลี่ยนมาอาศัยการทำงานเป็นทีมเพื่อให้หนังสือพิมพ์มีบทบาทมากกว่าการนำเสนอข่าวบนหน้ากระดาษ หากแต่ต้องมีความรวดเร็ว ฉับไวเพียงพอที่จะนำเสนอข่าวในช่องทางอื่นๆ ของสังกัดตนเองอีกด้วย ซึ่งอาจเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งของการหาข่าวให้ได้มากที่สุด การแข่งขันในสนามข่าวที่

จะมีประเด็นข่าวที่ครบถ้วน ไม่ตกข่าวและนำเสนอได้ก่อนผู้อื่น จึงจำเป็นที่จะต้องหาข่าวมาด้วยความรวดเร็ว ซึ่งวิธีการที่จะได้มานั้นอาจใช้การลอกข่าวจากหน้าเว็บไซต์ซึ่งสะดวก รวดเร็วกว่าการลงพื้นที่ไปทำข่าวด้วยตนเอง เป็นต้น

ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์ โดย ธันยวัชร ไชยตระกูลชัย บรรณาธิการ นิตยสาร GMBIZ และ MKT Magazine ปี 2553 มองว่าถ้าหนังสือพิมพ์หาโมเดลสร้างรายได้ใหม่ไม่ได้ อาจสูญพันธุ์ใน 15 ปี ธุรกิจสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์นั้นน่าเป็นห่วง เพราะหากดูจากทิศทางและแนวโน้มจากนี้ไปแล้ว อาจกล่าวได้ว่า

"หนังสือพิมพ์กำลังจะสูญพันธุ์" เพราะการเติบโตของอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ยอดขายหนังสือพิมพ์ตกลงอย่างต่อเนื่อง อาจก้าวเข้าสู่ Sunset Industry* คืออุตสาหกรรมที่ลดอัตราการเจริญเติบโตลง อีกทั้งเมื่อเทคโนโวกเจอร์หนังสือพิมพ์ไปแล้ว หากผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการต่างๆออกไปหมด ก็จะเหลือแต่ตัวตึก อาคารหรือโรงพิมพ์ ซึ่งเปรียบเสมือนมีร่างกายที่ไร้วิญญาณ

ธันยวัชรยังสรุปเพิ่มเติมอีกว่า ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับค่ายใหญ่ๆในเมืองไทยหลายๆสำนักพิมพ์เกี่ยวกับยอดขายที่ตกลง ชี้ให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตส่งผลกระทบต่อโมเดลการทำธุรกิจหนังสือพิมพ์แบบดั้งเดิม ดังนั้นแต่ละค่ายจึงฉีกไปทำ Multimedia ทุกค่ายต่างมีสื่ออื่นๆผสมเข้ามาเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมองว่าเป็นได้หรือไม่ที่นักข่าวและบรรณาธิการข่าวเองต่างก็ต้องปรับตัวในกระบวนการทำข่าวเพื่อความอยู่รอดหรือเป็นเพียงการขาดความกระตือรือร้นในการทำงานของนักข่าวบางส่วนเท่านั้น

ความแตกต่างระหว่างการแชร์ข้อมูลเป็นการส่วนตัวกับการแชร์ข้อมูลในนามขององค์กร

จากผลการวิจัยที่พบว่าการแชร์ในลักษณะหนึ่งคือการแชร์ในโซเชียลมีเดีย เช่นเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ซึ่งนักข่าวส่วนใหญ่มองว่าไม่ได้เป็นการแชร์ข่าว แต่เป็นการแชร์ข้อมูลทั่วไปมากกว่านั้น จะมีความแตกต่างกันตรงที่หากแชร์เป็นการส่วนตัวแล้ว นักข่าวสามารถแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นลงในเนื้อหาที่แชร์ได้ รวมถึงสามารถแบ่งปันเรื่องราวได้ทุกประเภท ไม่จำกัดว่าต้องเป็นเพียงเนื้อหาประกอบข่าว หรือข้อมูลที่ตนเองประสบ

* Sunset Industry อุตสาหกรรมที่เริ่มซบเซา อุตสาหกรรมที่ลดอัตราการเจริญเติบโตลง

พบเจอมาเท่านั้น เพียงแต่นักข่าวต้องพึงระวังเกี่ยวกับการโพสต์ข้อความบางประการที่อาจส่งผลกระทบต่อมาถึงตนเองและตัวองค์กรได้ เนื่องจาก แม้จะมีการแชร์ข้อมูลเป็นส่วนตัว แต่ตัวตนของความเป็นนักข่าวในแต่ละสังกัดนั้นอาจเป็นที่ทราบกันทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักข่าวและบรรณาธิการข่าวที่เป็นที่รู้จัก ก็อาจทำให้มีผู้มาติดตามดู(follow)ในโซเชียลมีเดียส่วนตัวเหล่านี้ ซึ่งนักข่าวพึงตระหนักว่า แม้จะเป็นการแชร์ส่วนตัว แต่ความเป็นนักข่าวทำให้บางครั้งความเคลื่อนไหวของตนเองอาจกลายเป็นเรื่องสาธารณะได้

ส่วนการแชร์ข้อมูลผ่านโซเชียลมีเดียในนามองค์กรนั้น ส่วนมากมักมีระบบ กฎเกณฑ์ขององค์กรนั้น ขึ้นมาเป็นกรอบในการปฏิบัติและมีการควบคุมดูแล เนื้อหาที่มีการแชร์นั้น อาจเป็นเนื้อหาข่าว หรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทั่วไป รวมถึงข้อมูลกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับองค์กร มักไม่ค่อยมีการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นลงในเนื้อหาที่แชร์นัก ซึ่งการแชร์ข้อมูลข่าวในโซเชียลมีเดียนี้ นักข่าวไม่ได้มองว่าเป็นการแชร์ข่าว ในความหมายเดียวกันกับที่ผลวิจัยสรุปออกมา เพราะนักข่าวมองว่า ไม่ได้ต้องการแลกเปลี่ยนกับใคร แต่เป็นการให้ข้อมูล โดยทั่วไปมากกว่า

การลอกข่าวและแชร์ข่าวกับความขัดแย้งเชิงจริยธรรม

จากผลการวิจัยแก่นักข่าวจะมองว่าการลอกข่าวและแชร์ข่าวนั้นเป็นเรื่องที่สามารถยอมรับได้ในบางสถานการณ์เนื่องจากความจำเป็น หรือปัจจัยหลายๆด้าน เพื่อความอยู่รอดของคนทำสื่อ แต่ต่างก็ยอมรับว่าการลอกข่าวนั้นมีความขัดแย้งกับจริยธรรมในการทำข่าว เป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำตามหลักวิชาชีพ หากมองในมุมมองของจริยธรรมในการทำข่าว ตามแนวคิดเรื่องจริยธรรมสื่อ (Media Ethics)จะพบว่า การแชร์ข่าว ลอกข่าวนั้นขัดต่อหลักจริยธรรม ทั้งในส่วนของ พื้นฐานจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์ ที่ระบุไว้ว่านักข่าวต้องสำนึกว่าทุกข้อความที่เขียนลงไปจะต้องรู้จริง และรักษาความถูกต้องของข้อเท็จจริง(Facts)และความคิดเห็น(Opinion) โดยไม่บิดเบือน บิดบัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องแจ้งแหล่งข้อมูล ที่มาของความคิดเห็น เพื่อให้ผู้อ่านพิจารณาซึ่งน้ำหนักได้ (สุกัญญา สุตบรรทัดและคณะ,2536)

จากหลักคิดดังกล่าว การลอกข่าว แชร์ข่าวนั้น ขัดกับหลักข้อ ที่ว่านักข่าวต้องรู้จริงและต้องรักษาความถูกต้องของข้อเท็จจริง(Facts) แต่การลอกข่าวนั้นคือการที่นักข่าวไม่ได้ลงพื้นที่เพื่อทำข่าวด้วยตนเอง ไม่ได้เห็นเหตุการณ์จริงแต่เป็นการนำเหตุการณ์ที่ผู้อื่นเห็นมารายงานอีกทอด รวมถึงการไม่อ้างอิงที่มาหรือให้เครดิตกับแหล่งข้อมูลที่มีการคัดลอกมาเพื่อให้ผู้อ่านพิจารณาซึ่งน้ำหนักได้ ซึ่งถือว่าขัดกับหลักจรรยาบรรณพื้นฐานของหนังสือพิมพ์

ด้าน ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ได้ระบุไว้ชัดเจน โดยจะเลือกหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการลอกข่าว แสร้งข่าว ดังนี้

ข้อ 4 หนังสือพิมพ์ต้องยึดถือข้อเท็จจริง ความถูกต้องแม่นยำและความครบถ้วน

ข้อ 10 เมื่อคัดลอกข้อความใดจากหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ต้องบอกที่มาของข้อความ นั้น

ข้อ 13 หนังสือพิมพ์ต้องไม่เสนอข่าวโดยเลื่อนลอยปราศจากแหล่งที่มา พึงระบุชื่อบุคคลที่ให้สัมภาษณ์

หรือให้ข่าวอย่างเปิดเผย เว้นแต่จะมีเหตุอันควรปกปิดเพื่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของแหล่งข่าว และต้องเป็น ประโยชน์ต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณชน

ข้อ 19 ข้อความที่เป็นประกาศโฆษณา ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ ต้องแสดงให้เห็นชัดว่าเป็นประกาศ โฆษณา จะแอบแฝงเป็นการเสนอข่าวหรือความคิดเห็นมิได้

ข้อ 22 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องละเว้นการรับอามิสสินจ้างอันมีค่า หรือผลประโยชน์ใดๆ เพื่อ ให้กระทำการหรือไม่กระทำการใดอันจะขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง รอบด้าน

ข้อ 25 การได้มาซึ่งข่าวสาร หนังสือพิมพ์พึงใช้วิธีที่สุภาพและซื่อสัตย์(มานิจ สุขสมจิตร,2551)

จากข้อบังคับดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า การคัดลอกข้อความ หรือการลอกข่าวที่ไม่มีการอ้างอิงข้อมูลแหล่งที่มา นั้นขัดกับหลักวิชาชีพหนังสือพิมพ์อย่างชัดเจน รวมถึงหากมีนักข่าวมีการเขียนข่าวที่มาจาก การรับอามิสสินจ้างเพื่อจุดประสงค์บางอย่างแล้วนำมาแสร้งในสนามข่าว การคัดลอกข่าวจากข่าวประชาสัมพันธ์ โดยไม่มีการแยกสัดส่วนข่าวให้ชัดเจนหรือนำข่าวที่มีการประชาสัมพันธ์บุคคลหรือองค์กร มาลงในพื้นที่ข่าวมากเกินไปต่างผิดหลักข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทั้งสิ้น ทั้งนี้ในส่วนของวิธีการได้มาซึ่งข่าวสารที่ต้องสุภาพและซื่อสัตย์นั้น ในกรณีของการลอกข่าวที่เป็นการขโมยข่าวหรือขโมยผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนนั้น ย่อมแสดงให้เห็นถึงความไม่ซื่อสัตย์ในการได้มาซึ่งข่าวสาร ส่วนการแสร้งข่าวที่เป็น การร่วมกันทำงานของและเป็นการแลกเปลี่ยนต้นฉบับข่าวของนักข่าวนั้นหากพิจารณาตามข้อบังคับนี้อาจไม่ขัดแย้งในเชิงจริยธรรมแต่อาจผิดกับหลักการทำข่าวที่ต้องมุ่งแสวงหาข้อเท็จจริงและรู้จริงก่อนการนำเสนอ จึงอาจกล่าวได้ว่า การลอกข่าวนั้นมีความขัดแย้งในเชิงจริยธรรม

นอกเหนือจากความอยู่รอดของนักข่าวในการปฏิบัติงานข่าวแล้ว ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลจากการ ดำเนินการขององค์กรที่เน้นการนำเสนอผ่านสื่อในหลายรูปแบบเพื่อรองรับกลุ่มคนผู้เสพข่าวสารและตอบสนอง

ด้านข้อมูลข่าวสารได้ทันท่วงที เป็นเหตุให้องค์กรต้องมีการแข่งขันเพื่อความเป็นหนึ่ง การมุ่งแสวงหาผลกำไรให้ได้มากที่สุดและการประหยัดต้นทุนในการผลิตข่าวโดยการจ้างนักข่าว จำนวนน้อยแต่สามารถทำข่าวได้ปริมาณมากและนำเสนอได้ในหลากหลายสื่อ อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คุณภาพของงานข่าวลดลง นักข่าวอาจใช้วิธีการลอกข่าวเพื่อให้ได้มาซึ่งข่าวนั้นๆ เช่นเดียวกับผลจากงานวิจัย เรื่อง จริยธรรมในหลักสูตรสื่อสารมวลชน ที่พบว่า ปัญหาจริยธรรมมาจากสื่อเน้นธุรกิจ สื่อมวลชนดำเนินงานในลักษณะที่เน้นรูปแบบด้านธุรกิจที่ทำกำไรมากเกินไปอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากอิทธิพลของเศรษฐกิจทุนนิยมที่เข้ามาครอบงำแนวคิดและวิถีชีวิตของคนไทย นอกจากนี้ส่วนใหญ่มองเห็นว่าผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนจำนวนมากขาดจิตสำนึกในเรื่องจรรยาบรรณและจริยธรรมของวิชาชีพนี้ อันเนื่องจากไม่ได้รับการปลูกฝังให้เห็นความสำคัญ และละเลยที่จะปฏิบัติงานให้อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณและจริยธรรม ซึ่งการปลูกฝังนี้เห็นสอดคล้องกันว่าควรทำตั้งแต่ระบบครอบครัว สถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาชีพซึ่งสามารถควบคุมสื่อพร้อมกับมีมาตรการลงโทษที่ชัดเจน(วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์และคณะ,2554:57-65)

ส่วนการทำข่าวออนไลน์นั้น ทางชมรมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ ได้มีข้อตกลง ร่วมกันเพื่อเป็น แนวทางการใช้สื่อออนไลน์ได้ ระบุไว้ชัดเจนเกี่ยวกับการคัดลอก ลอกเลียนข้อความใดๆจากสื่อสังคมออนไลน์ ว่าต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อความนั้นๆ หากจำเป็นต้องอ้างอิงที่มาเพื่อให้เครดิตหรือรับรู้ในลิขสิทธิ์ของเจ้าของข้อความเสมอ และควรมีการตรวจสอบอย่างถี่ถ้วน รอบด้าน ดังนั้นการลอกข่าวที่เป็นการขโมยข่าว การไม่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการไม่อ้างอิงนั้นนับว่าขัดต่อหลักจริยธรรมทั้งในส่วนของข่าวหนังสือพิมพ์และข่าวออนไลน์

การลอกข่าวโดยการขอล่า คือเจ้าของผลงานเต็มใจให้ และการลอกข่าวจากเว็บไซต์แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เขียนเรียบเรียงใหม่และมีการอ้างอิงแหล่งที่มา อาจกล่าวได้ว่าสามารถอนุโลมได้ตามแนวทางที่กำหนดไว้ ไม่ถือเป็นเรื่องที่ผิดจริยธรรมร้ายแรง การแชร์ข่าวนั้น ในมุมมองนักข่าวส่วนใหญ่ต่างมองว่าไม่ใช่เรื่องที่ผิดจริยธรรมแต่ประการใดถือเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการทำข่าว และแนวทางด้านจริยธรรมสื่อทั้งในส่วนของหนังสือพิมพ์และออนไลน์เองก็ไม่ได้ระบุไว้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของนักข่าวในสนามข่าวว่าขัดต่อจริยธรรมการทำสื่อจึงอาจสรุปได้ว่าการแชร์ข่าวไม่มีความขัดแย้งเชิงจริยธรรม ส่วนการลอกข่าวนั้นมีความขัดแย้งในเชิงจริยธรรม

การลอกข่าว แชรซ์ข่าว กับความขัดแย้งเชิงจริยธรรมที่ใช้ความสัมพันธ์เป็นตัวหนด

จากผลการวิจัยทั้งในส่วนของการสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกล่าวได้ว่า มุมมองและความเข้าใจของนักข่าวที่มีต่อการลอกข่าวและแชร์ข่าวในด้านจริยธรรมนั้น นักข่าวใช้มุมมองเรื่องความสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพเป็นตัวตัดสินว่าขัดแย้งหรือไม่ขัดแย้ง มากกว่าการเทียบเคียงกับหลักบรรทัดฐานสื่อมวลชนเดิมที่มุ่งประโยชน์ต่อสังคม ข่าวสารที่ได้มาต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ชัดเจน พิสูจน์ได้ เพื่อให้ผู้รับสารได้รับประโยชน์สูงสุดและสังคมมีการพัฒนาและยกระดับขึ้นตามเจตนารมณ์ของความเป็นสื่อมวลชน แต่ในบริบทการทำงานของนักข่าวที่พบจะเห็นว่านักข่าวค่อนข้างให้ความสำคัญต่อผู้ร่วมงานและการทำงานเป็นทีม การช่วยเหลือกันในการทำงานและให้คุณค่าว่าเป็นเรื่องของน้ำใจ อีกทั้งมีการจัดระดับอีกด้วยว่า ลอกแค่ไหน แชรซ์แค่ไหนจึงเรียกว่าขัดแย้งเชิงจริยธรรม ซึ่งเกณฑ์ที่นักข่าวใช้วัดนี้ จะเป็นเกณฑ์เกี่ยวกับการให้และการรับระหว่างสายสัมพันธ์ การขอข่าวอย่างเดียว โดยไม่เคยให้ข่าว หรือการคัดลอกข่าว โดยไม่อ้างอิงถือเป็นการขโมยข่าว คัดลอกโดยไม่มีการเรียบเรียงใหม่เป็นเรื่องราวเก๋ยดเก๋นไป โดยมองว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นการเอาเปรียบเพื่อน คือไม่ทำงานแต่คัดลอกงานที่ผู้อื่นทำเสร็จเรียบร้อยแล้วไปนำเสนอ ยิ่งหากเป็นการคัดลอกข่าวเดี่ยว (Exclusive) ไปนำเสนอ ยิ่งเป็นการเสียมารยาทและเอาเปรียบเพื่อนร่วมวิชาชีพอย่างมาก เพราะผลงานเหล่านี้เจ้าของล้วนใช้ความพยายามและสติปัญญาในการคิดวิเคราะห์หรือออกมาเป็นเนื้อหาข่าว มุมมองของความขัดแย้งนี้อาจกล่าวได้ว่านักข่าวใช้สายสัมพันธ์เป็นตัวตั้ง แม้จะมีความเข้าใจต่อพฤติกรรมลอกข่าว แชรซ์ข่าว ในมุมมองของความขัดแย้งเชิงจริยธรรม ทั้งในด้านของอุดมการณ์วิชาชีพ และในแง่ของคุณค่าข่าวและความเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ดีก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้วความรู้สึกว่าตนเองถูกคัดลอกผลงานไปนำเสนอ ความรู้สึกที่ว่าทำมาอย่างสุดความสามารถแต่กลับถูกขโมย จะถูกนำมาตัดสินใจเป็นอันดับแรกๆ เมื่อเกิดคำถามว่าขัดแย้งหรือไม่ขัดแย้งในเชิงจริยธรรม โดยในมุมมองการคำนึงถึงผู้รับข่าวสารว่าจะได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จากข่าวสารที่ถูกลอกและแชร์มาหรือไม่อาจเป็นเรื่องรองลงมา ทั้งนี้หากเป็นนักข่าวอาวุโสหรือมีอายุงานนานจะมองความขัดแย้งในเชิงจริยธรรมเป็นภาพรวมทั้งในแง่ของอุดมการณ์วิชาชีพและตัวคนทำสื่อเอง มากกว่าการคำนึงถึงแค่สายสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำข่าว

การลอกข่าว แชรซ์ข่าวกับการบั่นทอนคุณภาพของข่าวสาร

จากการวิจัยจากกล่าวได้ว่า การแชร์ข่าวนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปสู่การลอกข่าว และมีผลเสียในด้านมุมมองข่าวที่จำกัด ไม่หลากหลาย เนื่องจากข่าวที่นำมาแบ่งปันแลกเปลี่ยนกันนั้นก็มาจากกลุ่มนักข่าว ไม่ก็กลุ่มที่มีการทำงานร่วมกัน นักข่าวที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันย่อมมีมุมมองต่อประเด็นข่าวนั้นเหมือนกันหรือคล้ายตามกัน แตกต่างจากความคิดเห็นหรือมุมมองข่าวที่จะมีเฉพาะบุคคลซึ่งจะทำให้มีแนวคิด หรือประเด็นข่าว มุมมองที่

แตกต่างกันออกไปได้มากกว่า เช่นเดียวกับการลอกข่าว ข้อมูลที่ได้มานั้นย่อมเป็นข้อมูลที่เสร็จสิ้นแล้ว อาจมีเพียงการแก้ไข เพิ่มเติมเล็กน้อยแต่ประเด็นข่าว เนื้อหาข่าวที่ได้มาย่อมเหมือนกัน หรือบางครั้งอาจเป็นการคัดลอกต่อกันมาแบบผิดๆ หากไม่มีการตรวจสอบข้อมูล ผู้รับข่าวสารอาจได้ข้อมูลที่ผิดพลาด หรือมีมุมมองต่อข่าวต่างๆ อยู่ในมุมที่จำกัดเพราะทุกๆ สำนักข่าวที่มีการลอกข่าว แสร้งข่าวกัน ย่อมเสนอข่าวที่เหมือนกัน หรือมีทิศทางไปในทางเดียวกัน กลายเป็นผู้รับข่าวสารไม่มีโอกาสได้รับรู้ข้อเท็จจริงบางแง่มุมที่อาจเป็นมุมมอง หรือประเด็นที่เป็นประโยชน์และสำคัญกว่า ซึ่งขัดกับแนวคิดที่ว่า สื่อมวลชน ต้องเป็นตลาดความคิดเห็น (The Marketplace of Idea) ในการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายจากทุกกลุ่มในสังคม ต้องมีบทบาทเป็นตัวกลางเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างๆ และต้องช่วยสะท้อนความคิดเห็นสาธารณะสู่ผู้บริหารประเทศ ในการนี้คนทุกกลุ่มต้องมีสิทธิในการใช้สื่ออย่างเท่าเทียมกัน และสื่อมวลชนก็ต้องเป็นพื้นที่สาธารณะ (public sphere) ซึ่งพื้นที่นี้ต้องเป็นอิสระจากการครอบงำของกลุ่มต่างๆ

อาจมองได้ว่า การเป็นตลาดความคิดเห็นของสื่อมวลชนคงไม่สมบูรณ์นักเมื่อเกิดการลอกข่าว แสร้งข่าว ซึ่งได้ข้อมูลข่าวที่เหมือนกัน มุมมองไม่แตกต่างกัน การนำเสนอมุมมองที่แตกต่างหรือฉีกจากเดิมอาจเกิดขึ้นน้อยเมื่อต้นฉบับข่าวที่ใช้เป็นขึ้นเดียวกัน ผู้รับข่าวสารจึงไม่ได้รับข่าวสารที่มีหลากหลายความคิด และเป็นการผูกขาดข้อเท็จจริง

อริน เจียจันทร์พงษ์ , 2550 กล่าวในบทความ แนวคิดของ สื่อทางเลือก เนื้อหา และรูปแบบ บนความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์การเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ว่าสื่อมวลชนจัดเป็นลูกผสมระหว่าง 2 มิติ คือการเป็นองค์กรทางธุรกิจ กับการเป็นสถาบันเพื่อการให้บริการสาธารณะ (Public service) ไม่ว่าจะป็นหนังสือพิมพ์วิทยุ หรือโทรทัศน์ แต่ปัจจุบันสื่อมวลชนได้ถูกสถาปนา เป็นภาคการผลิตอุตสาหกรรมอย่างเต็มรูปแบบไปแล้ว ฉะนั้นการดำเนินการที่ไม่เข้ามาตราฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม จะถูกตัดออกจากระบบการแข่งขันอย่างสิ้นเชิง หรือไม่ก็ขาดทุนจนท้ายที่สุดอยู่ไม่ได้ ปัญหาการผลิตข่าวสารให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปทำให้องค์กรสื่อและนักวิชาชีพต้องทำงานภายใต้ *ตรรกะของระบบทุนนิยม* อย่างไม่มีทางเลือก โดยคัดสรรเรื่องที่เป็นประเด็นข่าวในกระแสหลัก และบุคคลสำคัญของกลุ่มอำนาจ เพื่อประโยชน์ในการขายประเด็นข่าวนั้นๆ

เช่นเดียวกับ รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ ที่ได้แสดงความคิดเห็นในบทความชิ้นเดียวกันนี้ว่า อำนาจเศรษฐกิจที่มีผลต่อการบริหารของหนังสือพิมพ์ไทยปัจจุบัน กำลังย่างกรายเป็น McJournalism (มาจากคำว่า Mcdonaldization หรือกระบวนการแมคโดนัลด์นาอนุวัตกร หมายถึงหลักการจัดการร้านอาหารแบบฟาสต์ฟู้ดที่กำลังครอบงำระบบเศรษฐกิจโลก) โดยการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจทำให้ธุรกิจสื่อมวลชนไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับประเด็นประสิทธิภาพถูกผลักดันจากกลไกตลาด ด้วยเหตุนี้สื่อมวลชนจึงต้องสนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงของตลาด และการสนองตอบนี้มีผลต่อการจัดองค์กรในการผลิต มีผลต่อการหาและการผลิตข่าว และมีผลต่อการนำเสนอข่าว การตลาดทำให้การบริหารจัดการสื่อมวลชนมีลักษณะเป็นธุรกิจมากขึ้น

จากการวิเคราะห์นี้ทำให้มองได้ว่าการลอกข่าว แสร้งข่าวที่มีมากขึ้นจากในอดีต นอกเหนือจากเทคโนโลยีที่เอื้ออำนวยแล้ว อาจเป็นเพราะแรงกดดันด้านการตลาดของหนังสือพิมพ์ที่ต้องเน้นการผลิตชิ้นงานที่ได้มากกว่าเดิม เพื่อรองรับอุตสาหกรรมสื่อที่หลากหลายตอบสนองไลฟ์สไตล์ของผู้อ่านด้วย ลักษณะการทำงาน

ที่เน้นแต่คุณภาพของชิ้นงานอาจไม่สอดคล้องกับความเร็วในการรับข้อมูลข่าวสารของสื่อสังคมมีเดีย หลากหลายชนิดที่ต้องแข่งขันกันเป็นนาทีต่อนาที แม้ส่วนหนึ่งการลอกข่าว แชรซ์ข่าวนี้อาจเกิดจากปัจจัยภายในตัวนักข่าวเอง เช่นการละเลย มั่งง่าย ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน หากแต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าอุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะเป็นธุรกิจมากขึ้นก็เป็นแรงกดดันอย่างหนึ่งที่กระทบต่อกระบวนการหาข่าวผลิตข่าวของนักข่าวที่ต้องทำเพื่อความอยู่รอด

การลอกข่าว แชรซ์ข่าวกับบรรทัดฐานทางวิชาชีพสื่อมวลชน

ในอดีตนั้นบรรทัดฐานทางวิชาชีพสื่อมวลชนจะมีลักษณะของความเป็นอุดมการณ์ที่ค่อนข้างเหนียวแน่น ทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชนเองก็ระบุไว้ชัดเจนเกี่ยวกับแนวปฏิบัติของสื่อมวลชนว่า เป็นการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานของสื่อ ทั้งในระดับองค์กรสื่อ ระดับตัวบุคคล โดยจะพิจารณาว่าตัวบุคคลหรือองค์กรเหล่านี้ทำงานอย่างมีกฎระเบียบ มีแนวทางด้านวิชาชีพ มีจรรยาบรรณเป็นกรอบกำหนดหรือไม่ ซึ่งทฤษฎีนี้จะเกี่ยวข้องกับการควบคุม การปกป้องหรือการกำกับดูแลกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนภายใต้กรอบกฎหมายจรรยาบรรณวิชาชีพ แม้ในการดำเนินงานจริงนั้น สื่อมวลชนจะไม่สามารถจะทำตามหลักการที่เป็นอุดมคติเช่นนั้นได้ทั้งหมด แต่เป็นทฤษฎีที่คอยเหนี่ยวรั้งไม่ให้งานของสื่อมวลชนตกต่ำลงไป จากบรรทัดฐานเนื่องจากแรงผลักดันต่างๆ(กาญจนา แก้วเทพ ,2545)

จากผลการวิจัยเรื่องการลอกข่าวแชรซ์ข่าวนี้อาจวิเคราะห์ได้เป็นสองส่วนคือ หนึ่ง สื่อมวลชนทำหน้าที่ของตนได้ดีเพียงพอ มากน้อยเพียงใด และบรรทัดฐานเดิมที่วางไว้ มีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นไรในบริบทการทำงานในยุคปัจจุบัน

โดยส่วนแรกนั้นตามทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อมวลชนตั้งคำถามว่า สื่อควรทำอะไรเพื่อสังคมมากกว่าการแสวงหาผลกำไรหรือไม่ สื่อทำหน้าที่เป็นสุนัขเฝ้าบ้าน(Watchdog)ดูแลผลประโยชน์ให้กับประชาชนหรือไม่ เป็นต้น รวมถึงข้อปฏิบัติที่สำคัญที่สื่อมวลชนพึงกระทำตามที่ทฤษฎีนี้ได้กล่าวไว้ เช่น ต้องรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานความเป็นจริงอย่างละเอียดรอบด้าน และตรวจสอบอย่างรอบคอบโดยพิจารณาดูบริบทที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น ข่าวสารของสื่อจะต้องเป็นเรื่องจริง ถูกต้อง ยุติธรรม ตรงไปตรงมาและสอดคล้องกัน สื่อจะต้องมีเสรีภาพภายใต้การควบคุมตัวเอง สื่อจะต้องปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพ เป็นต้น ประการแรกนั้นการที่สื่อมวลชนมีลักษณะการทำงานที่มีการลอกข่าว แชรซ์ข่าวเกิดขึ้นนั้นอาจมองว่าส่วนหนึ่งเป็นเพราะความจำเป็นต้องรองรับการทำงานในระบบอุตสาหกรรมสื่อนั้นก็คือการแสวงหาผลกำไร เพื่อความอยู่รอดขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อสิ่งพิมพ์ หากพิจารณาจากบริบทการทำข่าวในยุคนี้ อาจมองว่าทั้งสองส่วนคือการแสวงหาผลกำไรและการทำเพื่อสังคมนั้นมีความเหลื่อมล้ำกันตรงที่ ข่าวสารในปัจจุบันกลายเป็น

เรื่องของธุรกิจมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ แม้ในหลายส่วนจะยังคงทำเพื่อสังคมอยู่ก็ตาม การทำหน้าที่สุนัขเฝ้าบ้าน(Watchdog) เพื่อดูแลผลประโยชน์ของประชาชนนั้นอาจกล่าวได้ว่าแม้จะยังคงมีอยู่ แต่อาจไม่สมบูรณ์นัก หากการลอกข่าว แชรซ์ข่าวนั้นหมายถึงการไม่ได้ลงพื้นที่ด้วยตนเองหรือสัมผัสเหตุการณ์จริงก่อนการรายงานข่าว บางครั้งจึงไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างละเอียดรอบคอบ และไม่ได้นำเสนออย่างรอบด้าน เพราะความจริงที่ทราบที่ได้มาจากการลอกข่าวนั้นเป็นความจริงด้านเดียวจากผู้อื่น ส่วนข่าวที่นำเสนอต้องเป็นเรื่องจริง ถูกต้อง ยุติธรรมนั้น การลอกข่าว แชรซ์ข่าว อาจทำให้ความจริงนั้นไม่ได้รับการพิสูจน์ด้วยตนเอง หากถามถึงการปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพก็อาจไม่ได้ ปฏิบัติตามทั้งหมดเนื่องจากการลอกข่าวนั้นมีการระบุไว้ชัดเจนถึงความขัดแย้งต่อหลักจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์

ประการที่สองบรรทัดฐานทางวิชาชีพมีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ นักข่าวอาวุโสหลายคนอาจมองว่าการลอกข่าวนั้นเป็นการทำผิดทางจริยธรรมของวิชาชีพ เนื่องจากหน้าที่ของสื่อมวลชนประการหลักคือการแสวงหาความจริง ข้อเท็จจริงมานำเสนอ การทำข่าว สักซึ้นจึงหมายความว่าความถึงการ เน้นไปที่เรื่องคุณภาพและมุมมองของประเด็นข่าวที่เหนือกว่าคู่แข่ง การได้มาซึ่งข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เข้าถึงยาก ทำให้ข่าวรายวันที่นำเสนอ นั้นมีคุณค่า มาจากความพยายามในการสืบเสาะหา และเป็นความภาคภูมิใจของนักข่าวผู้เป็นเจ้าของผลงาน การลอกข่าวจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถยอมรับได้อย่างสิ้นเชิง ถือเป็น การดูถูกทั้งตนเองและการไม่เคารพต่อวิชาชีพของตน ตัวผู้ลอกเองก็ไม่อาจแสดงตัวได้เพราะเป็นการเสียหน้า หรืออาจถูกดูหมิ่นจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ ว่าไม่สามารถทำข่าว หาข่าวและเขียนข่าวได้ด้วยตนเอง ต้องลอกข่าวจากผู้อื่น เป็นการคัดลอกข้อเท็จจริงที่ผู้อื่นหามา และคัดลอกความคิด มุมมอง ต่อประเด็นข่าวนั้น แม้จะมีการนำมาแก้ไขก็ตาม แต่บริบททางสังคมในการทำข่าวในยุคนั้นทำให้สามารถเข้าใจได้ว่านักข่าวในยุคก่อนต่างยึดมั่นในอุดมการณ์วิชาชีพของตนและไม่ต้องการให้ใครมาดูหมิ่น หรือแม้กระทั่งการแชร์ข่าวเองอาจเป็นเพียงการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นร่วมกันแต่ต่างคนต่างแยกย้ายกันไปทำงาน เพื่อแข่งขันเรื่องประเด็นและข้อมูลเชิงลึกกันในเช้าวันใหม่

ความเชื่อ ความรู้สึก และบรรทัดฐานของนักข่าวในยุคนั้นอาจกล่าวได้ว่า ในปัจจุบันได้คลายความยึดมั่นในอุดมการณ์ตามอุดมคติลง หากอุดมการณ์ดังกล่าว ไม่สามารถตอบสนองต่อวิถีชีวิตแบบไร้พรมแดนของผู้เสพข่าวสาร การดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของสื่อกระดาษอย่างหนังสือพิมพ์ที่นับวันมีแต่จะลดบทบาท ความสำคัญลงไป เนื่องจากถูกแทนที่ด้วยสื่อใหม่ (New media) อย่างอินเทอร์เน็ต ที่ต้องอัปเดตข่าวชนิดนาทีต่อนาที ความรวดเร็วฉับไว กลายเป็นสิ่งสำคัญที่มาก่อนการตรวจสอบคุณภาพอย่างละเอียดแต่อาจไม่ทันการไม่ทันต่อการชั่งชั่งความเป็นหนึ่งบนหน้าเว็บไซต์จากเว็บไซต์ข่าวคู่แข่ง สิ่งเหล่านี้หล่อหลอมให้กระบวนการผลิตข่าวที่ต้องเน้นคุณภาพเปลี่ยนแปลงไปเป็นการมุ่งเน้นปริมาณและความรวดเร็วเป็นหลัก โดยอาจไม่ต้องไตร่ตรองมากกว่าข่าวมาจากที่ใด ขอเพียงไม่ตกข่าว และไม่ล่าหลังผู้อื่น ทำให้การผลิตหนังสือพิมพ์เพื่อเสนอข่าวสาร รวมถึงข่าวที่ปรากฏหน้าเว็บไซต์กลายเป็นอุตสาหกรรมข่าวสารเต็มรูปแบบ เป็นธุรกิจที่ต้องการผลกำไรควบคู่ไปกับบรรทัดฐานทางวิชาชีพที่มีกรอบกำกับไว้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเป็นไปได้ยากที่จะมาสามารถทำให้สองสิ่งนี้ดำเนินควบคู่กันไปได้ 100 เปอร์เซ็นต์ หนทางเดียวที่ยังสามารถผลิตข่าวเพื่อตอบสนองผู้อ่านในยุค

โซเซียลมีเดียได้ ภายใต้กรอบบรรทัดฐานเดิมที่วางไว้ก็คือการประนีประนอมและการมองข้ามการยึดมั่นในอุดมการณ์บางอย่างลง เช่น การลอกข่าว จากเดิมที่มองว่าเป็นเรื่องน่าอาย เป็นเรื่องเสียเกียรติ ผิดจริยธรรมในการทำข่าว กลายเป็นสามารถทำได้แต่อย่าให้นำเกลียดมากจนเกินไป สามารถยอมรับได้ในระดับที่พอเหมาะพอควร นั่นก็คือการคัดลอกที่มีการนำมาแก้ไข ดัดแปลงหรือต่อยอดเพิ่มเติม การผลิตชิ้นงานซ้ำโดยพยายามปรับเปลี่ยนให้แตกต่างจากต้นฉบับถือเป็นค่านิยมใหม่ที่นักข่าวหลายๆคนมองว่าไม่ใช่ความผิดร้ายแรงในขณะที่สิ่งที่ควรตำหนิคือการคัดลอกทั้งหมดซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ว่าจะเป็นนักวารสารศาสตร์ยุคดิจิทัลหรือยุคดั้งเดิม ก็ไม่สามารถยอมรับได้ ขอบเขตของการยอมรับตรงนี้เป็นตัวบ่งชี้ว่า นักข่าวมองในส่วนกระบวนการทำงานที่เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย แม้รู้ดีว่าเป็นเรื่องที่ขัดแย้งต่อจริยธรรมแต่ในบางครั้งก็ต้องยอมผ่อนปรนเพื่อความอยู่รอดในการทำงาน ทั้งในด้านความอยู่รอดของตนเอง และความอยู่รอดขององค์กร เพราะนักข่าวเองต่างยอมรับว่าการลอกข่าวและแชร์ข่าวเป็นวิธีการที่ทำให้ได้ข่าวสารในปริมาณมาก ในเวลาที่รวดเร็ว โดยเฉพาะข่าวประเภทรู้ทีน ที่เข้าถึงง่าย หาได้ทั่วไป แต่ข่าวเดี่ยว หรือข่าวเจาะเชิงลึกยังคงมีไว้เพื่อการแข่งขันและชั้นเชิงที่เหนือกว่าในการทำข่าว นักข่าวจึงมีทัศนคติที่ตรงกันว่า การลอกข่าวเดี่ยวของผู้อื่นนั้นไม่สามารถยอมรับได้ ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม

อาจกล่าวได้ว่าบรรทัดฐาน (norm) ของคนทำสื่อในยุคปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว เรื่องของการลอกข่าว แชร์ข่าวนั้นชี้ให้เห็นว่านักข่าวสร้างบรรทัดฐานใหม่ในการทำข่าวขึ้นมา ซึ่งมีการประนีประนอมกฎเกณฑ์บางประการตามกระแสของสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร กลายเป็นเรื่องที่มีการจัดระดับของความผิดและความขัดแย้งเชิงจริยธรรม โดยระดับของความผิด หรือความขัดแย้งนี้สามารถพิจารณาจากภาวะความจำเป็นและบริบทในการทำข่าวในแต่ละกรณีไป เช่น ลอกทั้งหมดแต่อ้างอิง ไม่ผิด ลอกทั้งหมดแล้วไม่อ้างอิง ผิดมาก ลอกทั้งหมดแต่นำมาแก้ไข ดัดแปลงเพิ่มเติม หรือลอกบางส่วนแล้วนำมาต่อยอดประเด็น แม้จะไม่อ้างอิงก็ตาม ถือว่าไม่เป็นไร สามารถยอมรับได้ สามารถกระทำได้ ลอกข่าวเดี่ยว ผิดมากที่สุด เป็นต้น เป็นการจัดระดับความผิดที่มีการเรียนรู้และสร้างขึ้นใหม่ร่วมกันในกระบวนการทำข่าวที่มีปัจจัยล้อมรอบที่บีบคั้นในยุคนี้ ซึ่งการจัดระดับความผิดหรือความขัดแย้งเชิงจริยธรรมนี้ ในอดีตอาจไม่ได้มีการนำมาพิจารณาเพราะเมื่อเอ่ยถึงการลอกข่าวนั้น ก็เป็นเรื่องที่ถูกตัดสินไปแล้วว่าผิด และขัดแย้งเชิงจริยธรรมแน่นอนไม่ว่าจะกรณีใดก็ตาม ตามบรรทัดฐานของวิชาชีพสื่อมวลชนในยุคหนึ่ง

อาจกล่าวได้ว่าการยึดมั่นในอุดมการณ์ของนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป มาตรฐานในการทำงานข่าวและจริยธรรมของคนทำสื่อมีการผ่อนปรนและประนีประนอมมากขึ้น จนกลายเป็นการยอมรับและปฏิบัติกันโดยทั่วไปในสังคมของการทำข่าว หรือมุมมองที่มีต่อการแชร์ข่าว เอง แม้นักข่าวส่วนหนึ่งจะมองว่าการแชร์ข่าวคือเรื่องเดียวกันกับการลอกข่าว เพียงแต่เรียกแตกต่างกันเพื่อทำให้ความผิดในการลอกข่าวนั้นดูน้อยลง แต่อย่างไรก็ตามนักข่าวส่วนใหญ่กลับมองการแชร์ข่าว เป็นเรื่องของคุณค่าทางจิตใจ การได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายในเวลาอันจำกัด เป็นการวางแผนในการทำข่าวที่จะทำให้นักข่าวน้อยลงน้อยลง ได้ปริมาณงานที่มากขึ้น และยังเป็นการสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการทำข่าวของนักข่าวต่อไป นักข่าวมองว่าสังคมการทำงาน การช่วยเหลือกันตรงนี้เป็นจำเป็นในการทำข่าวมากกว่าการยึดมั่นในอุดมการณ์แล้วปลีกตัว

ไปทำข่าวเพียงลำพังโดยไม่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน แม้ว่าข่าวที่นักข่าวปลีกตัวเพื่อไปสืบค้นมาเพียงลำพังนั้นอาจได้คุณค่าของข่าวสารครบถ้วน ปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางวิชาชีพ และกรอบจริยธรรมอย่างเหนียวแน่น แต่ก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่านักข่าวเหล่านี้มีส่วนน้อยมากซึ่งอาจจะไม่มีความสุขในการทำงานเท่าที่ควร จึงเข้าข่ายการทำงานที่เข้าเมื่องตาหิ้ว ต้องหลิวตาม นั่นคือการปรับตัวให้เป็นเหมือนผู้อื่นในสังคมการทำงาน เพื่อความราบรื่นเช่นเดียวกับวิชาชีพแขนงอื่นๆ ต่างกันตรงที่วิชาชีพสื่อมวลชน มีกรอบของการทำข่าวที่ระบุไว้ชัดเจนเท่านั้นว่าสิทธิเสรีภาพและความเหมาะสมในการทำข่าวนั้นมีมากน้อยเพียงใด กระทำได้แค่ไหนจึงจะไม่ผิดจริยธรรม เพราะต้องยอมรับว่าวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นวิชาชีพที่กระทบต่อคนส่วนมากและมีอำนาจซึ่งนำสังคมได้ ผู้ที่จะเข้ามาในวิชาชีพนี้จึงต้องตระหนักต่อกรอบที่วางไว้ จึงอาจกล่าวได้ว่าในการทำข่าวยุคปัจจุบันสิ่งที่นักข่าวให้ความสำคัญมากที่สุดอาจไม่ใช่เรื่องจริยธรรมหรืออุดมการณ์แบบดั้งเดิม อีกต่อไป หากแต่มองว่าการทำข่าวในหลายๆ สถานการณ์นั้นอาจจำเป็นต้องมีการยืดหยุ่นเรื่องจริยธรรมบ้าง เพื่อความอยู่รอดทั้งต่อตนเองและองค์กร

ข้อจำกัดของการวิจัย

งานวิจัย เรื่องการลอกข่าวและแชร์ข่าวกับความขัดแย้งเชิงจริยธรรมในหนังสือพิมพ์ไทย นั้น เป็นงานวิจัยที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระยะเวลาอันสั้น ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลที่บ่งชี้เกี่ยวกับพฤติกรรมการลอกข่าว แชร์ข่าว ในบริบททางวิชาชีพในช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่านั้นซึ่งอาจเกี่ยวโยงจากพฤติกรรมในอดีตและคาดเดาแนวโน้มในอนาคตได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งหากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะเวลาที่ยาวนานอาจพบองค์ประกอบหรือรายละเอียดประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการลอกข่าว แชร์ข่าวได้มากขึ้น ทั้งนี้จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างบางส่วนอาจไม่ต้องการให้ข้อมูลที่แท้จริงด้านพฤติกรรมการลอกข่าว แชร์ข่าว เนื่องจากตระหนักกว่าเป็นสิ่งที่ขัดต่อหลักวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพพจน์ทั้งต่อตนเองและต้นสังกัดจึงอาจให้ข้อมูลในลักษณะกลางๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวัดผลออกมาให้เห็นเป็นภาพรวมทั้งหมดทั้งจากการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลแบบสอบถามนำมาประมวลผลประกอบกันเพื่อให้ผลการวิจัยใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด อีกประการหนึ่งคือการเข้าถึงแหล่งข้อมูลในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามและการสัมภาษณ์อาจได้มาเพียงบางส่วนและมีจำนวนไม่มากนักเนื่องจากความเข้าใจของแหล่งข้อมูลที่มีต่อหัวข้อการวิจัยนั้นมองว่าเป็นประเด็นที่อ่อนไหวและกระทบต่อภาพพจน์ผู้ให้ข้อมูลและต้นสังกัด บางส่วนจึงปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและการให้สัมภาษณ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการลอกข่าว แชร์ข่าวนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าบริบทการทำงานของสื่อมวลชนในยุคปัจจุบันแตกต่างจากในอดีตส่งผลให้มาตรฐานจรรยาบรรณ และบรรทัดฐานทางวิชาชีพถูกประนีประนอมให้มีความ

ยืดหยุ่นต่อสถานการณ์มากขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของนักข่าวบางส่วนในยุคปัจจุบันที่ให้คุณค่าด้านอุดมการณ์วิชาชีพพลดลง แต่ให้ความสำคัญในส่วนของการผลิตที่รองรับกับสถานการณ์ด้านเทคโนโลยีมากกว่าเพื่อความอยู่รอดทั้งของตนเองและองค์กร จากผลการวิจัยนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการที่อาจเป็นประโยชน์ในแวดวงวารสารศาสตร์ดังนี้

- **ข้อเสนอแนะต่อวงการวิชาการด้านวารสารศาสตร์**

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจะพบว่านักข่าวที่มีประสบการณ์การทำงานนานจะมีทัศนคติและมุมมองต่อนักศึกษาที่จบใหม่และเริ่มเข้ามาในสายวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นว่าขาดความอดทนและความพยายามในการเรียนรู้งาน และขาดทักษะในการเข้าถึงแหล่งข่าว อีกทั้งการให้ความสำคัญต่ออุดมการณ์ในวิชาชีพจะมีน้อยมากหากเทียบกับนักข่าวในยุคก่อนๆ นักข่าวยุคใหม่เคยชินกับเทคโนโลยีและความสะดวกสบาย อินเทอร์เน็ตคือโลก ข้อมูลข่าวสารที่จับต้องได้ง่ายและหยิบฉวยนำมาได้ทุกเมื่อซึ่งในหลายๆ ครั้ง ข้อมูลเหล่านั้นจะถูกเฉลยเรื่องการให้เครดิตแหล่งที่มาหรือความเป็นเจ้าของผลงาน ซึ่งทางองค์กรต้นสังกัดเองต่างก็ยอมรับว่าการนำนักข่าวรุ่นใหม่มามอบรมฝึกฝนในช่วงการทำงานนั้น อาจไม่ได้ผลดีเท่าการถูกรอบรมบ่มเพาะมาตั้งแต่ในสถาบันการศึกษา ซึ่งคณาจารย์ควรให้ทักษะความรู้ด้านวิชาชีพที่ควบคู่ไปกับคุณธรรมจริยธรรมของคนทำสื่อด้วย การใช้เครื่องมือเครื่องมือหรืออุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่มีความสะดวกรวดเร็ว ควรมาพร้อมกับการตระหนักถึงสิทธิในการนำเสนอข้อมูลและความเป็นเจ้าของข้อมูลของผู้อื่น รวมถึงจรรยาบรรณด้านวิชาชีพอื่นๆ ของนักสื่อสารมวลชน ซึ่งในปัจจุบันแม้จะมีการสอดแทรกในบทเรียนหากแต่ยังไม่เพียงพอต่อการสั่งสมพฤติกรรมที่ถูกต้องในการทำข่าว ดังนั้นการปลูกฝังในเรื่องดังกล่าวควรจัดให้มีกิจกรรมภายในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น การจัดประชุมสัมมนาเชิงวิชาการด้านจริยธรรม การเชิญนักสื่อสารมวลชนที่มีชื่อเสียงและเป็นแบบอย่างมาให้ความรู้โดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักสื่อสารมวลชนมากขึ้น การจัดเวทีปาฐกถาเพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การจัดตั้งชมรมเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมเรื่องดังกล่าว รวมถึงกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งทุกกิจกรรมควรมีการจัดขึ้นและกระทำอย่างต่อเนื่อง และให้ความสำคัญควบคู่ไปกับทักษะทางวิชาชีพ การนำบริบทการทำงานในยุคปัจจุบันมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อชี้แนะแนวทางในนักศึกษาสามารถทำงานภายใต้กรอบจรรยาบรรณควบคู่กับประสิทธิภาพการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมการทำงานได้อย่างมีความสุข สิ่งเหล่านี้จะทำให้บัณฑิตที่จบการศึกษาและก้าวเข้ามาในสายวิชาชีพสามารถเรียนรู้และเข้าใจการทำงานในบริบทการทำงานจริงและรู้จักประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ซึ่งการสอนเรื่องจริยธรรม จรรยาบรรณนี้อาจต้องมีลักษณะกระตุ้นให้คิด ให้ทำซ้ำๆ และฟังบ่อยๆ อาจสามารถทำให้นักศึกษาซึมซับและละลายพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นำไปสู่การเป็นนักวารสารศาสตร์ที่ดีได้ในอนาคต

- **ข้อเสนอแนะต่อองค์กรวิชาชีพข่าว**

ในปัจจุบันองค์กรวิชาชีพข่าวก็ได้มีการรวมกลุ่มและจัดทำข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน รวมถึงการจัดสัมมนาวิชาการทั้งในเรื่องทั่วไป การแก้ปัญหาในประเด็นต่างๆ ในการปฏิบัติงาน และการสัมมนาในเชิงจริยธรรมในระดับหนึ่ง หากแต่ในการดำเนินการเมื่อเกิดปัญหาด้านจริยธรรมแล้ว นักวิชาการหลายท่านมองว่า กฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นร่วมกันนั้นกลายเป็นเสือกระดาษ ที่ไม่ได้ถูกนำไปปฏิบัติใช้อย่างจริงจัง หรือเป็นรูปธรรม อีกทั้งองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนเองยังมีลักษณะการรวมกลุ่มที่กระจัดกระจาย ยังไม่มีความเป็นปึกแผ่นนัก มีการรวมกลุ่มใหญ่เล็กๆ อยู่เพียงไม่กี่กลุ่มเท่านั้น เช่น สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย หรือองค์กรที่ดูแลแก้ปัญหาเฉพาะด้าน ผู้ที่จะเข้ามากำกับดูแลรับผิดชอบตรงส่วนนี้ อย่างจริงจังยังมีน้อย ดังนั้นหากองค์กรวิชาชีพสื่อยังคงเห็นถึงความสำคัญ ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ก็ควรจะมีการประสานความร่วมมือกันอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น เป็นการระดมความคิดและร่วมมือกันแก้ปัญหาความความเหลื่อมล้ำในเชิงจริยธรรมซึ่งพิจารณาจากบริบทการทำงานในปัจจุบันประกอบ โดยพยายามดึงนักวิชาชีพสื่อมวลชน ในทุกระดับชั้นเข้ามามีบทบาทในการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อให้เกิดความรู้สึกของการมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ ลด ละ เลิก พฤติกรรมการทำข่าวที่ไม่เหมาะสม รวมถึงอาจมีการให้รางวัล ยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านวารสารศาสตร์ที่สามารถคงไว้ซึ่งคุณภาพของเนื้องานและมาตรฐานทางจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นการสร้างแบบอย่างที่ดีให้กับนักวารสารศาสตร์รุ่นหลังได้ปฏิบัติตาม เพราะจากการเก็บข้อมูลวิจัยนักข่าวและบรรณาธิการข่าวหลายท่านต่างก็ยอมรับว่า นักข่าวรุ่นใหม่ที่เพิ่งจบการศึกษาและเริ่มเข้ามาทำงานนั้น จะได้รับอิทธิพลจากพี่เลี้ยงหรือนักข่าวที่อาวุโสกว่าที่เป็นผู้สอนงานค่อนข้างมาก หากรุ่นพี่มีการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ย่อมเป็นการสร้างพื้นฐานในการเป็นนักวารสารศาสตร์ที่ดีต่อไปในอนาคตได้ ดังนั้นองค์กรวิชาชีพเองจึงควรจะมีการร่วมมือกันทั้งในระดับองค์กรวิชาชีพด้วยกัน ผู้ประกอบการสื่อ รวมถึงนักวิชาการที่แต่ละฝ่ายสามารถเห็นปัญหาในมุมมองที่แตกต่างกันแล้วนำมาพูดคุยเพื่อหาทางออกร่วมกันได้ เพราะที่ผ่านมามีลักษณะของความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน หรือทัศนคติที่แตกต่างกันของทั้งสามกลุ่มดังเช่นคำกล่าวที่ว่า นักวิชาการไม่เข้าใจคนทำสื่อ หรือนักวิชาชีพเข้าใจในลักษณะหนึ่ง แต่นักวิชาการเข้าใจอีกลักษณะหนึ่ง ทำให้ปัญหาบางอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมไม่ได้รับการแก้ไข

- **ข้อเสนอแนะต่อองค์กรผู้ประกอบการสื่อมวลชน**

การดำเนินงานขององค์กรผู้ประกอบการสื่อมวลชนนั้น ผู้วิจัยมองว่า แต่ละองค์กรล้วนมีนโยบายและปัจจัยในการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งล้วนแล้วแต่มีแรงกดดันจากบริบทการทำข่าวในยุคปัจจุบันที่บีบคั้นอยู่รอบด้าน เช่นเดียวกัน คือการทำงานที่ต้องแข่งกับเวลา เร่งรีบมากขึ้น การสร้างชิ้นงานเพื่อรองรับกับสื่อหลากหลายประเภทและโลกของข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการทำงานที่ขัดกับหลักจริยธรรมของสื่อมวลชน แม้ในบางองค์กรจะมีการกำหนดกรอบด้านจริยธรรมขึ้นมาให้คนในองค์กรปฏิบัติตาม เช่นจัดทำเป็นคู่มือรูปเล่มแจกบุคลากร การอบรมด้านจริยธรรมเป็นครั้งคราว แต่ในความเป็นจริงแล้วจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่นั้น

ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ บรรณารักษ์การข่าวเองต่างยอมรับว่าการอบรมด้านจริยธรรม จรรยาบรรณสื่อในองค์กรนั้นมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการอบรมด้านทักษะทางวิชาชีพ อีกทั้งมองว่าการอบรมด้านจริยธรรมนั้น มักไม่เห็นผลชัดเจนเท่าที่ควร คือสามารถกระทำได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นกับจิตสำนึกของแต่ละบุคคลเป็นหลัก สิ่งเหล่านี้ควรถูกปลูกฝังมาตั้งแต่ในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยมองว่าแต่ละองค์กรควรมีมาตรการการลงโทษ รวมทั้งกำหนดกรอบในการทำงานที่ชัดเจน มากขึ้น เนื่องจากนโยบายที่หละหลวมก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เอื้อต่อการลอกข่าว แชรซ์ข่าวได้มากขึ้น แม้เป็นเพียงปัจจัยเสริมก็ตาม โดยกฎเกณฑ์หรือมาตรการที่กำหนดขึ้นนั้นควรมีลักษณะของอุดมการณ์ทางวิชาชีพที่ยังคงอยู่ ควบคู่ไปกับการทำธุรกิจเพื่อความอยู่รอดขององค์กรอย่างสมดุลกันทั้งสองด้าน โดยตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมเป็นหลัก

- **ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยในอนาคต**

งานวิจัยเรื่องการลอกข่าวและแชร์ข่าวกับความขัดแย้งเชิงจริยธรรมในหนังสือพิมพ์ไทย นั้นเป็นการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการ รูปแบบ ปัจจัยที่ส่งผลรวมทั้งความแตกต่างระหว่างการลอกข่าว แชรซ์ข่าว ในออนไลน์และหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยมองว่าผู้ที่สนใจเกี่ยวกับกระบวนการทำข่าวสามารถศึกษาเจาะลึก ในส่วนของรายละเอียดของสื่อแต่ละประเภทได้ อย่างละเอียดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของสื่อโซเชียลเน็ตเวิร์คที่นับวันจะมีบทบาทต่อการทำข่าวมากยิ่งขึ้น ภายใต้บริบทพื้นฐานของการทำข่าวจากสนามข่าว เนื่องจากในสื่อแต่ละประเภทจะมีข้อจำกัด และปัจจัยแวดล้อมอีกหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำข่าวของนักข่าว เพื่อจะได้ทราบถึงปรากฏการณ์ใหม่ๆ ในการทำข่าวที่มาพร้อมกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ไร้ขีดจำกัดได้ดียิ่งขึ้น

.....

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. สื่อเก่า สื่อใหม่ ใจเชื่อมร้อย โครงการเมธีวิจัยอาวุโส ฝ้ายวิชาการ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์จำกัด, 2554.

กาญจนา แก้วเทพ. การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ (Critical Theory). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ภาพพิมพ์, 2541,

กรกช สุรกุล. เรื่องการเปิดประเด็นข่าวของนักข่าวการเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

เครือแซ โปธิ์ทอง. สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บทสรุปเสวนา “หนังสือพิมพ์ออนไลน์ใน
มหาวิทยาลัยฯ สุนันทานิวส์ วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม, 2554.

ณัฐพร ศรีสติ. ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็น
ของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิตศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิตศึกษา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

ณรงค์ สุทธิรักษ์. สัมภาษณ์. 6 เมษายน 2555.

บุญอยู่ ขอพพรประเสริฐ. ดัชนีชี้วัดความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทย. คณะวารสารศาสตร์
และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

ประทุม ฤกษ์กลาง. การประชาสัมพันธ์ทางการเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
, 2550.

ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์. คอลัมน์ ฌ ริมคลองประปา .มติชนออนไลน์ [ออนไลน์]. 2554
แหล่งที่มา: www.matichon.co.th [25 มิ.ย. 2554]

พิรงรอง รามสูต . การกำกับดูแลสื่อผสมในยุคของการหลอมรวมสื่อ: กรณีศึกษาจากเยอรมนีและ
ไทย [ออนไลน์].2553 แหล่งที่มา: www.prachatai.com [10 สิงหาคม 2553].

พิศิษฐ์ ชวลาธารวัช .กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2545.

มานิจ สุขสมจิตร. ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ [ออนไลน์].2551 แหล่งที่มา:
www.presscouncil.or.th [12 เมษายน 2555].

มาลี บุญศิริพันธ์.วารสารศาสตร์เบื้องต้น : ปรัชญาและแนวคิด .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

รักษนก สมศักดิ์ .วัฒนธรรมการทำข่าวการเมืองเปรียบเทียบระหว่างนักข่าวรุ่นใหม่ รุ่นกลางและรุ่น
อาวุโส.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,2543.

วิรัช ลภีรัตนกุล .นักประชาสัมพันธ์กับงานประชาสัมพันธ์ในเชิงปฏิบัติการสาธิต .กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2542.

สุกัญญา สุตบรรพัตและคณะ .กรณีศึกษาเพื่อการเรียนการสอนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
สื่อมวลชนโดยโครงการส่งเสริมคุณธรรมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536.

สุภาพงษ์ ระรอยทรง .การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสาร ความรู้และทัศนคติต่อการเสนอข่าว
ต่างประเทศทางสื่อมวลชนของประชาชนกรุงเทพมหานคร .วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชา
วิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2535.

สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร . การสื่อสารกับสังคม .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,
2533.

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ .เกาะกระแส หลอมรวมสื่อ (Convergence) 'ข่าว' เปลี่ยนไปอย่างไร? [ออนไลน์]
2553 .แหล่งที่มา : www.tja.or.th [10 มกราคม 2555]

อศินา พรวิศิน.สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บทสรุปเสวนา “หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในมหาวิทยาลัย” สุนันทานิวส์ 22(สิงหาคม 2553).

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ.ทำเงินบนโลกไอที (26) : สิ่งพิมพ์และไอที ฆ่ากันหรือส่งเสริม [ออนไลน์].2553 แหล่งที่มา : www.marketingweb.co.za [16 เมษายน 2556].

อริน เจียจันทร์พงษ์.แนวคิดของสื่อทางเลือก เนื้อหาและรูปแบบ บนความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์การเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม [ออนไลน์].2550 แหล่งที่มา: www.oknation.net[16 เมษายน 2556]

ภาษาอังกฤษ

Nick Davies .Flat Earth News : An Award-winning Reporter Exposes Falsehood.

Distortion and Propaganda in the Global Media. Reserch of Cardiff's University.Great Britain,2008.

Bill Kovach, Tom Rosenstiel.The Elements of Journalism: What Newspeople Should

Know and the Public Should Expect, Completely Updated and Revised.New York,2001

Dan Sabbagh.Churnalism,journalism and the story of the penazzele[Online].2011

Available from:<http://www.guardian.co.uk/media/2011/feb/23/churnalism-journalism-story-penazzele>[2011,May 18]

Roy Greenlade, Kevin Marsh. Journalism, not 'churnalism'[Online].2008. Available from :

http://www.bbc.co.uk/blogs/theeditors/2008/02/journalism_not_churnalism.html [2011,May 20]

John Montorio.John Montorio Joins HuffPo: Journalism vs Churnalism Battle Rages

On.[Online].2011 Available from: <http://techcrunch.com/2011/03/13/john-montorio-joins-huffington-post/>[2011,May 20]

Herman Wasserman.The dangers of 'churnalism'[Online].2008.Available from :[http:](http://www.moneyweb.co.za/moneyweb-ict/-the-dangers-of-churnalism?sn)

[//www.moneyweb.co.za/moneyweb-ict/-the-dangers-of-churnalism?sn](http://www.moneyweb.co.za/moneyweb-ict/-the-dangers-of-churnalism?sn)[2011, May 19]

ภาคผนวก

แบบสอบถามงานวิจัย

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นข้อมูลในงานวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาวิจัยในเรื่องความเข้าใจและการปฏิบัติของนักข่าวเกี่ยวกับกระบวนการทำข่าว รวมถึงปัจจัยและความขัดแย้งเชิงจริยธรรมในกระบวนการดังกล่าว

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม ตามความเป็นจริง โดยข้อมูลส่วนตัวของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่านมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานในแวดวงวารสารศาสตร์ (Journalism) ของไทย

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 10 หน้า แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2. แบบสอบถามเกี่ยวกับความเข้าใจด้านกระบวนการทำข่าว

ส่วนที่ 3. แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับกระบวนการทำข่าว และจริยธรรม ในการทำข่าว

ส่วนที่ 4. แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานในการทำข่าว

ส่วนที่ 5. แบบสอบถามวัดเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการแชร์ข่าว ลอกข่าว

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคุณลักษณะของท่าน

1. เพศ หญิง ชาย

2. อายุ (ปี) 20-25 26-30 31-35
 36 – 40 41 – 45 46 – 50
 51 ขึ้นไป

3. อายุการทำงาน
 น้อยกว่า 1 ปี 1-3 ปี 4-6 ปี
 7-10 ปี มากกว่า 10 ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด (หากกำลังศึกษาอยู่ให้ถือเอาระดับการศึกษาในปัจจุบัน)
 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

5. สาขา/หลักสูตรที่จบ
 นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์
 สังคมศาสตร์ เช่น รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ เป็นต้น
 มนุษยศาสตร์ เช่น ศิลปะศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ เป็นต้น
 วิทยาศาสตร์ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ แพทย์ศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ เป็นต้น
 อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. สายข่าวที่รับผิดชอบ (ตอบได้ข้อเดียวที่ตรงกับสายข่าวที่ท่านทำเป็นประจำมากที่สุด)
 การเมือง เศรษฐกิจ /การเงิน การลงทุน
 สังคม อาชญากรรม
 เทคโนโลยี การศึกษา
 กีฬา บันเทิง
 สุขภาพ ศิลปวัฒนธรรม
 อื่นๆ (โปรดระบุ)

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

- บรรณาธิการ-บรรณาธิการบริหาร/บรรณาธิการอาวุโส
- ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว /รองบรรณาธิการข่าว
- บรรณาธิการโต๊ะข่าว/หัวหน้าข่าว /รองหัวหน้าข่าว
- รีไรท์เตอร์
- ผู้สื่อข่าว
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

8. สังกัดหนังสือพิมพ์

☐ ไทยรัฐ	☐ เดลินิวส์
☐ มติชน	☐ ผู้จัดการ
☐ คม ชัด ลึก	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

9. ประเภทของสื่อที่สังกัด

☐ หนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม	☐ หนังสือพิมพ์ออนไลน์
☐ ทั้งหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มและหนังสือพิมพ์ออนไลน์	
☐ สำนักข่าว	☐ โทรทัศน์
☐ วิทยุ	

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดเกี่ยวกับความเข้าใจด้านกระบวนการทำข่าว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ข้อใดคือการลอกข่าว

- กนกให้ธีระפורเวิร์ดข่าวที่ตนไม่ได้ไปทำให้ทางอีเมลแล้วเรียบเรียงใหม่ให้เป็นภาษาของตนเองโดยไม่มีกรหาข้อมูลเพิ่มเติม
- ฐปณีย์ขอให้วิไลพรส่งข่าวที่เขียนเสร็จแล้วให้ตนแล้วสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่รู้จักในเรื่องนั้นเพิ่มเติมเพื่อต่อยอดจากประเด็นข่าวเดิม
- ณพจักรแปลข่าวจากเว็บไซต์พร้อมเรียบเรียงใหม่ให้สละสลวย
- โฉมอุษาก้อปปี้และโพสต์ข่าวจากที่เพื่อนนักข่าวส่งมาและส่งต่อให้หัวหน้าข่าว

2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นไม่ใช่การแชร์ข่าว

- มนุชาสัมพันธ์นักการเมืองพร้อมกับเพื่อนนักข่าวอีกหลายคนแต่ตนเองเป็นคนพิมพ์ข่าวนี้ให้เพื่อนนักข่าวนำไปโพสต์
- บารมีฟอร์เวิร์ดข่าวที่เป็นกระแสจากเฟซบุ๊คให้หัวหน้าข่าวพิจารณา
- มนตรีแลกเปลี่ยนข่าวที่ตนไปทำมาเกี่ยวกับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัดเพราะบางข่าวตนก็ไปไม่ทันทำข่าว
- ในยุคแรกๆที่สุทธิชัยทำข่าวเขาจะไปรวมตัวกับเพื่อนนักข่าวที่ได้ทุนกรมประชาสัมพันธ์เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนกันเกี่ยวกับประเด็นข่าว

3. การลอกข่าวต่างกับการแชร์ข่าวอย่างไร

- ไม่ต่างกันเพราะขาดความคิดริเริ่มของนักข่าวเหมือนกัน
- ต่างกันตรงที่ลอกข่าวผิดจริยธรรมแต่แชร์ข่าวไม่ผิดจริยธรรม
- ไม่ต่างกันเพราะเป็นการใช้ความสัมพันธ์มากกว่าทักษะทางวิชาชีพ
- ต่างกันคือการแชร์เป็นเรื่องของความเต็มใจส่วนการลอกเป็นเรื่องของความไม่เต็มใจ

4. ทำไมนักข่าวจึงต้องแชร์ข่าว

- เพราะนักข่าวไม่สามารถไปทำข่าวได้ด้วยตัวเอง
- เพราะนักข่าวแต่ละสังกัดมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะทำข่าว
- เพราะสายสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของนักข่าวจึงเป็นวัฒนธรรมในการทำข่าวในสังคมไทย
- เพราะนักข่าวกลัวตกข่าว

5. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้นักข่าวลอกข่าว

- นักข่าวซีเกียจ ขาดจิตสำนึกทางวิชาชีพที่ดี
- นักข่าวต้องการประเด็นข่าวที่หลากหลาย
- จำนวนนักข่าวมีน้อย ทำข่าวที่เกิดขึ้นในรอบวันไม่ทัน
- นักข่าวกลัวตกข่าว

6. ท่านควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อได้รับข่าวแจก (Press release)

- ลอกมาลงเป็นข่าวได้ทั้งหมดโดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงข้อความ
- นำมาปรับสำนวนภาษาและสไตล์การเขียนให้เป็นของตนเอง
- คัดลอกข้อความมาบางส่วนและตัดทอนให้สั้นกระชับ
- พิจารณาประเด็นข่าวแล้วนำไปลงในส่วนข่าวประชาสัมพันธ์

7.ทำไมนักข่าวยังเลือกที่จะลงพื้นที่หาข่าวในขณะที่นักข่าวสามารถหาข้อมูลได้มากมายจากอินเทอร์เน็ตหรือขอข้อมูลได้จากนักข่าวคนอื่น

- เพื่อการนำเสนอข่าวอย่างรอบด้าน ครบถ้วน
- เพื่อการเจาะข่าวในเชิงลึก
- เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของข่าว
- เพื่อหาประเด็นข่าวที่แตกต่างออกไปจากเดิม

8.ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับจริยธรรมในการทำข่าว

- การลอกข่าวเป็นเรื่องผิดจริยธรรมที่นักข่าวไม่ควรทำในทุกกรณี
- การแชร์ข่าวถือเป็นการช่วยเหลือกันเพื่อความอยู่รอดของนักข่าวไม่ใช่เรื่องผิดจริยธรรม
- ทั้งการลอกข่าวและแชร์ข่าวไม่ผิดจริยธรรมหากมีเหตุผลที่สมควรยอมรับได้
- การลอกข่าวนั้น ตามตำราหรือตามประสบการณ์ของนักข่าวรุ่นเก่าเป็นเรื่องผิดจริยธรรมแต่ในปัจจุบันพออนุโลมได้เพราะสถานการณ์เปลี่ยนไปบังคับให้ต้องทำ

9.การลอกข่าวตามความเข้าใจของท่านคือ

.....

.....

.....

.....

10.การแชร์ข่าวตามความเข้าใจของท่านคือ

.....

.....

.....

.....

11.ในมุมมองของท่าน การแชร์ข่าวและลอกข่าวต่างกันอย่างไร อย่างไหนผิดจริยธรรมมากกว่ากัน

.....

.....

.....

.....

12.ข่าว 3 อันดับแรกที่มีการแชร์กันมากที่สุดในประสบการณ์การทำข่าวของท่านคือ (ใส่เลขเรียงลำดับจาก 1-3 โดย 1 หมายถึงข่าวประเภทที่มีการแชร์กันมากที่สุดเรียงไปตามลำดับเป็น 2 และ 3)

แบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข่าว

.....ข่าวจากการแถลงข่าวข่าวประชาสัมพันธ์
.....ข่าวเดี่ยว(Exclusive)ข่าวเจาะหรือข่าวสืบสวนสอบสวน(Investigative)
.....ข่าวเหตุการณ์ในรอบวันข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม
.....ข่าวสถานการณ์อื่นๆโปรดระบุ.....

แบ่งตามประเภทข่าว

.....ข่าวการเมืองข่าวเศรษฐกิจ
.....ข่าวอาชญากรรมข่าวสังคม
.....ข่าวการศึกษาข่าวเทคโนโลยี
.....ข่าวกีฬาข่าวบันเทิง
.....ข่าวศิลปวัฒนธรรมข่าวสุขภาพ
.....อื่นๆ โปรดระบุ.....	

13.ข่าว 3 อันดับแรกที่มีการลอกกันมากที่สุดในประสบการณ์การทำข่าวของท่าน (ใส่เลขเรียงลำดับจาก 1-3 โดย 1 หมายถึงข่าวประเภทที่มีการลอกกันมากที่สุดเรียงไปตามลำดับเป็น 2 และ 3)

แบ่งตามลักษณะของกระบวนการทำข่าว

.....ข่าวจากการแถลงข่าวข่าวประชาสัมพันธ์
.....ข่าวเดี่ยว(Exclusive)ข่าวเจาะหรือข่าวสืบสวน สอบสวน(Investigative)
.....ข่าวเหตุการณ์ในรอบวันข่าวที่นักข่าวสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม
.....ข่าวสถานการณ์อื่นๆโปรดระบุ.....

แบ่งตามประเภทข่าว

.....ข่าวการเมืองข่าวเศรษฐกิจ
.....ข่าวอาชญากรรมข่าวสังคม
.....ข่าวการศึกษาข่าวเทคโนโลยี
.....ข่าวกีฬาข่าวบันเทิง
.....ข่าวศิลปวัฒนธรรมข่าวสุขภาพ
.....อื่นๆ โปรดระบุ.....	

ส่วนที่ 3.แบบสอบถามวัดเกี่ยวกับทัศนคติ จริยธรรมในการทำข่าว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ความคิดเห็นด้านกระบวนการทำข่าว	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.การแชร์ข่าวในหมู่เพื่อนนักข่าวเป็นเรื่องธรรมดาที่ใครๆก็ทำกันหากไม่ต้องการตกข่าว					
2.นักข่าวไม่ควรแชร์ข่าวเพราะจะนำไปสู่การลอกข่าว					
3.การช่วยกันทำข่าวในลักษณะการแชร์ข่าวเป็นเรื่องที่น่าสนับสนุนเพราะทำให้มีการแลกเปลี่ยนมุมมอง					
4. การแชร์ข่าวจำเป็นมากเพราะนักข่าวมีจำนวนน้อยเกินไปทำให้ทำข่าวไม่ทันในแต่ละวัน					
5.หากนักข่าวเพิ่มเติมข่าวที่ได้รับมาจากเพื่อนนักข่าวต่างสังกัดด้วยข้อมูลที่สัมภาษณ์ใหม่และตรวจสอบความถูกต้องอย่างระมัดระวังก็เป็นเรื่องที่ยอมรับได้					
6.หมดสมัยของการแข่งขันกันเรื่องข่าวแล้ว ถ้านักข่าวต่างสังกัดจะแบ่งปันต้นฉบับกันแล้วข่าวในหนังสือพิมพ์ต่างฉบับจะรายงานเหมือนกันก็เป็นเรื่องธรรมดาเพราะมันมาจากแหล่งข่าวหรือเหตุการณ์เดียวกัน					
7.การลอกข่าวก็คือการคัดลอกผลงานของคนอื่นมาเป็นของตน นักข่าวจึงไม่ควรทำไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด					
8.ในยุคแห่งนักข่าวไอที การลอกข่าวแบบ Copy-Paste ถือเป็นสิ่งที่พออนุโลมได้					
9.นักข่าวควรใช้ข่าวประชาสัมพันธ์หรือข่าวที่ได้จาก press conferenceเป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนนำไปหาประเด็นหรือสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อมาเขียนข่าวให้เป็นภาษาของตนเอง					
10. นักข่าวสามารถคัดลอกข่าวประชาสัมพันธ์มาทั้งหมดได้เลยเพราะผ่านการตรวจสอบของฝ่ายประชาสัมพันธ์ขององค์กรนั้นแล้ว					

ความคิดเห็นด้านกระบวนการทำข่าว	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
11. ข่าวประชาสัมพันธ์ใดๆที่ได้มานักข่าวควรเขียนเรียบเรียงใหม่ด้วยการจับประเด็น ภาษาและ สไตลใหม่					
12. ยิ่งมีความสนิทสนมส่วนตัวกับเพื่อนนักข่าวมากเท่าไรยิ่งอาศัยให้ช่วยกันเรื่องการทำข่าวได้มากเท่านั้น					
13. แม้การแบ่งปันข่าวสารระหว่างนักข่าวด้วยกันจะเป็นเรื่องของน้ำใจของคนทำงานในสายอาชีพเดียวกัน แต่ก็ควรหลีกเลี่ยงเพราะเท่ากับเราเอาเปรียบผู้บริโภค					
14. ในปัจจุบันการลอกข่าวไม่ถือเป็นเรื่องที่มีจริยธรรมในการทำข่าวเพราะใครๆก็ทำกันทั้งนั้น					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการทำข่าว

การปฏิบัติงานในการทำข่าว	ความถี่ในการปฏิบัติ				
	เป็นประจำ	ค่อนข้างบ่อย	มีบ้าง	นานๆครั้ง	ไม่เคยทำเลย
1. ท่านแลกเปลี่ยนประเด็นข่าว และรายละเอียดของข่าวกับเพื่อนนักข่าวเพื่อป้องกันการตกข่าว					
2. หากไปไม่ทันการแถลงข่าวท่านจะพยายามขอสัมภาษณ์เดียวกับแหล่งข่าวจะได้มีประเด็นไม่ซ้ำกับใคร					
3. ท่านทำข่าวเหตุการณ์โดยรับต้นฉบับข่าวที่มีเพื่อนนักข่าวต่างสังกัดพิมพ์แล้วส่งต่อเป็นอีเมลมาให้จากสนามข่าว					
4. ท่านแบ่งปันเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ในข่าวเดี่ยว(Exclusive)กับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัดเพื่อป้องกันการผิดพลาดและเกลี้ยความรับผิดชอบกรณีเกิดปัญหาฟ้องร้อง					
5. แม้ท่านจะรวมกลุ่มกับนักข่าวสังกัดอื่นที่สนิทสนมกันเพื่อสังสรรค์หรือแลกเปลี่ยนความรู้แต่ถ้าเป็นเรื่องงาน ท่านจะสงวนเป็นเรื่องเฉพาะตัวไม่ทำร่วมกับใคร					

การปฏิบัติงานในการทำข่าว	เป็นประจำ	ค่อนข้างบ่อย	มีบ้าง	นานๆครั้ง	ไม่เคยทำเลย
6. ท่านส่งฟอร์เวิร์ดเมลข่าวที่เขียนเสร็จแล้วให้นักข่าวอื่นๆนอกเหนือจากสำนักข่าวของท่าน					
7. ท่านคัดลอกข้อความบางส่วนจากข่าวแจกจาก Press conference มาใส่ในงานเขียนของท่านแล้วสัมภาษณ์แหล่งข่าวเพื่อเพิ่มเติมประเด็น และเขียนใหม่					
8. ท่านแชร์ข่าวกันเป็นกลุ่มกับเพื่อนนักข่าวกลุ่มเดียวกันเพราะได้แบ่งงานกันทำชัดเจน					
9. ท่านแชร์เฉพาะประเด็นข่าวในลักษณะของการพูดคุยกันกับเพื่อนนักข่าวต่างสังกัด					
10. ท่านใช้วิธี Copy-Paste รายละเอียดของข่าวที่นักข่าวคนอื่นเขียนไว้ในเว็บไซต์ แต่ก็ไม่มีสิ่งที่จะอ้างถึงที่มา					
11. เวล่านักข่าวที่มีอิทธิพลในหมู่นักข่าวด้วยกันเอาประเด็นข่าวที่บอกว่าได้มาพิเศษมาเผยแพร่ในก๊วนนักข่าว ท่านจะร่วมวงนำเสนอข่าวนั้นเพราะไม่อยากตกประเด็น					
12. เมื่อท่านลอกข่าวท่านจะหาประเด็นข่าวมาใส่เพิ่มเติมและเขียนเรียบเรียงใหม่เสมอ					
13. เมื่อลอกข่าวท่านจะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล อีกครั้งทั้งจากแหล่งข่าว นักข่าวในพื้นที่อย่างละเอียดก่อนนำเสนอ					
14. หากจำเป็นท่านจะลอกข่าวเฉพาะกับเพื่อนนักข่าวที่สนิทกันจริงๆเท่านั้น					
15. ท่านคัดลอกข่าวแจกแล้วนำไปลงในส่วนของข่าวประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะ					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามวัดเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการลอกข่าว แชรซ์ข่าว
ท่านคิดว่าปัจจัยต่อไปนี้ เป็นสาเหตุให้เกิดการแชร์ข่าว ลอกข่าวมากน้อยเพียงใด
(โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง)

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.การแชร์ข่าวกันในหมู่นักข่าวส่งผลให้เกิดการลอกข่าวขึ้น					
2.เวลาที่จำกัดทำให้นักข่าวไม่สามารถทำข่าวคนเดียวทันทุกข่าว					
3.อายุงานและประสบการณ์ที่น้อยมีผลทำให้ลอกข่าวมากขึ้น					
4.สายสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวทำให้เกิดการแชร์ข่าว ลอกข่าวได้ง่ายขึ้น					
5.เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้นักข่าวซีเกียจมากขึ้นนำไปสู่การลอกข่าว					
6.เพราะกลัวตกข่วนักข่าวจึงจำเป็นต้องลอกข่าว					
7.นโยบายขององค์กรต้นสังกัดของนักข่าวมีผลต่อการลอกข่าวเช่น การให้นักข่าวคนเดียวผลิตงานที่สามารถนำเสนอผ่านสื่อทุกช่องทางที่องค์กรมีไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และออนไลน์					
8.นักข่าวขาดความกระตือรือร้นที่จะทำข่าว					
9.นักข่าวขาดจิตสำนึกที่ดีทางวิชาชีพ					
10.นักข่าวไม่ชวนขวหาความรู้					
11.การแข่งขันในการทำข่าวระหว่างสื่อด้วยกัน					
12.การป้องกันความผิดพลาดจากการนำเสนอข่าว โดยการแชร์ข่าวเพื่อเกลี้ยความรับผิดชอบกรณีเกิดการฟ้องร้อง					
13.นักข่าวผู้มีอิทธิพลในสนามขavnนำต้นฉบับข่าวที่ตนเขียนมาแจกจ่ายให้กับเพื่อนนักข่าว					
14. อื่นๆ(โปรดระบุ).....					

*****ขอคุณสำหรับการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม*****

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก นักข่าวและบรรณาธิการข่าว

- 1.การทำงานในห้องข่าวในองค์กรสื่อที่ในยุคสื่อหลอมรวมส่งผลกระทบต่อรูปแบบของข่าวและลักษณะของข่าวที่เขียนอย่างไร
- 2.ลักษณะและกระบวนการทำงานระหว่างนักข่าวหนังสือพิมพ์กับนักข่าวออนไลน์แตกต่างกันหรือไม่ส่งผลกระทบต่อเนื้อหาที่ผลิตอย่างไร
- 3.นโยบายการอบรมบุคลากรของหนังสือพิมพ์สะท้อนประเด็นเรื่องจริยธรรมหรือไม่
- 4.ในยุคอินเทอร์เน็ต นักข่าวนั่งโต๊ะข่าวอยู่ที่ออฟฟิศโดยไม่ต้องลงพื้นที่ได้หรือไม่
- 5.หากเป็นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆของนักข่าวองค์กรมีนโยบายเรื่องลิขสิทธิ์ หรือเขียนให้เป็นของตัวเองอย่างไร
- 6.นักข่าวและบรรณาธิการใช้ข้อมูลในการทำข่าวจากแหล่งใดบ้าง และมีการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างไร
- 7.ในช่วงเวลาที่เร่งด่วนทางกองบรรณาธิการมีวิธีการเขียนข่าวอย่างไรให้รวดเร็วทันเวลา
- 8.วัฒนธรรมการแชร์ข่าวในปัจจุบันเป็นอย่างไร แตกต่างจากอดีตอย่างไร
- 9.กระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากการแชร์ข่าวมีอะไรบ้าง มีลักษณะอย่างไร
- 10.ปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้เกิดกระบวนการแชร์ข่าว ลอกข่าว
- 11.นักข่าวและบรรณาธิการข่าวมีการตรวจสอบข้อมูลข่าวทุกชิ้นก่อนการนำเสนออย่างไร
- 12.ความสัมพันธ์ระหว่างนักข่าวกับหน่วยงานด้านประชาสัมพันธ์ หรือบริษัทประชาสัมพันธ์ที่ทำงานให้องค์กรเป็นอย่างไร
- 13.การเร่งผลิตข่าวเพื่อแข่งขันกันในตลาดข่าวทำให้ลดคุณภาพของเนื้อหาหรือไม่
- 14.เคยมีคนโทรมาต่อว่าหรือทำการร้องเรียนเข้ามาที่กอง บก .บ้างหรือไม่ เรื่องเกี่ยวกับอะไร
- 15.ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบและกระบวนการทำข่าวในปัจจุบันมีอะไรบ้าง
- 16.ท่านมองว่าการลอกข่าวและแชร์ข่าวมีความขัดแย้งกับหลักจริยธรรมหรือจรรยาบรรณวิชาชีพทางวารสารวารสารศาสตร์ (Journalism) หรือไม่ อย่างไร

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวปณิชา เต็มहन เกิดเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2523 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จาก คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อ พ .ศ.2545 มีประสบการณ์การทำงานด้านการผลิตรายการ โทรทัศน์ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 ททบ.5 และสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ทั้งใน ตำแหน่งผู้เขียนบทรายการ ครีเอทีฟรายการ และโปรดิวเซอร์รายการ ตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบัน เข้าศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี 2553 ปัจจุบันทำงานอยู่ในสายการผลิต รายการสารคดีโทรทัศน์ ในตำแหน่งโปรดิวเซอร์รายการ